

T.C.

SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ SANAT TARİHİ A.B.D.
TÜRK DÜNYASI VE ORTAÇAĞ KÜLTÜRLERİ ARKEOLOJİSİ
BİLİM DALI

MUĞLA SARNIÇLARI

Yüksek Lisans Tezi

DANIŞMAN

Doç. Dr. Osman ERAVŞAR

HAZIRLAYAN

Nacide ÖTER
054204031003

KONYA- 2008

ÖZET

“Muğla Sarnıçları”, isimli bu çalışmada Muğla ve ilçelerinde yer alan sarnıçlar incelenmiştir. Bölgede yer alan bu yapılar bugüne kadar detaylı bir şekilde araştırılmamıştır.

Yörede çok sayıda sarnıç bulunmaktadır. Ancak bu yapılar günümüzde kullanılmamakta ve ne yazık ki insanlar tarafından tahrip edilmektedir. Sarnıçların birçoğu yıkılmış, bazılarının kubbesi çökmüş, kısmen sağlam durumda olanlarda harp durumdadır. Muğla bölgesi ve ilçelerindeki su sarnıçlarından örneklerin ele alındığı bu çalışmada, sarnıçların yapısal özellikleri, su sistemleri ve Türk Sanatı içerisindeki yeri incelenmiştir. Bölgede yakın zamana kadar su şebekesinin bağlanmadığı yerlerde sarnıç yapımı devam etmiştir. Su şebekesinin bağlanmasıyla önemini kaybeden sarnıçların çoğu bugün harap durumdadır. Sonuç olarak sarnıçların belgelenmesi bu çalışmanın en önemli amaçlarından birini oluşturur.

Çalışmanın katalog bölümünde yapılar, röleve çizimleri ve fotoğraflarla ayrıntılı olarak tanımlanmıştır.

Değerlendirme bölümünde ise konumuz olan sarnıçlar; plan, malzeme, yapı elemanları, kitabe ve süsleme gibi ana başlıklar altında ele alınmıştır.

Sonuç olarak ise araştırmada incelediğimiz ana bulgular ortaya konulmuştur.

ABSTRACT

In my thesis “ Muğla Sarnıçları” Is examine sarnıç in Muğla and its provinces. These art of pieces are not examined in a detil way.

There are lots of sarnıç in the region. But people don't use them now and they destroy them. May of the sarnıç was destroyed,their structure was broken and stil in a bad situation. In this stay, ı examine their structural Features water system and the place of them in Turkish art. Until recently People have continued to build sarnıç in places Where they don't have water. Sarnıç has lost their importonce When people have enough water with channels.For that reoson,Sarnıç are really in a bad position.

The first and foremost aim of this thesis is to document these art of pieces. In catalogue part, structures,röleve dravings and photographs are given in details. In conclusion part, Sarnıç are examined in the tittle of plan, equipment structural items,kitabe and adornment.

Tos um up I present what I find in my search.

ÖNSÖZ

Muğla sarnıçları isimli tez çalışmamda, bugüne kadar bölgede hemen hiç araştırılmamış olan su yapılarından sarnıç, konusunu mümkün olduğunca açıklamaya çalıştım. Teknolojinin ilerlemesi ve yerleşim alanlarına su şebekelerinin bağlanmasıyla insanlar, sarnıçları terk etmişlerdir. Ancak kırsal yerlerdeki sarnıçlar, hayvanları sulamak amacıyla hala kullanılmaya devam edilmektedir.

Yok olmakta olan sarnıçlar hakkında genel bilgileri vererek; yapıları tek tek tanıttım. Bu çalışmamda asıl amacım unutulmaya yüz tutmuş olan sarnıçların Sanat Tarihi literatüründe hak ettiği değeri bulmasıdır.

Bu çalışmamda engin kültür hazinesini ve desteğini benden hiçbir zaman esirgemeyen, danışman hocam Doç. Dr. Osman ERAVŞAR' a, çalışmamda iyimserliği ve hoşgörüsüyle bana yardımcı olan, Prof. Dr. Remzi DURAN' a, benden yardımlarını esirgemeyen, Prof. Dr. Ali BAŞ'a ve bilgilerinden yaralandığım Prof. Dr. Haşim KARPUZ' a sonsuz teşekkürlerimi bir borç bilirim.

Çalışmamda bana kolaylık sağlayan, benden güler yüzünü esirgemeyen, Muğla İl Kültür Ve Turizm Müdürlüğü Müdür Yardımcısı Hüseyin ÖZTÜRK' e, çizimlerimde bana yardımcı olan Mustafa BULUT'A ve benden desteğini esirgemeyen aileme teşekkürlerimi sunarım.

Konya 2008

1. GİRİŞ	
1.1. Konunun Tanımı, Sınırları ve Önemi	1
1.1.1. Konunun Tanımı ve Sınırları	1
1.1.2. Konunun Önemi	1
1.1.3. Araştırma Yöntemi	2
1.2. Konu İle İlgili Kaynaklar	4
1.3. Sarnıçların Tarihsel Gelişimi	6
1.4.Sarnıç Çeşitleri	6
1.4.1.Kayaya oyma sarnıçlar	8
1.4.2.Zemine gömme sarnıçlar	8
1.4.2.1.Tam gömme sarnıçlar	8
1.4.2.2.Kısmi gömme sarnıçlar	8
1.4.3.İki katlı sarnıçlar	9
2.KATALOG	10
3. DEĞERLENDİRME	70
3.1. Plan Tipleri	70
3.2. Malzeme	70
3.3. Yapı Elemanları	71
3.3.1. Duvarlar	71
3.3.2. Kapılar	72
3.3.3. Pencereleler	72
3.3.4. Merdivenler	73
3.3.5. Su Gözleri	73
3.3.6. Su Haznesi	73
3.3.7. Örtü Elemanları	74
3.3.8. Çökertme Kuyusu	74
3.4. Kitabe	74
3.5. Süsleme	74
3.6. Konum	75
4. SONUÇ	76

BİBLİYOGRAFYA

ÇİZİM LİSTESİ

FOTOĞRAF LİSTESİ

ÇİZİMLER

FOTOĞRAFLAR

1.GİRİŞ

1.1. Konunun Tanımı, Sınırları ve Önemi

1.1.1. Konunun Tanımı ve Sınırları

Canlıların yaşaması için şart olan su, insanoğlunun ilk devrinden bu zamana uygarlığın önemli bir parçası olmuştur. Bütün uygarlık tarihi boyunca, en ilkelinden en gelişmişine kadar yaşamlarını devam ettirebilmek için insanlar suya ihtiyaç duymuştur. Bunlarla birlikte su kaynaklarının yetersiz ya da mevsimlere göre değişken olduğu bölgelerde suyun tutulması için yapılar da inşa edilmiştir. Türk kültür tarihine baktığımızda gerek İslamiyet öncesinde gerekse İslamiyet'ten sonra su kültürü, toplumun temel değerleri arasında yer almıştır. Bu bağlamda, suyla ilgili halk inanışları, efsaneler, destanlar, devirler boyunca değişerek de olsa günümüze kadar gelmiştir. Günümüzde dahi Anadolu'da su ile ilgili inançlar, atasözleri binlerce yıllık su kültürünün düşüncesini yansıtmaktadır.

Geçmişten günümüze gelen kültürel birikim su yapılarının günümüzde daha iyi anlaşılmasına sebep olmuştur. Bugün artık uygarlıkların gelişmişlik dereceleri onların suyu kullanma becerilerine bakılarak anlaşılmaktadır. Tarihi dönemlerde su ile ilgili pek çok yapı türü inşa edilmiş ve kullanılmıştır. Bunlar; sarnıç, su kemeri, hamam, maksem, köprü, sebil, selsebil ve çeşme gibi su yapılarıdır. Bu yapıların her biri ayrı ayrı önem taşımaya karşılık sarnıçlar, insan için çok değerli olan suyun belirli zamanlarda biriktirilerek kullanıma hazır tutulduğu yapılar olması bakımından diğerlerinden ayrışır.

Sarnıç; toprağa düşen yağmur ve kar sularını toplamak için yapılmış; üzeri açık veya kapalı, belirli bir strüktür sistemi olan, kendine özgü plana sahip yapılardır. Hem toprağın yüzeyine hem de kendi taşıyıcı sistemine düşen kar ve yağmur sularının depolayacak şekilde inşa edilmişlerdir.

Sarnıçlar genellikle su kaynaklarının yetersiz olduğu ya da düzenli bir yağış rejimi göstermeyen bölgelerde yoğunluk kazanır. Özellikle Batı Anadolu'da yaz aylarının kurak geçmesi sebebiyle sarnıçların bu bölgede tarihin hemen her döneminde çokça yapıldığını görüyoruz. Muğla kent merkezi ve yakın çevresi ise sarnıçların sayısı ve niteliği açısından büyük bir zenginlik gösterir. Bu bölgede inşa edilen yapılar gerek mimari gerekse de süsleme bakımından hemen hemen aynı özelliklere sahiptir.

Araştırma konumuz Muğla il sınırları içerisinde bulunan sarnıçlardır. Ancak sarnıçların pek çoğunun birbiri ile olan benzerliği ve aynı plan şemasına tekrar etmeleri sebebi ile araştırma bölgesindeki sarnıçlar içerisinde aynı nitelikte olanlar, bir yenilik getirmeyeceği düşüncesiyle kataloğa dahil edilmemiştir. Bununla birlikte araştırma alanındaki bütün sarnıçlar arazide bizzat yerinde görünmüş ve incelenmiştir.

1.1.2. Konunun Önemi

Günümüzde suyun artık isale hatlarıyla taşınması sebebi ile sarnıçların büyük bir kısmı işlevsiz kalmış bir kısmı kullanılmadığı için harap olmuş, bir kısmı da kendi özgün işlevinin dışında yeni kullanımlara maruz kalmıştır. Türk Sanatı ve Mimarisi araştırmalarında su yapıları ile ilgili çalışmaların son yıllarda artış göstermesi sevindiricidir. Ancak sarnıç gibi özel nitelikli yapılar üzerinde çok fazla çalışma yapılmamıştır. Yukarıda belirtilen sebeplerden kaynaklanan yapılardaki nitelik kaybı göz önünde tutulursa bu çalışmanın önemi kendiliğinden ortaya çıkacaktır.

Muğla ve çevresinde bulunan sarnıçlar, Türk Su Mimarisine özel anlamda katkı sağlamaktadır. Bu bölgede inşa edilen sarnıçlar Batı Anadolu'da farklı yörelerde kullanılan sarnıçlar bütününde aynı karakteristik özellikleri devam ettirirler. Bu tür sarnıçların sadece Anadolu'da değil bir zamanlar Osmanlı coğrafyası olan Ege Adalarında ve Yunanistan'da da yapıldığını görmekteyiz. Geniş bir coğrafyaya yayılmış olmasına karşılık sarnıçlarla ilgili kapsamlı bir çalışma henüz yapılmamıştır. Bu çalışmanın, bu yönde yapılacak olan çalışmalara katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

Muğla bölgesi ve ilçelerindeki su sarnıçlarından örneklerin ele alındığı bu çalışmada, sarnıçların yapısal özellikleri, su sistemleri ve Türk Sanatı içerisindeki yerleri incelenmiştir. Bölgede yakın zamana kadar su şebekesinin bağlanmadığı yerlerde sarnıç yapımı devam etmiştir.

Su şebekesinin bağlanmasıyla önemini kaybeden sarnıçların çoğu bugün harap durumdadır. Muğla merkezde ve kırsal kesimde halen birçok sarnıç koruma altına alınmamıştır. Bazı yapıların merdivenleri ve hazne zeminleri harap durumdayken birçoğunun da kubbesi yıkılmıştır. Maalesef bazı kötü onarımlar da sarnıçların orijinal mimari formlarını kaybettirmiştir. Sonuç olarak sarnıçların belgelenmesi bu çalışmanın en önemli amaçlarından birini oluşturur.

1.1.3. Araştırma Yöntemi

Araştırmanın ilk aşamasında konuyla ilgili kaynaklar incelenmiştir. Muğla Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu arşivinde araştırma yapılmıştır. Çalışmanın ikinci aşamasında, sahaya çıkılmış; yapılar yerinde incelenmiştir. Yapıların rölöve ölçüleri alınmış ve fotoğrafla belgelenmiştir. İncelenen sarnıçların plan, görünüş ve kesit ölçüleri alınmış bu ölçüler doğrultusunda ölçekli çizimleri yapılarak tezde belirli bir sıralama ile yerleştirilmiştir. Kitabesi olan sarnıçların kitabeleri okunup metin içinde değerlendirilmiştir. Ancak bazı

sarnıçların kitabesi günümüze ulaşamamıştır. Bölgede yer alan sarnıçlarda, yapı malzemesi, üslup ve kullanılan teknik aynıdır. Bu yüzden kitabesi olmayan sarnıçların tarihlendirilmesi yörede yer alan kitabeli sarnıçlarla, benzer örneklerle ve yöre halkından edinilen bilgilerle sağlanmıştır.

Katalogda, tespit edilen sarnıç örnekleri kent merkezinden başlanarak sarnıçların çok olduğu ilçeler de dikkate alınarak birbiri ardınca sıralanmıştır. Böyle bir sıralamaya gidilmesinin nedeni ise sarnıçların tipolojik bakımdan ayrışamaması ya da kronolojik olarak dizilememesinden kaynaklanmaktadır.

Çalışmamın katalog kısmında Muğla kent merkezi ve ilçelerinden 59 sarnıç ele alınmıştır. Katalogda yapılar belirli bir düzen içerisinde başlıklandırılarak anlatılmıştır. Sarnıçların katalogdaki plan tipolojisinin adlandırılmasında daha önce konu ile ilgili yapılan çalışmalarda isimlendirmeler kullanılmıştır. Böyle yapılmasının sebebi kavram ve tanımlama karmaşası yaratmamaktır. Bu çalışmanın sarnıçlarla ilgili olarak sadece bir bölgeyi kapsamaması, konunun bütününe kısa bir sürede değerlendirilemeyecek olması sebebiyle yeni kavram ve tanımlamalar yaratmanın hatalı olacağı düşüncesini de ortaya koymuştur. Bu bakımdan gerek katalogda gerekse değerlendirmede, sarnıç yapıları bütünü göz önünde tutularak, Muğla Sarnıçları özelinde bir tespit yapılmıştır. Muğla ve çevresinde geleneksel konutlarda da sarnıç kullanıldığı bazı evlerin özel sarnıçlarının olduğu araştırma sırasında görülmüştür. Özellikle Kaya Köy'deki sarnıçların anıtsal niteliğinin olması dikkat çekicidir. Bu çalışmanın amacı daha çok tek başına yapılmış ve anıtsal nitelik taşıyan yani özel kullanımdan çok kamu kullanımına yönelik sarnıçların niteliğinin ortaya çıkarılmasıdır. Bu bağlamda Muğla'nın geleneksel kent dokusunda bulunan özel kullanım amaçlı sarnıçlar çalışma kapsamında tutulmuştur. Diğer taraftan Kaya Köy'de yer alan sarnıçlar mimari anlamda anıtsal olmaları ve incelediğimiz sarnıçlar ile karşılaştırma yapılması amacıyla kataloga dahil edilmiştir. Bununla birlikte Kaya Köy'de hemen her evin yanında bir sarnıç bulunur. Köy'deki bütün sarnıçların bu çalışma içerisine alınması çalışmanın niteliğini ve amacını değiştireceğinden kapsam dışı bırakılmıştır. Çalışmada plan veren dört örnek incelenmiştir.

Araştırmada çok az sayıda kitabeli örneklerle karşılaşmıştır. Bunların kitabeleri okunmuş ve okunuşları Latin alfabesiyle verilmiştir.

Değerlendirme bölümünde ise konumuz olan sarnıçlar; plan, malzeme, yapı elemanları, kitabe ve süsleme gibi ana başlıklar altında ele alınmıştır. Sonuç olarak ise araştırmada ulaştığımız ana bulgular ortaya konulmuştur.

1.2. Konu İle İlgili Kaynaklar

Türk Su Mimarisi içerisinde sarnıçlarla ilgili yapılan çalışmalar çok kısıtlıdır. Konya ve Çevresindeki Tarihi Su Sarnıçları üzerine O. Özyurt tarafından bir yüksek lisans tezi hazırlanmıştır¹. Bu çalışmada sarnıçlarla ilgili detaylı bilgilere yer verilerek sarnıçların tipolojisi, plan elemanları ve kronolojik gelişimleri incelenmiştir. Sarnıçlarla ilgili yapılan en kapsamlı çalışma olan bu tez, çalışmamın ana kaynağı oluşturur. Tanımlamalar ve terminolojik nitelemeler de bu araştırma kullanılmıştır.

Yakın çevredeki sarnıçları inceleyen sadece bir makale bulunur. Y. Önge makalesinde Antalya yöresinde Türklere ait iki sarnıç ele almış, sarnıçların mimari özelliklerini belirtirken tarihlendirme de yapmıştır³.

Araştırmada kullanılan diğer bir kaynak ise sarnıç mimarisi hakkında bazı bilgiler veren bir çalışmadır. İ.Kaleli tarafından yapılan “İstanbul’da Bizans Sarnıçları” isimli tez çalışmasında, İstanbul Sultanahmet Bölgesi’nde bulunan 29 sarnıcı incelemiştir.⁴Bu çalışma araştırmamda sadece metot bakımından ele alınmıştır.

Bölgedeki Bizans dönemi sarnıçlarıyla ilgili sınırlı birkaç çalışma vardır. Bunlardan birisi E. Yücel tarafından yapılmıştır. Bu çalışmada, Bizans Devri sarnıç örneklerini ele aldığı makalesinde, Bodrum’da bulunan Bizans Dönemine ait bir sarnıçla ilgili mimari tanımlama bilgilerini vermiştir⁵.

Su Mimarisi ile ilgili çalışmalar yapan Y.Önge, kitabında sarnıçla ilgili genel bilgi vererek Bizans Dönemine ait birkaç sarnıçtan bahseder⁶.

Muğla’daki bazı sarnıçlar yerel araştırmacılarında dikkatini çekmiş, bunlardan K. Yılmaz Fethiye’de bulunan bazı sarnıçları tespit etmiştir. Bu çalışmada da sarnıç yapıları mimari olarak ele alınmamış ,sadece isimlerine liste olarak yer verilmiştir⁷.

E. Doksanaltı, Knidos kenti, Kap Krio bölgesi çalışmalarında ortaya çıkarılan iki sarnıcı incelemiş ve bu sarnıçlarda çıkarılan buluntuları değerlendirmiştir. İçlerinden Çıkan Buluntu Gurubu adlı yüksek lisans tezinde Knidos’ta bulunan iki sarnıçtan bahseder⁸.

O. Kunduracı, Muğla-Yatağan Çevresindeki Türk Devri eserlerini incelediği çalışmasında Muğla ve Yatağan çevresinde bulunan birkaç sarnıcı kataloğuna dahil etmiştir⁹.

¹ Özyurt, 1988.

³ Önge, 1967.

⁴ Kaleli, 2004.

⁵ Yücel, 1968.

⁶ Önge, 1997.

⁷ Yılmaz, 1969.

⁸ Doksanaltı, 19997.

⁹ Kunduracı, 2007.

Muğla ve çevresinde bulunan sarnıçlarla ilgili bir diğer araştırmayı N. Açıkgöz yapmıştır. Açıkgöz, sarnıçlar üzerine yaptığı araştırmaları yayınlamamış, ancak bazı sonuçları konferanslarda sunmuştur. Bu konferanslarda, sarnıçlar hakkında genel bilgi veren Açıkgöz, Muğla ve çevresinde 300'e yakın sarnıcın olduğunu anlatmıştır. Ayrıca, Bafa Gölü'nden Fethiye, Bodrum ve Datça güzergâhında, daha doğuda ise Denizli'de görülen sarnıçların literatüre girmediğine değinmiştir¹⁰.

Selçuklu dönemi sarnıçlarıyla ilgili olarak İ.H.Konyalı, birkaç sarnıcın tarihi özelliklerini anlatmıştır¹¹.

Z. Eroğlu, Muğla Tarihi adlı eserinde bölgenin tarihini kapsamlı bir şekilde ele alır¹². Eser bölge tarihinin yanı sıra, sosyal yapı ve bölgede bulunan kültür varlıklarını da içerir. Bununla birlikte Eroğlu'nun eserinde sarnıçlarla ilgili hiçbir bilgiye rastlanılmaz.

Muğla'daki kültür varlıkları üzerine bir diğer araştırmayı ise K.Ekrem Uykucu yapmıştır¹⁴. Araştırmacı bu eserinde Muğla'nın, coğrafi durumu, ilk çağ tarihi, Türk Devri, Osmanlı Devri, Muğla'da Türk Devri eserlerinden bahseder. Ayrıca antik bir yerleşim bölgesi olan Iasos kalesinde büyük bir sarnıcın olduğunu, yine Herakleia antik kentinde Bizans Dönemine ait Stylos Manastırının yanında bir sarnıcın bulunduğunu anlatır. Ancak, Muğla'daki diğer sarnıçlardan bahsetmediği gibi incelediği sarnıçların mimari özelliklerine dair hiçbir bilgiye de değinilmemiştir.

Bölgeyi ziyaret eden Evliya Çelebi eserinde bölgenin tarihi, coğrafyası ve şehirleri hakkında bilgiler verirken Bodrum Kalesi için "İç Kale baştanbaşa dolma sarnıç, zindan ve mahzenlerdir" der¹⁶.

P.Wittek'in Menteşe Beyliği adlı eseri bölgenin Türk Dönemi hakkında yapılan önemli bir çalışmadır¹⁷. Ancak bu çalışmada sarnıçlarla ilgili herhangi bir bilgi yoktur.

Menteşe Beyliği mimarisi ile ilgili olarak R. Duran tarafından yapılan doktora çalışmasında, bölgedeki beyliğin eserleri incelenmiş, ancak Beyliğe herhangi bir sarnıca eserde değinilmemiştir.¹⁸ A. Arel de başta Menteşe Beyliği olmak üzere bölge ile ilgili çeşitli, konularda makaleler yazmıştır^{19,21}. Eskihisar'daki Türk devri yapıları A. Baş

¹⁰ www.byegm.gov.tr./Yayınlarımız/Anadolu'nun Sesi/30.10.2006.

¹¹ Konyalı, 1964.

¹² Eroğlu, 1939.

¹⁴ Uykucu, 1968.

¹⁶ Çelebi, 1935.

¹⁷ Wittek, 1986.

¹⁸ Duran, 1995.

¹⁹ Arel, 1995.

²¹ Arel, 1968.

tarafından çalışılmıştır²². Ancak bu çalışmada da sarnıçlarla değinilmemiştir. A. Baş, Beylikler Dönemi Hanları adlı doktora çalışması sırasında Bafa Gölü Hanı'nı incelerken hanın kuzeyinde bir sarnıç tespit etmiş ve bu sarnıç hakkında tezinde bilgiler vermiştir²³.

E. Aladağ, Muğla'nın geleneksel evlerini inceleyen çalışmasında evler hakkında ayrıntılı bilgiler verir. Ancak şehir ve çevresinde bulunan sarnıçlara değinmemiştir²⁴ Bölgedeki evleri konu alan diğer bir çalışma Oktay Ekinci tarafından yapılmıştır²⁵. İki eserde de sarnıçlarla ilgili bilgi bulunmaz.

1.3. Sarnıçların Tarihsel Gelişimi

İlk çağlardan bu yana insanlar su ihtiyaçlarını giderebilmek için değişik su tesisleri inşa etmişlerdir. Sarnıçlarda bu yapılar arasında önemli bir yer tutar. Sarnıçlar şehir merkezlerinde, kervan yollarında ve kırsal kesimlerde insanların, kervanların ve hayvanların su ihtiyacını gidermek amacıyla yapılmıştır.

Eski Anadolu şehirlerinin hemen hepsinde şehri besleyen sürekli su bulunduğu halde yine sarnıçlar yapılmıştır. Bunun sebebi düşman tarafından şehir kuşatıldığında teslim olması için şehre su ve yiyecek getiren yolların kesilmesi sonucu ortaya çıkacak sıkıntının önlenilmesidir. M.Ö. XIV-XIII. yüzyıllara ait Hattuşuş'taki Hitit devri sarnıçları, Korikos'ta M.Ö. II. yüzyıla ait sarnıçlar, M.S. II. yüzyıla ait Telmosas'taki sarnıçlar dikkati çeken örneklerdir²⁶.

Roma imparatorluğu döneminde yapılan su yolları ve su kemerleri İstanbul'a su getirene kadar, şehrin su ihtiyacının ilk çağ içlerindeki en erken kuruluş devrinden beri sarnıçlarla sağlandığı bilinmektedir.²⁷ Trakya'dan gelen sular dört açık sarnıçta toplanmıştır. Bunlardan üçü sur içinde biri ise bugünkü Bakırköy'de bulunmaktadır. Bakırköy'de bulunan sarnıcın haznesi 127x90 m. ölçülerinde ve içte 11 m. yüksekliğinde, suyun basıncına karşı koymak için sivri kemerli nişlerle güçlendirilmiştir²⁸.

Sur içindeki açık haznelerin hemen hepsi V. yüzyıl içinde yapılmıştır. Bunlardan Aspar Su Haznesi, Sultan Selim Camii yakınındadır. 5.20 m. duvar kalınlığında kenar uzunluğu 152 m. olan kare şeklinde bir havuzdur. Hazne derinliği ise 11 m.dir²⁹. Karagümrük'te olanı Aetius Su Haznesi 224x85 m. ölçüsünde ve 15 m. kadar derinliktedir.

²² Baş, 1991.

²³ Baş, 1989.

²⁴ Aladağ, 1991.

²⁵ Ekinci, 1985.

²⁶ Önge, 1997,2.

²⁷ Özyurt, 1988,26.

²⁸ Özyurt, 1988,26.

²⁹ Önge, 1997,2.

Altınmermer'deki Hagios Makios Su Haznesi ise 170x147 m. ölçüsünde ve 12 m. kadar derinliğe sahiptir³⁰.

VII. yüzyılda şehre su getiren suyolları tahrip olunca üstü kapalı sarnıçlar önem kazanmış ve çok sayıda kapalı sarnıç yapılmıştır. Bunların en önemli örneği İstanbul'da Justinianos'un yaptırdığı Basilika sarnıcıdır.(Resim 1) Yaklaşık 140x70 m. ölçülerinde kompozit başlıklı 336 sütun üst örtüyü taşımaktadır. Türkler bu yapıya Yerebatan Sarayı demişlerdir.64x57 m. ebadındaki diğer bir sarnıcın Konstantin ile Philoksenus tarafından yaptırıldığı sanılmaktadır. Türkler buna Binbirdirek adını vermişlerdir³¹. Bunlardan başka Bizanslılar hemen hemen tüm mahsenleri sarnıç olarak kullanma yoluna gitmişlerdir³².

Fatih Camii ve çevresinde Karadeniz Orta Kurşunlu ve Başkurşunlu Medreseleri arasındaki kapıya yakın bir yerde bir Bizans sarnıcı bulunmuştur.43 adet sütun bulunan sarnıçta hazne horasan harcı ile sıvanmıştır³³.Bodrum'da Mirelaion Manastır Kilisesinin temelleri altında bir sarnıç bulunmuştur. Manastırın inşası sırasında ihtiyacı karşılamak amacıyla yapılan sarnıç, VII. yüzyıl sonlarına tarihlendirilmektedir. Tonozla örtülü olan sarnıcın içerisi muntazam taş duvarlarla örülmüştür³⁴.

Mersin-Silifke arasındaki Korikos antik yerleşim bölgesinde de sarnıçlar tesbit edilmiştir. Bunlar üzeri açık su haznesi ve üzerleri kapalı sarnıçlardır³⁵.

XI. yüzyıldan itibaren Anadolu'yu yurt edinen ve mimari eserler vermeye başlayan Türkler de yeni sarnıçlar yapmışlar veya eskisini tamir yoluna gitmişlerdir. Bunlardan XIII. yüzyılda yapılan ve su deposu olarak kullanılan Afyon Orta Kaledeki sarnıcı, muhtemelen XV. Yüzyılda yapıldığı tahmin edilen Antalya Kauçuk Sanayi sarnıçlarını sayabiliriz³⁶.

Konya'da Meram eski yolda bulunan Selahattin Su Sarnıcı 1870 yılında inşa edilmiştir. Tam gömme sarnıç gurubuna dahildir. Üzeri tonozla örtülüdür. Konya Kovan Ağzındaki Şerefeddin Sarnıcı ise Selçuklu dönemine aittir³⁷.

1.4. Sarnıç Çeşitleri

Çalışmamızda incelenen sarnıçlar, Osman Özyurt tarafından yapılan tipolojiye göre değerlendirilmiştir³⁸.

³⁰ Özyurt, 1988,26.

³¹ Önge, 1997,2.

³² Özyurt, 1988,27.

³³ Kunter, - Ülgen, 1939,16.

³⁴ Yücel, 1968,65.

³⁵ Özyurt, 1988,27.

³⁶ Özyurt, 1988,61.

³⁷ Konyalı, 1964,1095.

³⁸ Özyurt, 1988,11

- 1.Kayaya oyma sarnıçlar
- 2.Zemine gömme sarnıçlar
 - 2.1.Tam gömme sarnıçlar
 - 2.2.Kısmi gömme sarnıçlar
- 3.İki katlı sarnıçlar

1.4.1.Kayaya Oyma Sarnıçlar

Kayaya oyma sarnıçlar, kayalık arazilerde su depolamak amacıyla yapılmışlardır. Bu sarnıçlar, üzerleri açık veya merdivenlerle inilen bir yeraltı odası şeklinde yapılmışlardır. Afyon Kalesindeki Sarnıç ve Konya Akören yakınındaki, Şeytanlı Sarnıç bu plan tipine göre inşa edilmiştir³⁹.

1.4.2.Zemine Gömme Sarnıçlar

1.4.2.1. Tam Gömme Sarnıçlar

Tam gömme sarnıçlar, zemine çukur açılarak; kenarlarına taş duvar örmek suretiyle inşa edilmişlerdir. Yapıların toprak seviyesi üzerinde, sarnıç ağzı ve giriş dehlizi bulunmaktadır. Bu plan tipindeki sarnıçların haznelerinin üzeri ahşap kirişleme, tonoz, kubbe veya külah ile örtülmüştür. Konya İnce Minareli Medresenin Sarnıcı, Akören’de Tatlısu Sarnıcı tonozla örtülü olup bu guruba dahildir⁴⁰.

1.4.2.2. Kısmi Gömme Sarnıçlar

Kısmi gömme sarnıçlar, tam gömme sarnıçlarla benzerlik gösterirler. Bu tür sarnıçlarda su haznesi toprağa gömülü olduğu halde hazne örtüsü, toprak üstünde yükseltilmiştir⁴¹. Hazne üzerleri ahşap kirişleme, tonoz, kubbe veya külah ile örtülüdür. Fethiye’de kubbe ve tonozla, Antalya’da külah ile örtülü örnekler karşımıza çıkar⁴².

1.4.3.İki Katlı Tam Gömme Sarnıçlar

İki katlı tam gömme sarnıçlar, toprağa gömülü haznenin üstünde yarı kapalı veya kapalı bir üst mekân bulunmaktadır. Bu yapı su almak için sarnıca gelenleri kızgın güneş, yağmur, tipi, gibi kötü hava şartlarından korumaktadır. Konya’da Şerefeddin Sarnıcı ve Aksarnıç bu plan tipine göre yapılmıştır⁴³.

³⁹ Özyurt, 1988,11

⁴⁰ Özyurt, 1988,13

⁴¹ Özyurt, 1988,13

⁴² Önge, 1967,25

⁴³ Özyurt, 1988, 17

Bu plan tiplerinden ayrı olarak büyük ebatlarda, üzeri açık su haznelerinin yapıldığı da bilinmektedir. Korikos antik kentinde bulunan üzeri açık su haznesi, İstanbul Bakırköy’de bulunan su haznesi ve Aspar su haznesi bu plan gurubuna girer⁴⁴.

⁴⁴ Özyurt,1988,112.

2. KATALOG

Katalog No: 1

Muğla-Aydın Yolu Yerkesik Kavşağındaki Sarnıç

Fotoğraf: 2-5

Çizim: 1

İnceleme Tarihi: 10.09.2006

Yapı, tescil edilmemiştir.

Sarnıç, Muğla-Aydın yolunun 3. km.sinde, Yerkesik yol ayrımında bulunur.

Yapının inşasında kaba yonu taş malzeme kullanılmıştır. (Foto. 2)

Giriş cephesi ile güneybatı cephesi arasında yaklaşık 1,50 m. kot farkı bulunur. “Kısmi gömme sarnıçlar, gövdesi silindirik olanlar” gurubuna giren yapı, 8 m. çapında, dairevi plana sahiptir(Çizim 1). Basık kemerli bir kapıyla, su haznesine ulaşılan yapının girişi 0,65x1,48 m. ölçülerindedir (Fot. 3). Duvar kalınlığı 0,60 m.dir. Bununla birlikte gövdenin sonradan yapılan restorasyonlar sırasında elden geçirilen bölümünde duvar kalınlığında farklılık görülür⁴⁵..

Girişten üç basamaklı bir merdivenle hazneye inilir. Özgün haliyle dışta ve içte kubbeyle örtülü olan sarnıcın üzeri, sonradan yapılan eklemeye yaklaşık 0,10 m. kalınlığında betondan basık bir külahla kapatılmıştır. Konik külah yanlarda yaklaşık 0,15 m. saçak oluşturacak şekilde taşkınlık yapar. Bugün içerisi balçıkla dolu olan 1,36 m. derinlikte su haznesine sahiptir. Girişin karşısına, 0,40x0,40 m. ölçülerinde su gözü yerleştirilmiştir. Kubbe başlangıç noktasına açılan bu su gözü kare formludur. Çevreye yağın yağmur suları arazinin meyiline uyarak buradaki su gözünden sarnıca akıtılmıştır(Foto. 5).

Girişin üzerinde yer alan kitabe özgün konumundadır. Kitabeden sonra gelen kısmın ise sonraki onarımlar sırasında yenilediği, gerek derz, gerekse farklı yapı malzemesinden anlaşılmaktadır.

Taş kitabe, 0,37x0,39 m. ölçülerinde olup, dikdörtgen formdadır. (Foto.4). Sülüs hatla yazılmış ve yer yer kırılmış olan kitabenin okunabilen kısımlarında şunlar yazılıdır;

..... Hayrat vel hasenat

El Hacı İbrahim Bey hayratıdır.⁴⁶

Sene H.1250, (1834-1835)

⁴⁵ Üst örtüdeki kubbenin dıştan desteklenmesi amacıyla böyle bir uygulamaya gidilmiştir.

⁴⁶ ÖTER, H., Emekli, 80. Hacı İbrahim Bey, yöreden edinilen bilgilere göre yörenin zenginidir.

Türkçesi:

Bu hayır ve iyiliklerin

Hacı İbrahim Bey'dir.

Yapıda restorasyon çalışmalarının ne zaman yapıldığı tam olarak bilinmiyor. Ancak kubbe betonunun ve hazne bölümünün sıvasının oldukça yıpranmış olması; bize sarnıcın XX. yüzyılın ortalarında restore edildiğini göstermektedir.

1834-1835 senesinde yapılan yapı, günümüzde genel olarak sağlam durumdadır. Yerleşim merkezlerinden uzak oluşu nedeniyle; yapının içerisinde temizlenerek bu hali ile korunması uygun görülmektedir.

Katalog No: 2

Muğla-Akkaya Yolundaki Sarnıç

Fotoğraf: 6-9

Çizim: 2

İnceleme Tarihi: 10.09.2006

Yapı, tescil edilmemiştir.

Sarnıç; Muğla -Akkaya yolunun 10. km sinde bulunur.

Sarnıcın inşasında kaba yonu taş malzeme kullanılmıştır.

Bir dağın yamacında yer alan yapı hafif eğimli bir arazide yer almıştır. “kısmi gömme sarnıçlar, gövdesi silindirik olanlar” gurubuna giren yapı 9 m. çapındadır(Çizim 2).Yapının girişi kuzeydendir. Dıştan, giriş bölümü vurgulanmak için kapının üstü yükseltilmiş ve buraya kitabeliği anımsatan bir niş açılmıştır(Foto. 6). Sepetkulpu kemer formunda bir kemerle su haznesine ulaşılan yapının girişi 0,77x1,60 m. ölçülerindedir. Duvar kalınlıkları 0,98 m.dir. Yapının üzeri kubbeyle örtülüdür (Foto. 9).Dışarıda üst örtüde kubbe başlangıcı gövde duvarlarından 0,60 m. içeri doğru çekilerek başlatılmıştır. Kubbe eteğinde su gözü olduğu söylenen ışıklık şeklinde eşit aralıklarla on dört adet pencere yerleştirilmiştir.

Girişten dokuz basamaklı bir merdivenle hazneye inilir(Foto. 8). Sarnıç, 2,27 m. derinlikte su haznesine sahiptir. Sarnıcın kubbe başlangıç noktasında, kubbe eteğinin altında, pencere açıklıklarının aşağısında üç adet su gözü eşit aralıklarla yer alır. Su gözlerinden girişin karşısında bulunanı 0,15x0,15 m. ölçüsündeyken, güneydoğu ve güneybatı cephesindekiler 0,40x0,40 m. ölçülerindedir. Sarnıcın su gözleri kapatıldığı için yapıda su bulunmamaktadır(Foto. 7).

Kapının üzerinde kitabelik bölümü bulunmasına rağmen, sarnıcın kitabesi yoktur. Bu durumda yapının daha önceden bir kitabesinin olabileceği söylenebilir. Yörede bulunan 19.yüzyıla ait diğer kitabeli sarnıçlarla, plan ve plan elemanları bakımından benzerlik göstermesi sebebiyle 19. yüzyıla tarihlendirilebilir.

Sarnıç günümüzde kullanılmamaktadır. Bu nedenle oldukça bakımsız durumdadır. Yerleşim merkezlerinden uzak oluşu nedeniyle yapının içerisi temizlenerek bu hali ile kullanılması uygun görülmektedir.

Katalog No: 3

Muğla Üniversitesinin Yanındaki Sarnıç

Fotoğraf: 10-13

Çizim: 3

İnceleme Tarihi: 10.09.2006

Yapı, tescil edilmemiştir.

Sarnıç; Muğla Üniversitesinin batısında yer alır.

Yapının inşasında kaba yonu taş kullanılmıştır. (Foto. 10)

Yapının kuzeydoğu-güneybatı cepheleri arasında yaklaşık 1m. kot farkı bulunmaktadır. “Kısmi gömme sarnıçlar, gövdesi silindirik olanlar” gurubuna giren yapı 7,70 m. çapındadır(Çizim 3). Taş bindirme kemerli bir kapıyla su haznesine ulaşılan yapının girişi 0,65 x1,70 m.dir(Foto.11). Duvarlar 0,68 m. kalınlığındadır. Yapı, basık bir kubbeyle örtülüdür. Dışarıda üst örtüde kubbe başlangıcı gövde duvarlarından 0,55 m. içeri doğru çekilerek başlatılmıştır.

Girişten beş basamaklı bir merdivenle hazneye inilir Merdiven basamakları 0,30x0,35 cm. ölçülerindedir. 2,20 m. derinlikte su haznesine sahip sarnıcın, hazne tabanı yaklaşık 0,30 m. balçıkla dolmuştur. Yapının güneydoğu, doğu ve batı cephelerinde yağmur ve kar sularının arazinin meyiliyle hazneye akmasını sağlayan birer su gözü vardır(Foto. 12). Bu gözler zamanla zeminin yükselmesiyle kapanmaya başlamıştır(Foto. 13).

Sarnıcın kitabesi yoktur. Yörede bulunan 19.yüzyıla ait diğer kitabeli sarnıçlarla, plan ve plan elemanları bakımından benzerlik göstermesi sebebiyle 19. yüzyıla tarihlendirilebilir.

Sarnıç yöre halkından edinilen bilgilere göre yakın zamana kadar hayvan sulama amaçlı kullanılmaktaydı.

Yapının hazne tabanı ve merdivenleri aşınmıştır. Yerleşim yerine yakın ve Üniversitenin yanında bulunması nedeni ile yapı sosyal amaçlı olarak kullanılabilir.

Katalog No: 4

Muğla Üniversitesi, Beden Eğitimi Fakültesi Yanındaki Sarnıç

Fotoğraf: 14-15

Çizim: 4

İnceleme Tarihi: 10.09.2006

Muğla Üniversitesi Beden Eğitimi Yüksek Okulu yakınında bulunan sarnıç, Muğla Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun 17.10.2000 gün ve 142 sayılı kararı ile tescil edilerek koruma altına alınmıştır.

Yapının inşasında kaba yonu taş kullanılmıştır.

Yapı hafif eğimli bir arazide yer alır. Yakınında herhangi bir yerleşme bulunmamaktadır. Bununla birlikte Muğla kent merkezi çevresinde olduğu için merkezin su kaynaklarına katkı sağladığı düşünülebilir. “Kısmi gömme sarnıçlar gurubuna” giren yapı, 7,80 m. çapındadır(Çizim 4). Yapının girişi kuzeybatıdadır.. Taş bindirme kemerli bir kapıyla su haznesine ulaşılan yapının girişi 0,75x1,45 m. dir(Foto. 14). Duvar kalınlığı, 0,75 m.dir. Yapı basık bir kubbeyle örtülüdür. Dışarıda üst örtüde kubbe başlangıcı gövde duvarlarından 0,65 m. içeri doğru çekilerek başlatılmıştır

Girişten üç basamaklı bir merdivenle hazneye inilir Bugün içerisi balçıkla dolu olan 2 m. derinliğinde su haznesine sahiptir. Sarnıcın güneydoğu, güneybatı ve kuzeydoğu cephelerinde birer tane olmak üzere toplam üç su gözü bulunmaktadır. 0,40x0,40 m. ölçülerinde olan su gözleri, kubbe başlangıç noktalarının hemen üstüne yerleştirilmiştir (Foto.15).

Yapının kitabesi yoktur. Ancak bu yapı ve Muğla Üniversitesi yanındaki sarnıç yapı malzemesi ve kapıdaki farklı kemer formu açısından benzerlik göstermektedir. Bu yapıların ustasının aynı kişi olması muhtemeldir. Bu nedenle bu yapının da, Muğla Üniversitesi yanındaki sarnıç gibi 19. yüzyılda yapıldığı söylenebilir.

Günümüzde kısmen sağlam bulunan yapı, atıl durumda olduğu için oldukça bakımsızdır.

Katalog No: 5

Muğla Mezarlığının İçinde Yer Alan Sarnıç

Fotoğraf: 16-17

Çizim: 5

İnceleme Tarihi: 09.03.2007

Yapı, tescil edilmemiştir.

Sarnıç; Muğla şehir merkezinde 20.yüzyılda oluşturulmuş mezarlığın içerisinde bulunur..

Yapının inşasında kaba yonu taş ve üst örtüde ise alaturka kiremit malzeme kullanılmıştır.

Yapı ovada yer alır. Sarnıç, “kısmi gömme sarnıçlar gövdesi silindirik olanlar” gurubuna girer(Foto. 16). Girişi kuzeybatıda olan sarnıç 7,50 m. çapında silindirik gövdeye sahiptir(Çizim 5).Basık kemerli bir kapıyla su haznesine ulaşılan yapının girişi 0,90x1,35 m. ölçülerindedir. Sarnıcın duvar kalınlığı 0,75 m. dir. Yapının üst örtüsü dıştan altıgen külah şeklinde; içten ise kubbedir. Üst örtü alaturka kiremitle kaplanmıştır.

Girişten altı basamaklı bir merdivenle hazneye inilir(Foto. 17). Merdiven basamakları 0,30x0,25 m. ölçülerindedir. Sarnıç 1,90 m. derinliğinde su haznesine sahiptir. Yapının doğu, batı ve güneydoğusunda kare formlu birer su gözü bulunmaktadır. 0,40x0,40 m. ölçülerinde olan bu su gözleri günümüzde kapalı durumdadır.

Sarnıcın kitabesi yoktur. Yörede bulunan 19.yüzyıla ait diğer kitabeli sarnıçlarla, plan ve plan elemanları bakımından benzerlik göstermesi sebebiyle 19. yüzyıla tarihlendirilebilir.

Günümüzde mezarlık bekçileri tarafından depo olarak kullanılan sarnıç, kısmen tahrip olmuştur. Yerleşim merkezlerinden uzak oluşu ve mezarlık içerisinde yer alması nedeniyle; yapının içerisinde temizlenerek bu hali ile korunması uygun görülmektedir.

Katalog No: 6

Muğla, Kötekli Köyü Sarnıcı

Fotoğraf: 18-19

Çizim: 6

İnceleme Tarihi: 09.03.2007

Yapı, tescil edilmemiştir.

Yapı, Muğla Üniversitesi kampüsüne 5 km. uzaklıktaki Kötekli köyünde yer alır.

Sarnıcın, inşasında kaba yonu taş malzeme kullanılmıştır.

Yapı hafif eğimli bir arazide yer almıştır. Sarnıç; “kısmi gömme sarnıçlar gövdesi silindirik olanlar” gurubuna girer. Hazneye giriş kuzeybatıdan sağlanır. Sarnıç, 8.50 m. çapında silindirik gövdeye sahiptir(Çizim 6). Taş bindirme kemerli bir kapıyla su haznesine ulaşılan yapının girişi 0,80 x1,45 m.dir. Duvar kalınlığı 0,68 m.dir. Sarnıç basık bir kubbeyle örtülüdür(Foto. 18). Dışarıda üst örtüde kubbe başlangıcı gövde duvarlarından 0,75 m. içeri doğru çekilerek başlatılmıştır. Bu çekilme saçak şeklinde aşağı doğru eğimlendirilmiştir.

Girişten yedi basamaklı merdivenle hazne zeminine inilir(Foto. 19). Bugün içerisi balçıkla dolu olan 2,20 m. derinliğinde su haznesine sahiptir. Giriş eksenine 0,40x0,40 m. ölçülerinde, kare formlu su gözü yerleştirilmiştir. Kubbe başlangıç noktasında bulunan bu su gözü, yağmur - kar sularının arazinin eğimiyle sarnıcın içine akmasını sağlar.

Sarnıcın kitabesi yoktur. Yörede bulunan 19.yüzyıla ait diğer kitabeli sarnıçlarla, plan ve plan elemanları bakımından benzerlik göstermesi sebebiyle 19. yüzyıla tarihlendirilebilir.

Günümüzde kullanılmayan yapı kısmen sağlam durumdadır.. Sarnıcın içerisi temizlenerek bu hali ile kullanılması uygun görülmektedir.

Katalog No: 7

Muğla, Akçaova Köyü Sarnıcı

Fotoğraf: 20-21

Çizim: 7

İnceleme Tarihi: 09.03.2007

Yapı, tescil edilmemiştir.

Sarnıç; Muğla, Akçaova köyü, Yeşilyurt yolunun 2. km. sinde yer alır.

Yapının inşasında kaba yonu taş malzeme kullanılmıştır.

Hafif eğimli bir arazide yer alan sarnıç, “kısmi gömme sarnıçlar gövdesi silindirik olanlar” gurubuna girer. 8,50 m. çapında silindirik gövdeye sahip olan sarnıcın girişi kuzeybatıdadır(Çizim 7). Düz atkı kemerli giriş 0,65x1,20 m. ölçülerindedir(Foto. 20).Yapının duvar kalınlığı 0,60 m. dir. İçte ve dışta basık bir kubbeyle örtülü olan sarnıcın kubbesi 1990 yılında sonradan sıvanmıştır. Dışarıda üst örtüde kubbe başlangıcı gövde duvarlarından 0,50 m. içeri doğru çekilerek başlatılmıştır.

Yapının hazne zeminine dokuz basamaklı bir merdivenle inilir. Merdiven basamakları 0,35x0,25 m. ölçülerindedir. Bugün içerisi balçıkla dolu olan 2,20 m. derinliğinde su haznesine sahiptir. Yapının doğu, batı ve güneydoğusunda üç tane su gözü bulunmaktadır. Günümüzde kapalı durumda olan bu su gözleri 0,40x0,40 m. ölçülerindedir. Su gözlerinin üzerinde bugün içleri doldurulmuş, dışardan bakılınca anlaşılmayan ve belirli aralıklarla dizilmiş pencere açıklıkları olduğu düşünülen izler görülmektedir.

Yapının kitabesi yoktur. Ancak yapı 1990 yılında tamir edilmesiyle kubbeye bir tamir kitabesi yerleştirilmiştir(Foto. 21). Bu bölümde Latin alfabesiyle şu ifadeler yer alır:

Tamirat 1990

H. Erdem Dural

Allaha Baki

Yörede bulunan 19.yüzyıla ait diğer kitabeli sarnıçlarla, plan ve plan elemanları bakımından benzerlik göstermesi sebebiyle 19. yüzyıla tarihlendirilebilir.

Yapının kubbe ve hazne zemini tahrip olmuştur. Sarnıcın şehir merkezine uzak olması nedeniyle içersinin temizlenerek bu hali kullanılması uygun görülmektedir.

Katalog No: 8

Muğla, Yeşilyurt Köyü Sarnıcı

Fotoğraf: 22-23

Çizim: 8

İnceleme Tarihi: 09.03.2007

Yapı, tescil edilmemiştir.

Sarnıç; Muğla Yeşilyurt köyü, Kuyubaşı mevkiinde yer alır.

Yapının inşasında kaba yonu taş malzeme kullanılmıştır. Sarnıcın duvarlarında taş örgüyü düzeltmek için her bir taş sırasının arasına ince bir taş sırası ile düzeltme hatlı yerleştirilmiştir.

Hafif eğimli bir arazide yer alan sarnıç, “kısmi gömme sarnıçlar gövdesi silindirik olanlar” gurubuna girer. 8 m. çapında silindirik gövdeye sahip olan sarnıcın girişi kuzeybatıdadır(Çizim 8). Düz atkı kemerli girişi, 0,80x1,35 m. ölçülerindedir. Girişin kubbeye doğru yükselen bölümün üzerinde, kitabelik bölümü yer almaktadır(Foto.22). Duvar kalınlıkları 0,75 m.dir.Sarnıç kubbe ile örtülüdür. Girişin karşısında kubbe eteğine yerleştirile küçük bir pencere içeriği aydınlatır. Dışarıda üst örtü kubbe başlangıcı gövde duvarlarından 0,65 m. içeri doğru çekilerek inşa edilmiştir.

Girişten yedi basamaklı bir merdivenle sarnıcın hazne zeminine inilir. Merdiven basamakları 0,35x0,30 m. ölçülerindedir. Yapı, 2,50 m. derinliğinde su haznesine sahiptir. Yapının doğu, batı ve güneydoğusunda 0,40x0,40 m. ölçülerinde üç tane su gözü bulunmaktadır.

Sarnıcın giriş cephesinin solunda 0,90x0,50 m. ölçülerinde yalak bulunmaktadır(Foto. 23). Genelde otlamaya çıkan birçok hayvanın aynı anda su içebilmesi amacı ile yapılan yalak, bu sarnıçta küçük ölçekli olarak karşımıza çıkar.

Yapının bugün bir kitabesi bulunmamaktadır. Yörede bulunan 19.yüzyıla ait diğer kitabeli sarnıçlarla, plan ve plan elemanları bakımından benzerlik göstermesi sebebiyle 19. yüzyıla tarihlendirilebilir.

Yapı yöre halkından edinilen bilgilere göre köylüler tarafından yakın zamana kadar hayvan sulamak amaçlı kullanılmaktaydı.

Sarnıç günümüzde kullanılmamaktadır. Bu nedenle oldukça bakımsız durumdadır. Yerleşim merkezlerinden uzak oluşu nedeniyle yapının içerisi temizlenerek bu hali ile kullanılması uygun görülmektedir.

Katalog No: 9

Muğla, Yeşilyurt Köyü, Dağdibi Mevkiinde Bulunan Sarnıç

Fotoğraf: 24-25

Çizim: 9

İnceleme Tarihi: 09.03.2007

Yapı, tescil edilmemiştir.

Sarnıç; Muğla Yeşilyurt köyü Dağdibi mevkiinde yer alır.

Yapının inşasında kaba yonu taş malzeme kullanılmıştır.

Sarnıç, “kısmi gömme sarnıçlar gövdesi silindirik olanlar” gurubuna girer(Foto. 24). 8 m. çapında silindirik gövdeye sahip olan sarnıcın girişi kuzeybatıdadır(Çizim 9).Düz atkı kemerli yapının girişi 0,75x1,20 m. ölçülerindedir. Duvar kalınlığı 1 m.dir. Basık bir kubbeyle örtülü olan sarnıcın gövdesi ve kubbesi sonradan sıvanmıştır. Dışarıda üst örtü kubbe başlangıcı gövde duvarlarından 0,80 m. içeri doğru çekilerek inşa edilmiştir.

Yapının hazne zeminine altı basamaklı bir merdivenle inilir. Merdiven basamakları 0,30x0,25 m. ölçülerindedir. Sarnıç 1,60 m. derinliğinde su haznesine sahiptir. Girişin karşısında 0,50x0,50 m. ölçülerinde, yapının su gözü yer almaktadır. Kare formulu su gözü günümüzde kapalı durumdadır.

Giriş cephesinin solunda ve sağında yapıya bitişik durumda iki yalak görülmektedir. Yalaklar 0,60x1,30 m. ölçülerindedir(Foto.25).

Yapı, yöre halkından edinilen bilgilere göre, Yeşilyurt beldesinde bulunan diğer sarnıçla aynı tarihte yapılmıştır. Buna göre bu sarnıçta 19. yüzyıla tarihlendirilebilir.

Sarnıcın gövde kısmı, kubbesi ve hazne zemini yapının kullanılmaması nedeniyle harap durumdadır. Yapı şehir merkezine uzak oluşu nedeniyle içersinin temizlenerek bu hali kullanılması uygun görülmektedir.

Katalog No: 10

Muğla, Tınaz Köyü Sarnıcı

Fotoğraf: 26-27

Çizim: 10

İnceleme Tarihi: 10.03.2007

Yapı, tescil edilmemiştir.

Sarnıç; Muğla iline bağlı, Tınaz köyünde yer alır.

İnşa malzemesi genelde kaba yonu taştır. Ancak kapı lento ve kemerlerinde düzgün yonu taş kullanılmıştır.

Yapı hafif eğimli bir arazide, gövdenin yarısı toprağa gömülüdür. Sarnıç, “kısmi gömme sarnıçlar gövdesi silindirik olanlar” gurubuna girer(Çizim 10). 8 m. çapında silindirik gövdeye sahip sarnıcın girişi kuzeydedir. Basık kemerli bir kapıyla su haznesine ulaşılan yapının girişi 0,70x1,25 m. ölçülerindedir(Foto.26). Duvar kalınlığı 0,70 m. dir. Yapı sivri konik bir kubbeye örtülüdür. Kubbe sonradan sıvanmıştır. Dışarıda üst örtüde kubbe başlangıcı gövde duvarlarından 0,75 m. içeri doğru çekilerek başlatılmıştır

Yapının hazne zeminine on basamaklı bir merdivenle inilir(Foto.27). Sarnıç 2,10 m. derinliğinde su haznesine sahiptir. Hazne zemini yaklaşık 0,30 m. balçıkla dolmuştur. Yapının kuzeybatı ve güneydoğu cephelerinde su gözü bulunmaktadır. Kare formu su gözleri 0,40x0,40 m. ölçülerindedir.

Sarnıcın kitabesi yoktur. Yörede bulunan 19.yüzyıla ait diğer kitabeli sarnıçlarla, plan ve plan elemanları bakımından benzerlik göstermesi sebebiyle 19. yüzyıla tarihlendirilebilir.

Bölge Türkiye Kömür İşletmelerinin çalışma sahasında bulunduğu için devlet tarafından istimlak edilmiştir ve burada bulunan köy taşınmıştır. Sarnıç günümüzde kullanılmamaktadır. Günümüzde sağlam durumda bulunan sarnıcın içerisinin temizlenerek bu hali ile kullanılması uygun görülmektedir.

Katalog No: 11

Muğla-Yatağan İlçesinde Bulunan Sarnıç

Fotoğraf: 28-29

Çizim: 11

İnceleme Tarihi: 10.03.2007

Yapı, tescil edilmemiştir.

Sarnıç; Muğla Yatağan ilçesinde Belediyenin güneydoğusunda yer alır.

Yapının inşasında genelde kaba yonu taş malzeme kullanılmıştır. Ancak kapı lento ve kemerlerinde mermer malzeme kullanılmıştır.

Sarnıç, “kısmi gömme sarnıçlar gövdesi silindirik olanlar” gurubuna girer(Çizim 11). 8.90 m. çapında silindirik gövdeye sahip sarnıcın girişi kuzeybatıdadır(Foto.28). Giriş sonradan yarıya kadar kapatılmıştır. Duvar kalınlığı 0,70 m. dir. Sarnıç basık bir kubbeyle örtülüdür. Dışarıda üst örtüde kubbe başlangıcı gövde duvarlarından 0,75 m. içeri doğru çekilerek başlatılmıştır. Kubbe eteğinde su gözü olduğu söylenen ışıklık şeklinde eşit aralıklarla on üç adet pencere yerleştirilmiştir(Foto.29).

Hazne zeminine beş basamaklı merdivenle inilir. Merdiven basamakları 0,30x0,32 m. ölçülerindedir. Sarnıç 2 m. derinliğinde de su haznesine sahiptir. Giriş ekseninde 0,40x0,40 m. ölçülerinde su gözü bulunmaktadır. Bu su gözü günümüzde kapalı durumdadır.

Sarnıcın kitabesi yoktur. Yöre halkından edinilen bilgilere göre “*sarnıcın yapım tarihini gösteren kitabesi yakın zamana kadar üzerinde iken günümüzde mevcut değildir ve sarnıcı yaptıran kişi Kargıoğlu adında bir şahıstır.*”⁴⁷Yapı yörede bulunan 19.yüzyıla ait diğer kitabeli sarnıçlarla, plan ve plan elemanları bakımından benzerlik göstermesi sebebiyle 19. yüzyıla tarihlendirilebilir.

Sarnıcın giriş cephesi ve merdivenleri kısmen yıkılmıştır. Günümüzde kullanılmayan sarnıç bu nedenle oldukça bakımsız durumdadır. Şehir merkezinde bulunması nedeni ile sarnıcın içerisinin temizlenerek sergi salonu veya sosyal amaçlı olarak kullanılabilir.

⁴⁷ Kunduracı,2007,38.

Katalog No: 12

Muğla-Yatağan İlçesi, Nebi Köyü Sarnıcı 1

Fotoğraf: 30-31

Çizim: 12

İnceleme Tarihi: 15.03.2007

Yapı, tescil edilmemiştir.

Sarnıç; Muğla Yatağan ilçesine bağlı Nebi köyünde yer alır.

Yapının inşasında kaba yonu taş malzeme kullanılmıştır.

Hafif eğimli bir arazide inşa edilen sarnıç, “kısmi gömme sarnıçlar gövdesi silindirik olanlar” gurubuna girer. 7 m. çapında silindirik gövdeye sahip olan sarnıcın girişi kuzeydedir(Çizim 12). Bölgedeki diğer sarnıçlardan farklı olarak giriş bölümü vurgulanmıştır. Girişin üzerinde ikinci bir kemerle kapı belirgin hale getirilmiştir. Böylelikle kapı duvardan yukarı doğru yükseltilmiştir(Foto. 30). Bu düzenleme sonucu oluşan iki kemer arasındaki bölüm kitabelik düşünölmüş olmalıdır(Foto.31).Basık kemerli bir kapıyla su haznesine ulaşılan yapının girişi 0,75x1,15 m. ölçülerindedir.Girişe sonradan madeni malzemeli bir kapı yapılmıştır. Yapının duvar kalınlıkları 0,60 m.dir.. Sarnıç içte ve dışta kubbeyle örtölüdür. Dışarıda üst örtüde kubbe başlangıcı gövde duvarlarından 0,50 m. içeri doğru çekilerek başlatılmıştır. Kubbe eteğine su gözü olduğu söylenen ışıklık şeklinde beş adet pencere yerleştirilmiştir

Hazne zeminine altı basamaklı bir merdivenle inilir. Basamaklar 0,35x0,30 m. ölçülerindedir. Yapı bugün içerisi balçıkla dolu olan 2,30 m. derinliğinde su haznesine sahiptir. Girişin karşısında, güney cephede 0,40x0,40 m. ölçülerinde, kare formlu bir su gözü yer alır. Bu su gözü kubbe başlangıç noktasına yerleştirilmiş olup, günümüzde hala açık bulunmaktadır.

Sarnıcın kitabesi yoktur. Yapı yörede bulunan 19.yüzyıla ait diğer kitabeli sarnıçlarla, plan ve plan elemanları bakımından benzerlik göstermesi sebebiyle 19. yüzyıla tarihlendirilebilir.

Sarnıç günümüzde kullanılmamaktadır. Bu nedenle oldukça bakımsız durumdadır. Yerleşim merkezlerinden uzak oluşu nedeniyle yapının içerisi temizlenerek bu hali ile kullanılması uygun görölmektedir

Katalog No: 13

Muğla-Yatağan İlçesi, Nebi Köyü Sarnıcı 2

Fotoğraf: 32-35

Çizim: 13

İnceleme Tarihi: 15.03.2007

Yapı, tescil edilmemiştir.

Sarnıcı; Yatağan ilçesine bağlı Nebi Köyü'nde yer alır.

Yapının inşasında kaba yonu taş malzeme kullanılmıştır.

Hafif eğimli bir arazide yer alan sarnıcı; "kısmi gömme sarnıçlar gövdesi silindirik olanlar" gurubuna girer(Foto.32). 8 m. çapında silindirik gövdeye sahip olan yapının girişi kuzeybatıdadır(Çizim 13). Giriş, 0,80x1,60 m. ölçülerindedir. Duvar kalınlığı 0,60 m.dir. Yapı kubbeyle örtülüdür(Foto. 33). Dışarıda üst örtüde kubbe başlangıcı gövde duvarlarından 0,60 m. içeri doğru çekilerek inşa edilmiştir(Foto.34).

Sarnıcın hazne zeminine altı basamaklı bir merdivenle inilir(Foto. 35). Basamaklar 0,35x0,35 m. ölçülerindedir. Yapı 2,10 m. derinliğinde su haznesine sahiptir. Girişin karşısında 0,40x0,40 m. ölçülerinde bir su gözü bulunmaktadır. Kubbe başlangıç noktasında yer alan, kare formlu bu su gözü günümüzde hala açıktır.

Sarnıcın kitabesi yoktur. Yapı yörede bulunan 19.yüzyıla ait diğer kitabeli sarnıçlarla, plan ve plan elemanları bakımından benzerlik göstermesi sebebiyle 19. yüzyıla tarihlendirilebilir.

Sarnıç günümüzde kullanılmamaktadır. Bu nedenle oldukça bakımsız durumdadır. Yerleşim merkezlerinden uzak oluşu nedeniyle yapının içerisi temizlenerek bu hali ile kullanılması uygun görülmektedir.

Katalog No: 14

Muğla-Yatağan İlçesi, Kavak Köyü Sarnıcı

Fotoğraf: 36-37

Çizim: 14

İnceleme Tarihi: 15.03.2007

Yapı, tescil edilmemiştir.

Sarnıcı; Muğla, Yatağan ilçesine bağlı, Kavak Köyünde yer alır.

Yapının inşasında kaba yonu taş malzeme kullanılmıştır.

Hafif eğimli, ormanlık bir arazide yer alır. Sarnıcı, “kısmi gömme sarnıçlar gövdesi silindirik olanlar” gurubuna girer(Çizim14). 8m. çapında silindirik gövdeye sahip olan sarnıcın girişi kuzeybatıdadır. Düz atkı kemerli bir kapıyla su haznesine ulaşılan yapının girişi 0,80x1,50 m. ölçülerindedir(Foto.36). Duvar kalınlığı 0,60 m. dir. Sarnıcı kubbeye örtülüdür. Dışarıda üst örtüde kubbe başlangıcı gövde duvarlarından 0,55 m. içeri doğru çekilerek inşa edilmiştir. Kubbe eteğine su gözü olduğu söylenen ışıklık şeklinde on dört adet pencere yerleştirilmiştir(Foto.37).

Sarnıcın hazne zeminine dokuz basamaklı bir merdivenle inilir. Yapı 2 m. derinliğinde su haznesine sahiptir..

Sarnıcın kitabesi yoktur. Yapı yörede bulunan 19.yüzyıla ait diğer kitabeli sarnıçlarla, plan ve plan elemanları bakımından benzerlik göstermesi sebebiyle 19. yüzyıla tarihlendirilebilir.

Yapı günümüzde kullanılmamaktadır. Bu nedenle oldukça bakımsız durumdadır. Yerleşim merkezlerinden uzak oluşu nedeniyle yapının içerisi temizlenerek bu hali ile kullanılması uygun görülmektedir.

Katalog No: 15

Muğla-Yatağan İlçesi, Kavak Köyü Girişindeki Sarnıç

Fotoğraf: 38-39

Çizim: 15

İnceleme Tarihi: 15.03.2007

Yapı, tescil edilmemiştir.

Sarnıç; Muğla, Yatağan ilçesine bağlı, Kavak Köyü girişinin 2. km. sinde bulunur.

İnşa malzemesi olarak genelde kaba yonu taş kullanılan yapıda, kapı lento ve sövesinde düzgün yonu taş izlenmektedir.

Hafif eğimli bir arazide ve yerleşmenin dışında yer alan sarnıç, “kısmi gömme sarnıçlar gövdesi silindirik olanlar” gurubuna girer(Çizim 15). 7.50 m. çapında silindirik gövdeye sahip olan sarnıcın giriş cephesi kuzeydedir(Foto.38). Yarım dairevi kemer formuna sahip giriş, 0,65x1,45 m. ölçülerindedir. Duvar kalınlığı 0,70 m.dir.. Yapı basık bir kubbeyle örtülüdür. Dışarıda üst örtüde kubbe başlangıcı gövde duvarlarından 0,60 m. içeri doğru çekilerek inşa edilmiştir(Foto.39). Kubbe eteğine su gözü olduğu söylenen ışıklık şeklinde beş adet pencere yerleştirilmiştir.

Hazne zeminine yedi basamaklı bir merdivenle inilir. Sarnıç 2,20 m. derinliğinde su haznesine sahiptir. Sarnıcın güney, doğu ve batı cephelerinde birer tane olmak üzere üç su gözü bulunur. Su gözleri 0,45x0,40 m. ölçülerindedir.

Sarnıcın kitabesi yoktur. Yapı yörede bulunan 19.yüzyıla ait diğer kitabeli sarnıçlarla, plan ve plan elemanları bakımından benzerlik göstermesi sebebiyle 19. yüzyıla tarihlendirilebilir.

Sarnıç günümüzde kullanılmamaktadır. Bu nedenle oldukça bakımsız durumdadır. Yerleşim merkezlerinden uzak oluşu nedeniyle yapının içerisi temizlenerek bu hali ile kullanılması uygun görülmektedir

Katalog No: 16

Muğla- Milas İlçesinde Bulunan Sarnıç

Fotoğraf: 40-41

Çizim: 16

İnceleme Tarihi: 16.03.2007

Yapı, tescil edilmemiştir.

Sarnıç; Muğla'ya bağlı, Milas ilçesinin çıkışında yer alır.

Yapı moloz taş malzemeden inşa edilmiştir.

Hafif eğimli bir arazide yer alan sarnıç, “kısmi gömme sarnıçlar gövdesi silindirik olanlar” gurubuna girer(Çizim 16). 7,50 m. çapında silindirik gövdeye sahip sarnıcın girişi kuzeybatıdadır ve düz atkı kemere sahiptir(Foto.40). Giriş 0,60x1,30 m. ölçülerindedir. Duvar kalınlığı 0,60 m. dir. Yapı kubbeyle örtülüdür.

Yapının hazne zeminine beş basamaklı bir merdiven ile inilir(Foto.41). Basamaklar 0,37x0,43 m. ölçülerindedir. Sarnıç 2,20 m. derinliğinde su haznesine sahiptir. Sarnıcın üç su gözü vardır. Biri girişin karşısında yer alırken diğer, ikisi kuzeydoğu ve güneybatı cephelerinde yer alır. Sarnıcın kara yolu çalışmaları sırasında büyük bir kısmı toprak altında kalmıştır. Su gözleri toprak altında kaldığı için yapının içerisinde su yoktur.

Sarnıcın kitabesi yoktur. Yapı yörede bulunan 19.yüzyıla ait diğer kitabeli sarnıçlarla, plan ve plan elemanları bakımından benzerlik göstermesi sebebiyle 19. yüzyıla tarihlendirilebilir.

Günümüzde kullanılmayan yapı oldukça bakımsız durumdadır. Sarnıcın içerisinde temizlenerek bu hali ile korunması uygun görülmektedir.

Katalog No: 17

Muğla-Bodrum'daki Sarnıç 1

Fotoğraf: 42-43

Çizim: 17

İnceleme Tarihi: 20.07.2007

Bodrum sarnıcı, Muğla Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 22.05.2004 gün ve 3365 sayılı kararı ile tescil edilerek koruma altına alınmıştır.

Sarnıç; Muğla ili, Bodrum ilçesi, Konacık mevkiinde yer alır.

Yapıda kaba yonu taş malzeme kullanılmıştır.

Hafif eğimli bir arazide yer alan sarnıç, "kısmi gömme sarnıçlar gövdesi silindirik olanlar" gurubuna girer(Foto.42). 7,70 m. çapında silindirik gövdeye sahip sarnıcın girişi kuzeybatıdadır ve düz atkı kemere sahiptir(Çizim 17). Giriş 0,70x1,30 m. ölçülerindedir. Duvar kalınlığı 0,75 m. dir. Yapı kubbeyle örtülüdür. Dışarıda üst örtüde kubbe başlangıcı gövde duvarlarından 0,70 m. içeri doğru çekilerek inşa edilmiştir. Kubbe eteğine su gözü olduğu söylenen ışıklık şeklinde on iki adet pencere yerleştirilmiştir.

Yapının hazne zeminine yedi basamaklı bir merdivenle inilir. Sarnıç 2,50 m. derinliğinde su haznesine sahiptir. Girişin karşısında 0,40x0,40 m. ölçülerinde su gözü yer alır. Sarnıcın giriş cephesine bitişik yalağı vardır. Yalak zeminin yükselmesiyle sarnıcın içine toz, kirli su girmemesi için sonradan yapılmıştır.

Kapının solunda mermer malzemeli kitabe yer alır.(Foto.43) 0,25x0,45 m. ölçülerindeki kitabede okunabildiği kadarıyla şu ifadeler yer alır:

Sahibul hayrat vel hasenat

Tokac (?) oğlu mehmed hayratıdır.

Sene 1232 (1817-1818)

Türkçesi:

Bu hayır ve iyiliklerin sahibi

Tokac oğlu Mehmed beydir.

1817-1818 senesinde yapılan yapı, günümüzde genel olarak sağlam durumdadır. Yapının içerisi temizlenerek bu hali ile korunması uygun görülmektedir.

Katalog No: 18

Muğla-Bodrum'daki Sarnıç 2

Fotoğraf: 44-45

Çizim: 18

İnceleme Tarihi: 16.03.2007

Yapı, tescil edilmemiştir.

Sarnıç; Muğla Bodrum ilçesinin Konacık mevkiinde yer alır.

Yapıda kaba yonu taş ile çevreden toplanmış düzgün yonu taşın bir arada kullanılarak örüldüğü yapıda kısmen devşirme malzeme de görülür.

Hafif eğimli bir arazide yer alan sarnıç, “kısmi gömme sarnıçlar gövdesi silindirik olanlar” gurubuna girer(Çizim 18). Girişi kuzeybatıda olan ve düz atkı kemerli girişe sahip yapının gövde çapı 8 m.dir.Bu bölümde kullanılan devşirme malzemenin üzerinde triglifler yer almaktadır(Foto.44). Giriş 0,80x1,50 m. ölçülerindedir. Duvar kalınlığı 0,75 m. dir. Yapı kubbeyle örtülüdür. Dışarıda üst örtüde kubbe başlangıcı gövde duvarlarından 0,70 m. içeri doğru çekilerek inşa edilmiştir. Kubbe eteğine su gözü olduğu söylenen ışıklık şeklinde on sekiz adet pencere yerleştirilmiştir(Foto.45).

Yapının hazne zeminine beş basamaklı bir merdivenle inilir. Basamaklar 0,30x0,35 m. ölçülerindedir. 0,30 m. balçıkla dolu olan hazne 2,10 m. derinliğindedir. Girişin karşısında 0,40x0,40 m. ölçülerinde su gözü yer alır.

Sarnıcın kitabesi yoktur. Yapı yörede bulunan 19.yüzyıla ait diğer kitabeli sarnıçlarla, plan ve plan elemanları bakımından benzerlik göstermesi sebebiyle 19. yüzyıla tarihlendirilebilir.

Günümüzde kullanılmayan sarnıcın hazne tabanı ve merdiveni tahrip olmuştur. Yapının içerisinin temizlenerek bu hali ile korunması uygun görülmektedir..

Katalog No: 19

Muğla-Bodrum'daki Sarnıç 3

Fotoğraf: 46-47

Çizim: 19

İnceleme Tarihi: 16.03.2007

Yapı, tescil edilmemiştir.

Sarnıç; Muğla Bodrum ilçesinde Yalı Köyüne girişte yer alır.

Yapıda kaba yonu taş malzeme kullanılmıştır.

Sarnıç, "kısmi gömme sarnıçlardan gövdesi silindirik olanlar" gurubuna girer(Çizim 19). 7,70 m. çapında silindirik gövdeye sahip sarnıçın girişi kuzeybatıdadır ve düz atkı kemere sahiptir(Foto.46). Giriş 0,70x1,50 m. ölçülerindedir. Girişe sonradan ahşap malzemeden bir kapı yapılmıştır. Duvar kalınlığı 0,70 m. dir. Yapı kubbeye örtülüdür. Dışarıda üst örtüde kubbe başlangıcı gövde duvarlarından 0,70 m. içeri doğru çekilerek inşa edilmiştir. Kubbe eteğine su gözü olduğu söylenen ışıklık şeklinde sekiz adet pencere yerleştirilmiştir.

Yapının hazne zeminine sekiz basamaklı bir merdiven ile inilir. Basamaklar 0,35x0,28 m. ölçülerindedir. Sarnıç 2,50 m. derinlikte su haznesine sahiptir Kubbe başlangıç noktasında üç su gözü bulunur. Kubbe başlangıç noktasında yer alan su gözlerinden biri girişin karşısında yer alırken diğer ikisi güney ve doğu cephesindedir.

Girişin üzerinde yer alan kitabede çarkıfelek ve altı kollu yıldız motifi yer alır.(Foto.47) Kitabe sülüs hatla iki satır halinde yazılmıştır. Kitabe, üzerinin boyanmasından dolayı oldukça zor okunabilmektedir. Kitabede sadece tarih bölümü okunmaktadır.

.....

.....

Sene H.1276, (1860-1861)

Günümüzde kullanılmayan yapı sonradan sıvanmış ve kireçle boyanmıştır. Yapının içerisinde temizlenerek bu hali ile korunması uygun görülmektedir.

Katalog No: 20

Muğla-Bodrum İçesi, Dereköy Sarnıcı 1

Fotoğraf: 48-49

Çizim: 20

İnceleme Tarihi: 18.11.2007

Yapı, tescil edilmemiştir.

Sarnıç; Muğla, Bodrum ilçesi, Dereköy ,Çirkanda Mevkiinde yer alır.

Yapı, kaba yonu taş malzemeyle yapılmıştır.

Hafif eğimli bir arazide inşa edilen sarnıç, “kısmi gömme sarnıçlardan gövdesi silindirik olanlar” gurubuna girer(Foto.48) Sarnıç 8 m. çapında, silindirik bir gövdeye sahiptir (Çizim 20).Giriş 0,80x1,35 m. ölçülerindedir. Duvar kalınlığı 0,70 m. dir. Yapı kubbeyle örtülüdür(Foto.49). Dışarıda üst örtüde kubbe başlangıcı gövde duvarlarından 0,55 m. içeri doğru çekilerek inşa edilmiştir. Kubbe eteğine su gözü olduğu söylenen ışıklık şeklinde altı adet pencere yerleştirilmiştir.

Yapının hazne zeminine dokuz basamaklı bir merdivenle inilir. Sarnıç 2 m. derinliğinde su haznesine sahiptir. Girişin karşısında 0,40x0,40 m. ölçülerinde su gözü yer alır.

Sarnıcın kitabesi yoktur. Yapı yörede bulunan 19.yüzyıla ait diğer kitabeli sarnıçlarla, plan ve plan elemanları bakımından benzerlik göstermesi sebebiyle 19. yüzyıla tarihlendirilebilir.

Günümüzde kullanılmayan yapı oldukça bakımsız durumdadır. Sarnıcın içerisinde temizlenerek bu hali ile korunması uygun görülmektedir.

Katalog No: 21

Muğla-Bodrum İçesi Dereköy Sarnıcı 2

Fotoğraf: 50-51

Çizim: 21

İnceleme Tarihi: 18.11.2007

Yapı, tescil edilmemiştir.

Sarnıç; Muğla, Bodrum ilçesi, Dereköy’de yer alır.

İnşa malzemesi olarak genelde kaba yonu taş kullanılan yapıda, kapı lento ve sövesinde düzgün yonu taş izlenmektedir.

Sarnıç, “kısmi gömme sarnıçlardan gövdesi silindirik olanlar” gurubuna girer(Çizim 21). 8 m. çapında silindirik gövdeye sahip sarnıcın girişi kuzeybatı cephedendir ve düz atkı kemere sahiptir(Foto.50). 0,75x1,30 m. ölçülerinde olan sarnıcın girişine sonradan ahşap malzemeli bir kapı yapılmıştır. Duvar kalınlığı 0,65 m. dir. Yapı kubbeyle örtülüdür. Dışarıda üst örtüde kubbe başlangıcı gövde duvarlarından 0,55 m. içeri doğru çekilerek inşa edilmiştir (Foto.51).

Yapının hazne zeminine altı basamaklı bir merdivenle inilir. Sarnıç 1,60 m. derinliğinde su haznesine sahiptir. Girişin karşısında yer alan su gözü günümüzde kapalı durumdadır. Kare formulu olan su gözü 0,40x0,40 m. ölçülerindedir.

Sarnıcın kitabesi yoktur. Yapı yörede bulunan 19.yüzyıla ait diğer kitabeli sarnıçlarla, plan ve plan elemanları bakımından benzerlik göstermesi sebebiyle 19. yüzyıla tarihlendirilebilir.

Sarnıç günümüzde kullanılmamaktadır. Bu nedenle oldukça bakımsız durumdadır. Yerleşim merkezlerinden uzak oluşu nedeniyle yapının içerisi temizlenerek bu hali ile korunması uygun görülmektedir

Katalog No: 22

Muğla-Bodrum İlçesi, Kumköy Sarnıcı

Fotoğraf: 52-53

Çizim: 22

İnceleme Tarihi: 18.11.2007

Yapı, tescil edilmemiştir.

Sarnıç; Muğla, Bodrum ilçesi, Kumköy’de yer alır.

Yapı, kaba yonu taş malzemeyle inşa edilmiştir. Yapının girişinde düz gün kesme taş malzeme kullanılmış, kubbede ise daha ince kesitli tuğla benzeri taş sırasına yer verilmiştir.

Hafif eğimli bir arazide ve yerleşmenin dışında yer alan sarnıç, “kısmi gömme sarnıçlardan gövdesi silindirik olanlar” gurubuna girer(Çizim 22). Düz atkı kemerli girişe sahip sarnıç, 8.50 m. çapındadır(Foto.52). Giriş 0,70x1,40 m. ölçülerindedir. Duvar kalınlıkları 0,70 m. olarak düzenlenmiştir. Yapı kubbeyle örtülüdür. Dışarıda üst örtüde kubbe başlangıcı gövde duvarlarından 0,65 m. içeri doğru çekilerek inşa edilmiştir(Foto.53).

Yapının hazne zeminine beş basamaklı bir merdivenle inilir. Sarnıç 2 m. derinliğinde su haznesine sahiptir. Girişin karşısında 0,40x0,40 m. ölçülerinde sarnıcın su gözü yer alır. Bu su gözü günümüzde kapalı durumdadır.

Sarnıcın kitabesi yoktur. Yapı yörede bulunan 19.yüzyıla ait diğer kitabeli sarnıçlarla, plan ve plan elemanları bakımından benzerlik göstermesi sebebiyle 19. yüzyıla tarihlendirilebilir..

Sarnıç günümüzde kullanılmamaktadır. Bu nedenle oldukça bakımsız durumdadır. Yapının içerisinin temizlenerek bu hali ile korunması uygun görülmektedir.

Katalog No: 23

Muğla-Bodrum İlçesi, Yalı Köyü Sarnıcı 1

Fotoğraf: 54-55

Çizim: 23

İnceleme Tarihi: 16.03.2007

Yapı, tescil edilmemiştir.

Sarnıç; Muğla Bodrum ilçesine bağlı Yalı köyünde yer alır.

Yapının inşasında kaba yonu taş malzeme kullanılmıştır.

Tarla kenarında yer alan sarnıç, “kısmi gömme sarnıçlardan gövdesi silindirik olanlar” gurubuna girer(Çizim 23). 3,50 m. çapında silindirik gövdeye sahip sarnıcın girişi kuzeydedir. Giriş bölümü yükseltilmiştir(Foto.54). Düz atkı kemerli giriş 0,55x1,25 m. ölçülerindedir. Duvar kalınlıkları 0,60 m. dir. Yapı kubbeye örtülüdür. Dışarıda üst örtüde kubbe başlangıcı gövde duvarlarından 0,40 m. içeri doğru çekilerek inşa edilmiştir.

Yapıda merdiven yoktur. Sarnıç 2,50 m. yüksekliğinde su haznesine sahiptir. Girişin karşısında 0,30x0,30 m. ölçülerinde su gözü bulunur. Su gözü kare formludur. Giriş cephesine bitişik sarnıç yalağı 0,55x0,85 m. ölçülerindedir(Foto.55).

Yapının giriş kapısının üzerinde Latin alfabesiyle 1956 tarihi yazılıdır.

Günümüzde hala kullanılmakta olan bu sarnıcın bu hali ile korunması uygun görülmektedir.

Katalog No: 24

Muğla-Bodrum İlçesi, Yalı Köyü Sarnıcı 2

Fotoğraf: 56-57

Çizim: 24

İnceleme Tarihi: 16.03.2007

Yapı, tescil edilmemiştir.

Sarnıç; Muğla Bodrum ilçesine bağlı, Yalı köyünde yer alır.

Yapının inşasında kaba yonu taş malzeme kullanılmıştır.

Tarla kenarında yer alan sarnıç, “kısmi gömme sarnıçlardan gövdesi silindirik olanlar” gurubuna girer(Çizim 24). 3,50 m. çapında silindirik gövdeye sahip sarnıcın girişi kuzeybatıdadır. Düz atkı kemerli giriş 0,80x1,40 m. ölçülerindedir(Foto.56). Girişte ahşap malzemenen bir kapı bulunur. Duvar kalınlığı 0,65 m. dir. Yapı sivri tonoz benzeri kubbeyle örtülüdür. Üst örtü üç yönden kavislenen bir dilimlenmeye sahiptir. Dışarıda üst örtüde kubbe başlangıcı gövde duvarlarından 0,45 m. içeri doğru çekilerek inşa edilmiştir. Kubbe eteğine su gözü olduğu söylenen ışıklık şeklinde dört adet pencere yerleştirilmiştir

Yapıda merdiven yoktur. Sarnıç 4,50 m. derinliğinde su haznesine sahiptir. Yapı girişinin sağında yuvarlak formlu yalak vardır(Foto.57).

Sarnıcın kitabesi yoktur. Ancak Yalı’da bulunan diğer kubbeli sarnıçla yapı malzemesi, kapısı vs. benzerlik göstermektedir. Bu yapıların ustasının aynı olması muhtemeldir. Bu nedenle bu yapının da, Yalı’da yer alan diğer sarnıç gibi 20. yüzyılda yapıldığı söylenebilir.

Günümüzde yöre halkı tarafından hala kullanılan sarnıç sağlam durumdadır. Yapının bu hali ile korunması uygun görülmektedir.

Katalog No: 25

Muğla-Bodrum İlçesi, Yalı Köyü Sarnıcı 3

Fotoğraf: 58-61

Çizim: 25

İnceleme Tarihi: 16.03.2007

Yapı, tescil edilmemiştir.

Sarnıç; Muğla Bodrum ilçesine bağlı, Yalı köyünde yer alır.

Yapının inşasında kaba yonu taş malzeme kullanılmıştır.

Dağlık bir arazide yer alan sarnıç, “kısmi gömme sarnıçlardan gövdesi dikdörtgen olanlar” gurubuna girer(Çizim 25). Dikdörtgen planlı sarnıç 4,40x8,75 m. ölçülerinde olup girişi kuzeybatı cephedendir(Foto.58). Düz atkı kemerli giriş 0,64x1,55 m. ölçülerindedir. Duvar 0,80 m. kalınlığındadır. Yapı tonozla örtülü olup üst örtü sonradan sıvanmıştır. Dışarıda üst örtüde tonoz başlangıcı gövde duvarlarından 0,55 m. içeri doğru çekilerek inşa edilmiştir. Tonoz eteğine su gözü olduğu söylenen ışıklık şeklinde yirmi adet pencere yerleştirilmiştir

Sarnıcın hazne zeminine sekiz basamaklı bir merdivenle inilir(Foto.60). Basamak ölçüleri 0,20x0,25 m. ölçülerindedir. Hazne 2,80x7,14 m. ölçülerindedir. Girişin karşısında kare formlu su gözü yer alır(Foto.59).

Yapının kitabesi yoktur. Yöreden edinilen bilgilere göre yapı burada yaşayan İtalyanlar tarafından yapılmıştır. ve yaklaşık 150 yıllık geçmişi vardır. Buna göre sarnıç, 19. yüzyılın ikinci yarısıyla tarihlendirilebilir. Yapı sonradan sıvanmış ve kireçle boyanmıştır.

Günümüzde sağlam durumda bulunan sarnıcın içerisinin temizlenerek bu hali ile korunması uygun görülmektedir.

Katalog No: 26

Muğla-Bodrum İlçesi, Yalı Köyü Sarnıcı 4

Fotoğraf: 62-63

Çizim: 26

İnceleme Tarihi: 16.03.2007

Yapı, tescil edilmemiştir.

Sarnıç; Muğla Bodrum ilçesine bağlı, Yalı köyünde yer alır.

Yapının inşasında kaba yonu taş malzeme kullanılmıştır.

Ormanlık arazide yer alan sarnıç, “kısmi gömme sarnıçlardan gövdesi dikdörtgen olanlar” gurubuna girer(Çizim 26). Dikdörtgen planlı sarnıç 4,50x10 m. ölçülerinde olup girişi kuzeybatıdadır(Foto.62). Düz atkı kemerli giriş 0,60x1,50 m. ölçülerindedir. Duvar kalınlığı 0,45 m. dir. Sarnıç tonoz ile örtülüdür. Dışarıda üst örtüde tonoz başlangıcı gövde duvarlarından 0,35 m. içeri doğru çekilerek inşa edilmiştir.

Sarnıcın hazne zeminine sekiz basamaklı bir merdiven ile inilir. Sarnıcın haznesi 3,47x9,15 m. ölçülerindedir. Hazne zemini sıvanmıştır ve 0,30 m. balçıkla kaplıdır. Yapının kuzeybatı köşesinde su gözü yer alır. Su gözü günümüzde hala açıktır. Sarnıcın giriş cephesinde yalak bulunur(Foto.63).

Sarnıcın kitabesi yoktur. Ancak Yalı’da yer alan diğer tonozlu sarnıç ile yapı malzemesi, kapısı vs. benzerlik göstermektedir. Bu yapıların ustasının aynı olması muhtemeldir. Bu nedenle bu yapı da, Yalı’da yer alan diğer sarnıç gibi 19. yüzyılın ikinci yarısında yapılmış olabilir.

Yöre halkından edinilen bilgilere göre yapı günümüzde hala hayvan sulamakta kullanılmaktadır. Su gözü açık olduğu için yapıda hala su bulunmaktadır. Yapıya sonradan bir yalak eklenmiştir ve dış cephesi ile su haznesi bölümü sıvanmıştır.

Günümüzde sağlam durumda bulunan sarnıç, yerleşim yerine uzak oluşu nedeni ile içerisinin temizlenerek bu hali ile korunması uygun görülmektedir.

Katalog No: 27

Muğla-Bodrum İlçesi, Ağaçlı Mevkiinde Yer Alan Sarnıç

Fotoğraf: 64

Çizim: 27

İnceleme Tarihi: 28.10.2007

Yapı, tescil edilmemiştir.

Sarnıç; Muğla, Bodrum ilçesi, Ağaçlı mevkiinde yer alır.

Yapının inşasında kaba yonu taş malzeme kullanılmıştır.

Hafif eğimli bir arazide yer alan yapı “kısmi gömme sarnıçlar, gövdesi silindirik olan gurubuna girer. Sarnıç, 8,50 m. çapındadır(Çizim 27). Hazneye giriş, kuzeybatıda düz atkı kemerli bir kapıdan sağlanmıştır(Foto. 64). Giriş 0,65x1,20 m. ölçülerindedir. Duvarlar 0,68 m. kalınlığındadır. Yapı, kubbeye örtülüdür. Dışarıda üst örtüde kubbe başlangıcı gövde duvarlarından 0,45 m. içeri doğru çekilerek inşa edilmiştir. Kubbe eteğine su gözü olduğu söylenen ışıklık şeklinde sekiz adet pencere yerleştirilmiştir.

Sarnıcın haznesine sekiz basamaklı bir merdivenle inilir. Basamaklar 0,35x0,25 m. ölçülerindedir.2,20 m. derinliğinde su haznesine sahip sarnıcın hazne tabanı yaklaşık 0,30 m. balçıkla dolmuştur. Girişin karşısında yer alan su gözü kare formludur. Çevreye düşen yağmur ve kar suları, arazinin meyiline uygun olarak su gözünden hazneye akmaktadır. Bu gözler zamanla zeminin yükselmesiyle kapanmaya başlamıştır.

Sarnıcın kitabesi yoktur. Yapı yörede bulunan 19.yüzyıla ait diğer kitabeli sarnıçlarla, plan ve plan elemanları bakımından benzerlik göstermesi sebebiyle 19. yüzyıla tarihlendirilebilir.

Yapı oldukça bakımsız durumdadır. Yerleşim yerine uzak oluşu nedeniyle yapının içerisinin temizlenerek bu hali ile korunması uygun görülmektedir.

Katalog No: 28

Muğla-Bodrum İlçesi, Yahşiköy’de Yer Alan Sarnıç

Fotoğraf: 65-66

Çizim: 28

İnceleme Tarihi: 28.10.2007

Yapı, tescil edilmemiştir.

Sarnıç; Muğla, Bodrum ilçesi, Yahşiköy’de yer alır.

Yapının inşasında kaba yonu taş malzeme kullanılmıştır.

Hafif eğimli bir arazide yer alan sarnıç, “kısmi gömme sarnıçlardan gövdesi silindirik olanlar” gurubuna girer. 8,50 m. çapında silindirik gövdeye sahip olan sarnıcın girişi kuzeybatıdadır(Çizim 28). Yapının 0,70x1,30 m. ölçülerinde düz atkı kemerli girişi vardır (Foto. 65). Sarnıcın girişine sonradan ahşap malzemededen bir kapı yapılmıştır. Duvar kalınlıkları 0,65 m. olarak düzenlenmiştir. Yapı içte ve dışta basık bir kubbeyle örtülüdür. Dışarıda üst örtüde kubbe başlangıcı gövde duvarlarından 0,45 m. içeri doğru çekilerek inşa edilmiştir. Kubbe eteğine su gözü olduğu söylenen ışıklık şeklinde on iki adet pencere yerleştirilmiştir (Foto. 66).

Sekiz basamaklı bir merdivenle sarnıcın hazne zeminine inilir. Merdiven toplam uzunluğu 2,20 m. dir. Sarnıç 2,25 m. yüksekliğindeki su haznesine sahiptir. Su haznesinin duvarları ve zemini kireçle sıvanmıştır. Giriş eksenine, 0,40x0,40 m. ölçülerinde su gözü yerleştirilmiştir. Çevreye yağın yağmur suları arazinin meyiline uyarak buradaki su gözünden sarnıca akmaktadır. Kubbe eteğine de çok sayıda su gözü açılmıştır.

Sarnıcın kitabesi yoktur. Yapı yörede bulunan 19.yüzyıla ait diğer kitabeli sarnıçlarla, plan ve plan elemanları bakımından benzerlik göstermesi sebebiyle 19. yüzyıla tarihlendirilebilir.

Sarnıç günümüzde sağlam durumdadır. Yapının hazne zemininin temizlenip, bu hali ile kullanılması uygun görülmektedir.

Katalog No: 29

Muğla-Bodrum İlçesi, Bağla Köyünde Yer Alan Sarnıç

Fotoğraf: 67-68

Çizim: 29

İnceleme Tarihi: 05.10.2007

Yapı, tescil edilmemiştir.

Sarnıç; Muğla Bodrum ilçesinde Bağla köyüne girişte yer alır.

Yapının inşasında kaba yonu taş, kitabede mermer malzeme kullanılmıştır.

Hafif eğimli bir arazide yer alan sarnıç, “kısmi gömme sarnıçlardan gövdesi silindirik olanlar” gurubuna girer(Çizim 29). 8 m. çapında silindirik gövdeye sahip sarnıcın girişi kuzeybatıdadır ve düz atkı kemere sahiptir(Foto.67). Giriş 0,70x1,50 m. ölçülerindedir. Duvar 0,80 m. kalınlığındadır. Yapı kubbe ile örtülüdür. Dışarıda üst örtüde kubbe başlangıcı gövde duvarlarından 0,75 m. içeri doğru çekilerek inşa edilmiştir.

Dört basamaklı bir merdivenle sarnıcın hazne zeminine inilir. Sarnıç 1, 60 m. derinliğinde su haznesine sahiptir. Hazne zemini ve yapının duvarları kireçle sıvanmıştır. Girişin karşısında yer alan 0,40x0,40 m. ölçülerindeki su gözü sonradan kapatılmıştır.

Sarnıcın 0,65x0,50 m. ölçülerindeki kitabesi sülüs hatla yazılmıştır(Foto.68). Kitabenin üst kısmı taçlandırılmıştır. Dört satırlı Arapça kitabe şu ifadeler yer alır:

Arapçası

Men cae bil haseneti felehü aşr-u emsaliha

Sahibul hayrat vel hasenat merhum Ömer Ağa

Zade Muğla’lı Hasan Ağa’nın hayratıdır.⁴⁹

Sene fi temmuz1316 (1819-1820)

Türkçesi:

Kim bir iyilikle gelirse ona on misli verilir.(Kuran-ı Kerim Enam Suresi-6.sure-160. Ayet)

Bu hayır ve iyiliklerin sahibi Ömer ağa

Oğlu Muğla’lı hasan Ağa’dır.

1819-1820 yılında yapılan sarnıç günümüzde kullanılmaktadır. Borularla sarnıca getirilen su sarnıçtan köye yine boru vasıtası ile dağıtılır. Sarnıç sonradan kireçle boyanmıştır.

⁴⁹ BEŞİRLİ, S., Ev Hanımı, 65.Hasan Ağa yöre halkından edinilen bilgilere göre yörenin zenginleridir.

Katalog No: 30

Muğla-Bodrum İlçesi, Turgutreis Beldesinde Yer Alan Sarnıç

Fotoğraf: 69-70

Çizim: 30

İnceleme Tarihi: 05.10.2007

Bodrum sarnıcı, Muğla Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 21.06.2006 gün ve 2044 sayılı kararı ile tescil edilerek koruma altına alınmıştır.

Sarnıç; Muğla ili Bodrum ilçesi, Turgutreis beldesi Akyarlar köyünde yer alır.

Yapının inşasında kaba yonu taş malzeme kullanılmıştır.

Dağlık bir arazide yer alan sarnıç, "kısmi gömme sarnıçlardan gövdesi silindirik olanlar" gurubuna girer. (Çizim 30)8, m. çapında silindirik gövdeye sahip sarnıcın girişi kuzeybatıdadır ve düz atkı kemere sahiptir. (Foto.69) Düz atkı kemerli giriş 0,75x1,30 m. ölçülerindedir. Duvar kalınlıkları 0,65 m. dir. Sarnıç kubbe ile örtülüdür.. Dışarıda üst örtüde kubbe başlangıcı gövde duvarlarından 0,75 m. içeri doğru çekilerek inşa edilmiştir. Kubbe eteğine su gözü olduğu söylenen ışıklık şeklinde on altı adet pencere yerleştirilmiştir

Hazne zeminine beş basamaklı bir merdivenle inilir. Sarnıç 2,20 m. derinliğinde su haznesine sahiptir. Girişin karşısında yer alan su gözü kare formludur.

Girişin üstünde yer alan kitabede okunabildiği kadarıyla şu ifadeler yazılıdır:(Foto.70)

Sahibul hayrat vel hasenat

Bodrumi el'Hac Fenerci Mustafa⁵⁰

Sene 1320 (1902-1903)

Türkçesi

Bu hayır ve iyiliklerin sahibi

Bodrumi fenerci Mustafa'dır.

Yapı yöre halkından edinilen bilgilere göre yakın zamana kadar köylüler tarafından hayvan sulamakta kullanılmaktaydı.

Sarnıç kireçle boyanmıştır. Hazne zeminine beton dökülmüştür. Kubbe ve duvarlar sonradan sıvanmıştır.

1902-1903 senesinde yapılan yapı, günümüzde sağlam durumdadır. Yerleşim merkezlerinden uzak oluşu nedeniyle; yapının içerisinin temizlenerek bu hali ile korunması uygun görülmektedir.

⁵⁰ ÖZKAN, A., Emekli, 75. Hacı Fenerci Mustafa yöre halkından edinilen bilgilere göre yörenin zengindir.

Katalog No: 31

Muğla-Bodrum İlçesi, Ortaköy Mevkiinde Yer Alan Sarnıç 1

Fotoğraf: 71-72

Çizim: 31

İnceleme Tarihi: 05.10.2007

Yapı, tescil edilmemiştir.

Sarnıç; Muğla Bodrum ilçesi, Ortaköy Mevkiine girişte yer alır.

Yapının inşasında kaba yonu taş malzeme ,kitabede mermer malzeme kullanılmıştır.

Hafif eğimli bir arazide yer alan sarnıç, “kısmi gömme sarnıçlardan gövdesi silindirik olanlar” gurubuna girer(Çizim 31). 8 m. çapında silindirik gövdeye sahip sarnıcın girişi kuzeydedir ve düz atkı kemere sahiptir(Foto.71). Giriş; 0,65x1,50 m. ölçülerindedir. Bu kısma sonradan maden malzemedden bir kapı yapılmıştır. Duvar kalınlıkları 0,75 m. dir. Sarnıç kubbe ile örtülüdür. Dışarıda üst örtüde kubbe başlangıcı gövde duvarlarından 0,55 m. içeri doğru çekilerek inşa edilmiştir Kubbe eteğine su gözü olduğu söylenen ışıklık şeklinde on altı adet pencere yerleştirilmiştir.

Yapının hazne zeminine sekiz basamaklı bir merdivenle inilir. Basamaklar 0,20x0,25 m. ölçülerindedir. Sarnıç 2,10 m. derinliğinde su haznesine sahiptir. Girişin karşısında kare formlu su gözü vardır.

Girişin kubbe eteğine doğru yükselen bölümünde kitabelik kısmı yer alır. Sarnıçta yer alan 0,40x0,30 m. ölçülerindeki mermer kitabeden okunduğu kadarıyla şu ifade yazılıdır;(Foto.72).

Selsebiletü sahibul hayrat

Vel hasenat Abdullah oğlu

Hacı Mehmed⁵¹afa anhume's samed

Sene 1316 (1898-1899)

Türkçesi:

Bu selsebin hayır ve iyilik sahibi

Abdullah oğlu

Hacı Mehmed samed olan Allah onları affetsin

Yapı sonradan kireçle boyanmıştır.1898-1899 senesinde yapılan yapı, günümüzde sağlam durumdadır. Yerleşim merkezlerinden uzak oluşu nedeniyle; yapının içerisinin temizlenerek bu hali ile korunması uygun görünmektedir.

⁵¹ Hacı Mehmet hakkında bilgi bulunamamıştır.

Katalog No: 32

Muğla-Bodrum İlçesi Ortaköy Mevkiinde Yer Alan Sarnıç 2

Fotoğraf: 73-74

Çizim: 32

İnceleme Tarihi: 05.10.2007

Yapı, tescil edilmemiştir.

Sarnıç; Muğla ili, Bodrum ilçesi, Ortaköy beldesi Bardakçı mevkiinde yer alır.

Yapının inşasında kaba yonu taş, kapı lento ve sövesinde düzgün yonu taş izlenmektedir.

Hafif eğimli bir arazide inşa edilen sarnıç, “kısmi gömme sarnıçlardan gövdesi silindirik olanlar” gurubuna girer(Çizim 32). 7,50 m. çapında silindirik gövdeye sahip sarnıçın girişi kuzeybatıdadır ve düz atkı kemere sahiptir(Foto.73). Düz atkı kemerli giriş 0,55x1,35 m. ölçülerindedir. Duvar kalınlıkları 0,55 m.dir. Sarnıç kubbe ile örtülüdür. Dışarıda üst örtüde kubbe başlangıcı gövde duvarlarından 0,75 m. içeri doğru çekilerek inşa edilmiştir Kubbe eteğine su gözü olduğu söylenen ışıklık şeklinde on altı adet pencere yerleştirilmiştir

Yapının hazne zeminine beş basamaklı bir merdivenle inilir. Bugün içerisi balçıkla dolu olan 2 m. derinliğinde su haznesine sahiptir. Girişin karşısında, kubbe başlangıç noktasında 0,35x0,25 m. ölçülerinde su gözü yer alır.

Girişin bölümünün üzerinde kitabe yer alır. 0,50x0,30 m. ölçülerindeki kitabede şu ifadeler yer alır;(Foto.74).

Arapçası

Sahibul hayrat vel hasenat ve ragibül-cennet-i ve'd deracat

Giridi el hac Hasan Ağa'nın⁵² eseri hayratıdır.

Sene 1273 (1856-1857)

Yapı kireçle boyanmıştır.

Türkçesi:

Bu hayır ve iyiliklerin sahibi cennet derecelerini isteyen

Giridi Hasan Ağa hayratıdır.

1856-1857 senesinde yapılan yapı, günümüzde sağlam durumdadır. Yapının içerisi temizlenerek bu hali ile korunması uygun görülmektedir.

⁵² Hasan Ağa hakkında bilgi bulunamamıştır.

Katalog No: 33

Muğla-Bodrum İlçesi, Bitez Mevkiinde Yer Alan Sarnıç

Fotoğraf: 75-76

Çizim: 33

İnceleme Tarihi: 20.10.2007

Yapı, tescil edilmemiştir.

Sarnıç Muğla ili, Bodrum ilçesi, Bitez mevkiinde yer alır.

Yapının inşasında kaba yonu taş malzeme kullanılmıştır.

Hafif eğimli bir arazide inşa edilen sarnıç, “kısmi gömme sarnıçlardan gövdesi silindirik olanlar” gurubuna girer(Çizim 33). 8 m. çapında silindirik gövdeye sahip sarnıçın girişi kuzeydedir ve düz atkı kemere sahiptir(Foto.75). Giriş, 0,75x1,35 m. ölçülerindedir. Girişe sonradan maden malzemeli bir kapı yapılmıştır. Duvar kalınlıkları 0,65 m.dir. Sarnıç kubbe ile örtülüdür. Dışarıda üst örtüde kubbe başlangıcı gövde duvarlarından 0,75 m. içeri doğru çekilerek inşa edilmiştir. Kubbe eteğine su gözü olduğu söylenen ışıklık şeklinde on adet pencere yerleştirilmiştir

Yapının hazne zeminine beş basamaklı bir merdivenle inilir. Basamakları 0,35x0,30 m. ölçüsündedir. Sarnıç 2 m. derinliğinde su haznesine sahiptir. Girişin karşısında yer alan su gözü kare formludur.

Girişin üzerinde yer alan kitabe boyanmıştır(Foto.76). Kitabenin üzerine nazar boncuğu ve kitabenin her iki tarafına selvi ağacı motifi yerleştirilmiştir. Kitabeden anlaşıldığı kadarıyla şu ifadeler yer alır:

Ma şaallahü teala ilahi

Bu hayratın sahibi daim said

Olsun girüb cennet sarayına

Cehennemden baid olsun

Sene 1245 (1829-1830)

Türkçesi

Maşallah

Bu hayırların sahibi daima iyi olup

Cennet sarayına girsin

Cehennemden uzak dursun.

Yapı sonradan kireçle boyanmış, kubbe ve duvarlar sıvanmıştır. Hazne zeminine beton dökülmüştür.

1829-1830 senesinde yapılan yapı, günümüzde sağlam durumdadır. Yerleşim merkezine yakın oluşu nedeniyle sosyal amaçlı kullanılabilir.

Katalog No: 34

Muğla-Bodrum İlçesi, Mumcular Köyü Sarnıcı

Fotoğraf: 77-78

Çizim: 34

İnceleme Tarihi: 20.10.2007

Yapı, tescil edilmemiştir.

Sarnıç; Muğla ili, Bodrum ilçesi, Mumcular köyünde yer alır.

Yapının inşasında kaba yonu taş malzeme kullanılmıştır. Kapının lento ve sövelerinde düzgün yonu taş malzeme de yer alır. Yapının su haznesinde sızdırmalığı sağlamak için özel bir harç duvarlara uygulanmıştır.

Bir ovada yer alan sarnıç, “kısmi gömme sarnıçlardan gövdesi silindirik olanlar” gurubuna girer(Çizim 34).8 m. çapında silindirik gövdeye sahip sarnıcın girişi kuzeydedir ve düz atkı kemere sahiptir(Foto.77). Giriş 0,80x1,70 m. ölçülerindedir. Duvar kalınlıkları 0, 65 m.dir. Sarnıç kubbe ile örtülüdür. Dışarıda üst örtüde kubbe başlangıcı gövde duvarlarından 0,55 m. içeri doğru çekilerek inşa edilmiştir Kubbe eteğine su gözü olduğu söylenen ışıklık şeklinde sekiz adet pencere yerleştirilmiştir

Yapının hazne zeminine dokuz basamaklı bir merdivenle inilir. Sarnıç 2 m. derinliğinde su haznesine sahiptir. Girişin karşısına 0,40x0,40 m. ölçülerinde su gözü yerleştirilmiştir.

Girişin üzerinde yer alan kitabe yıpranmıştır(Foto.78). Neredeyse okunamayacak durumda olan kitabede, okunabildiği kadarıyla şu ifadeler yer alır:

İlahi sahibul hayrat vel hasenat

.....

Türkçesi

Bu hayır ve iyiliklerin sahibi ilahi

Yapı yörede bulunan 19.yüzyıla ait diğer kitabeli sarnıçlarla, plan ve plan elemanları bakımından benzerlik göstermesi sebebiyle 19. yüzyıla tarihlendirilebilir.

Sarnıç günümüzde sağlam durumdadır. Yerleşim merkezlerinden uzak oluşu nedeniyle; yapının içerisinin temizlenerek bu hali ile korunması uygun görülmektedir

Katalog No: 35

Muğla-Ula İlçesi, Kızılağaç Köyü Sarnıcı 1

Fotoğraf: 79-82

Çizim: 35

İnceleme Tarihi: 10.09.2006

Kızılağaç Köyü Sarnıcı, Muğla Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 21. 11. 2002 gün ve 1976 sayılı kararı ile tescil edilerek koruma altına alınmıştır.

Sarnıcı; Muğla -Marmaris kara yolunda Yenice yol ayrımında bulunur.

Yapının inşasında kaba yonu taş kullanılmıştır.

Arazinin konumundan dolayı yapının doğu ve batı cepheleri arasında yaklaşık 0,25 m. kot farkı bulunmaktadır. 7,50 m. çapında, dairevi plana sahip olan sarnıcı; "kısmi gömme sarnıçlardan gövdesi silindirik olanlar" gurubuna girer(Çizim 35). Yapının kuzeyinde, 0,66x1,35 m. ölçülerinde düzgün olmayan, basık kemere sahip bir girişi vardır(Foto. 79). Giriş cephesinde beden duvarı yüksekliği 1,59 m. dir. Duvar kalınlığı 0,75 m.dir.Yapı, içte ve dışta basık bir kubbeyle örtülüdür. Dışarıda üst örtüde kubbe başlangıcı gövde duvarlarından 0,45 m. içeri doğru çekilerek inşa edilmiştir.

Sarnıcın; hazne bölümüne, sekiz basamaklı bir merdivenle inilir(Foto. 80). 2,20 m. derinliğinde su haznesine sahip olan sarnıcın, hazne tabanına sonradan beton dökülmüştür. Yapının güney, güneydoğu ve güneybatısında, üç su gözü bulunmaktadır(Foto. 81). Beden duvarlarında, zemin seviyesinde bulunan bu su gözleri, yağmur - kar sularının arazinin eğimiyle sarnıcın içine akmasını sağlar.

Sarnıcın kitabesi yoktur. Yapı yörede bulunan 19.yüzyıla ait diğer kitabeli sarnıçlarla, plan ve plan elemanları bakımından benzerlik göstermesi sebebiyle 19. yüzyıla tarihlendirilebilir.

Sarnıcın gövdesi, sonradan 0,30 m. daha yükseltilmiştir. Muğla Valiliği tarafından 2006 yılında yapılan restorasyon çalışmaları sırasında sarnıcın kubbesi sıvanmıştır(Foto. 82).

İçerisinde hala su bulunan sarnıcı, günümüzde sağlam durumdadır. Yerleşim merkezlerinden uzak oluşu nedeniyle yapının içerisinin temizlenerek bu hali ile korunması uygun görülmektedir.

Katalog No: 36

Muğla- Ula İlçesi, Kızılağaç Köyü Sarnıcı 2

Fotoğraf: 83-84

Çizim: 36

İnceleme Tarihi: 10.09.2006

Yapı, tescil edilmemiştir.

Muğla-Marmaris kara yolunun 15. km. sinde yer alır.

Yapı kaba yonu taş malzemedden inşa edilmiştir.

Hafif eğimli bir arazide, ovada yer alan sarnıç, “kısmi gömme sarnıçlardan gövdesi silindirik olanlar” guruba girer. 7,50 m. çapında silindirik gövdesi olan sarnıcın girişi kuzeydedir. Giriş 0,90x1,48 m. ölçülerindedir(Çizim36). Duvar kalınlığı 0,75 m.dir. Yapı basık bir kubbeye örtülüdür(Foto. 83). Dışarıda üst örtüde kubbe başlangıcı gövde duvarlarından 0,75 m. içeri doğru çekilerek inşa edilmiştir.

Hazne zeminine altı basamaklı bir merdivenle inilir. Bugün 0,30 m. balçıkla dolu olan sarnıcın su haznesi 1.75 m. derinliğindedir. Yapının güney, güneydoğu ve güneybatısında, üç su gözü bulunmaktadır(Foto. 84). Kubbe başlangıç noktalarında yer alan bu su gözleri 0,28x0,30 m. ölçülerindedir.

Sarnıcın kitabesi yoktur. Yapı yörede bulunan 19.yüzyıla ait diğer kitabeli sarnıçlarla, plan ve plan elemanları bakımından benzerlik göstermesi sebebiyle 19. yüzyıla tarihlendirilebilir.

Günümüzde kullanılmayan yapı büyük ölçüde tahrip olmuştur. Yerleşim yerine uzak olması nedeniyle yapının içerisinin temizlenerek bu hali ile korunması uygun görülmektedir.

Katalog No: 37

Muğla, Akyaka Yolundaki Sarnıç

Fotoğraf: 85-86

Çizim: 37

İnceleme Tarihi: 14.07.2007

Yapı, tescil edilmemiştir.

Sarnıç; Muğla-Akyaka yolunun yaklaşık 10 m. kuzeybatısında yer almaktadır.

Yapının inşasında kaba yonu taş malzeme kullanılmıştır.

Hafif eğimli bir arazide yapılmış olmasından dolayı yapının doğu ve batı cepheleri arasında yaklaşık 1.60 m. kot farkı bulunmaktadır(Foto. 86). Sarnıç, “kısmi gömme sarnıçlardan gövdesi silindirik olanlar” gurubuna girer. 6,90 m. çapında silindirik gövdeye sahip olan sarnıcın girişi kuzeydedir. Giriş, 0,60x1,57 m. ölçülerinde düzgün olmayan basık kemere sahiptir(Çizim 37). Kemerin üzerinde ince taşlarla bezeme kuşağı oluşturulmuştur(Foto. 85). Duvar kalınlığı 0,65 m.dir. Yapı içte ve dışta basık bir kubbeyle örtülüdür. Dışarıda üst örtüde kubbe başlangıcı gövde duvarlarından 0,60 m. içeri doğru çekilerek inşa edilmiştir.

Sarnıcın; hazne bölümüne dört basamaklı bir merdivenle inilir. Merdiven basamakları 0,30x0,30 m. ölçülerindedir. 1,50 m. derinliğinde su haznesine sahip olan sarnıcın hazne zemini ve duvarları sıvanmıştır. Yapı, girişin karşısında yer alan kare formlu bir su gözüne sahiptir. 0,40x0,40 m. ölçülerinde olan bu su gözü sonradan kapatılmıştır.

Sarnıcın kitabesi yoktur. Yapı yörede bulunan 19.yüzyıla ait diğer kitabeli sarnıçlarla, plan ve plan elemanları bakımından benzerlik göstermesi sebebiyle 19. yüzyıla tarihlendirilebilir.

Sarnıç yerleşim yerlerine uzak oluşu nedeniyle içerisinin temizlenerek bu hali ile korunması uygun görülmektedir.

Katalog No: 38

Muğla, Akyaka Yolu, Sakartepede Bulunan Sarnıç

Fotoğraf: 87-90

Çizim: 38

İnceleme Tarihi: 14.07.2007

Yapı, tescil edilmemiştir.

Sarnıç; Muğla-Akyaka yolunun 22. km.sinde Sakartepe de yer alır. Yapı bugün ismini bu tepeden alan restorandın sınırları içerisinde kalmıştır.

Yapının inşasında kaba yonu taş malzeme kullanılmıştır.

Sakartepe Restoranın sınırları içerisinde yer alan sarnıç, “kısmi gömme sarnıçlardan gövdesi silindirik olanlar” gurubuna girer. 7,70 m. çapında silindirik gövdeye sahip olan sarnıcın girişi kuzeydedir(Çizim 38). Yapının 0,70x1,18 m. ölçülerinde basık kemerli girişi vardır(Foto. 87). Girişin sol tarafında 0,15x0,15 m. ölçülerinde taşlık vardır(Foto. 88). Sarnıcın girişine sonradan demir malzemedden bir kapı yapılmıştır. Duvar kalınlıkları 0,65 m.dir.. Yapı içte ve dışta basık bir kubbeyle örtülüdür. Dışarıda üst örtüde kubbe başlangıcı gövde duvarlarından 0,70 m. içeri doğru çekilerek inşa edilmiştir.

Girişten altı basamaklı bir merdivenle sarnıcın hazne zeminine inilir(Foto. 89). Merdiven basamakları 0,35x0,40 m. ölçülerindedir. Sarnıç 2,65 m. derinliğinde su haznesine sahiptir. Su haznesinin duvarları ve zemini kireçle sıvanmıştır. Girişin karşısına, 0,40x0,40 m. ölçülerinde su gözü yerleştirilmiştir. Çevreye yağın yağmur suları arazinin meyiline uyarak buradaki su gözünden sarnıca akmaktadır(Foto. 90).

Sarnıcın kitabesi yoktur. Yapı yörede bulunan 19.yüzyıla ait diğer kitabeli sarnıçlarla, plan ve plan elemanları bakımından benzerlik göstermesi sebebiyle 19. yüzyıla tarihlendirilebilir.

Yapı sonradan sıvanmış ve kireçle boyanmıştır.

Sarnıç günümüzde sağlam durumdadır. Sakartepe restoranında yer alan sarnıcın içerisi temizlenerek sosyal amaçlı kullanılabilir.

Katalog No: 39

Muğla-Ula İlçesi, Gökova Köyü Sarnıcı

Fotoğraf: 91-92

Çizim: 39

İnceleme Tarihi: 14.07.2007

Gökova köyü sarnıcı, Muğla Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 21.05.2004 gün ve 3301 sayılı kararı ile tescil edilerek koruma altına alınmıştır.

Sarnıç; Muğla ili, Ula ilçesi, Gökova köyünde yer alır.

Yapının inşasında kaba yonu taş malzeme kullanılmıştır.

Bir ovada yer alan sarnıç, "kısmi gömme sarnıçlardan gövdesi silindirik olanlar" gurubuna girer.(Çizim 49) 7,60 m. çapında silindirik gövdeye sahip olan sarnıcın girişi kuzeydedir (Foto.91) 0,65x1,35 m. ölçülerindeki giriş düz atkı kemerlidir. Duvar kalınlığı 0,75 m.dir. Sarnıç kubbe ile örtülüdür.(Foto.92) Dışarıda üst örtüde kubbe başlangıcı gövde duvarlarından 0,45 m. içeri doğru çekilerek inşa edilmiştir.

Hazne zeminine sekiz basamaklı bir merdivenle inilir. Sarnıç 2,20 m. derinliğinde su haznesine sahiptir. Yapının güneydoğu, güneybatı ve güneyinde kare formlu üç su gözü bulunmaktadır. 0,40x0,40 m. ölçülerindeki su gözleri kare formludur. Günümüzde bu gözler kapalı olduğu için sarnıcın içerisinde su yoktur.

Sarnıcın kitabesi yoktur. Yapı yörede bulunan 19.yüzyıla ait diğer kitabeli sarnıçlarla, plan ve plan elemanları bakımından benzerlik göstermesi sebebiyle 19. yüzyıla tarihlendirilebilir.

Yapı yöre halkından edinilen bilgilere göre köylüler tarafından yakın zamana kadar hayvan sulamak amaçlı kullanılmıştır.

Sarnıç günümüzde kullanılmamaktadır. Bu nedenle oldukça bakımsız durumdadır. Yerleşim merkezlerinden uzak oluşu nedeniyle yapının içerisi temizlenerek bu hali ile korunması uygun görülmektedir.

Katalog No: 40

Muğla, Akyaka Köyü, İnişdibi Mevkiinde Yer Alan Sarnıç

Fotoğraf: 93-94

Çizim: 40

İnceleme Tarihi: 06.08.2007

Akyaka köyü sarnıcı, Muğla Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 27.02.2004 gün ve 3094 sayılı kararı ile tescil edilerek koruma altına alınmıştır.

Sarnıç; Muğla ili, Ula ilçesi, Akyaka Beldesi, İnişdibi mevkiinde yer alır.

Yapının inşasında kaba yonu taş malzeme kullanılmıştır.

Sarnıç, “kısmi gömme sarnıçlardan gövdesi silindirik olanlar” gurubuna girer(Foto.93). 8,70 m. çapında silindirik gövdeye sahip olan sarnıcın abidevi girişi kuzeybatıdadır(Çizim 40). Düz atkı kemerli giriş 0,60x1,35 m. ölçülerindedir. Duvar kalınlığı 0,90 m.dir. Sarnıç kubbe ile örtülüdür. Dışarıda üst örtüde kubbe başlangıcı gövde duvarlarından 0,90 m. içeri doğru çekilerek inşa edilmiştir. Kubbe eteğine su gözü olduğu söylenen ışıklık şeklinde sekiz adet pencere yerleştirilmiştir

Hazne zeminine sekiz basamaklı bir merdivenle inilir. Yapı 2, 30 m. derinliğinde su haznesine sahiptir. Giriş ekseninde 0,35x0,35 m. ölçülerinde su gözü yer alır. Girişin karşısında kare formlu su gözü yer alır.

Girişin kubbe eteğinden yükseltelen bölümünün üzerinde kitabelik bölümü yer almaktadır. Sarnıcın 0,25x0,60 m. ölçülerindeki kitabesi sülüs hatla yazılmıştır.(Foto.94) Yazı boyanmıştır. Kitabede şu ifadeler yer alır:

Sene 1250 (1834-1835)

Sahibetül hayrat vel hasenat

Menteşe sancağı mütesellimi Osman Ağanın⁵³

Celile-i Mahtumeleri Ümmü Gülsüm Hanım ruhuna fatiha.

Türkçesi

Sene 1250

Bu hayır ve iyiliklerin sahibi

Menteşe Sancağı mütesellimi Osman Ağa'nın

Kızı Ümmü Gülsüm ruhuna fatiha.

⁵³ Osman Ağa hakkında bilgi bulunamamıştır.

Yapıda günümüze kadar basit onarımlar yapılmıştır. Sarnıç 2007 yılında Muğla Valiliği tarafından restore edilmiştir.

1834-1835 senesinde yapılan yapı, günümüzde sağlam durumdadır. Yerleşim yerine yakın ve turizm bölgesi olan Akyaka Beldesinde yer alması nedeni ile sosyal amaçlı kullanılabilir.

Katalog No: 41

Muğla, Ula İlçesi, Yeşilova Köyü Sarnıcı

Fotoğraf: 95-96

Çizim: 41

İnceleme Tarihi: 06.08.2007

Yeşilova köyü sarnıcı, Muğla Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu'nun 22.05.2004 gün ve 3328 sayılı kararı ile tescil edilerek koruma altına alınmıştır.

Sarnıç; Muğla ili, Ula ilçesi, Yeşilova köyü köy meydanında yer alır.

Yapının inşasında kaba yonu taş malzeme kullanılmıştır.

Köy meydanında yer alan sarnıç, "kısmi gömme sarnıçlardan gövdesi silindirik olanlar" gurubuna girer(Foto.95). 7,60 m. çapında silindirik gövdeye sahip olan sarnıcın girişi kuzeydedir (Çizim 41).Basık kemerli giriş, 0,65x1,30 m. ölçülerindedir. Duvar kalınlığı 0,75 m.dir. Sarnıç kubbe ile örtülüdür. Dışarıda üst örtüde kubbe başlangıcı gövde duvarlarından 0,50 m. içeri doğru çekilerek inşa edilmiştir.

Yapının hazne zeminine yedi basamaklı bir merdivenle inilir. Bugün içerisi balçıkla dolu olan 2,20 m. derinliğinde su haznesine sahiptir. Girişin karşısında kare formlu su gözü yer alır. Su gözü 0,40x0,40 m. ölçülerindedir. Girişin sağında dikdörtgen formlu yalak yer alır.

Girişin kubbe eteğinden yükseltelen bölümünün üzerinde kitabelik bölümü yer almaktadır. Sarnıcın 0,40x0,35 m. ölçülerindeki kitabesi sülüs hatla yazılmıştır(Foto.96). Yazı boyanmıştır. Kitabede okunabildiği kadarıyla şu ifadeler yer alır:

Sahibül hayrat vel hasenat

.....

Sene 1270 (1854-1855)

Türkçesi

Bu hayır ve iyiliklerin sahibi

.....

Yapı; yöre halkından edinilen bilgilere göre köylüler tarafından yakın zamana kadar hayvan sulamak amacıyla kullanılmaktaydı.

1854-1855 senesinde yapılan yapı, genel olarak sağlam durumdadır. Yerleşim merkezlerinden uzak oluşu nedeniyle; yapının içerisinin temizlenerek bu hali ile korunması uygun görülmektedir.

Katalog No: 42

Muğla-Fethiye ilçesi, İzzettin Köyü Sarnıcı 1

Fotoğraf: 97-98

Çizim: 39

İnceleme Tarihi: .30.08.2006

Fethiye İzzettin köyü sarnıcı Muğla Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun 21. 15. 2004 gün ve 3314 sayılı kararı ile tescil edilerek koruma altına alınmıştır.

Sarnıç Muğla Fethiye ilçesinin İzzettin Köyünde Dere boğazı mevkiinde yer alır.

Yapının inşasında moloz taş ve kesme taş malzeme kullanılmıştır.

Dağlık bir arazide yer alan sarnıç, “kısmi gömme sarnıçlardan gövdesi dikdörtgen olanlar” gurubuna girer(Çizim 42). Dikdörtgen planlı sarnıç 8,80x11,30 m. ölçülerinde olup girişi kuzeybatıdadır(Foto.97). Kapı bir silme ile belirginleştirilmiştir. Duvar kalınlığı 0,55 m. dir. Sarnıç tonozla örtülüdür. Dikdörtgen planlı sarnıçta üst örtü iki kemerli giriş ile taşınmaktadır(Foto.98). Bu girişler kesme taştan yapılmıştır.

Hazne zeminine yedi basamaklı bir merdivenle inilir. Merdiven toplam uzunluğu 2,10 m.dir. Sarnıcın haznesi 7,75x10 m. ölçülerindedir. Girişin doğusunda küçük ölçekli bir su gözü yer alır.

Yapının kitabesi yoktur. Yapı yörede bulunan 19.yüzyıla ait diğer kitabeli sarnıçlarla, plan ve plan elemanları bakımından benzerlik göstermesi sebebiyle 19. yüzyıla tarihlendirilebilir.

Günümüzde kullanılmayan yapı genel olarak sağlam durumdadır. Yapının içerisinin temizlenerek bu hali ile korunması uygun görülmektedir.

Katalog No: 43

Muğla-Fethiye ilçesi, İzzettin Köyü Sarnıcı 2

Fotoğraf: 99-104

Çizim: 43

İnceleme Tarihi: .30.08.2006

Fethiye İzzettin köyü sarnıcı Muğla Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun 21. 15. 2004 gün ve 3314 sayılı kararı ile tescil edilerek koruma altına alınmıştır.

Sarnıç; Muğla, Fethiye ilçesi, İzzettin Köyü, Dere Boğazı mevkiinde yer alır.

Yapının inşasında kaba yonu ve kesme taş malzeme kullanılmıştır.

Dağlık bir arazide yer alan sarnıç, “kısmi gömme sarnıçlardan gövdesi silindirik olanlar” gurubuna girer(Çizim 43). Kuzeybatıda girişi olan sarnıç, 8 m. çapında silindirik gövdeye sahiptir(Foto.99). Anıtsal görünümlü bir görünüme sahiptir. Girişe iki basamaklı bir merdivenle çıkılır. Giriş sepetkulpu kemerlidir. Kapı kubbe başlangıç seviyesinin üstünde yükseltiyle belirginleştirilmiş olup, 0,90x1 m. ölçülerindedir(Foto.100). Duvar kalınlığı 0,80 m. dir. Yapı kubbeye örtülüdür(Foto.101). Dışarıda üst örtüde kubbe başlangıcı gövde duvarlarından 0,80 m. içeri doğru çekilerek inşa edilmiştir. Kubbe eteğine su gözü olduğu söylenen ışıklık şeklinde sonradan kapatılmış olan çok sayıda pencere yerleştirilmiştir

Sarnıç 2 m. derinliğinde su haznesine sahiptir. Hazne zemini sıvanmıştır. Sarnıçta beş su gözü yer alır. (Foto.102) Sarnıcın kuzeydoğusunda yapıya suyun akmasını sağlayan ark sistemi ile çökertme kuyusu yer alır(Foto.103-104).

Sarnıcın kitabesi yoktur. Ancak kapının üzerinde kitabelik bölümü vardır. Bu durumda yapının daha önceden bir kitabesinin olduğu söylenebilir. Yapı yörede bulunan 19.yüzyıla ait diğer kitabeli sarnıçlarla, plan ve plan elemanları bakımından benzerlik göstermesi sebebiyle 19. yüzyıla tarihlendirilebilir.

Günümüzde kullanılmayan sarnıç yerleşim yerine uzak olması nedeniyle yapının içerisinde temizlenerek bu hali ile korunması uygun görülmektedir.

Katalog No: 44

Muğla-Fethiye ilçesi İzzettin Köyü Sarnıcı 3

Fotoğraf: 105-106

Çizim: 44

İnceleme Tarihi: .30.08.2006

Yapı, tescil edilmemiştir.

Sarnıç; Muğla, Fethiye ilçesi, İzzettin Köyü, Dere Boğazı mevkiinde yer alır.

Yapının inşasında kaba yonu taş malzeme kullanılmıştır.

Dağlık bir arazide yer alan sarnıç, “kısmi gömme sarnıçlardan gövdesi dikdörtgen olanlar” gurubuna girer. (Çizim 44)Dikdörtgen planlı sarnıç 3,60x5,80 m. ölçülerindedir.(Foto.105) Yapı içten tonozla örtülü olup dıştan düz damdır. (Foto.106) Düz damın ortasında sarnıç girişi yer alır. Üzerinde bir bileziği ve su çekmek için cıngırık veya çıkırığı mevcut değildir.

Sarnıcın haznesi 2,80x5 m. yüksekliğindedir. Hazne zemini sıvanmıştır ve 0,35 m. balçıkla dolmuştur. Kuzeybatı cephede sarnıcın su gözü yer alır. Sarnıcın kuzey cephesinde dikdörtgen planlı bir yalak bulur. Yalak 1,40x0,90 m. ölçülerindedir.

Sarnıcın kitabesi yoktur. Yapı yörede bulunan 19.yüzyıla ait diğer kitabeli sarnıçlarla, plan ve plan elemanları bakımından benzerlik göstermesi sebebiyle 19. yüzyıla tarihlendirilebilir.

Günümüzde kullanılmayan yapı oldukça tahrip olmuştur. Sarnıcın içerisinin temizlenerek bu hali ile korunması uygun görülmektedir.

Katalog No: 45

Muğla-Fethiye İlçesi, İzzettin Köyü Sarnıcı 4

Fotoğraf: 107-108

Çizim: 45

İnceleme Tarihi: .30.08.2006

Yapı, tescil edilmemiştir.

Sarnıç; Muğla, Fethiye ilçesi, İzzettin Köyü, Dere Boğazı mevkiinde yer alır.

Yapının inşasında kaba yonu taş malzeme kullanılmıştır.

Dağlık bir arazide yer alan sarnıç, “kısmi gömme sarnıçlardan gövdesi dikdörtgen olanlar” gurubuna girer.(Çizim 45) Dikdörtgen planlı sarnıç 3,76x5,20 m. ölçülerindedir.(Foto.107) Yapı içten tonozla örtülü olup dıştan düz damdır. Düz damın kuzey köşesinde sarnıcın girişi yer alır. Üzerinde bir bileziği ve su çekmek için cıngırık veya çıkırığı mevcut değildir.

Sarnıcın haznesi 2,76x4,20 m. ölçülerindedir. Sarnıcın su gözleri sonradan kapatıldığı için sarnıçta su bulunmamaktadır.

Sarnıcın doğusunda çökertme kuyusu yer alır.(Foto.108)

Sarnıcın kitabesi yoktur Yapı yörede bulunan 19.yüzyıla ait diğer kitabeli sarnıçlarla, plan ve plan elemanları bakımından benzerlik göstermesi sebebiyle 19. yüzyıla tarihlendirilebilir.

Günümüzde kullanılmayan yapı oldukça harap durumdadır. Sarnıcın içerisinin temizlenerek bu hali ile korunması uygun görülmektedir.

Katalog No: 46

Muğla-Fethiye ilçesi, Üzümlü Köyü Sarnıcı 1

Fotoğraf: 109-110

Çizim: 46

İnceleme Tarihi: .22.07.2007

Yapı, tescil edilmemiştir.

Sarnıç Muğla ili, Fethiye ilçesi, Üzümlü köyü, Ecebeli mevkiinde yer alır.

Yapının İnşasında kaba yonu ve yer yer düzgün yonu kullanılmıştır taş malzeme kullanılmıştır.

Hafif eğimli bir arazide, ormanlık bir alanda yer alan sarnıç, “kısmi gömme sarnıçlardan gövdesi silindirik olanlar” gurubuna girer.(Foto.109) 8 m. çapında silindirik gövdeye sahip sarnıcın girişi kuzeybatıdadır.(Çizim 46) Giriş 0,75x1,30 m. ölçülerindedir. Kubbe ile örtülü sarnıç da kubbeye içten iki ana yönde birbirini çapraz kesen düzgün yonu taştan bağlantılar yerleştirilmiştir. Kubbe dıştan ise bazalt benzeri düzgün bir taş sırası ile kaplıdır.

Girişten altı basamaklı bir merdivenle yapının hazne zeminine inilir. Yapının güneydoğu, doğu ve batı cephelerinde üç tane su gözü bulunur.

Sarnıcın kitabesi yoktur. Yapı yörede bulunan 19.yüzyıla ait diğer kitabeli sarnıçlarla, plan ve plan elemanları bakımından benzerlik göstermesi sebebiyle 19. yüzyıla tarihlendirilebilir.

Sarnıç günümüzde kullanılmamaktadır. Bu nedenle oldukça bakımsız durumda ve kubbesi çökmek üzeredir.(Foto.110) Yerleşim merkezlerinden uzak oluşu nedeniyle yapının içerisinde temizlenerek bu hali ile korunması uygun görülmektedir.

Katalog No: 47

Muğla-Fethiye ilçesi, Üzümlü Köyü Sarnıcı 2

Fotoğraf: 111-114

Çizim: 47

İnceleme Tarihi: .22.07.2007

Yapı, tescil edilmemiştir.

Sarnıç Muğla ili, Fethiye ilçesi, Üzümlü köyü, Bucak mevkiinde yer alır.

Yapının İnşasında kaba yonu ve düzgü yonu taş malzeme kullanılmıştır.

Dağlık bir arazide yer alan sarnıç, “kısmi gömme sarnıçlardan gövdesi dikdörtgen olanlar” gurubuna girer(Foto.111). Dikdörtgen planlı sarnıç 8,20x10,50 m. ölçülerindedir. Sarnıcın girişi kuzeybatı cephedendir(Çizim 47). 0,75x1,35 m. ölçülerindeki giriş adeta taç kapı görünümünde olup, silmelerle belirginleştirilmiş bir çerçeve içine alınmıştır(Foto.112-113). Yapı tonozla örtülüdür. Cephede tonoz sırtları silmeli bir profil ile taçlandırılmıştır. İçerde ise Tonozlu üst örtü belirli aralıklarla yerleştirilmiş dört kaburga kemer ile desteklenmiştir(Foto.114).

Yapının hazne zeminine girişten yedi basamaklı bir merdivenle inilir. Sarnıcın haznesi 6,85x9,65 m. ölçülerindedir. Giriş karşısında yer alan su gözleri günümüzde kapatıldığı için yapının içerisinde su bulunmamaktadır.

Girişin üzerinde kitabelik bölümü vardır Ama günümüzde sarnıcın kitabesi yoktur. Bu durumda yapının daha önceden bir kitabesinin olduğu söylenebilir. Yapı yörede bulunan 19.yüzyıla ait diğer kitabeli sarnıçlarla, plan ve plan elemanları bakımından benzerlik göstermesi sebebiyle 19. yüzyıla tarihlendirilebilir.

Yapı, yöre halkından edinilen bilgilere göre yakın zamana kadar hayvan sulama amaçlı kullanılmaktaydı.

Sarnıç günümüzde kullanılmamaktadır. Bu nedenle oldukça bakımsız durumdadır. Yerleşim merkezlerinden uzak oluşu nedeniyle yapının içerisinde temizlenerek bu hali ile korunması uygun görülmektedir.

Katalog No: 48

Muğla-Fethiye ilçesi, Boğaziçi Köyü Sarnıcı 1

Fotoğraf: 115-118

Çizim: 48

İnceleme Tarihi: .30.08.2006

Yapı, tescil edilmemiştir.

Sarnıç; Muğla, Fethiye ilçesi, Boğaziçi Köyü, Köy Meydanı mevkiinde bulunur.

Yapının inşasında kaba yonu ve kesme taş malzeme kullanılmıştır.

Sarnıç, “kısmi gömme sarnıçlardan gövdesi dikdörtgen olanlar” gurubuna girer(Çizim 48). Dikdörtgen planlı sarnıç 9,15x11,75 m. ölçülerindedir(Foto.115). Sarnıcın girişi kuzeybatı cephededir. 1,85x1,47 m. ölçülerinde, cepheden dışarı taşan ve anıtsal bir görünüme sahip giriş, üç bölümlü bir açıklıktan oluşur. Üç bölümlü düzenlemeden ortadaki bölüm diğerlerinden daha geniş ve yüksek tutulmuştur. Ortadaki açıklık sarnıca giriş kapısı olarak kullanılmakta, diğer ikisi ise sağır bir niş şeklindedir. Açıklıklar sepetkulplu bir kemere sahiptir. Girişin üst bölümü üçgen bir alınlık ile taçlandırılmıştır.

Yapı beşik tonozla örtülüdür. Tonoz üst örtü içten kesme taşlarla yapılmış, üç adet kaburga kemerle desteklenmiştir(Foto.116).

Girişten sekiz basamaklı bir merdivenle sarnıcın hazne zeminine inilir. Bugün içi balçıkla dolu olan sarnıcın haznesi 7,65x10 m. ölçülerindedir. Girişin karşısında kare formlu iki su gözü bulunur.

Kapı üzerinde yan yana iki tane kitabe bulunmaktadır(Foto.118).Küçük olan dikdörtgen niteliğindeki kitabe üçe bölünmüş olup ilk iki bölümde Osmanlıca yazı, son bölümde Arapça 1885 ve Latin rakamları ile 1885 tarihi okunur. Büyük olan 0,70x0,45 m. kitabede bir dua ile Hocasade bin Mustafa ve Yusuf ibn-ül Hüseyin Ağa isimleri ile birlikte H.1302 tarihi okunmaktadır.⁵⁴

Giriş kapısı üzerinde süsleme unsuru olarak kısmen simetrik sütuncuklar ve başlıkları, nişler istiridye kabuğu benzeri süsleme, gülbezek ve selvi motifi bulunur (Foto.117).

Hicri 1302 tarihli yapı günümüzde kullanılmadığı için kısmen sağlam olmakla birlikte giriş kısmı tahrip olmuştur. Yapının içerisinin temizlenerek bu hali ile korunması uygun görülmektedir.

⁵⁴ Muğla Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Dosya No: 1903

Katalog No: 49

Muğla-Fethiye ilçesi, Boğaziçi Köyü, Sarnıcı 2

Fotoğraf: 119-122

Çizim: 49

İnceleme Tarihi: .30.08.2006

Fethiye İzzettin köyü sarnıcı Muğla Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulunun 21. 15. 2004 gün ve 3314 sayılı kararı ile tescil edilerek koruma altına alınmıştır.

Sarnıç; Muğla, Fethiye İlçesi, Boğaziçi Köyü, Bakacak Mahallesinde yer alır.

Yapının inşasında kaba yonu, kesme taş ve devşirme malzeme kullanılmıştır.

Hafif eğimli bir arazide yer alan sarnıç, “kısmi gömme sarnıçlardan gövdesi silindirik olanlar” gurubuna girer(Çizim 49). 8 m. çapında silindirik gövdeye sahip sarnıcın girişi kuzeybatıdadır(Foto.119). Giriş yukarı doğru yükseltilerek anıtsal bir görünüm almıştır.. Girişe üç basamaklı bir merdiven ile çıkılır(Foto.120). Sarnıç kubbeye örtülüdür. Dışarıda üst örtüde kubbe başlangıcı gövde duvarlarından 0,70 m. içeri doğru çekilerek inşa edilmiştir.

Yapı 2,55 m. yüksekliğinde su haznesine sahiptir. Sarnıçta dört tane su gözü yer alır. Sarnıcın doğu yönünde su kanalı ve çökertme kuyusu günümüzde mevcuttur Su, doğu yönden sarnıca ulaşan arktan sağlanmaktadır(Foto.121).

Giriş kapısı üzerinde yer alan kitabe çok yıpranmış olup neredeyse okunamayacak durumdadır(Foto.122). Kitabe 0,40x0,35 m. ölçülerindedir. Kitabede şu ifadeler yazılıdır:

Sahib-ül hayrat vel hasenat

...mir oğlu Hüseyin bin Mehmed(Muhammed)

Allah..... Zilkade fi sene 1271 (1854-1855)

Son satırda Grekçe (K) APHSTOS harfleri okunur.⁵⁵

Türkçesi

Bu hayır ve iyiliklerin sahibi

...mir oğlu Hüseyin bin Mehmed'dir.

Allah.... Sene 1271

1854-1855 senesinde yapılan yapı, günümüzde genel olarak sağlam durumdadır. Yerleşim merkezlerinden uzak oluşu nedeniyle; yapının içerisinin temizlenerek bu hali ile korunması uygun görülmektedir.

⁵⁵ Muğla Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kurulu Dosya No: 1908

Katalog No: 50

Muğla-Fethiye ilçesi, İncir Köyü Sarnıcı

Fotoğraf: 123-124

Çizim: 50

İnceleme Tarihi: .30.08.2006

Yapı, tescil edilmemiştir.

Sarnıç Muğla ili, Fethiye ilçesi, İncirköy mevkiinde yer alır.

Yapının İnşasında kaba yonu taş malzeme kullanılmıştır.

Sarnıç, “kısmi gömme sarnıçlardan gövdesi silindirik olanlar” gurubuna girer(Foto.123). 7,60 m. çapında silindirik gövdeye sahip sarnıcın girişi kuzey cephededir(Çizim 50). Giriş 0,65x1,34 m. ölçülerinde ve basık kemerlidir. Yapı kubbe ile örtülüdür. Duvar kalınlıkları 0,75 m. olarak düzenlenmiştir.

Sarnıcın hazne zeminine girişten sekiz basamaklı bir merdivenle inilir(Foto.124). Basamaklar 0,30x0,25 m. ölçülerindedir. Yapı 2,20 m. derinlikte su haznesine sahiptir. Kubbe başlangıç noktasında yer alan kare formlu su gözü günümüzde kapalı olduğu için haznede su bulunmamaktadır.

Sarnıcın kitabesi yoktur. Yöre halkından edinilen bilgilere ve yörede yer alan 19. yüzyıla ait diğer kitabeli sarnıçlarla plan ve form bakımından yakın benzerliği sebebiyle 19. yüzyıla tarihlendirilebilir.

Sarnıç günümüzde kullanılmamaktadır. Bu nedenle oldukça bakımsız durumdadır. Sarnıcın içerisinde temizlenerek yerleşim merkezine uzak oluşu nedeniyle bu hali ile korunması uygun görülmektedir.

Katalog No: 51

Muğla-Fethiye İlçesinde Yer Alan Sarnıç

Fotoğraf: 125

Çizim: 51

İnceleme Tarihi: .22.07.2007

Yapı, tescil edilmemiştir.

Sarnıç Muğla ili, Fethiye ilçesi, Sarnıç Mahallesinde yer alır.

Yapının İnşasında kaba yonu taş malzeme kullanılmıştır.

Sarnıç, “kısmi gömme sarnıçlardan gövdesi silindirik olanlar” gurubuna girer(Foto.125). 6,80 m. çapında silindirik gövdeye sahip sarnıcın girişi kuzey cephededir(Çizim 51). Düz atkı kemerli giriş 0,65x1,25 m. ölçülerindedir. Girişe sonradan madeni malzemeden bir kapı yapılmıştır. Sarnıç kubbe ile örtülüdür.

Sarnıcın hazne zeminine yedi basamaklı bir merdivenle inilir. Merdiven uzunluğu 2 m.dir. Yapı 2 m. yüksekliğinde su haznesine sahiptir. Hazne zemini yaklaşık 0,15 m. balçıkla dolmuştur. Kubbe başlangıç noktasında yer alan su gözü kare formludur.

Sarnıcın kitabesi yoktur. Yöre halkından edinilen bilgilere ve yörede yer alan 19. yüzyıla ait diğer kitabeli sarnıçlarla plan ve form bakımından yakın benzerliği sebebiyle 19. yüzyıla tarihlendirilebilir.

Yapı sonradan sıvanmış ve kireçle boyanmıştır.

Sarnıç günümüzde sağlam durumdadır. Sarnıcın içerisinin temizlenerek bu hali ile korunması uygun görülmektedir.

Katalog No: 52

Muğla-Fethiye İlçesi, Kaya Köyü Yolunda Yer Alan Sarnıç

Fotoğraf: 126-127

Çizim: 52

İnceleme Tarihi: .22.07.2007

Yapı, tescil edilmemiştir.

Sarnıç Muğla ili, Fethiye ilçesi, Kaya köyü yolunun ikinci km.sinde yer alır.

Yapının İnşasında kaba yonu taş malzeme kullanılmıştır.

7,80 m. çapında dairevi plana sahip olan sarnıç; “kısmi gömme sarnıçlar” gurubuna girer(Foto.126). Hazneye giriş kuzey cephededir(Çizim 52). Giriş 0,70x1,20 m. ölçülerindedir(Foto.127). Sarnıç kubbe ile örtülüdür. Duvar kalınlıkları 0,70 m. olarak düzenlenmiştir.

Sarnıcın hazne zeminine girişten yedi basamaklı bir merdivenle inilir. Sarnıç 2,20 m. yükseklikte su haznesine sahiptir. Güney cephede, kubbe başlangıç noktasında kare formlu su gözü yer alır.

Sarnıcın kitabesi yoktur. Yöre halkından edinilen bilgilere ve yörede yer alan 19. yüzyıla ait diğer kitabeli sarnıçlarla plan ve form bakımından yakın benzerliği sebebiyle 19. yüzyıla tarihlendirilebilir.

Yapının kubbesi, girişi ve hazne duvarları sonradan sıvanmıştır.

Günümüzde kullanılmayan sarnıcın hazne tabanı ve merdivenleri harap durumdadır. Yerleşim merkezlerine uzak oluşu nedeni ile yapının içerisi temizlenerek bu hali ile korunması uygun görülmektedir.

Katalog No: 53

Muğla-Fethiye İlçesi, Kaya Köyü Sarnıcı 1

Fotoğraf: 128-129

Çizim: 53

İnceleme Tarihi: .08.08.2007

Sarnıç Muğla ili, Fethiye ilçesi, Kaya Köy'ünde yer alır.

Yapının inşasında kaba yonu taş malzeme kullanılmıştır.

Bir evin yanında yer alan sarnıç, 2.60 m. çapında dairevi plana sahip olup; "kısmi gömme sarnıçlar" gurubuna girer(Çizim 53). Evin mutfağında ikinci bir kapı vardır. Bu kapı sarnıca açılır(Foto.129). Aynı zamanda evin dışında birkaç basamaklı bir merdivenle sarnıca çıkılır(Foto.128). Çatıya gelen yağmur suları yapılan oluk sistemiyle sarnıca aktarılır.

Sarnıç su ile dolduğu zaman ağız kısmı bir kapak ile kapatılır. 2 m. yükseklikteki sarnıç hazne zemini ve duvarları sıvanmıştır. Yapıda su boşaltma gözü bulunmamaktadır. Bu nedenle hazne içersinde bulunan su kirlendiği zaman sarnıcın içersine bir merdiven ile inilerek; bir kova yardımıyla kirli su çekilir ve hazne temizlenir.

Yapıda kitabe bulunmamaktadır. Ancak bölgede bulunan evler 19. yüzyılın ikinci yarısı ile 20. yüzyılın ilk çeyreğinde yapılmıştır. Bu durumda sarnıcında bu tarihlerde yapıldığı söylenebilir.

Günümüzde kısmen sağlam durumda bulunan yapı kullanılmadığı için hazne zemini harap durumdadır. Yapı, çapı küçük olduğu için başka bir şekilde kullanılmaya müsait değildir. Bu yüzden yapının içersininin temizlenerek bu hali ile korunması uygun görülmektedir.

Katalog No: 54

Muğla-Fethiye İlçesi Kaya Köyü Sarnıcı 2

Fotoğraf: 130-131

Çizim: 54

İnceleme Tarihi: .08.08.2007

Sarnıç Muğla ili, Fethiye ilçesi, Kaya Köy'ünde yer alır.

Yapının inşasında kaba yonu ve kesme taş malzeme kullanılmıştır.

Bir evin yanında yer alan sarnıç, “kısmi gömme sarnıçlardan gövdesi kare planlı olanlar” gurubuna girer(Çizim 54). Kare planlı sarnıç 3x3 m. ölçülerindedir(Foto.130). Evin mutfağında ikinci bir kapı vardır. Bu kapı sarnıca açılır. Aynı zamanda evin dışında birkaç basamaklı bir merdivenle sarnıca çıkılır. Sarnıcın ağzından kova ile su çekilir. Çatıya gelen yağmur suları yapılan oluk sistemiyle sarnıca aktarılır. Sarnıç su ile dolduğu zaman ağız kısmı bir kapak ile kapatılır.

Sarnıcın haznesi 2,20x2,20 m. ölçülerindedir. Yapının doğu cephesinde aydınlanma ve havalandırma ihtiyacını gidermek amacıyla 0,10x0,15 m. ölçülerinde iki pencere açılmıştır(Foto.131). Sarnıç 2,70 m. yükseklikte su haznesine sahiptir.

Yapıda kitabe bulunmamaktadır. Bölgede bulunan evler 19. yüzyılın ikinci yarısı ile 20. yüzyılın ilk çeyreğinde yapılmıştır. Bu durumda sarnıcında bu tarihlerde yapıldığı söylenebilir.

Günümüzde kısmen sağlam durumda bulunan yapı kullanılmadığı için hazne zemini harap durumdadır. Yapının içerisi temizlenerek bu hali ile korunması uygun görülmektedir.

Katalog No: 55

Muğla-Fethiye İlçesi Kaya Köyünde Yer Alan Sarnıç 3

Fotoğraf: 132-133

Çizim: 55

İnceleme Tarihi: .08.08.2007

Sarnıç Muğla ili, Fethiye ilçesi, Kaya Köy'ünde yer alır.

Yapının inşasında kaba yonu taş malzeme kullanılmıştır.

Bir evin yanında yer alan sarnıç, 2,50 m. çapında dairevi plana sahip olup, "kısmi gömme sarnıçlar" gurubuna girer(Çizim 55). Yapı, Kaya Köyde yer alan diğer sarnıçlar gibi bir eve bitişik vaziyettedir(Foto.132). Evin mutfağında ikinci bir kapı vardır. Bu kapı sarnıca açılır. Aynı zamanda evin dışında birkaç basamaklı bir merdivenle sarnıca çıkılır. Çatıya gelen yağmur suları yapılan oluk sistemiyle sarnıca aktarılır(Foto.133). Sarnıç su ile dolduğu zaman ağız kısmı bir kapak ile kapatılır. Yapının doğu cephesine pencere açılmıştır. Sarnıcın 2,80 m. yükseklikte su haznesi vardır. Hazne zemini ve duvarları sıvanmıştır.

Yapıda kitabe bulunmamaktadır. Bölgede bulunan evler 19. yüzyılın ikinci yarısı ile 20. yüzyılın ilk çeyreğinde yapılmıştır. Bu durumda sarnıcında bu tarihlerde yapıldığı söylenebilir.

Günümüzde kısmen sağlam durumda bulunan yapı kullanılmadığı için hazne zemini harap durumdadır. Yapı çapı küçük olduğu için başka bir şekilde kullanılmaya müsait değildir.

Katalog No: 56

Muğla-Fethiye İlçesi Kaya Köyünde Yer Alan Sarnıç 4

Fotoğraf: 134-135

Çizim: 56

İnceleme Tarihi: .08.08.2007

Sarnıç Muğla ili, Fethiye ilçesi, Kaya Köy'ünde yer alır.

Yapının inşasında kaba yonu taş malzeme kullanılmıştır.

Bir eve bitişik vaziyetteki sarnıç, 2,50 m. çapında dairevi plana sahip olup(Çizim 56). "kısmi gömme sarnıçlar" gurubuna girer(Foto.134). Evin mutfağında ikinci bir kapı vardır. Bu kapı sarnıca açılır(Foto.135). Çatıya gelen yağmur suları yapılan oluk sistemiyle sarnıca aktarılır. Sarnıç su ile dolduğu zaman ağız kısmı bir kapak ile kapatılır. Yapının doğu cephesine pencere açılmıştır. Sarnıcın 2,50 m. yükseklikte su haznesi vardır. Hazne zemini ve duvarları sıvanmıştır.

Yapıda kitabe bulunmamaktadır. Bölgede bulunan evler 19. yüzyılın ikinci yarısı ile 20. yüzyılın ilk çeyreğinde yapılmıştır. Bu durumda sarnıcında bu tarihlerde yapıldığı söylenebilir.

Günümüzde kısmen sağlam durumda bulunan yapı kullanılmadığı için hazne zemini harap durumdadır. Yapı çapı küçük olduğu için başka bir şekilde kullanılmaya müsait değildir. Sarnıcın içerisinin temizlenerek bu hali ile korunması uygun görülmektedir.

Katalog No: 57

Muğla-Datça İlçesi, Hızırşah Köyü Sarnıcı

Fotoğraf: 136-139

Çizim: 57

İnceleme Tarihi: .21.02.2008

Yapı, tescil edilmemiştir.

Muğla-Datça ilçesi, Hızırşah köyde yer alır.

Yapı kaba yonu taş malzemedен inşa edilmiştir.

Ormanlık arazide yer alan sarnıç, “kısmi gömme sarnıçlardan gövdesi silindirik olanlar” gurubuna girer(Çizim 57). Girişi kuzeybatıda olan sarnıç, 9,50 m. çapında silindirik gövdeye sahiptir. Giriş 0,80x1,48 m. ölçülerindedir(Foto. 136). Duvar kalınlığı 0,75 m.dir. Yapı basık bir kubbeye örtülüdür. Dışarıda üst örtüde kubbe başlangıcı gövde duvarlarından 0,65 m. içeri doğru çekilerek inşa edilmiştir

Hazne zeminine yedi basamaklı bir merdivenle inilir(Foto. 137). Sarnıcın su haznesi 1.80 m. yüksekliktedir. Hazne zemini yaklaşık 0,30 m. balçıkla kaplıdır. Girişin karşısında sarnıcın su gözü yer alır. Kubbe başlangıç noktasında yer alan bu su gözü 0,30x0,30 m. ölçülerindedir.

Sarnıcın yanında namazgah yar alır(Foto. 138-139). Ancak defineciler tarafından tahrip edildiği için günümüze sadece izleri ulaşmıştır.

Sarnıcın kitabesi yoktur. Yapı yörede bulunan 19.yüzyıla ait diğer kitabeli sarnıçlarla, plan ve plan elemanları bakımından benzerlik göstermesi sebebiyle 19. yüzyıla tarihlendirilebilir.

Sarnıç yöre halkından edinilen bilgilere göre yakın zamana kadar hayvan sulama amaçlı kullanılmaktaydı.

Günümüzde kullanılmayan yapı büyük ölçüde tahrip olmuştur. Yerleşim yerine uzak olması nedeniyle yapının içerisinin temizlenerek bu hali ile korunması uygun görülmektedir.

Katalog No: 58

Muğla-Datça İlçesi, Emecik Köyü, Gölcük Mevkiinde Yer Alan Sarnıç

Fotoğraf: 140-141

Çizim: 58

İnceleme Tarihi: .21.02.2008

Yapı, tescil edilmemiştir.

Muğla-Datça ilçesi, Emecik köyde yer alır.

Yapı kaba yonu taş malzemedden inşa edilmiştir.

Sarnıç, “kısmi gömme sarnıçlardan gövdesi silindirik olanlar” gurubuna girer(Çizim 58). 7 m. çapında silindirik gövdesi olan sarnıcın girişi kuzey cephede yer alır. Düz atkı kemerli giriş 0,75x1,48 m. ölçülerindedir(Foto. 140). Duvar kalınlığı 0,75 m.dir. Yapı kubbeyle örtülüdür(Foto. 141). Dışarıda üst örtüde kubbe başlangıcı gövde duvarlarından 0,70 m. içeri doğru çekilerek inşa edilmiştir.

Hazne zeminine beş basamaklı bir merdivenle inilir. Merdiven uzunluğu 1,35 m.dir. Sarnıcın su haznesi 2,15 m. yüksekliktedir. Girişin karşısında sarnıcın su gözü yer alır. Ancak bu su gözü günümüzde kapalıdır.

Sarnıcın kitabesi yoktur. Yapı yörede bulunan 19.yüzyıla ait diğer kitabeli sarnıçlarla, plan ve plan elemanları bakımından benzerlik göstermesi sebebiyle 19. yüzyıla tarihlendirilebilir.

Sarnıç günümüzde sağlam durumdadır ve depo olarak kullanılmaktadır. Sarnıcın içerisinin temizlenerek bu hali ile kullanılması uygun görülmektedir.

Katalog No: 59

Muğla-Datça İlçesi, Cumhuriyet Meydanında Yer Alan Sarnıç

Fotoğraf: 142-143

Çizim: 59

İnceleme Tarihi: .21.02.2008

Yapı, tescil edilmemiştir.

Muğla-Datça ilçesi, Cumhuriyet Meydanında yer alır.

Yapı, kaba yonu taş malzemeden inşa edilmiştir.

Sarnıç, “kısmi gömme sarnıçlardan gövdesi silindirik olanlar” gurubuna girer(Çizim 59). Girişi kuzeybatıdan olan sarnıç 9 m. çapında silindirik gövdeye sahiptir. Kapı genişliği; 0,80 m. eşik üstünden yüksekliği 1,50 m. dir. Duvar kalınlıkları 0,65 m. olarak düzenlenmiştir. Yapı kubbeyle örtülüdür(Foto.142). Dışarıda üst örtüde kubbe başlangıcı gövde duvarlarından 0,70 m. içeri doğru çekilerek inşa edilmiştir. Kubbe eteğine su gözü olduğu söylenen ışıklık şeklinde yirmi adet pencere yerleştirilmiştir. (Foto. 143).

Sarnıcın hazne zeminine yedi basamaklı bir merdivenle inilir. Merdivenin toplam uzunluğu 2,50 m. dir. Yapı 2,10 m. derinliğinde su haznesine sahiptir. Girişin karşısında 0,40x0,40 m. ölçülerinde bir su gözü bulunmaktadır. Su gözü günümüzde kapalıdır.

Sarnıcın kitabesi yoktur. Yapı yörede bulunan 19.yüzyıla ait diğer kitabeli sarnıçlarla, plan ve plan elemanları bakımından benzerlik göstermesi sebebiyle 19. yüzyıla tarihlendirilebilir.

Sarnıç günümüzde kullanılmamaktadır. Bu nedenle oldukça bakımsız durumdadır. Şehir merkezinde yer alan sarnıcın içerisinde temizlenerek sosyal amaçlı olarak kullanılması uygun görülmektedir.

3.DEĞERLENDİRME

Katalogda, Muğla kent merkezinden ve ilçelerinden 59 sarnıç ele alınmıştır. Bu sarnıçlar; plan, malzeme, yapı elemanları, kitabe ve süsleme gibi ana başlıklar altında değerlendirilmiştir.

3.1.Plan Tipleri

Sarnıçların plan tipleri üzerine yapılan araştırmada iki ayrı plan tipi, sarnıcın arazi üzerindeki konumlanışına göre belirlenmiştir. Sarnıçlarla ilgili tipolojik değerlendirmeyi Özyurt yapmıştır. Özyurt'un değerlendirmesinde sarnıçlar inşa edildikleri konuma göre sıralanmıştır. Buna göre iki ana tipolojiden söz edilmektedir. Bunlar;

Kayaya oyma sarnıçlar, ana kayaya oyularak bir yer altı odası şeklinde yapılmıştır.⁵⁶Bölgede bu plan tipi ile karşılaşılmamıştır.

Tam gömme sarnıçlar, zemine çukur açılır. Kenarlara taş duvar örülerek inşa edilir.⁵⁷Kısmi gömme sarnıçlar tam gömme sarnıçların alt gurubunu oluşturur.

Kısmi gömme sarnıçlar, hazne tamamen, gövde ise kısmen toprağa gömülüdür. Bununla birlikte hazne duvarları üst örtüyü desteklemek için biraz daha yükseltilerek dışardan rahat algılanabilir bir şekle getirilmiştir.⁵⁸ Muğla kent merkezindeki sarnıçların hepsi kısmi gömme sarnıçlardan silindirik gövdeli olanlar gurubuna girer. Yerkesik kavşağındaki sarnıç, Akkaya yolundaki sarnıç, Kampus ve Beden Eğitimi Yüksek Okulu yanındaki sarnıç, Mezarlığın içinde yer alan sarnıç, Kötekli Köy'ü sarnıcı, Akçaova Köy'ü sarnıcı ve Yeşilyurt sarnıçları bu guruba girer.

Sadece Fethiye ve Bodrum'da kısmi gömme sarnıçlardan gövdesi dikdörtgen olan sarnıç örnekleriyle karşılaşılır. Bunlar Fethiye Boğaziçi ve Üzümlü köyü sarnıçları ile Bodrum Yalı'da bulunan sarnıçlar bu guruba girer. Fethiye Bölgesi'nde dikkati çeken diğer sarnıç örnekleri ise Kaya Köy'ü sarnıçlarıdır. Evlere bitişik vaziyette bulunan bu sarnıçların bazıları silindirik gövdeye sahipken, kare gövdeli olanları da vardır.

3.2.Malzeme

Muğla sarnıçlarının hemen hepsinde kaba yonu ve moloz taş malzemenin yoğun bir biçimde kullanılmış olduğunu görülmektedir. Katalogda ele alınan sarnıçların hepsi kaba yonu taş malzeme ile inşa edilmiştir.

⁵⁶ ÖZYURT, O., a.g.t. s. 111.

⁵⁷ ÖZYURT, O., a.g.t. s. 111.

⁵⁸ ÖZYURT, O., a.g.t. s. 112.

Kesme taş malzeme yapıların giriş cephelerinde, kemerli girişlerde ve kapı üzerindeki lentolarda karşılaşılır. Fethiye, Boğaziçi Köy'ünde yer alan tonozla örtülü yapılarda kemerler kesme taştan yapılmıştır. Bunun yanında Boğaziçi Köyü sarnıçlarının giriş cepheleri de kesme taşla inşa edilmiştir.

Devşirme malzeme Bodrum'da yer alan sarnıcın kapı sövesinde ve Fethiye Boğaziçi Köyünde yer alan ikinci sarnıcın kitabesinde görülür.

Mermer malzeme yapıların kitabe bölümlerinde karşımıza çıkar. Bodrum Bağla köyünde yer alan sarnıcın kitabesi mermer malzemedendir.

Madeni ve ahşap malzeme girişlere sonradan yapılmıştır. Muğla, Ula İlçesi Kızılağaç Köyü Sarnıcı, Bodrum Bitez, Ortaköy, Turgutreis, Yahşiköy Sarnıçlarının girişlerinde görülür.

Sarnıçların üst örtüsünde azda olsa alaturka kiremite rastlanır. Ancak günümüzde çoğu sarnıcın onarım geçirmesi sebebiyle özgününde üst örtülerinin nasıl olduğu bugün için tam bilinmemektedir. Bozulmadan günümüze gelen birkaç sarnıçtan yola çıkarak üst örtünün alaturka kiremit ile kaplanmış olabileceği söylenebilir.

3.3. Yapı Elemanları

3.3.1. Duvarlar

Yapılarda duvarlar taşıyıcı oldukları için oldukça kalın düzenlenmişlerdir. Duvar kalınlıkları, 0,60–1 m. arasında değişmektedir. Sarnıçlarda kaba yonu ve kireç harçlı duvar örgüsü görülür. Bununla birlikte Tınaz Köy'ü sarnıcında olduğu üzere moloz taş duvarı belirli bir seviyede tesviye etmek amacıyla düzgün yüzeyli küçük taş sıraları duvara yerleştirilmiştir. Duvarlarda su gözleri ve pencereler açılmıştır.

3.3.2. Kapılar

Muğla sarnıçları genelde sade bir görünüm arz eder. Sarnıçların birçoğunun girişleri aynı düzenlemeye sahiptir. Girişler basık, taş bindirme, yarım dairevi, sepetkulpu ve düz atkı kemerlidir.

Basık kemerli sarnıçlar, Mezarlığın içinde yer alan sarnıç, Tınaz Köy'ü sarnıcı, Nebi Köy'ü sarnıcı, Kızılağaç Köy'ü sarnıcı, Milas sarnıcı, Akyaka sarnıcı, Yeşilova Köy'ü sarnıcı bu gruba girer.

Taş bindirme kemerli sarnıçlar, Kötekli Köy'ü sarnıcı, Muğla Üniversitesi kampüsü ve Beden Eğitimi Fakültesi yanındaki sarnıç, Nebi Köy'ü sarnıcı, bu guruba girer.

Yarım dairevi kemerli sarnıçlar, Kavak Köy'ü girişindeki sarnıç bu guruba girer.

Sepetkulpu kemerli sarnıçlar, Aydın yolu sarnıcı, Akkaya sarnıcı ve İzzettin Köy'ü sarnıcı bu guruba girer.

Düz atkı kemerli sarnıçlar, Akçaova Köy'ü sarnıcı, Yeşilyurt Köy'ü sarnıçları, Kavak Köy'ü sarnıcı, Milas sarnıcı, Bodrum sarnıçları, Gökova Köy'ü sarnıcı, İnişdibi sarnıcı ve Datça sarnıçları bu guruba girer.

Bodrum ve Fethiye'de bulunan tonoz örtülü sarnıçlar aynı plan şemasına sahip olmasına rağmen Bodrum'daki örneklerde, diğer sarnıçlardan farklı olarak girişleri fazla dikkat çekici değildir. Fethiye çevresinde yer alan sarnıçlarda ise kapılar, sarnıcın gövde duvarından biraz daha yüksek tutularak belirgin bir hale sokulmuştur. Bunun sebebi bu bölgedeki sarnıç ustalarının farklı kişiler olmasına bağlayabiliriz. Yine Fethiye bölgesinde yer alan İzzettin köy ve Kaya köydeki bazı sarnıçların kapısı yoktur. Bu sarnıçların üst kısmında suyu çekmeye yarayan ağız kısımları bulunur.

3.3.3 Pencereleler

Sarnıç gövdesi üzerine yerleştirilen ve pencere olduğunu düşündüğümüz bazı açıklıklar bulunmaktadır. Bu açıklıklar girişe göre ana yönlere yerleştirilmiştir. Genelde dikdörtgen ya da kare planlı olarak yapılmıştır. Pencerelelerin sarnıçlardaki işlevi havalandırma ve aydınlatmadır. Sarnıç gövde duvarlarının kubbe ile birleştiği yerlerde, kubbe eteğinin dışardan içeri doğru çekilerek yapıldığı örneklerden kubbe eteğine belirli aralıklarla dizilmiş kare açıklıklar görülür. Bunlar aslında sarnıcın üzerine yağın kar ve yağmur sularını, sarnıç haznesine aktarmaya yarayan yapı elemanlarıdır. Bu elemanların su gözü görevinden başka içerinin aydınlatılmasına da katkıları bulunur. Tonoza örtülü sarnıçlarda pencere genelde giriş ekseninde yer alır.

Bodrum Yalı Köyü Sarnıcının girişin karşısında yer alır. Bazen giriş eksenine iki pencere açılır.

3.3.4. Merdivenler

Sarnıçlardan suyu alabilmek ve haznede zamanla oluşan çamur ve tortuyu temizleyebilmek amacıyla merdivenler yapılmıştır. İncelenen sarnıçlarda, giriş bölümünden hazne zeminine kadar inen merdiven basamakları harap durumdadır. Merdiven rıh yüksekliklerinin yüksek yapılması ve basamakların geniş tutulması dik bir merdiven oluşumunu engellemiştir. Ele alınan örneklerin hemen hepsinde merdiven bulunur ve merdiven yapının ortasına kadar uzanabilmektedir. Bodrum Yalı'da ve Fethiye Kaya köyde bulunan birçok sarnıçta merdivenle karşılaşılmaz. Bu durum bölgede yapılan sarnıçların büyük çoğunluğunun küçük çapta yapılmasıyla açıklanabilir. Bunun dışında katalogda ele

alınan sarnıçların hepsinde merdivenle karşılaşılır. Su, bugün bile ipin ucuna bağlanan bir kova yardımıyla çekilmektedir.

3.3.5. Su Gözleri

Yapıların, zemin üstünde yükselmeye başlayan beden duvarlarında su gözleri bulunmaktadır. Arazinin meyiline uygun olarak, plana göre simetrik veya asimetrik bir şekilde toprak zemin seviyesinde açılmış bu su gözlerinden içeriye su girer. Su gözleri genelde 0,35 – 0,40 m. genişliğe sahiptir. Çevreye yağın yağmur ve kar suları arazinin eğimine uyarak su gözlerinden hazneye akmaktadır. İlk yapılaşlarında sarnıçların içerisi su dolduğunda su gözleri kapaklarla kapatılmaktaydı.⁶⁰ Yapı duvarlarında yer alan su gözleri bazı sarnıçlarda sonradan kapatılmıştır. Zamanla zeminin yükselmesi ile bazılarında ise kendiliğinden kapanmıştır.

Yapıların kubbe eteğine su gözleri açılmıştır. Dışta kubbenin biraz içeriden başlatılmasındaki amaç yağın yağmurun kubbe eteğinde yer alan su gözlerinden içeriye akmasını sağlamaktır. Muğla, Akkaya yolundaki sarnıcı kubbe eteğine on dört adet su gözü açılmıştır. Bu su gözleri 0, 15 m. genişlikte ve sırasıyla bir büyük, bir küçük olarak düzenlenmiştir. Bodrum Ortaköy, Bitez, Mumcular, Bağla, Konacık Sarnıçlarının kubbe eteğinde de çok sayıda su gözü bulunur.

3.3.6. Su Haznesi

Hazneler sarnıçlarda suyun depolandığı bölümlerdir. Sarnıçlarda ortalama su haznesi yüksekliği 2 m. dir ve bu bölüm eşik seviyesine denk gelmektedir. Silindirik gövdeye sahip olan sarnıçlar ortalama 100 m küp su alırken dikdörtgen planlı sarnıçlar ortalama 60 m. küp su almaktadır. Zamanla sarnıçların su haznelerinin zemini ve duvarların betonarme sistemle kaplanmıştır.

3.3.7. Örtü Elemanları

Muğla kent merkezi ve yakın çevresinde bulunan sarnıçların hepsinde örtü elemanı olarak kubbe kullanılmıştır. Yapılarda kubbe içte su haznesinin bittiği yerden başlatılır ve bu kısım kapı eşik seviyesine denk gelir. Genel olarak dışta beden duvarlarından 0,45m. ile 1m. içeri girinti yaparak kubbe başlatılmıştır. Bu bölümdeki uzunluklar, genellikle yapının beden duvar kalınlıklarıyla eşittir. Muğla Kızılağaç köyü sarnıcının kubbesi 0,45m. içte başlarken; Muğla Akkaya yolunda bulunan sarnıcın kubbesi 1m. içten başlar.

Tonozla örtülü sarnıçlara Muğla'nın ilçelerinde rastlanır. Fethiye Boğaziçi Köyünde yer alan sarnıçlarda ve Bodrum Yalı'da bulunan sarnıçlarda tonoz örtü elemanı ile karşılaşılır.

⁶⁰ www.kent.haber.gov.tr/Muğla/Arşiv/Haberler/23.09.2006

3.3.8. Çökertme Kuyusu

Sarnıçlara gelen su, su gözünden içeriye girmeden önce küçük bir çökertme kuyusunda toplanır ve burada suyun içinde bulunan, yabancı maddeler kuyunun dibine çöktükten sonra su gözünden içeri girer. Buradaki amaç, sarnıca giren suyun temizliğini sağlamaktır. Fethiye – Boğaziçi ve Dereboğazi köyünde bulunan sarnıçlarda bu su kanalı ve çökertme kuyusu hala bulunmaktadır. İncelediğimiz diğer sarnıçlarda yoktur.

3.4.Kitabe

Muğla sarnıçlarının birçoğunda kitabe bulunmamaktadır. Bu durum yapıların tarihlendirilmesini güçleştirmektedir. Bazı sarnıçların kitabelik bölümleri olmasına rağmen günümüzde kitabeleri bulunmamaktadır. Bu tür sarnıçların başlangıçta kitabelerinin olup olmadığı ise belli değildir. Kent merkezinde sadece Muğla-Aydın yolunda yer alan sarnıçta kitabe görülür. Kitabe sülüs hatla yazılmıştır. Bodrum'da incelen on sekiz sarnıçtan sekizi kitabelidir. Bodrum Konacık sarnıcı, Yalı köy girişinde yer alan sarnıç, Turgutreis Beldesinde bulunan sarnıç, Ortaköy sarnıçları, Bağla Köyü sarnıcı, Bitez sarnıcı, Mumcular sarnıcı kitabeleri olan sarnıçlardır.

Fethiye Boğaziçi Köyünde yer alan birinci sarnıcın kitabesinde Arapça, Osmanlıca ve Latin alfabesi ile karşılaşılır.

En eski tarihli kitabe Bodrum sarnıcında yer alır. H. 1232, M.1817-1818 tarihli bu kitabe sülüs hatla yazılmış olup, usta ismiyle karşılaşılmaz. Yaptıranın adına yer verilmiştir.

Yörede yer alan sarnıçların büyük bir kısmı kitablesizdir. Bazıları ise kitabelidir. Yörenin zengini tarafından veya belirli bir yaptıran tarafından hayır amaçlı inşa edilmiş sarnıçlarda kitabe yer alır.

3.5.Süsleme

Muğla sarnıçları süsleme bakımından çok fazla dikkat çekici değildir. Süslemeye çok fazla yer verilmemesinin sebebi, yapıların özen gerektirecek özel bir konumunun olmamasında kaynaklanmaktadır. Diğer taraftan yapılarda kaba yonu taş malzeme kullanılmış olması da taş süsleme yapılmamasına etken olabilir. Diğer taraftan taş süsleme dışında, diğer malzeme süslemelerinin de kullanılmaması, sadece yapıların girişinde özenli bir düzenlemeye yer verilmesi süsleme bakımından sarnıçların özensiz olabileceğini gösterir. Bütün bunlara karşılık bazı sarnıçlarda sınırlı da olsa birkaç motif görülür. Örneğin, Bodrum'da yer alan sarnıcın kitabe bölümünde çarkıfelek ve altı kollu yıldız motifi görülür. Gökova sarnıcının giriş cephesinde geometrik motifler karşımıza çıkar.

Bölgede kesme taş malzemenin kullanıldığı sarnıçlarda süslemeye daha fazla yer verildiği dikkat çeker. Bu malzemenin kullanıldığı sarnıçlarda gülbezek, selvi, istiridye kabuğu gibi motifler izlenmektedir. Fethiye Boğaziçi Köy'ünde yer alan birinci sarnıcın giriş bölümü üzerinde süsleme unsuru olarak kısmen simetrik sütuncuklar ve başlıkları, nişler istiridye kabuğu benzeri süsleme, gülbezek ve selvi motifi görülür. Selvi motifi Bodrum, Bitez Sarnıcında da karşımıza çıkar. Kitabenin her iki tarafında da selvi motifi yer alır.

3.6.Konum

Sarnıçlar genelde mahalle aralarında yer alır. Bodrum sarnıçları genelde böyledir. Ormanlık alanda yer alan sarnıçlar eski yol güzergahında olabilirler. Kavak Köy'ü sarnıcı ve Datça Hızırşah Köy'ü sarnıcı ormanlık bir alanda yer alır. Hızırşah Köy'ü sarnıcı eski Knidos göç yolu üzerinde bulunur. Yine namazgahı olan tek örnekte Hızırşah Köy'ü sarnıcıdır. Sarnıçlar genelde hafif eğimli bir arazi üzerinde yer alır.

4. SONUÇ

Su, canlılara hayat veren temel ihtiyaçlardan birisidir. İnsanlar sudan yararlanabilmek amacıyla eski çağlardan bu yana su yapıları inşa etmişlerdir.

Ege Bölgesi'nin geleneksel kültürü bakımından önemli kenti olan Muğla'da zengin sarnıç örnekleriyle karşılaşılmaktadır. Bölgedeki sarnıçlar hakkında bilgi veren tarihi kaynaklarda, bu yapıların Kanuni Sultan Süleyman'ın Rodos'a düzenlediği sefer sırasında hayvanları sulamak amacıyla, yapıldığı belirtilmektedir.⁶¹ Ancak katalogda incelediğim sarnıçların hiçbirisi bu tarihte inşa edilmemiştir. Yapılardan kitablesiz olanların tarihlendirilmesi genel olarak yöre halkından edinilen bilgilere ve yörede yer alan kitabeli sarnıçlarla olan benzerlik ve farklılıkları dikkate alınarak yapılmıştır.

Gerek İslamiyet'in suya verdiği önem, gerekse Türk kültürü içinde suyun değerli bir yerinin olması su yapılarını toplumda hem yaşatmış, hem de hayır amaçlı olarak inşa edilmesini sağlamıştır. Bu bağlamda, yörede bulunan sarnıçların birçoğu, kitabelerinden de anlaşıldığı kadarıyla hayır amaçlı olarak yaptırılmıştır.

Sarnıçlar; şehirlerde, şehirlerarası yollarda veya açık arazilerde inşa edilmişlerdir. Bölgenin topografik yapısı, iklimi, akarsuyu, yeraltı su kaynakları ve yağış miktarı, sarnıçların yapılacağı bölgeleri belirleyen en önemli etkenler olmuştur.

Şehir merkezlerinde, insanların ve hayvanların su ihtiyacını karşılamak için yapılan sarnıçlar; kervan yollarında da yapılmıştır. Milas - Balat kervan yolu üzerinde yapılmış olan Bafa Gölü Hanı Sarnıcı bu türe örnektir.⁶³

Muğla köylerinin yakın çevrelerinde de sarnıçlara rastlanmaktadır. Bu gibi sarnıçlar daha çok otlamaya çıkan hayvan sürülerinin su ihtiyacını karşılamaktadırlar. Bu amaçla yapılan yalaklar daha uzun tutulmuş böylece daha fazla hayvanın aynı anda sulanmaları sağlanmıştır. Ele alınan sarnıçlarda da bu amaçla yapılmış yalaklar vardır. Bodrum Yalı Köyde yer alan sarnıcın yalağı birçok hayvanın aynı anda sulanabilmesi için daha uzun tutulmuştur.

Bölgeye o yıllarda su şebekesinin bağlanmamış olması nedeniyle Muğla'nın Bodrum ilçesinde 1960 yıllarına kadar sarnıç yapımı devam etmiştir. Sarnıç ustası Mehmet Üner'den⁶⁴ edinilen bilgilere göre, yörede bulunan daha eski tarihli sarnıçların yapımında İtalyan ustalar çalışmıştır.

⁶¹ www.byegm.gov.tr./Yayımlarımız/Anadolu'nun Sesi/30.10.2006.

⁶³ BAŞ, 1989,40.

⁶⁴ ÜNER, M., İnşaat İşçisi, 65

Teknolojinin ilerlemesiyle suyun insanlara ulaştırılması kolaylaşmış; bu nedenle insanların sarnıçlara olan ihtiyaçı azalmıştır. Ancak geçimini hayvancılıktan sağlayan insanlar, sarnıçların önüne küçük yalaklar yaparak hayvanlarını sulamakta ve sarnıçlardan hala yararlanmaktadırlar.

Günümüzde önemini kaybetmesine rağmen sarnıçların bir kùltür mirası olduğu unutulmamalı ve bu yapılar özgün halleriyle korunmalıdır. Şehir merkezine yakın olanlar farklı amaçlarla halkın hizmetine sunularak daha uzun süre bakımlı bir Şekilde ayakta kaması sağlanabilir.

BİBLİYOGRAFYA

- ALADAĞ, E., **Muğla Evi**, Muğla, 1991.
- AREL, A., “Menteşe Beyliği Devrinde Peçin Şehri”, **Anadolu Sanatı Araştırmaları-I**, İstanbul, 1968.
- AREL, A., “Menteşe Eli Araştırmaları 1993 Dönem Çalışmaları”, **XII Araştırma Sonuçları Toplantısı**, Ankara, 1995.
- BAŞ, A., **Beylikler Dönemi Hanları**,(S.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Basılmamış Doktora Tezi), Konya, 1989.
- BAŞ, A., “Eskihisar’daki Türk Devri Yapıları”, **Vakıflar Dergisi**, S:XXII, Ankara, 1991.
- EVLİYA Ç., **Seyahatname**, C:IX, 1935.
- DOKSANALTI, M.E.,**Knidos Kap Krio Çalışmalarında Bulunan İki Sarnıç ve İçlerinden Çıkan Buluntu Gurubu**,(S.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Konya, 1997.
- DURAN, R., “**Menteşe Beyliği Mimarisi**”, (D.E.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Basılmamış Doktora Tezi), İzmir, 1995.
- DURAN, R., “Menteşe Oğulları Beyliği Mimarisi”, **Türkler**, C:8, 2002.
- EKİNCİ, O., **Yaşayan Muğla**, İstanbul, 1985.
- EROĞLU, Z., **Muğla Tarihi**, İzmir, 1939.
- KALELİ, İ., “**İstanbul’da Bulunan Bizans Sarnıçları**”, (D.E.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), İzmir, 2004
- KONYALI, İ.H., **Abideleri ve Kitabeleri İle Konya Tarihi**, İstanbul, 1964
- KUNDURACI, O., **Muğla Yatağan Çevresindeki Türk Devri Mimarisi ve El Sanatları**, Muğla,2007.
- KUNTER, H.B., - ÜLGEN, A.S., **Fatih Camii ve Bizans Sarnıcı**, İstanbul, 1939.
- ÖNGE, Y., “**Türk Mimarisinde Selçuklu ve Osmanlı Dönemi Su Yapıları**”, Ankara, 1997.
- ÖNGE, Y., “Antalya Çevresinde Türklerin Yaptığı Eski Su Sarnıçları”, **Arkitekt**, S:35, İstanbul, 1967.
- ÖZYURT, O., **Konya ve Çevresindeki Tarihi Su Sarnıçları**, (S.Ü. Fen Bilimleri Enstitüsü Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), İzmir, 1995.
- UYKUCU, E., **Muğla Tarihi**(Coğrafyası ve Sosyal Yapısı), İstanbul, 1968.
- YILMAZ, K., **Her Yönüyle Fethiye**, Fethiye, 1969.
- YÜCEL, E., “İstanbul’da Bizans Sarnıçları”, **Arkitekt**, S:35, İstanbul, 1967.
- WITTEK, P., **Menteşe Beyliği**, (Çev: O. Şevki Gökyaylı), Ankara, 1986.
- www.bvegm.gov.tr
- www.muğla-turizm.gov.tr

ÇİZİM LİSTESİ

- Çizim 1. Muğla-Aydın Yolu, Yerkesik Kavşağındaki Sarnıç
- Çizim 2. Muğla, Akkaya Yolundaki Sarnıç
- Çizim 3. Muğla Üniversitesi'nin Yanındaki Sarnıç
- Çizim 4. Muğla Üniversitesi Beden Eğitimi Fakültesi'nin Yanındaki Sarnıç
- Çizim 5. Muğla, Mezarlık İçindeki Sarnıç
- Çizim 6. Kötekli Köyü'ndeki Sarnıç
- Çizim 7. Muğla, Akçaova Köyü Sarnıcı
- Çizim 8. Muğla, Yeşilyurt Köyü Sarnıcı
- Çizim 9. Muğla, Yeşilyurt Köyü, Dağdibi Mevkiindeki Sarnıç
- Çizim 10. Muğla-Tınaz Köyü Sarnıcı
- Çizim 11. Muğla, Yatağan İlçesinde Bulunan Sarnıç
- Çizim 12. Muğla, Yatağan, Nebi Köyü Sarnıcı 1
- Çizim 13. Muğla, Yatağan, Nebi Köyü Sarnıcı 2
- Çizim 14. Muğla, Yatağan, Kavak Köyü Sarnıcı
- Çizim 15. Muğla, Yatağan, Kavak Köyü Girişindeki Sarnıç
- Çizim 16. Muğla, Milas İlçesinde Bulunan Sarnıç
- Çizim 17. Muğla, Bodrum İlçesinde Bulunan Sarnıç 1
- Çizim 18. Muğla, Bodrum İlçesinde Bulunan Sarnıç 2
- Çizim 19. Muğla, Bodrum İlçesinde Bulunan Sarnıç 3
- Çizim 20. Muğla, Bodrum İlçesi Dereköy Sarnıcı 1
- Çizim 21. Muğla, Bodrum İlçesi Dereköy Sarnıcı 2
- Çizim 22. Muğla, Bodrum İlçesi Kumköy Sarnıcı
- Çizim 23. Muğla, Bodrum, Yalı Köy Sarnıcı 1
- Çizim 24. Muğla, Bodrum, Yalı Köy Sarnıcı 2
- Çizim 25. Muğla, Bodrum, Yalı Köy Sarnıcı 3
- Çizim 26. Muğla, Bodrum, Yalı Köy Sarnıcı 4
- Çizim 27. Muğla, Bodrum İlçesi, Ağaçalı Mevkiinde Bulunan Sarnıç
- Çizim 28. Muğla, Bodrum, Yahşiköy Sarnıcı
- Çizim 29. Muğla, Bodrum, Bağla Köyü Sarnıcı
- Çizim 30. Muğla, Bodrum İlçesi, Turgutreis Beldesinde Bulunan Sarnıç
- Çizim 31. Muğla, Bodrum İlçesi, Ortaköy Mevkiinde Bulunan Sarnıç 1
- Çizim 32. Muğla, Bodrum İlçesi, Ortaköy Mevkiinde Bulunan Sarnıç 2

- Çizim 33. Muğla, Bodrum İlçesi, Bitez Mevkiinde Bulunan Sarnıç
- Çizim 34. Muğla, Bodrum, Mumcular Köyü Sarnıcı
- Çizim 35. Muğla, Ula İlçesi, Kızılağaç Köyü Sarnıcı 1
- Çizim 36. Muğla, Ula İlçesi, Kızılağaç Köyü Sarnıcı 2
- Çizim 37. Muğla, Akyaka Yolundaki Sarnıç
- Çizim 38. Muğla, Akyaka Yolu Sakartepe'de Bulunan Sarnıç
- Çizim 39. Muğla, Ula İlçesi, Gökova Köyü Sarnıcı
- Çizim 40. Muğla, Akyaka, İnişdibi Mevkiinde Bulunan Sarnıç
- Çizim 41. Muğla, Ula İlçesi, Yeşilova Köyü Sarnıcı
- Çizim 42. Muğla, Fethiye, İzzettin Köyü Sarnıcı 1
- Çizim 43. Muğla, Fethiye, İzzettin Köyü Sarnıcı 2
- Çizim 44. Muğla, Fethiye, İzzettin Köyü Sarnıcı 3
- Çizim 45. Muğla, Fethiye, İzzettin Köyü Sarnıcı 4
- Çizim 46. Muğla, Fethiye, Üzümlü Köyü Sarnıcı 2
- Çizim 47. Muğla, Fethiye, Boğaziçi Köyü Sarnıcı 1
- Çizim 48. Muğla, Fethiye, Boğaziçi Köyü Sarnıcı 2
- Çizim 49. Muğla, Fethiye, İncir Köyü Sarnıcı
- Çizim 50. Muğla, Fethiye İlçesinde Bulunan Sarnıç
- Çizim 51. Muğla, Fethiye İlçesi Kaya Köyü Yolunda Bulunan Sarnıç
- Çizim 52. Muğla, Fethiye, Kaya Köyü Sarnıcı 1
- Çizim 53. Muğla, Fethiye, Kaya Köyü Sarnıcı 2
- Çizim 54. Muğla, Fethiye, Kaya Köyü Sarnıcı 3
- Çizim 55. Muğla, Fethiye, Kaya Köyü Sarnıcı 4
- Çizim 56. Muğla, Datça İlçesi, Hızırşah Köyü Sarnıcı
- Çizim 57. Muğla, Datça İlçesi, Emecik Köyü Sarnıcı
- Çizim 58. Muğla, Datça İlçesi, Cumhuriyet Meydanında Bulunan Sarnıç

FOTOĞRAF LİSTESİ

- Fotoğraf 1. Basilika Sarnıcı (Yerebatan Sarayı)
- Fotoğraf 2. Muğla, Aydın Yolu, Yerkesik Kavşağındaki Sarnıç, Genel Görünüş
- Fotoğraf 3. Muğla, Aydın Yolu Yerkesik Kavşağındaki Sarnıç, Kapı
- Fotoğraf 4. Muğla, Aydın Yolu Yerkesik Kavşağındaki Sarnıç, Kitabeden Ayrıntı
- Fotoğraf 5. Muğla, Aydın Yolu Yerkesik Kavşağındaki Sarnıç, Su Gözü
- Fotoğraf 6. Muğla, Akkaya Yolundaki Sarnıç, Genel Görünüş
- Fotoğraf 7. Muğla, Akkaya Yolundaki Sarnıç, Kubbe Eteğindeki Pencerelerin İçten Görünüşü
- Fotoğraf 8. Muğla, Akkaya Yolundaki Sarnıç, Merdivenler
- Fotoğraf 9. Muğla, Akkaya Yolundaki Sarnıç, Kubbe İçten Görünüş
- Fotoğraf 10. Muğla Üniversitesinin Yanındaki Sarnıç, Genel Görünüş
- Fotoğraf 11. Muğla Üniversitesinin Yanındaki Sarnıç, Kapı
- Fotoğraf 12. Muğla Üniversitesinin Yanındaki Sarnıç, Su Gözü
- Fotoğraf 13. Muğla Üniversitesinin Yanındaki Sarnıç, Su Gözü İçten Görünüş
- Fotoğraf 14. Muğla Üniversitesi, Beden Eğitimi Fakültesi Yanındaki Sarnıç, Genel Görünüş
- Fotoğraf 15. Muğla Üniversitesi Beden Eğitimi Fakültesi Yanındaki Sarnıç, Su Gözü
- Fotoğraf 16. Muğla, Mezarlığının İçinde Yer Alan Sarnıç, Genel Görünüş
- Fotoğraf 17. Muğla, Mezarlığının İçinde Yer Alan Sarnıç, Merdivenler
- Fotoğraf 20. Muğla, Akçaova Köyü Sarnıcı Genel Görünüş
- Fotoğraf 21. Muğla, Akçaova Köyü Sarnıcı, Tamir Kitabesi
- Fotoğraf 22. Muğla, Yeşilyurt Köyü Sarnıcı, Genel Görünüş
- Fotoğraf 23. Muğla, Yeşilyurt Köyü Sarnıcı, Yalağı
- Fotoğraf 24. Muğla, Yeşilyurt Köyü, Dağdibi Mevkiinde Bulunan Sarnıç, Genel Görünüş
- Fotoğraf 25. Muğla, Yeşilyurt Köyü, Dağdibi Mevkiinde Bulunan Sarnıç, Yalağı
- Fotoğraf 26. Muğla, Tınaz Köyü Sarnıcı, Genel Görünüş
- Fotoğraf 27. Muğla, Tınaz Köyü Sarnıcı, Merdivenler
- Fotoğraf 28. Muğla, Yatağan İlçesinde Bulunan Sarnıç, Genel Görünüş
- Fotoğraf 29. Muğla, Yatağan İlçesinde Bulunan Sarnıç, Kubbe Eteğine açılan Pencereler
- Fotoğraf 30. Muğla, Yatağan İlçesi Nebi Köyü Sarnıcı, 1 Genel Görünüşü
- Fotoğraf 31. Muğla, Yatağan İlçesi Nebi Köyü Sarnıcı, 1 Girişteki Taslık
- Fotoğraf 32. Muğla, Yatağan İlçesi Nebi Köyü Sarnıcı, 2 Genel Görünüş
- Fotoğraf 33. Muğla, Yatağan İlçesi Nebi Köyü Sarnıcı, 2 Kubbe İçten Görünüş
- Fotoğraf 34. Muğla, Yatağan İlçesi Nebi Köyü Sarnıcı, 2 Pencere
- Fotoğraf 35. Muğla, Yatağan İlçesi Nebi Köyü Sarnıcı, 2 Merdivenler

- Fotoğraf 36. Muğla, Yatağan İlçesi Kavak Köyü Sarnıcı, Genel Görünüş
- Fotoğraf 37. Muğla, Yatağan İlçesi Kavak Köyü Sarnıcı, Kubbe Eteğindeki Pencere
- Fotoğraf 38. Muğla, Yatağan İlçesi Kavak Köyü Girişinde Bulunan Sarnıç, Genel Görünüş
- Fotoğraf 39. Muğla, Yatağan İlçesi Kavak Köyü Girişinde Bulunan Sarnıç, Kubbe Eteğine Açılan Pencere
- Fotoğraf 40. Muğla, Milas İlçesinde Bulunan Sarnıç, Genel Görünüş
- Fotoğraf 41. Muğla, Milas İlçesinde Bulunan Sarnıç, Merdivenler
- Fotoğraf 42. Muğla, Bodrum İlçesinde Bulunan Sarnıç 1 Genel Görünüş
- Fotoğraf 43. Muğla, Bodrum İlçesinde Bulunan Sarnıç 1 Kitabe
- Fotoğraf 44. Muğla, Bodrum İlçesinde Bulunan Sarnıç 2 Giriş Cephesi
- Fotoğraf 45. Muğla, Bodrum İlçesinde Bulunan Sarnıç 2 Kubbe Eteğine açılan Pencere
- Fotoğraf 46. Muğla, Bodrum İlçesinde Bulunan Sarnıç 3 Genel Görünüş
- Fotoğraf 47. Muğla, Bodrum İlçesinde Bulunan Sarnıç 3 Kitabe
- Fotoğraf 48. Muğla, Bodrum İlçesi, Dereköyü Sarnıcı 1 Genel Görünüş
- Fotoğraf 49. Muğla, Bodrum İlçesi, Dereköyü Sarnıcı 1 Kubbe
- Fotoğraf 50. Muğla, Bodrum İlçesi, Dereköyü Sarnıcı 2 Genel Görünüş
- Fotoğraf 51. Muğla, Bodrum İlçesi, Dereköyü Sarnıcı 2 İçten Görünüş
- Fotoğraf 52. Muğla, Bodrum İlçesi, Kumköy Sarnıcı Genel Görünüş
- Fotoğraf 53. Muğla, Bodrum İlçesi, Kumköy Sarnıcı Pencere
- Fotoğraf 54. Muğla, Bodrum İlçesi, Yalı Köyü Sarnıcı 1 Genel Görünüş
- Fotoğraf 55. Muğla, Bodrum İlçesi, Yalı Köyü Sarnıcı 1 Yalağı
- Fotoğraf 56. Muğla, Bodrum İlçesi, Yalı Köyü Sarnıcı 2 Genel Görünüş
- Fotoğraf 57. Muğla, Bodrum İlçesi, Yalı Köyü Sarnıcı 2 Yalak
- Fotoğraf 58. Muğla, Bodrum İlçesi, Yalı Köyü Sarnıcı 3 Genel Görünüş
- Fotoğraf 59. Muğla, Bodrum İlçesi, Yalı Köyü Sarnıcı 3 Pencere
- Fotoğraf 60. Muğla, Bodrum İlçesi, Yalı Köyü Sarnıcı 3 Merdivenler
- Fotoğraf 61. Muğla, Bodrum İlçesi, Yalı Köyü Sarnıcı 3 Su Gözleri
- Fotoğraf 62. Muğla, Bodrum İlçesi, Yalı Köyü Sarnıcı 4 Genel Görünüş
- Fotoğraf 63. Muğla, Bodrum İlçesi, Yalı Köyü Sarnıcı 4 Giriş Cephesi ve Yalak
- Fotoğraf 64. Muğla, Bodrum İlçesi, Ağaçalı Mevkiinde Yer Alan Sarnıç Genel Görünüş
- Fotoğraf 65. Muğla, Bodrum İlçesi, Yahşiköyü Sarnıcı Genel Görünüş
- Fotoğraf 66. Muğla, Bodrum İlçesi, Yahşiköyü Sarnıcı Pencere
- Fotoğraf 67. Muğla, Bodrum İlçesi, Bağla Köyü Sarnıcı Genel Görünüş
- Fotoğraf 68. Muğla, Bodrum İlçesi, Bağla Köyü Sarnıcı Kitabe

- Fotoğraf 69. Muğla, Bodrum İlçesi, Turgutreis Beldesinde Bulunan Sarnıç Genel Görünüş
- Fotoğraf 70. Muğla, Bodrum İlçesi, Turgutreis Beldesinde Bulunan Sarnıç Kitabe
- Fotoğraf 71. Muğla, Bodrum İlçesi, Ortaköy Mevkiinde Bulunan Sarnıç 1 Genel Görünüş
- Fotoğraf 72. Muğla, Bodrum İlçesi, Ortaköy Mevkiinde Bulunan Sarnıç 1 Kitabe
- Fotoğraf 73. Muğla, Bodrum İlçesi, Ortaköy Mevkiinde Bulunan Sarnıç 2 Genel Görünüş
- Fotoğraf 74. Muğla, Bodrum İlçesi, Ortaköy Mevkiinde Bulunan Sarnıç 2 Kitabe
- Fotoğraf 75. Muğla, Bodrum İlçesi, Bitez Mevkiinde Bulunan Sarnıç Genel Görünüş
- Fotoğraf 76. Muğla, Bodrum İlçesi, Bitez Mevkiinde Bulunan Sarnıç Kitabe
- Fotoğraf 77. Muğla, Bodrum İlçesi, Mumcular Köyü Sarnıcı Genel Görünüş
- Fotoğraf 78. Muğla, Bodrum İlçesi, Mumcular Köyü Sarnıcı Kitabe
- Fotoğraf 79. Muğla, Ula İlçesi, Kızılağaç Köyü Sarnıcı 1 Genel Görünüş
- Fotoğraf 80. Muğla, Ula İlçesi, Kızılağaç Köyü Sarnıcı 1 Kapı
- Fotoğraf 81. Muğla, Ula İlçesi, Kızılağaç Köyü Sarnıcı 1 Merdivenler
- Fotoğraf 82. Muğla, Ula İlçesi, Kızılağaç Köyü Sarnıcı 1 Su Gözü
- Fotoğraf 83. Muğla, Ula İlçesi, Kızılağaç Köyü Sarnıcı 2 Genel Görünüş
- Fotoğraf 84. Muğla, Ula İlçesi, Kızılağaç Köyü Sarnıcı 2 Kubbe Eteğindeki Pencere
- Fotoğraf 85. Muğla, Akyaka Yolundaki, Sarnıç Genel Görünüş
- Fotoğraf 86. Muğla, Akyaka Yolundaki, Sarnıç Girişi
- Fotoğraf 87. Muğla, Akyaka Yolu, Sakartepede Bulunan Sarnıç, Genel Görünüş
- Fotoğraf 88. Muğla, Akyaka Yolu, Sakartepede Bulunan Sarnıç, Girişteki Taslık
- Fotoğraf 89. Muğla, Akyaka Yolu Sakartepede Bulunan Sarnıç, Merdivenler
- Fotoğraf 90. Muğla, Akyaka Yolu Sakartepede Bulunan Sarnıç, Su Gözü
- Fotoğraf 91. Muğla, Ula İlçesi, Gökova Köyü Sarnıcı Genel Görünüş
- Fotoğraf 92. Muğla, Ula İlçesi, Gökova Köyü Sarnıcı Kubbe
- Fotoğraf 93. Muğla, Akyaka Beldesi, İnişdibi Mevkiinde Bulunan Sarnıç Genel Görünüş
- Fotoğraf 94. Muğla, Akyaka Beldesi, İnişdibi Mevkiinde Bulunan Sarnıç Kitabe
- Fotoğraf 95. Muğla, Ula İlçesi, Yeşilova Köyü Sarnıcı Genel Görünüş
- Fotoğraf 96. Muğla, Ula İlçesi, Yeşilova Köyü Sarnıcı Kitabe
- Fotoğraf 97. Muğla, Fethiye İlçesi, İzzettin Köyü Sarnıcı 1 Genel Görünüş
- Fotoğraf 98. Muğla, Fethiye İlçesi, İzzettin Köyü Sarnıcı 1 Kirişler
- Fotoğraf 99. Muğla, Fethiye İlçesi, İzzettin Köyü Sarnıcı 2 Genel Görünüş
- Fotoğraf 100. Muğla, Fethiye İlçesi, İzzettin Köyü Sarnıcı 2 Girişi
- Fotoğraf 101. Muğla, Fethiye İlçesi, İzzettin Köyü Sarnıcı 2 Kubbe
- Fotoğraf 102. Muğla, Fethiye İlçesi, İzzettin Köyü Sarnıcı 2 Su Gözleri

- Fotoğraf 103. Muğla, Fethiye İlçesi, İzzettin Köyü Sarnıcı 2 Su Arkı
- Fotoğraf 104. Muğla, Fethiye İlçesi, İzzettin Köyü Sarnıcı 2 Çökertme Kuyusu
- Fotoğraf 105. Muğla, Fethiye İlçesi, İzzettin Köyü Sarnıcı 3 Genel Görünüş
- Fotoğraf 106. Muğla, Fethiye İlçesi, İzzettin Köyü Sarnıcı 3 Tonoz Örtüsü
- Fotoğraf 107. Muğla, Fethiye İlçesi, İzzettin Köyü Sarnıcı 4 Genel Görünüş
- Fotoğraf 108. Muğla, Fethiye İlçesi, İzzettin Köyü Sarnıcı 4 Çökertme Kuyusu
- Fotoğraf 109. Muğla, Fethiye İlçesi, Üzümlü Köyü Sarnıcı 1 Genel Görünüş
- Fotoğraf 110. Muğla, Fethiye İlçesi, Üzümlü Köyü Sarnıcı 1 Kubbe
- Fotoğraf 111. Muğla, Fethiye İlçesi, Üzümlü Köyü Sarnıcı 2 Genel Görünüş
- Fotoğraf 112. Muğla, Fethiye İlçesi, Üzümlü Köyü Sarnıcı 2 Giriş Cephesi
- Fotoğraf 113. Muğla, Fethiye İlçesi, Üzümlü Köyü Sarnıcı 2 Giriş Cephesi
- Fotoğraf 114. Muğla, Fethiye İlçesi, Üzümlü Köyü Sarnıcı 2 Kirişleri
- Fotoğraf 115. Muğla, Fethiye İlçesi, Boğaziçi Köyü Sarnıcı 1 Genel Görünüş
- Fotoğraf 116. Muğla, Fethiye İlçesi, Boğaziçi Köyü Sarnıcı 1 Kirişleri
- Fotoğraf 117. Muğla, Fethiye İlçesi, Boğaziçi Köyü Sarnıcı 1 Girişi
- Fotoğraf 118. Muğla, Fethiye İlçesi, Boğaziçi Köyü Sarnıcı 1 Kitabe
- Fotoğraf 119. Muğla, Fethiye İlçesi, Boğaziçi Köyü Sarnıcı 2 Genel Görünüş
- Fotoğraf 120. Muğla, Fethiye İlçesi, Boğaziçi Köyü Sarnıcı 2 Giriş Cephesi
- Fotoğraf 121. Muğla, Fethiye İlçesi, Boğaziçi Köyü Sarnıcı 2 Su Arkı
- Fotoğraf 122. Muğla, Fethiye İlçesi, Boğaziçi Köyü Sarnıcı 2 Kitabe
- Fotoğraf 123. Muğla, Fethiye İlçesi, İncir köyü Sarnıcı Genel Görünüşü
- Fotoğraf 124. Muğla, Fethiye İlçesi, İncir köyü Sarnıcı Merdivenler
- Fotoğraf 125. Muğla, Fethiye İlçesinde Bulunan Sarnıç, Genel Görünüş
- Fotoğraf 126. Muğla, Fethiye İlçesi, Kaya Köy Yolunda Bulunan Sarnıç Genel Görünüş
- Fotoğraf 127. Muğla, Fethiye İlçesi, Kaya Köy Yolunda Bulunan Sarnıç Giriş Cephesi
- Fotoğraf 128. Muğla, Fethiye İlçesi, Kaya Köyü Sarnıcı Genel Görünüş
- Fotoğraf 129. Muğla, Fethiye İlçesi, Kaya Köyü Sarnıcı 1 Ağız Kısmı
- Fotoğraf 130. Muğla, Fethiye İlçesi, Kaya Köyü Sarnıcı 2 Genel Görünüşü
- Fotoğraf 131. Muğla, Fethiye İlçesi, Kaya Köyü Sarnıcı 2 Su Gözü
- Fotoğraf 132. Muğla, Fethiye İlçesi, Kaya Köyü Sarnıcı 3 Genel Görünüş
- Fotoğraf 133. Muğla, Fethiye İlçesi, Kaya Köyü Sarnıcı 3 Oluk Sistemi
- Fotoğraf 134. Muğla, Fethiye İlçesi, Kaya Köyü Sarnıcı 4 Genel Görünüşü

Fotoğraf 135. Muğla, Fethiye İlçesi, Kaya Köyü Sarnıcı 4 Ağzı

Fotoğraf 136. Muğla, Datça İlçesi, Hızırşah Köyü Sarnıcı Genel Görünüş

Fotoğraf 137. Muğla, Datça İlçesi, Hızırşah Köyü Sarnıcı Merdivenleri

Fotoğraf 138. Muğla, Datça İlçesi, Hızırşah Köyü Sarnıcı Namazgâhı

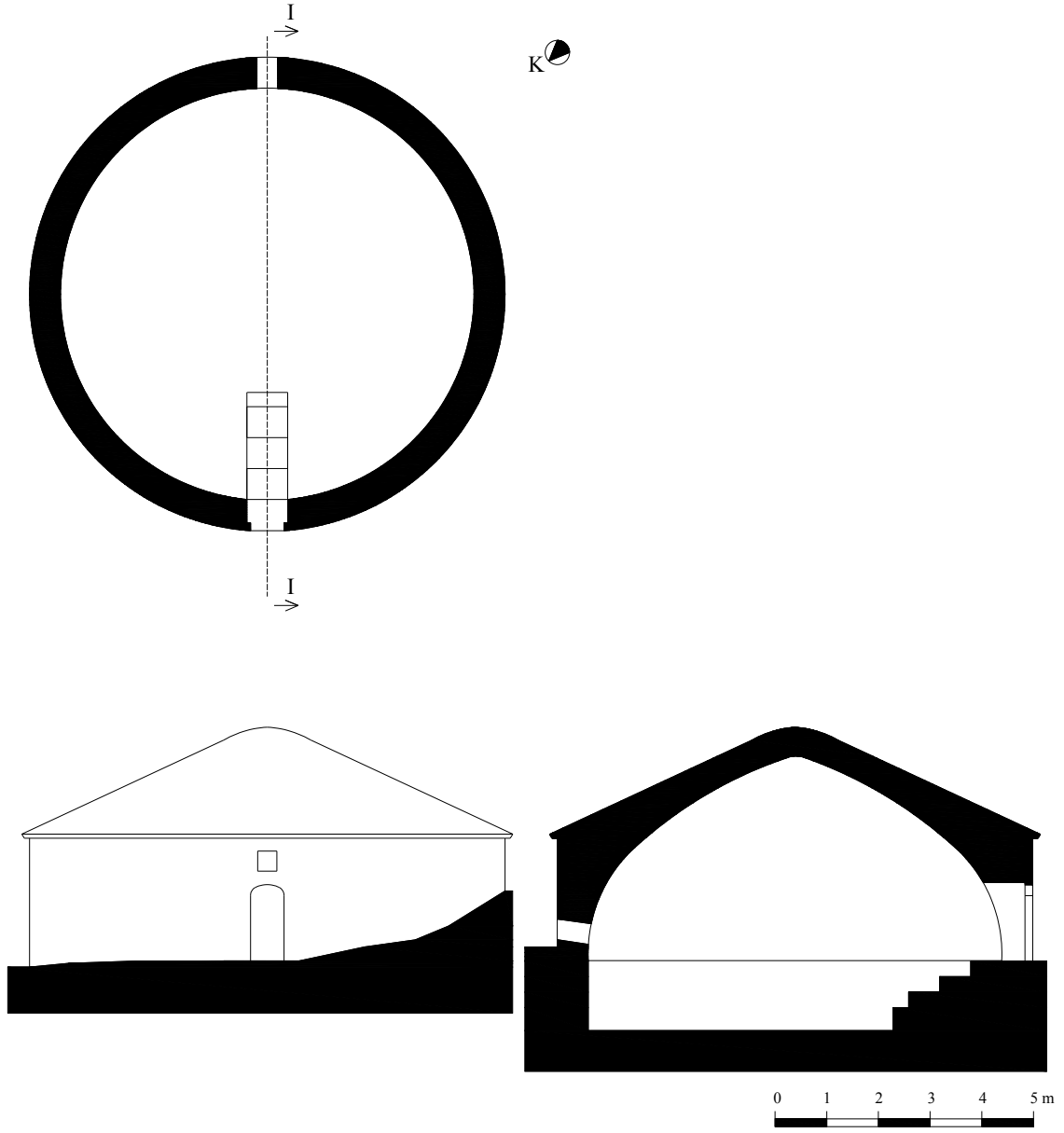
Fotoğraf 139. Muğla, Datça İlçesi, Hızırşah Köyü Sarnıcı Namazgâhı

Fotoğraf 140. Muğla, Datça İlçesi, Emecik Köyü Sarnıcı Genel Görünüş

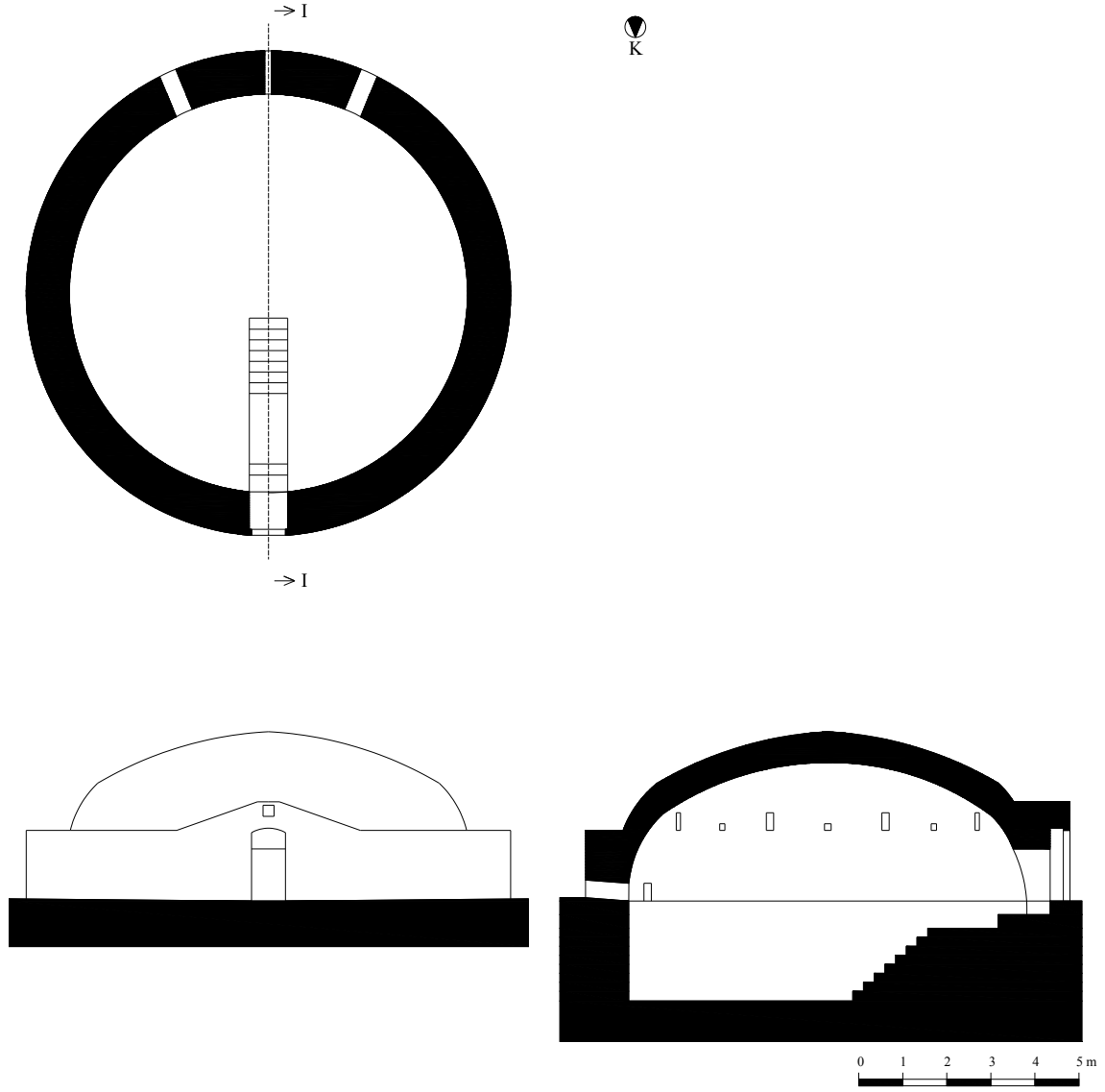
Fotoğraf 141. Muğla, Datça İlçesi, Emecik Köyü Sarnıcı Kubbesi

Fotoğraf 142. Muğla, Datça İlçesi, Cumhuriyet Meydanında Bulunan Sarnıç Genel Görünüş

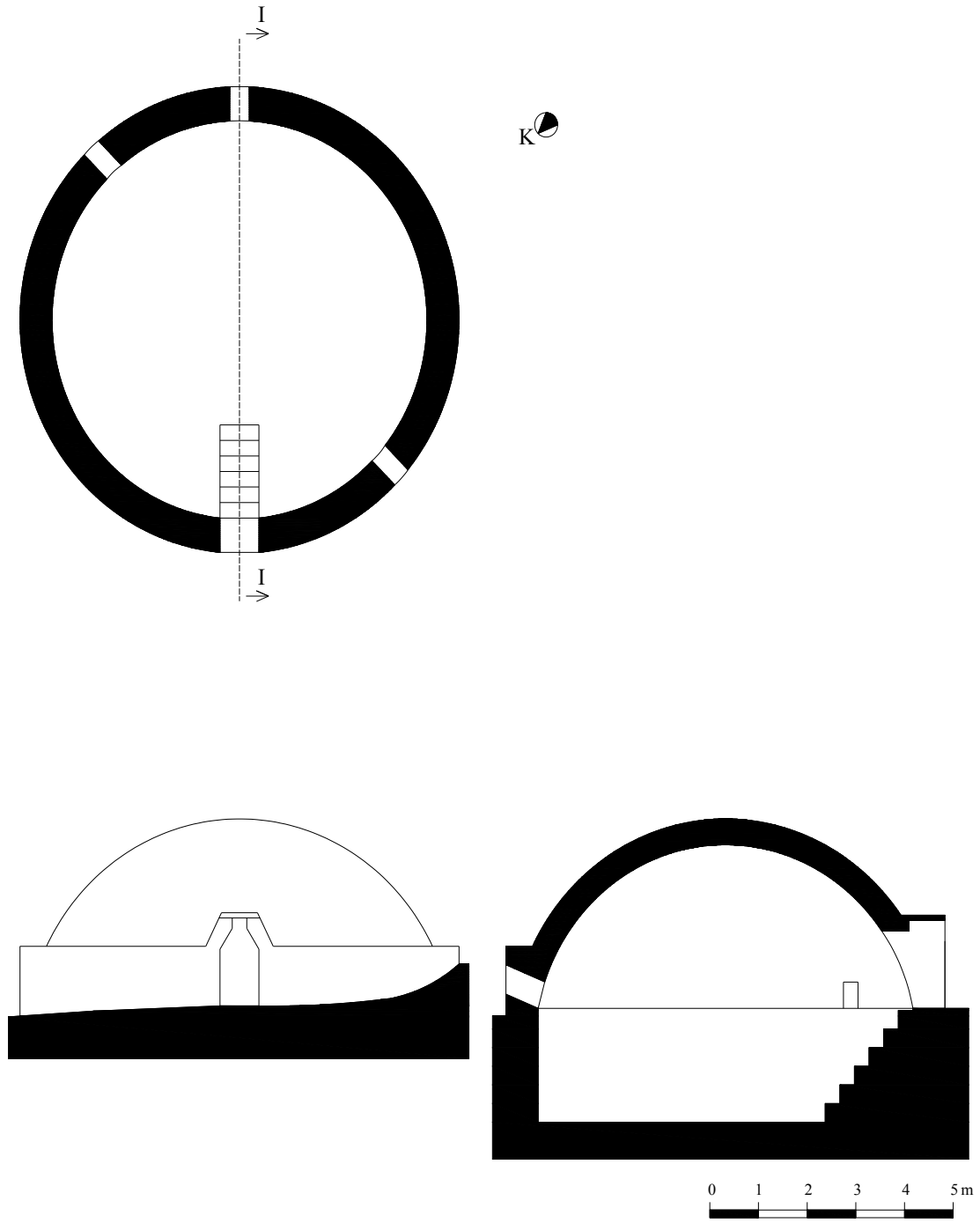
Fotoğraf 143. Muğla, Datça İlçesi, Cumhuriyet Meydanında Bulunan Sarnıç Pencereleri

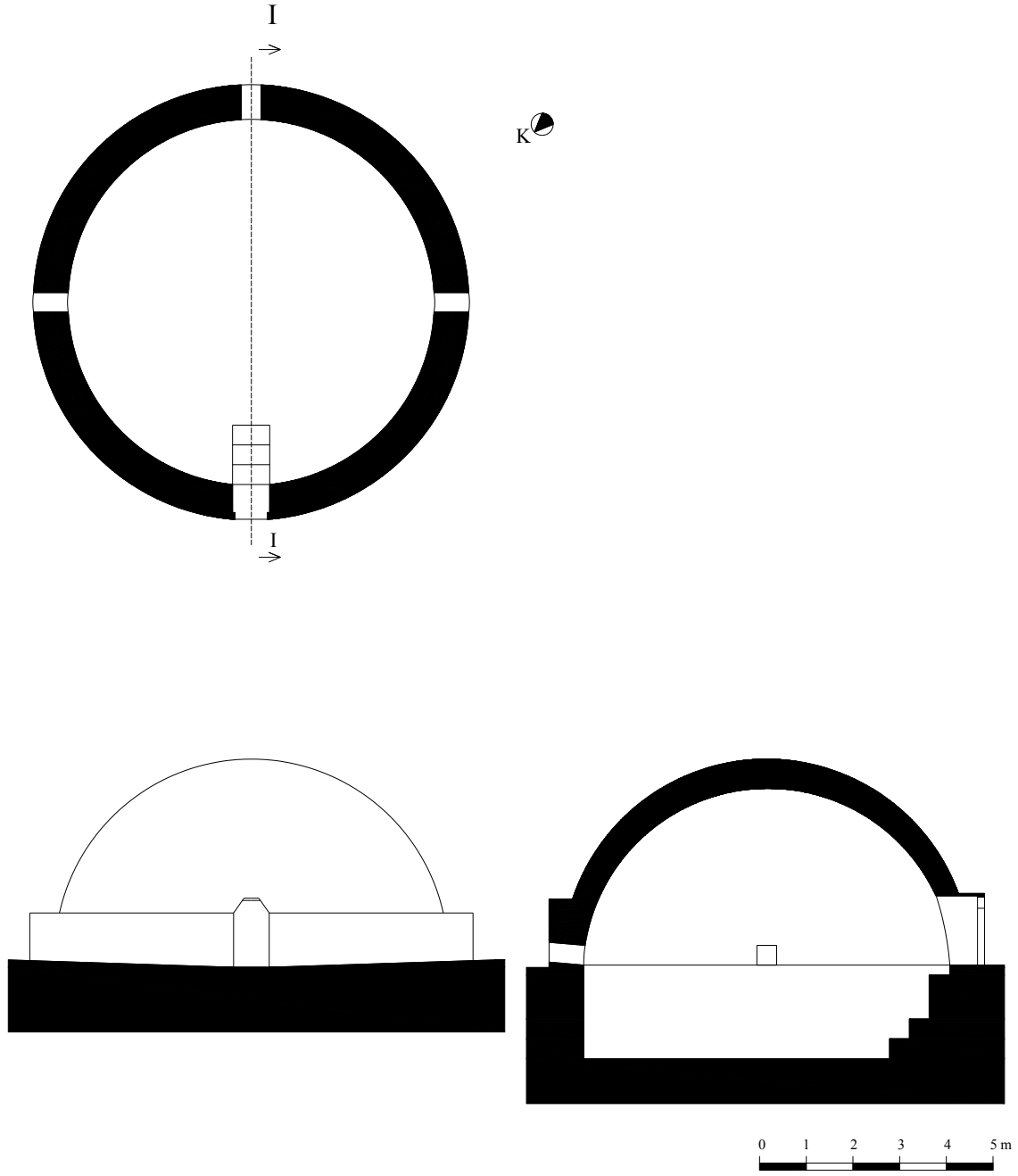
Çizim 1. Muğla-Aydın Yolu, Yerkesik Kavşağındaki Sarnıç, Plan, Görünüş, Kesit

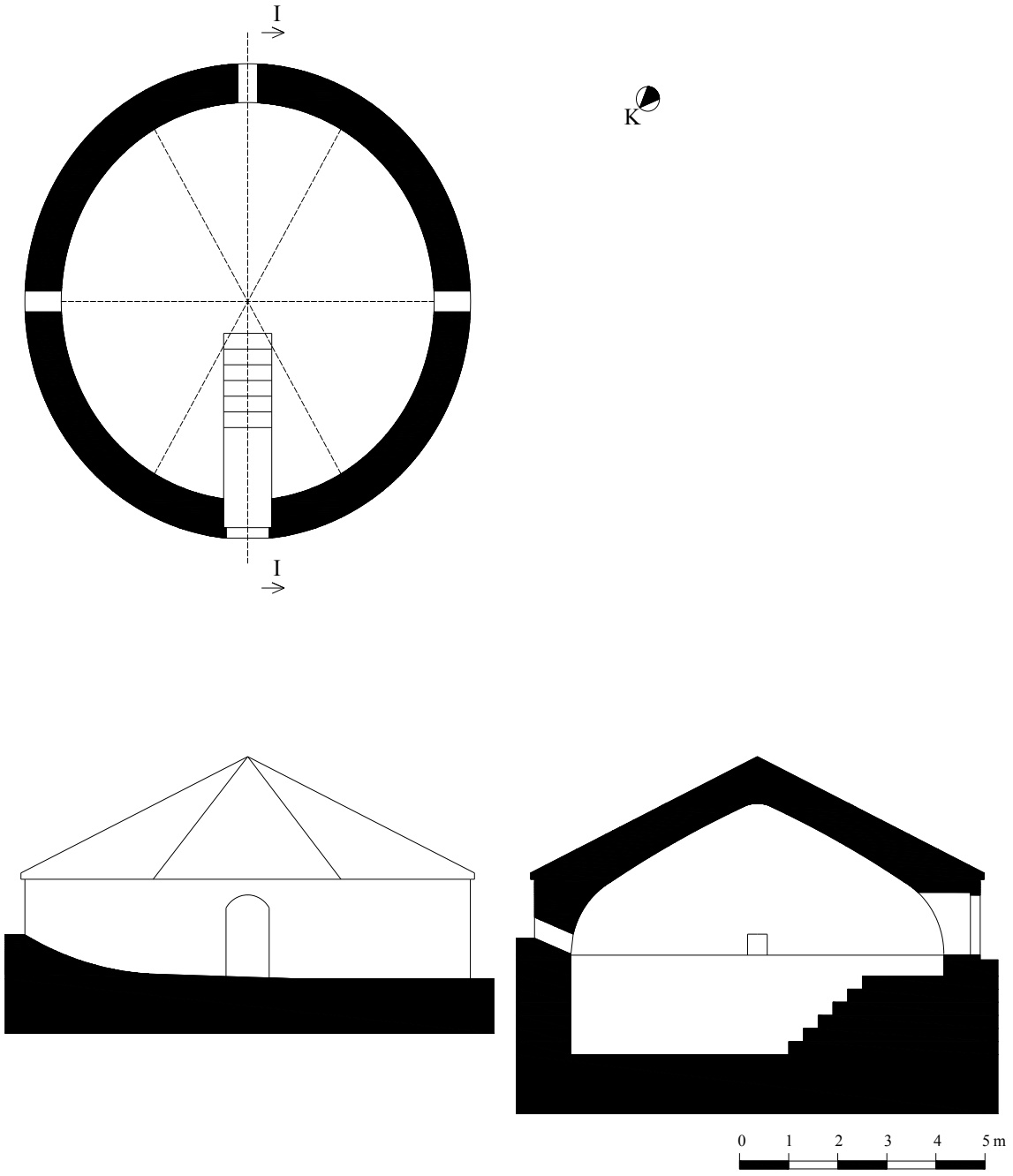
2. Muğla-Akkaya Yolundaki Sarnıç, Plan, Görünüş, Kesit

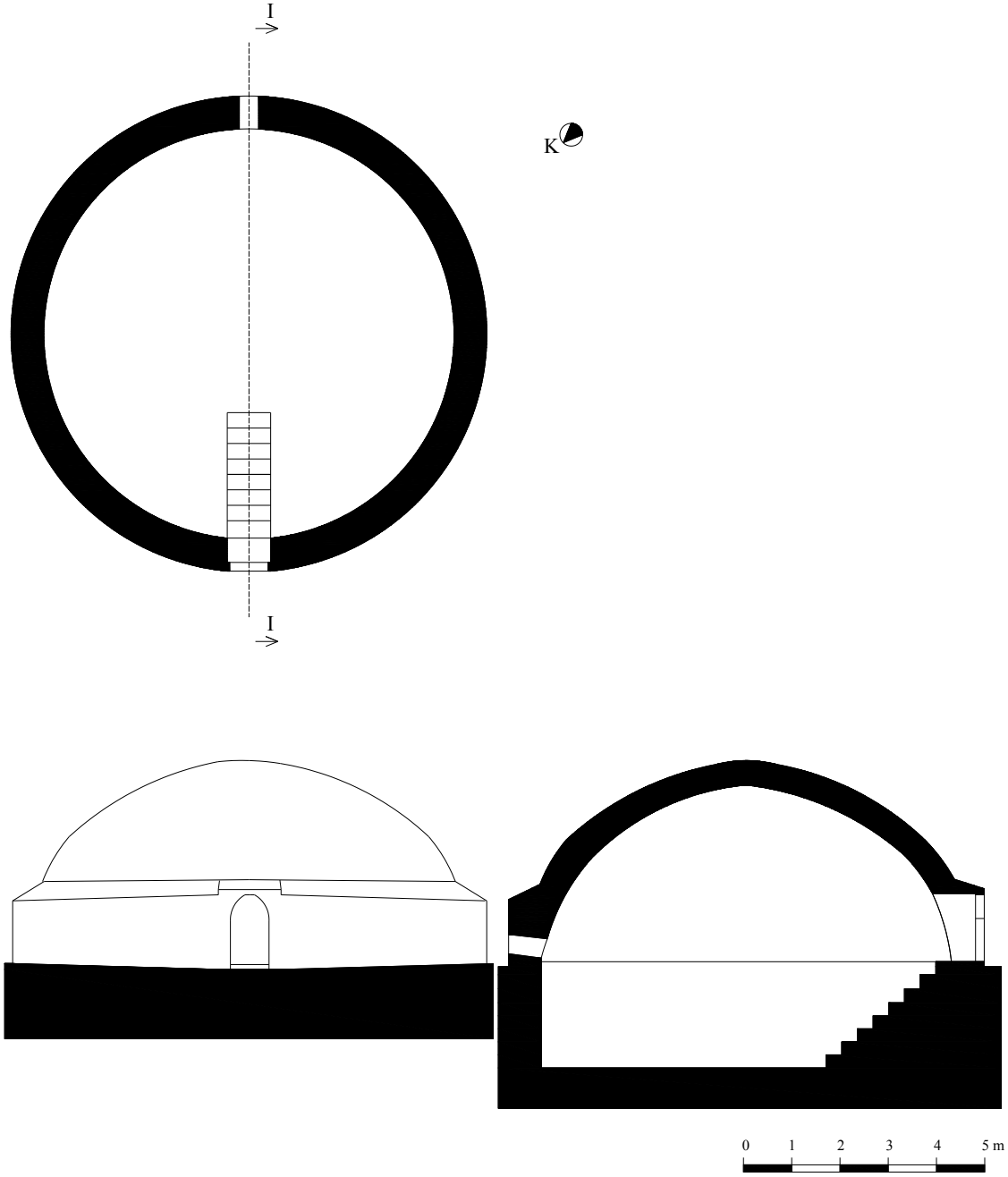
3. Muğla Üniversitesi'nin Yanındaki Sarnıç, Plan, Görünüş, Kesit

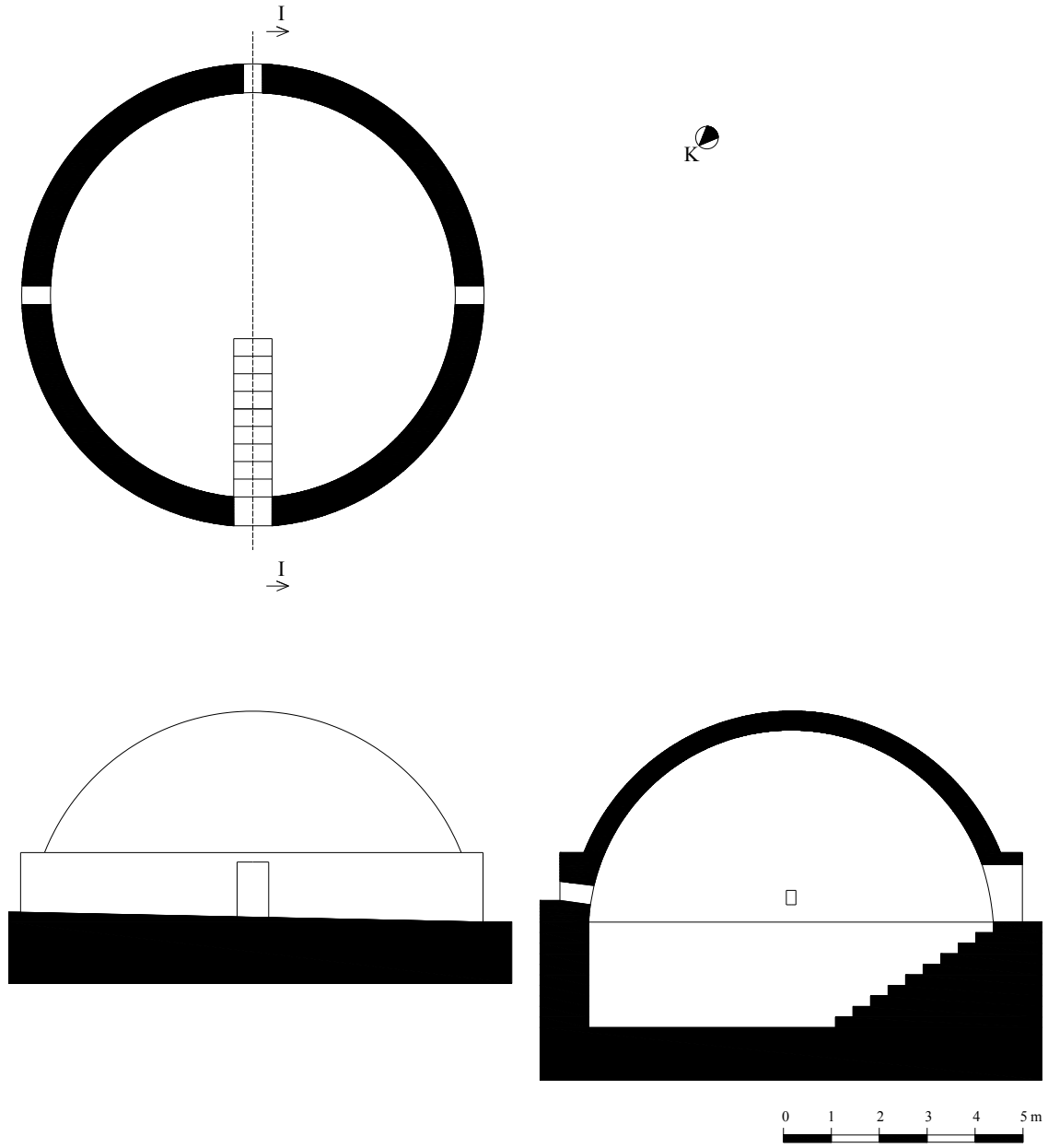
4. Muğla Üniversitesi Beden Eğitimi Fakültesi'nin Yanındaki Sarnıç, Plan, Görünüş, Kesit

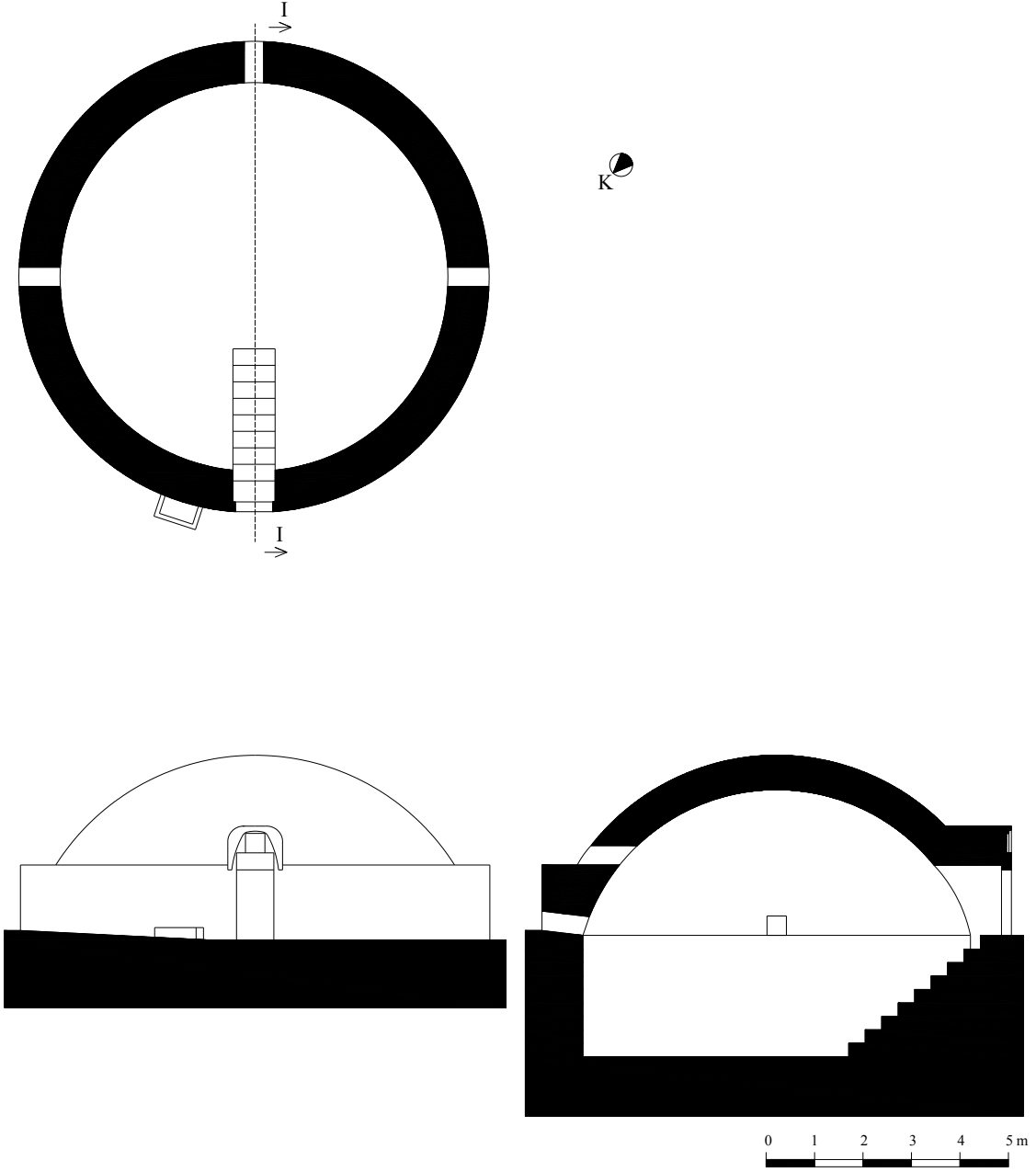
5. Muğla, Mezarlık İçindeki Sarnıç, Plan, Görünüş, Kesit

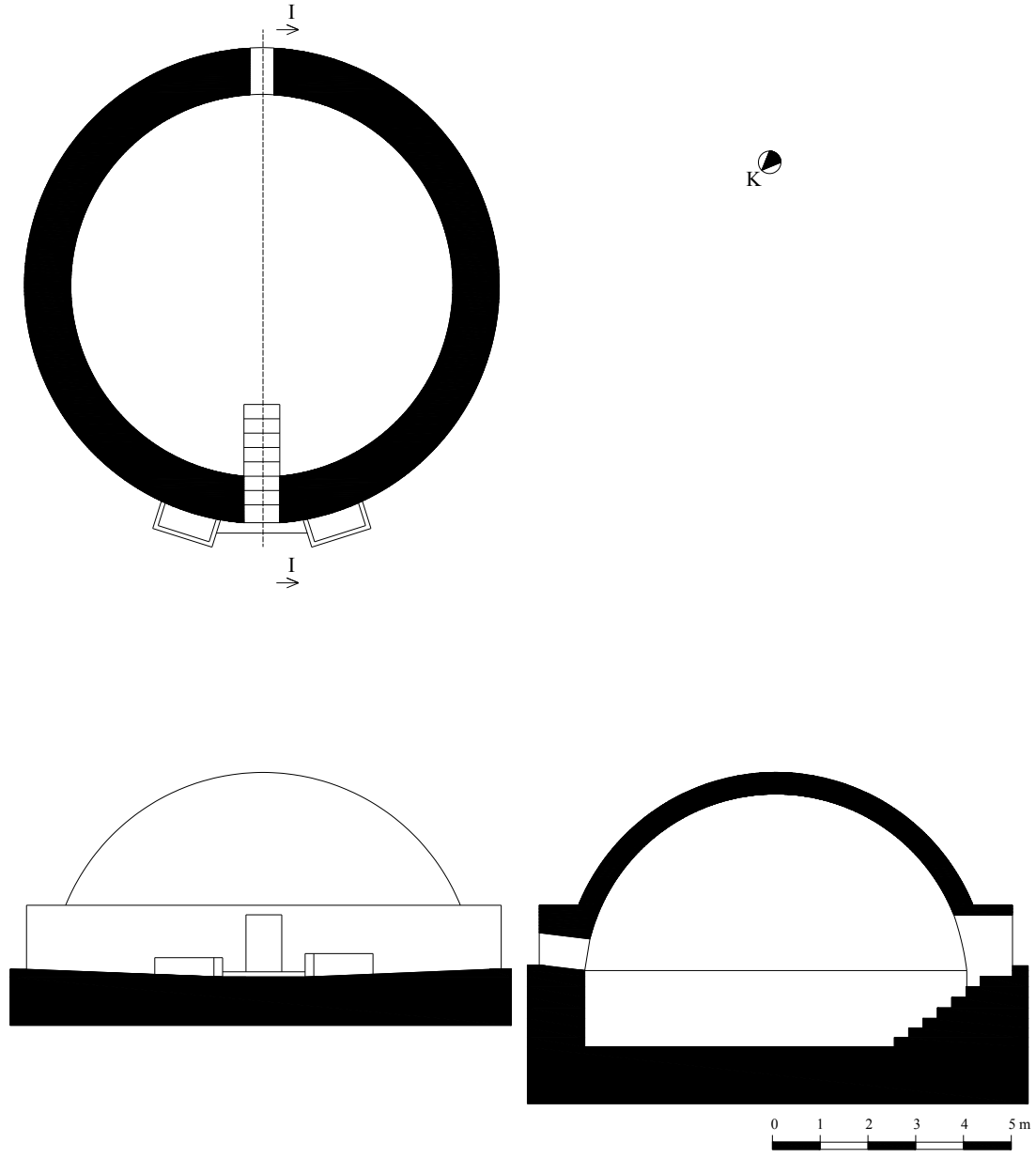
6.Kötekli Köyü Sarıncı, Plan, Görünüş, Kesit

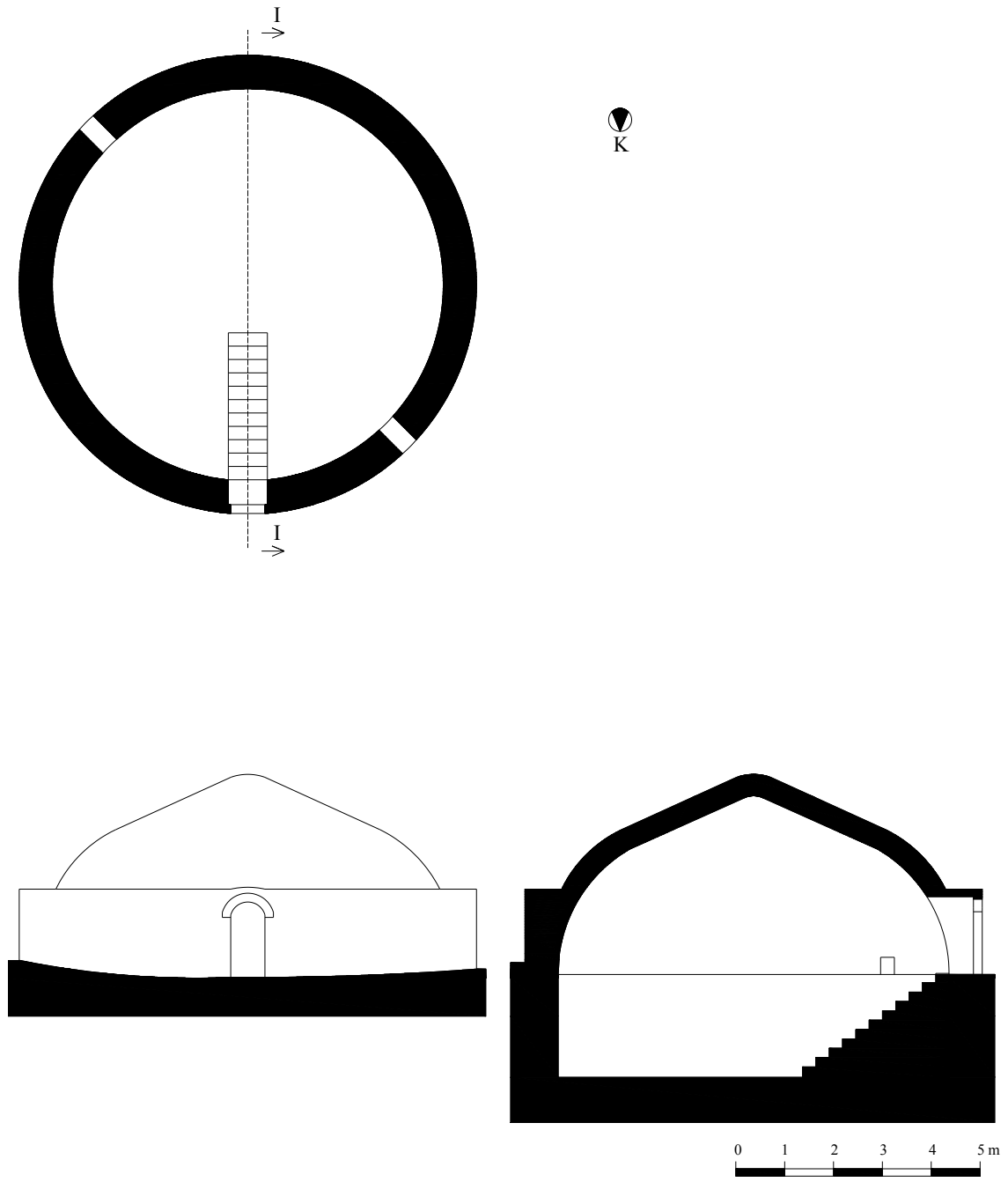
7. Muğla, Akçaova Köyü Sarnıcı, Plan, Görünüş, Kesit

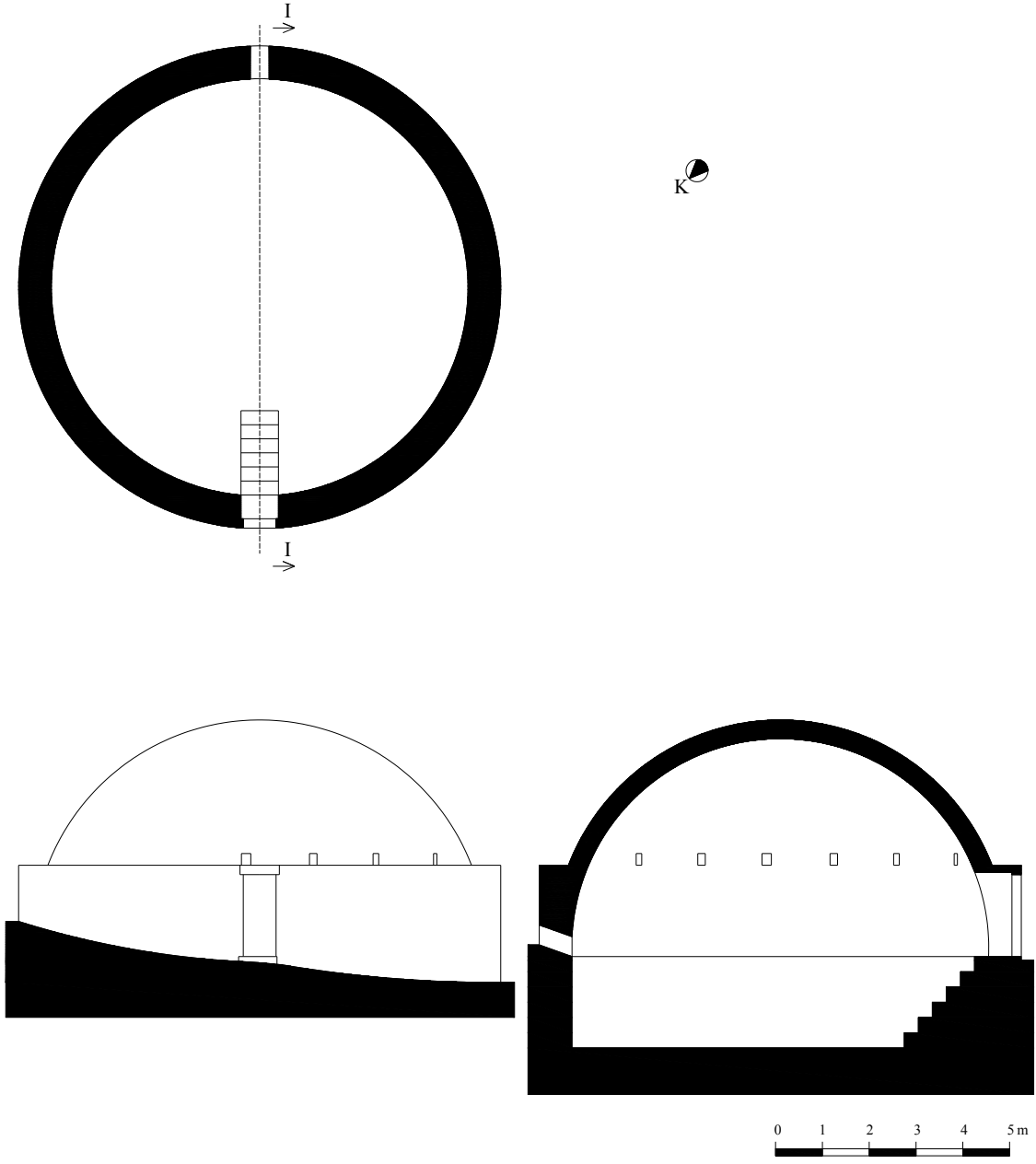
8. Muğla, Yeşilyurt Köyü Sarnıç, Plan, Görünüş, Kesit

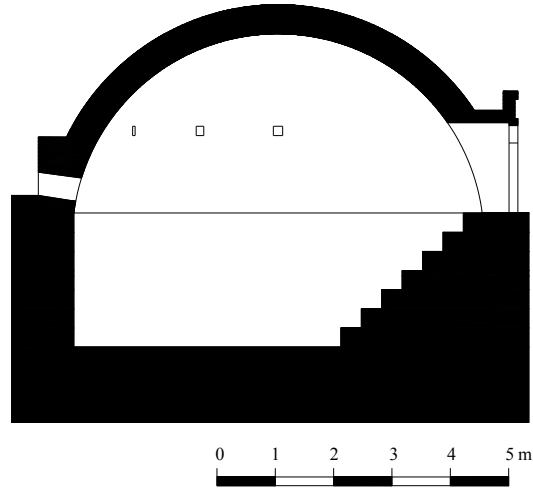
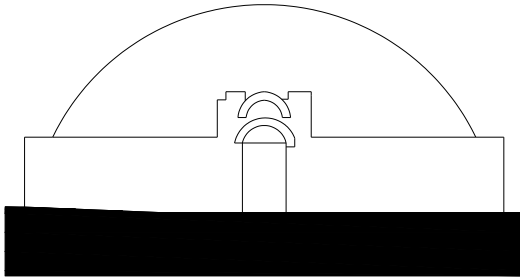
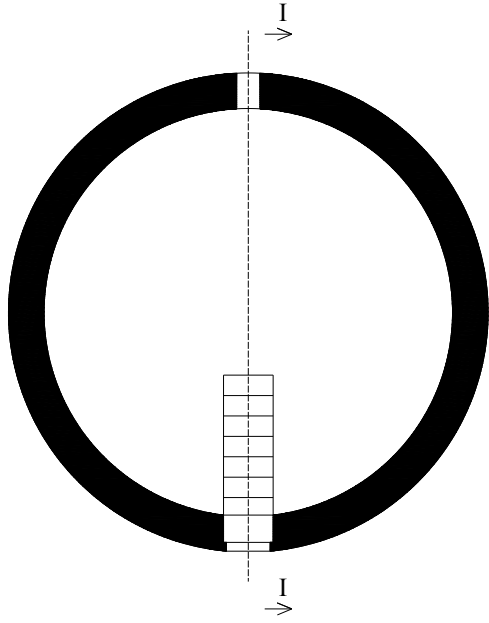
9. Muğla, Yeşilyurt Köyü, Dağdibi Mevkiinde Bulunan Sarnıç, Plan, Görünüş, Kesit

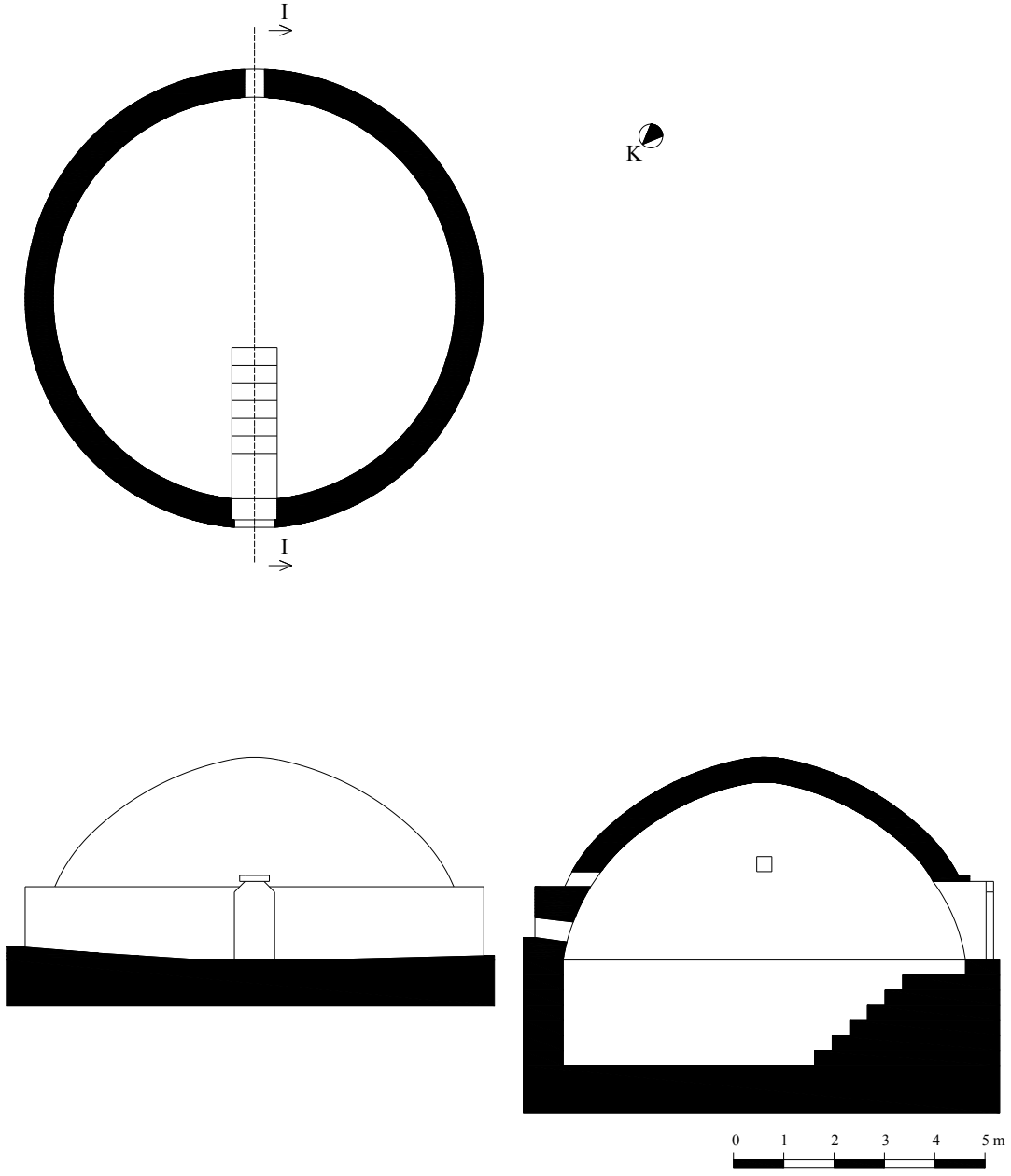
10. Muğla, Tınaz Köyü Sarnıcı, Plan, Görünüş, Kesit

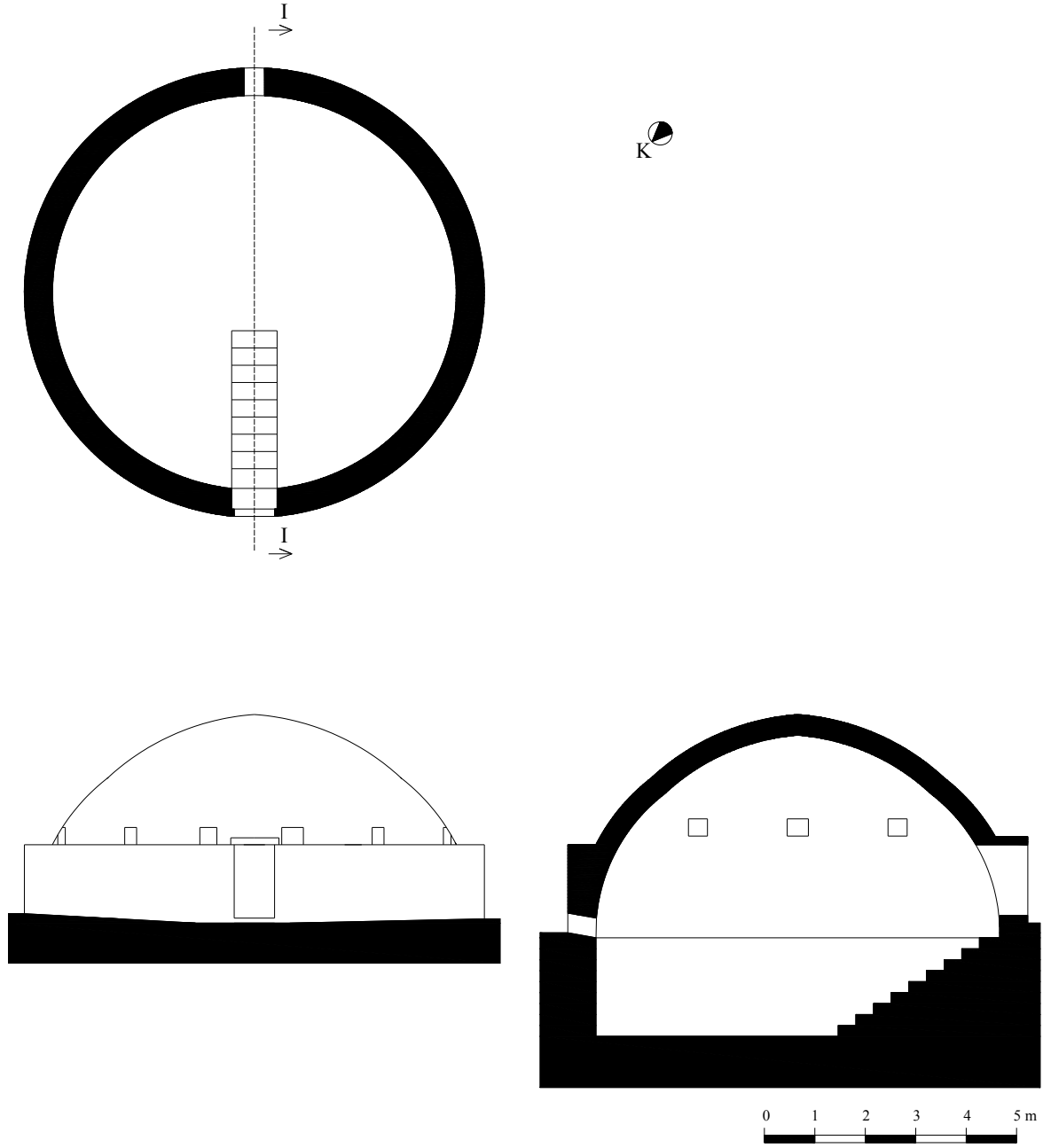
11. Muğla, Yatağan İlçesinde Bulunan Sarnıç Plan, Görünüş, Kesit

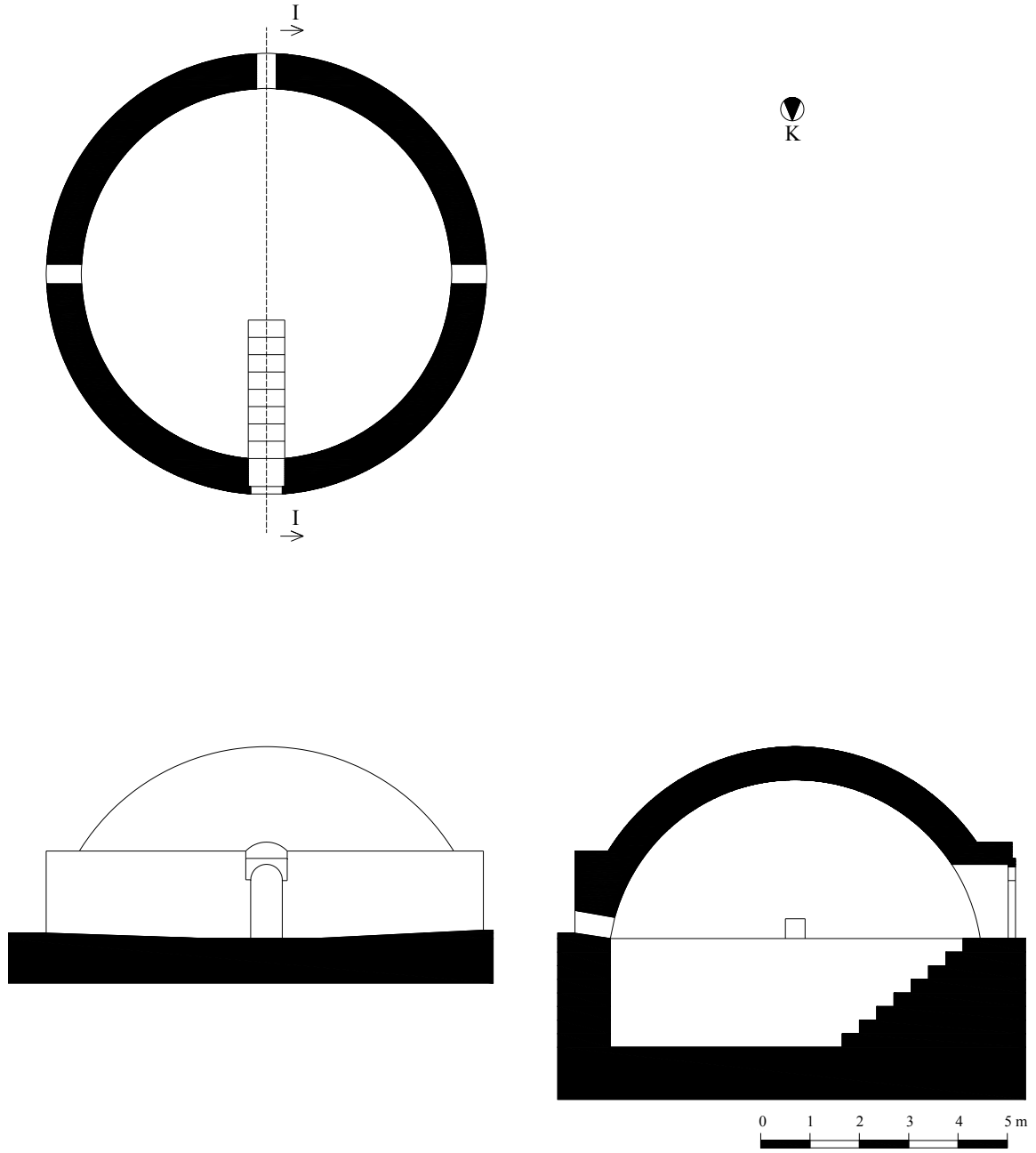
12. Muğla, Yatağan İlçesi, Nebi Köy Sarnıcı 1, Plan, Görünüş, Kesit

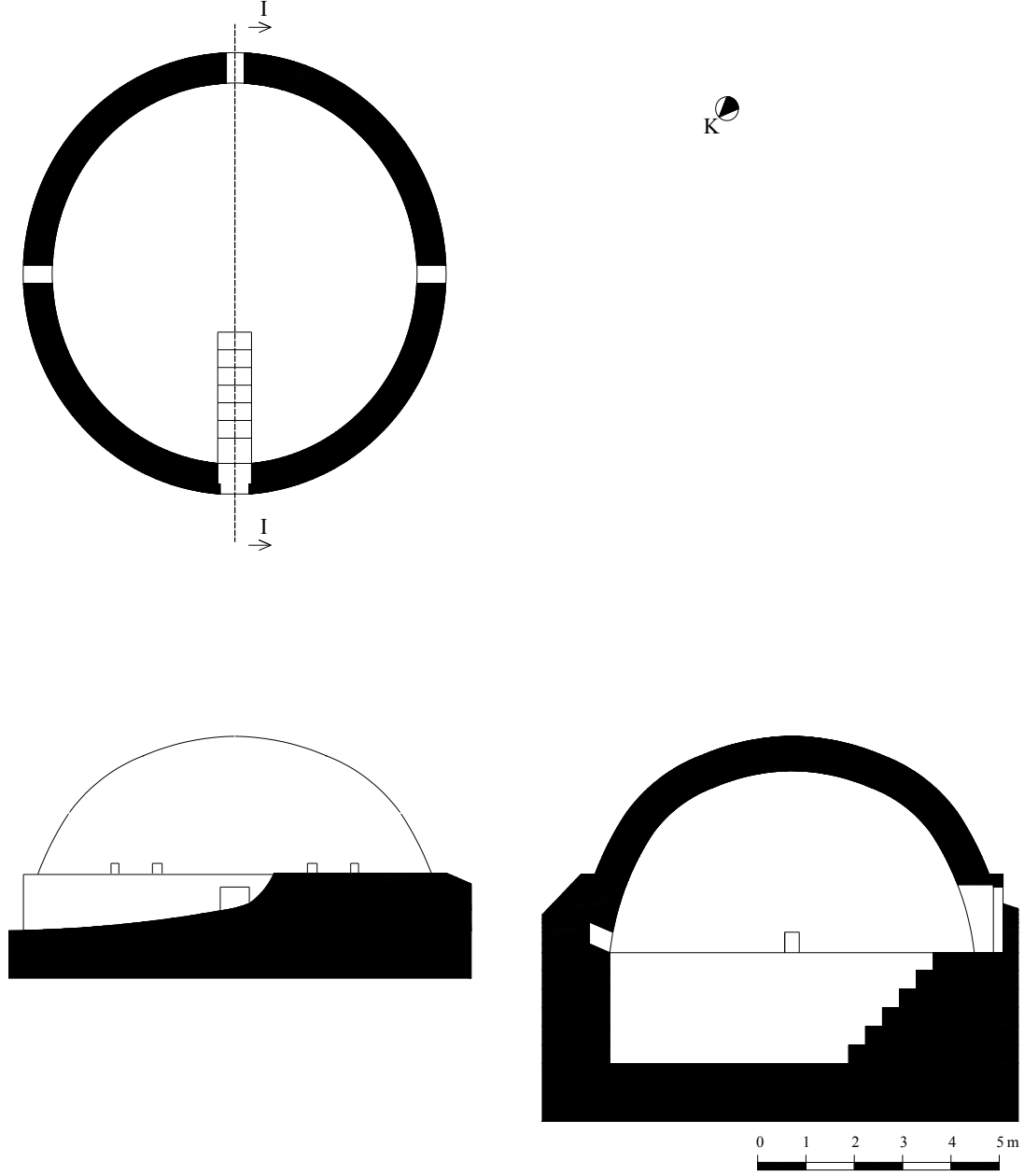
13. Muğla, Yatağan İlçesi, Nebi Köy Sarıncı 2, Plan, Görünüş, Kesit

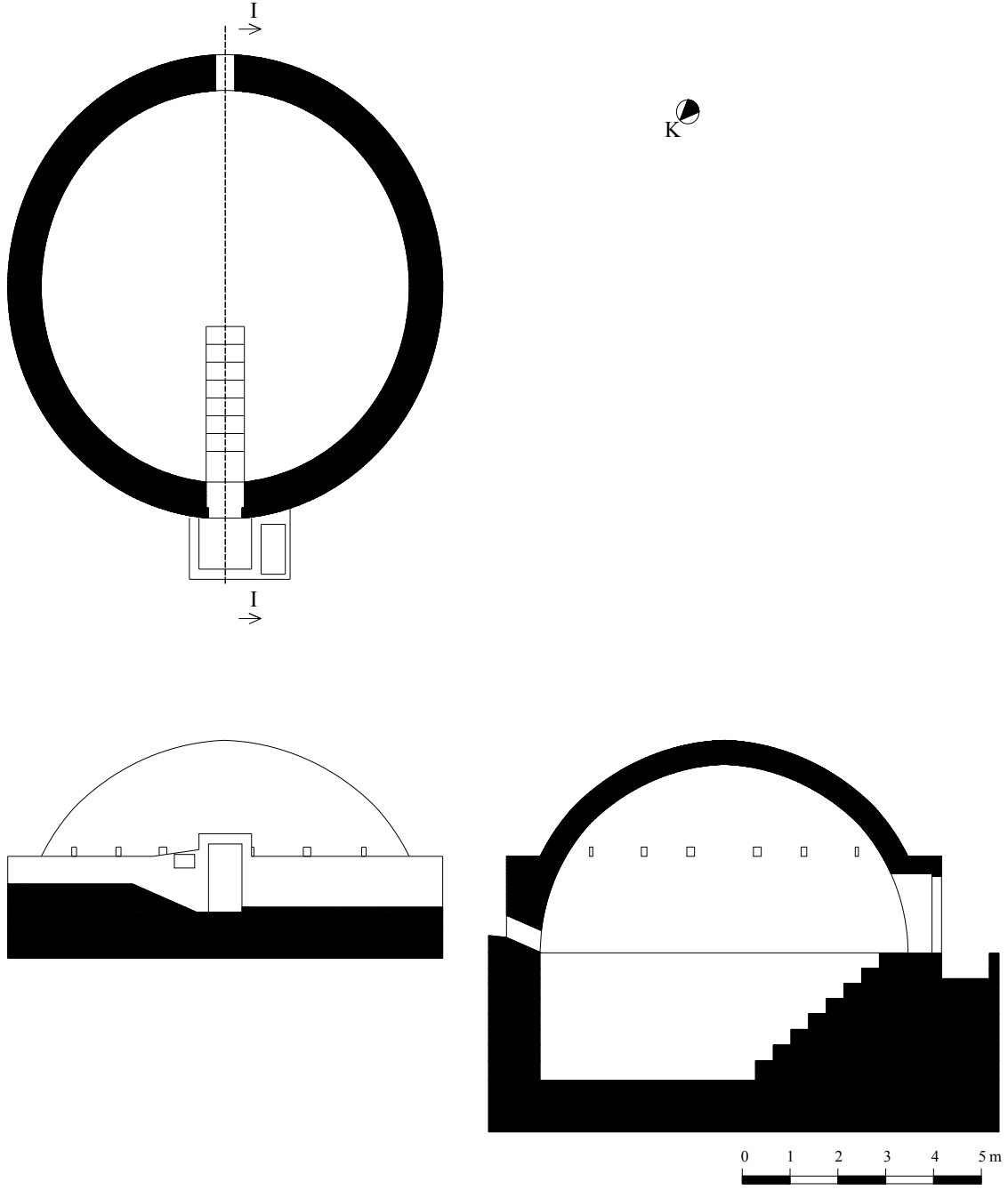
14. Muğla, Yatağan İlçesi, Kavak Köyü Sarnıcı, Plan, Görünüş, Kesit

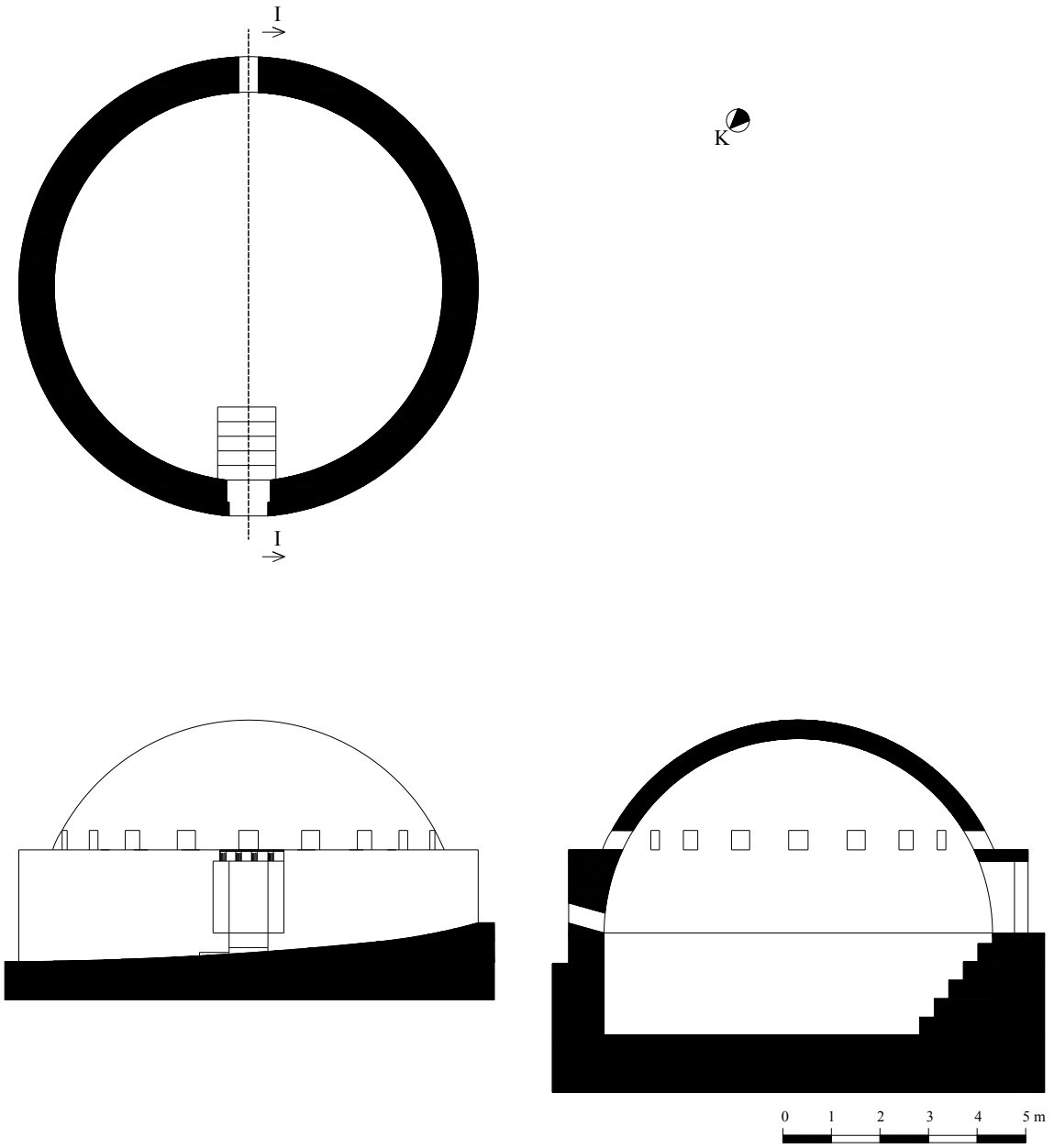
15. Muğla-Yatağan, Kavak Köyü Girişindeki Sarnıç, Plan, Görünüş, Kesit

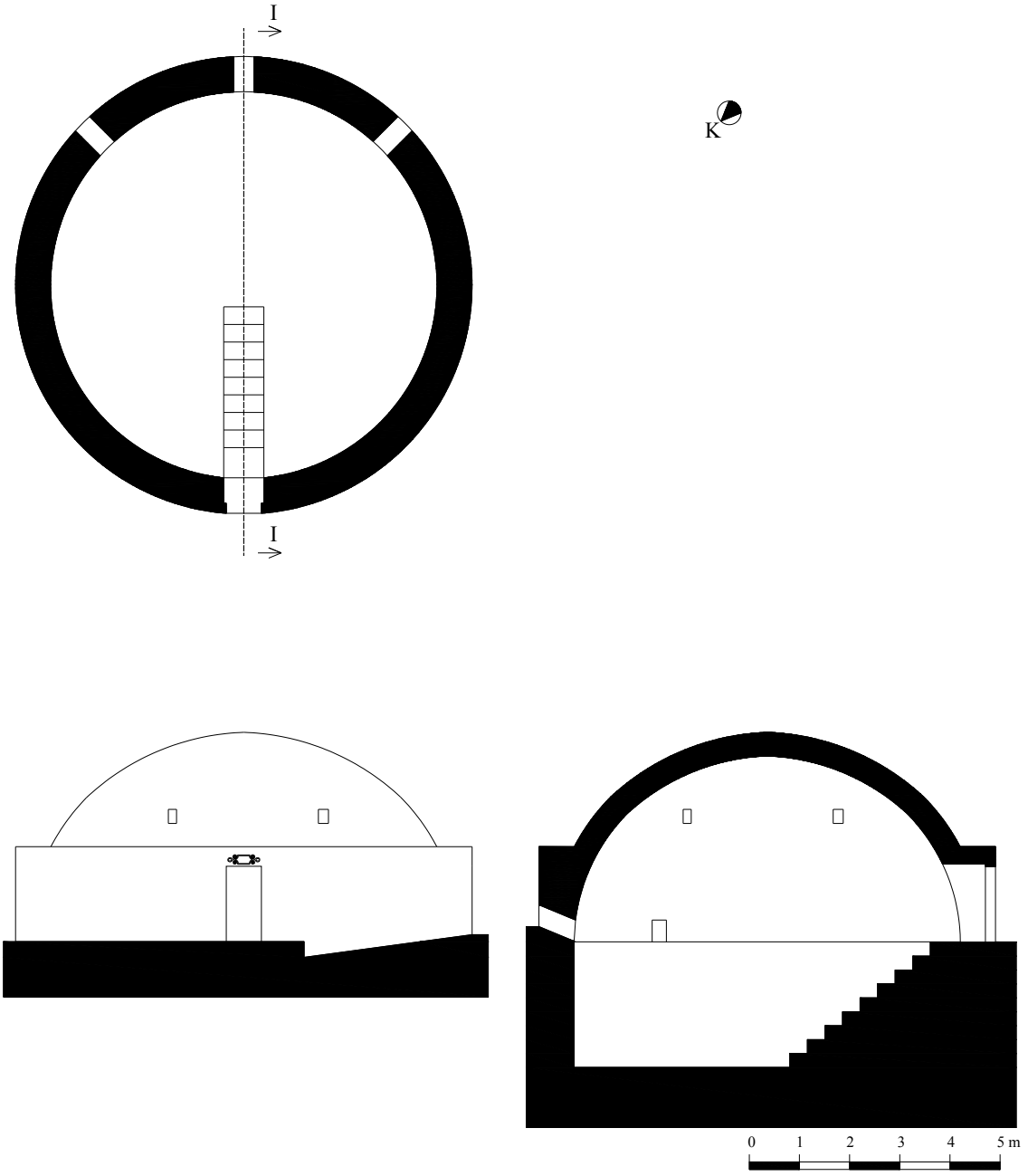
16. Muğla, Milas İlçesinde Bulunan Sarnıç, Plan, Görünüş, Kesit

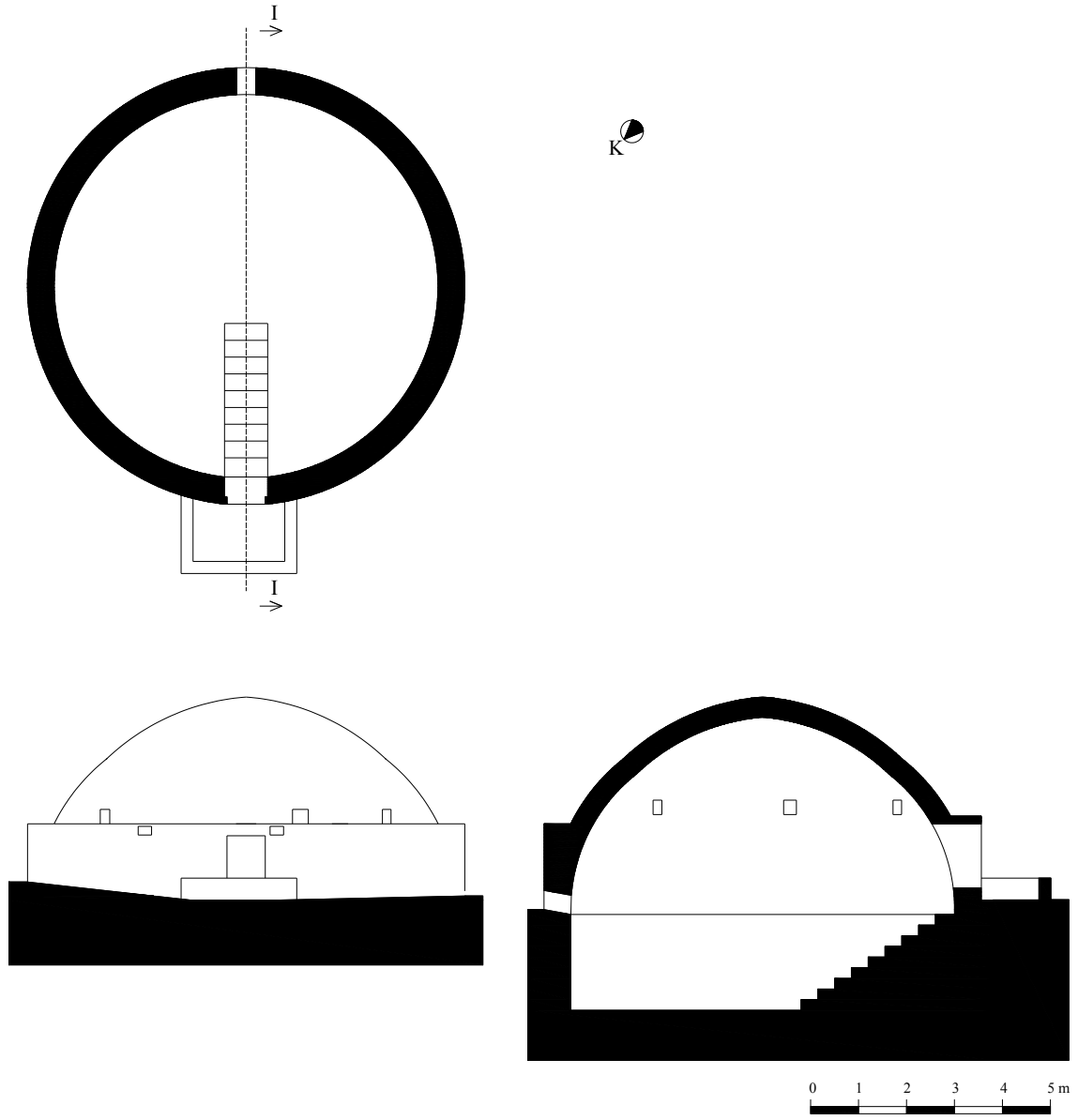
17. Muğla, Bodrum'da Yer Alan Sarnıç 1, Plan, Görünüş, kesit

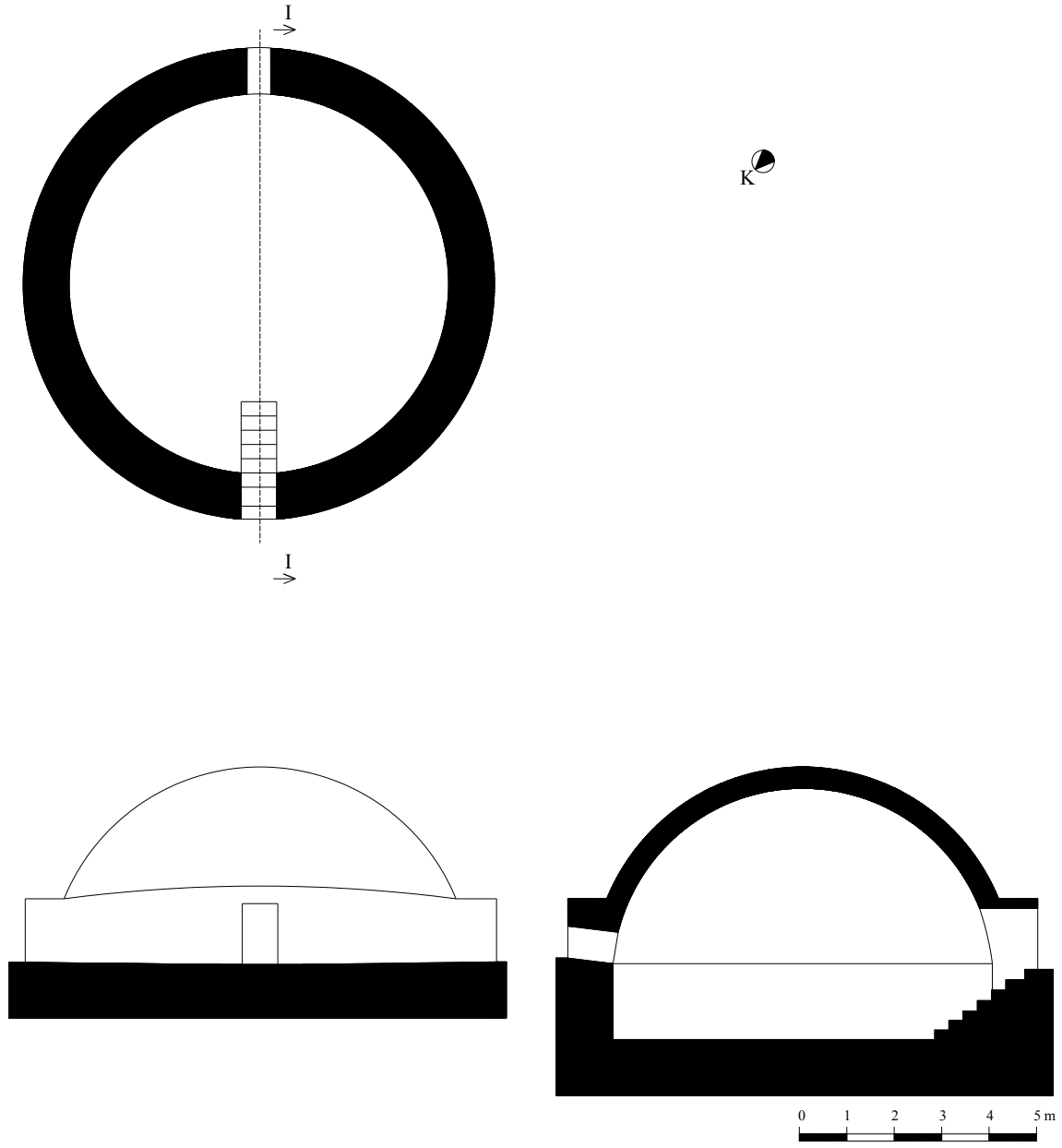
18. Muğla, Bodrum'da Yer Alan Sarnıç 2, Plan, Görünüş, Kesit

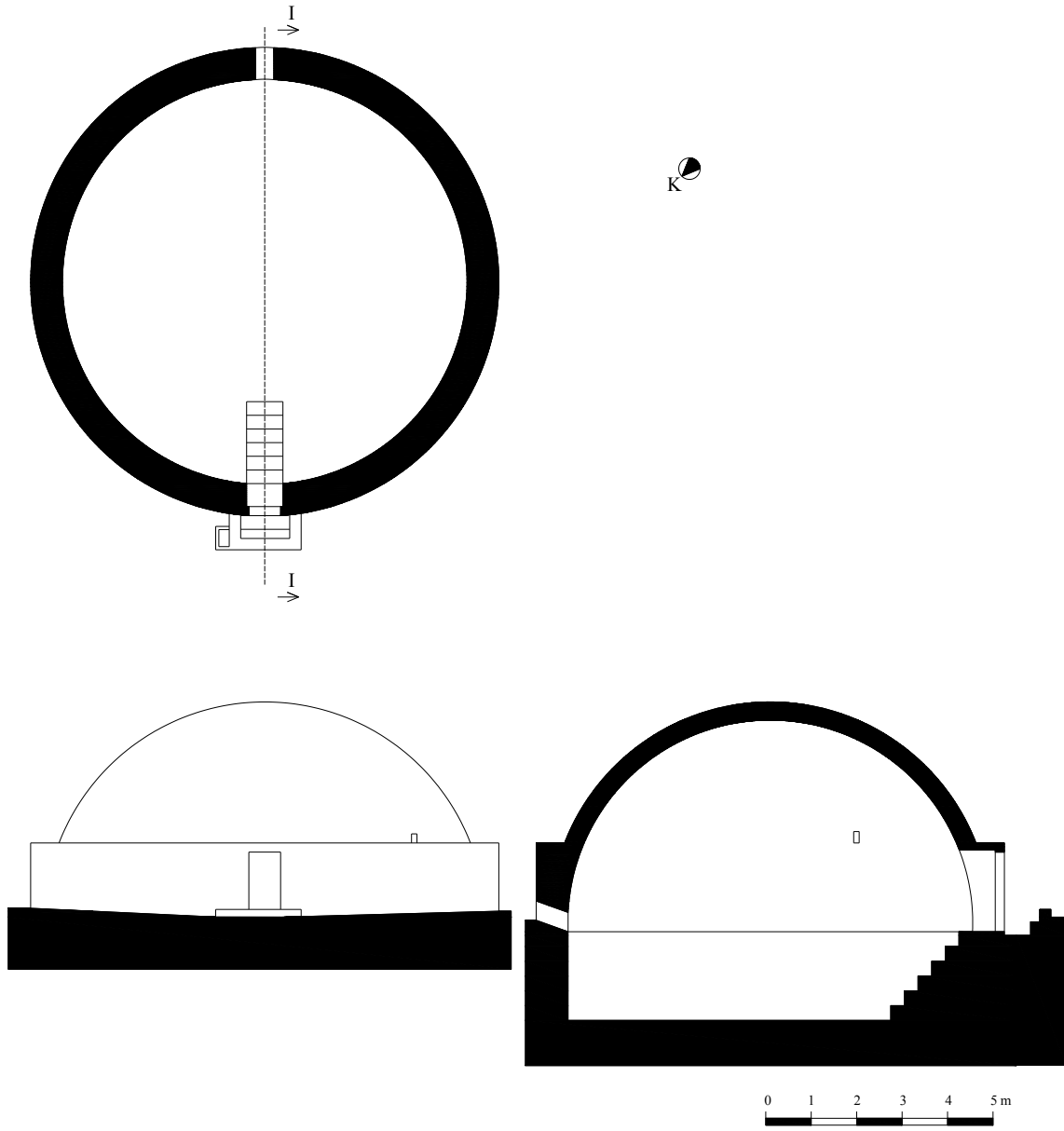
19. Muğla, Bodrum'da Yer Alan Sarnıç 3, Plan, Görünüş, Kesit

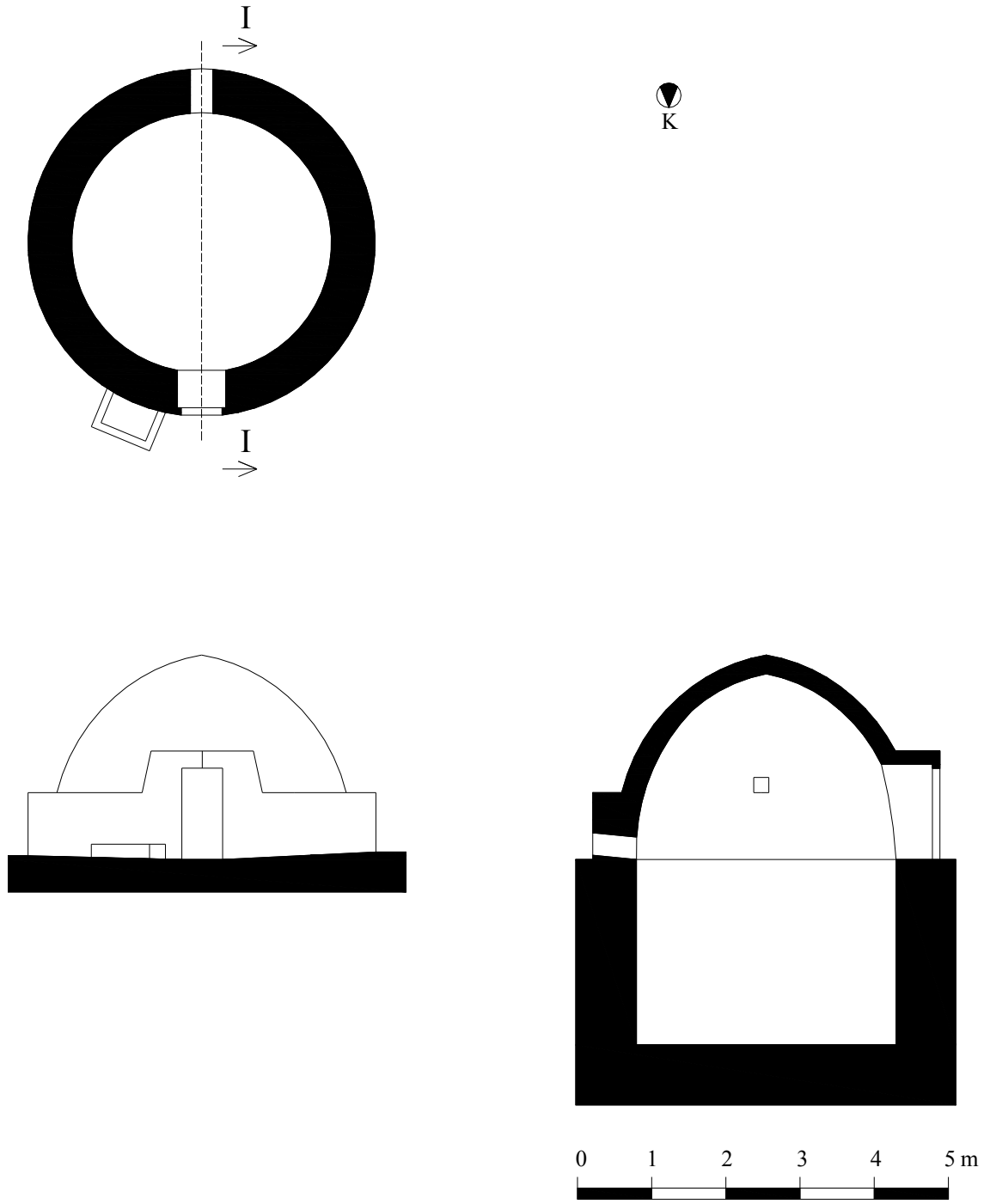
20. Muğla, Bodrum İlçesi, Dereköy Sarıncı 1, Plan, Görünüş, Kesit

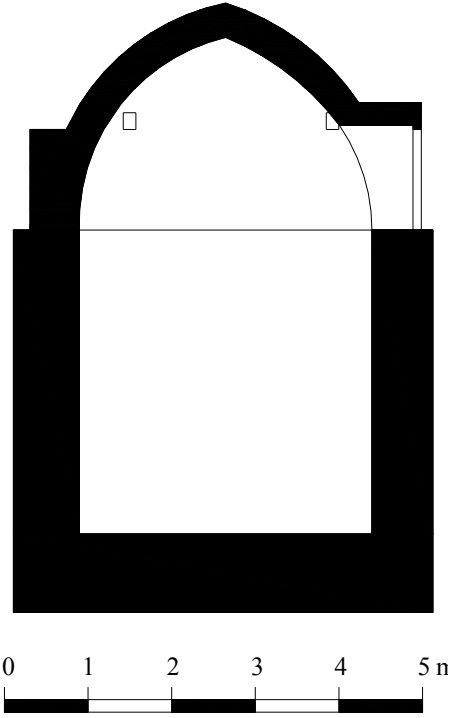
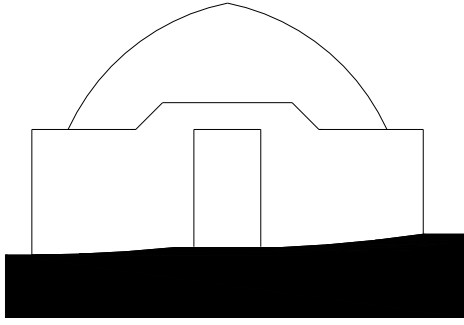
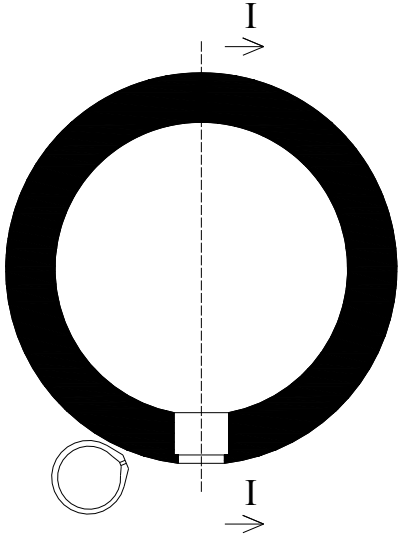
21. Muğla, Bodrum İlçesi, Dereköy Sarnıcı 2, Plan, Görünüş, Kesit

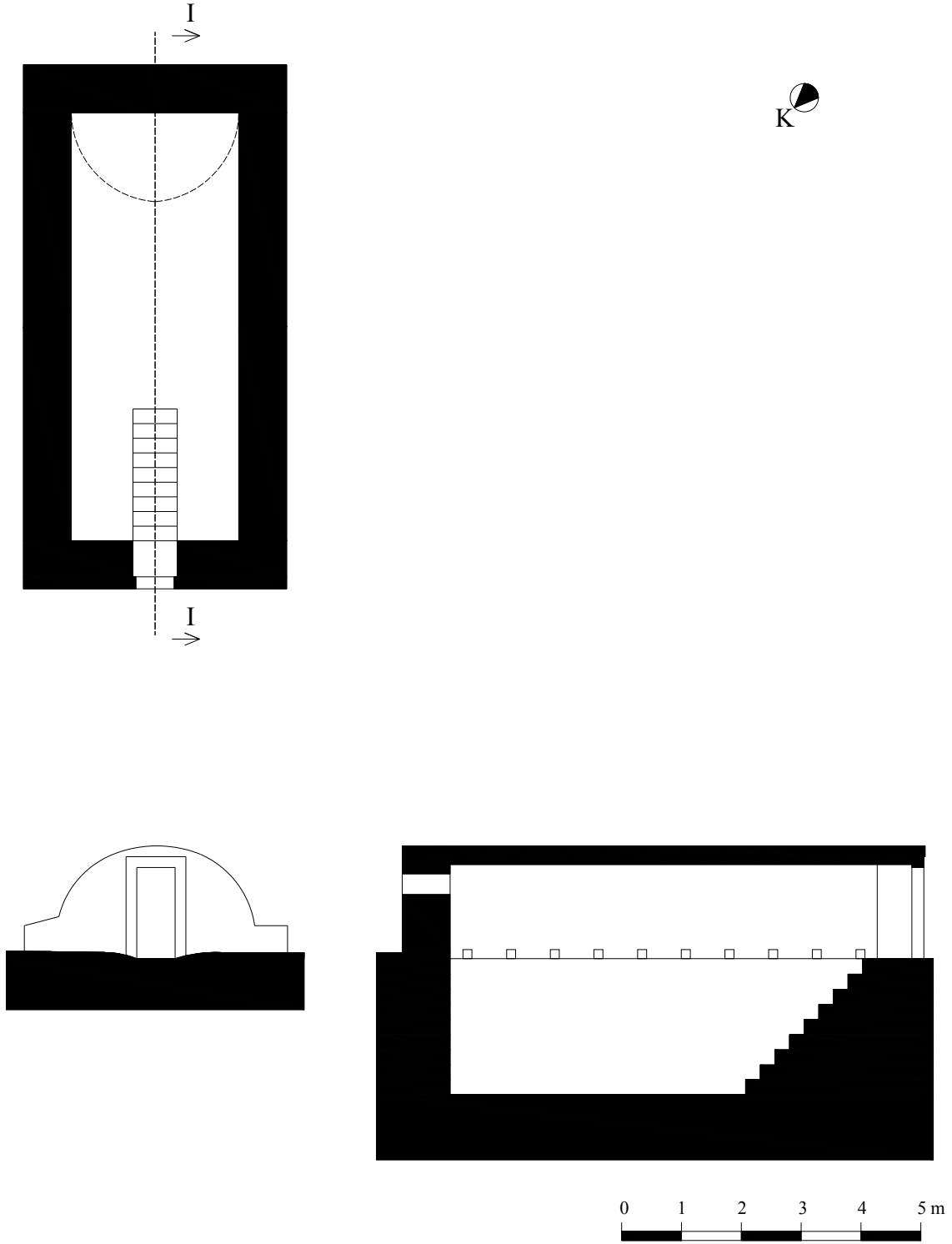
22. Muğla, Bodrum İlçesi, Kumköy Sarıncı, Plan, Görünüş, Kesit

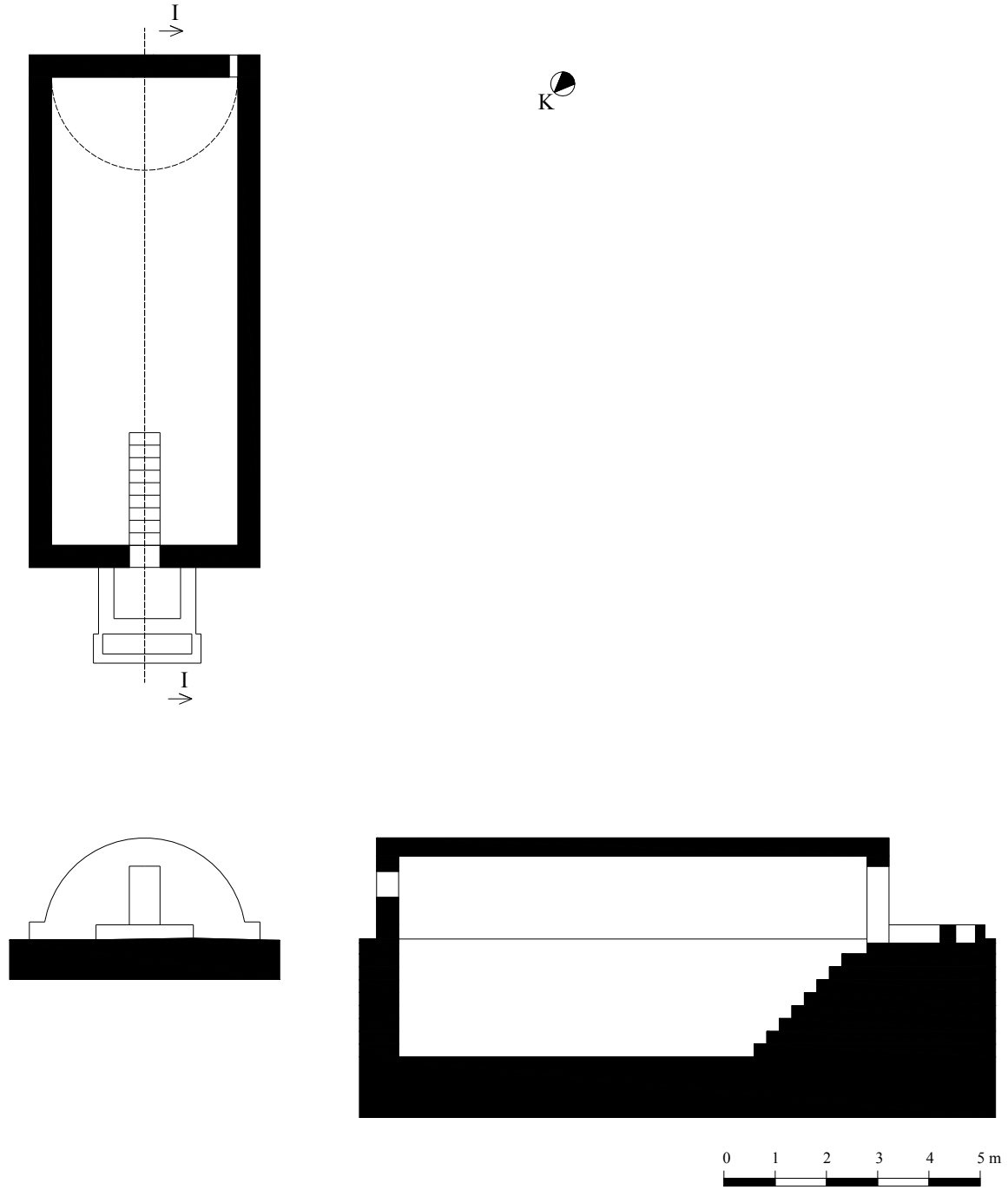
23. Muğla, Bodrum İlçesi, Yalı Köy Sarıncı 1, Plan, Görünüş, Kesit

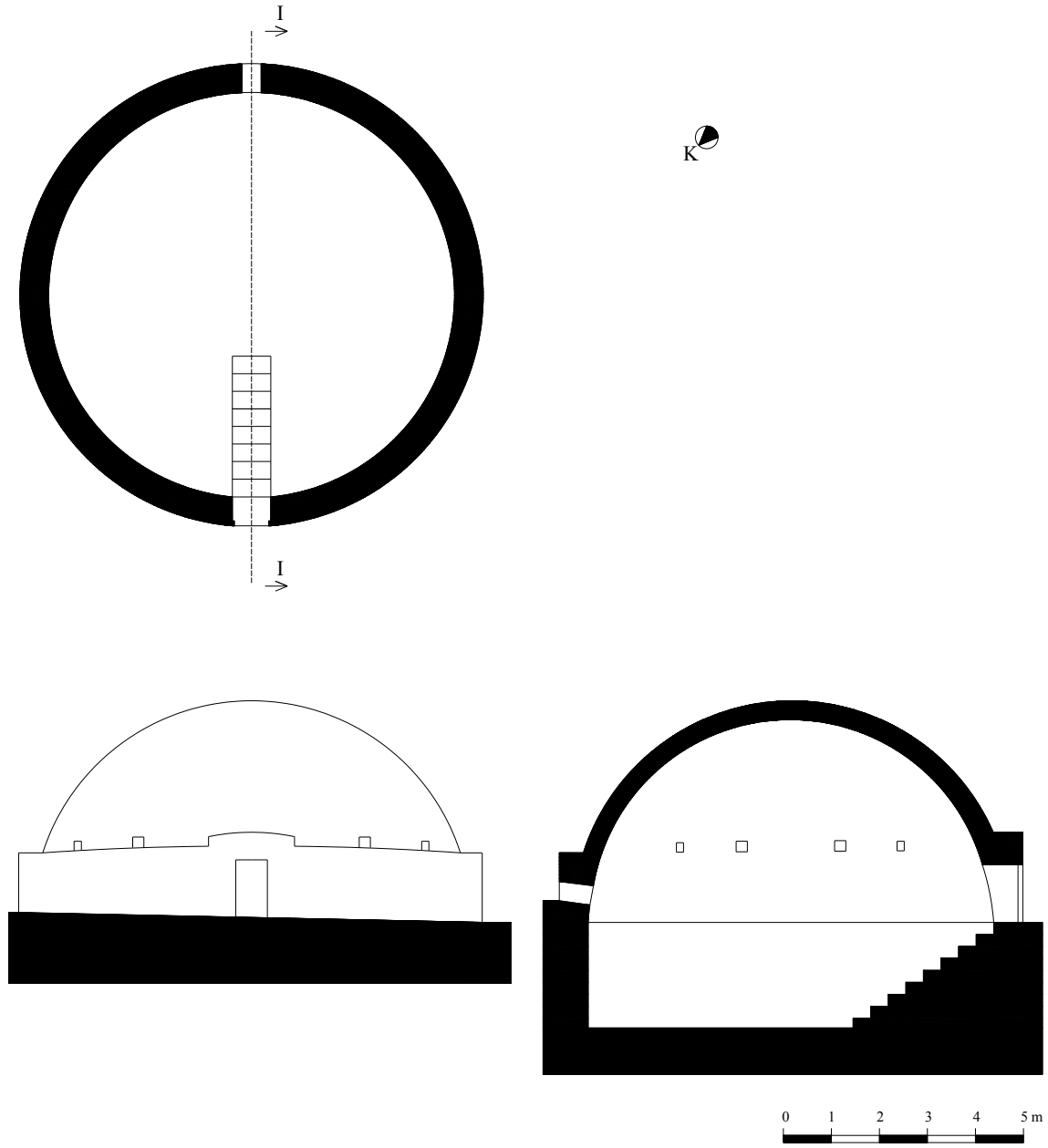
24. Muğla, Bodrum İlçesi, Yalı Köy Sarnıcı 2, Plan, Görünüş, Kesit

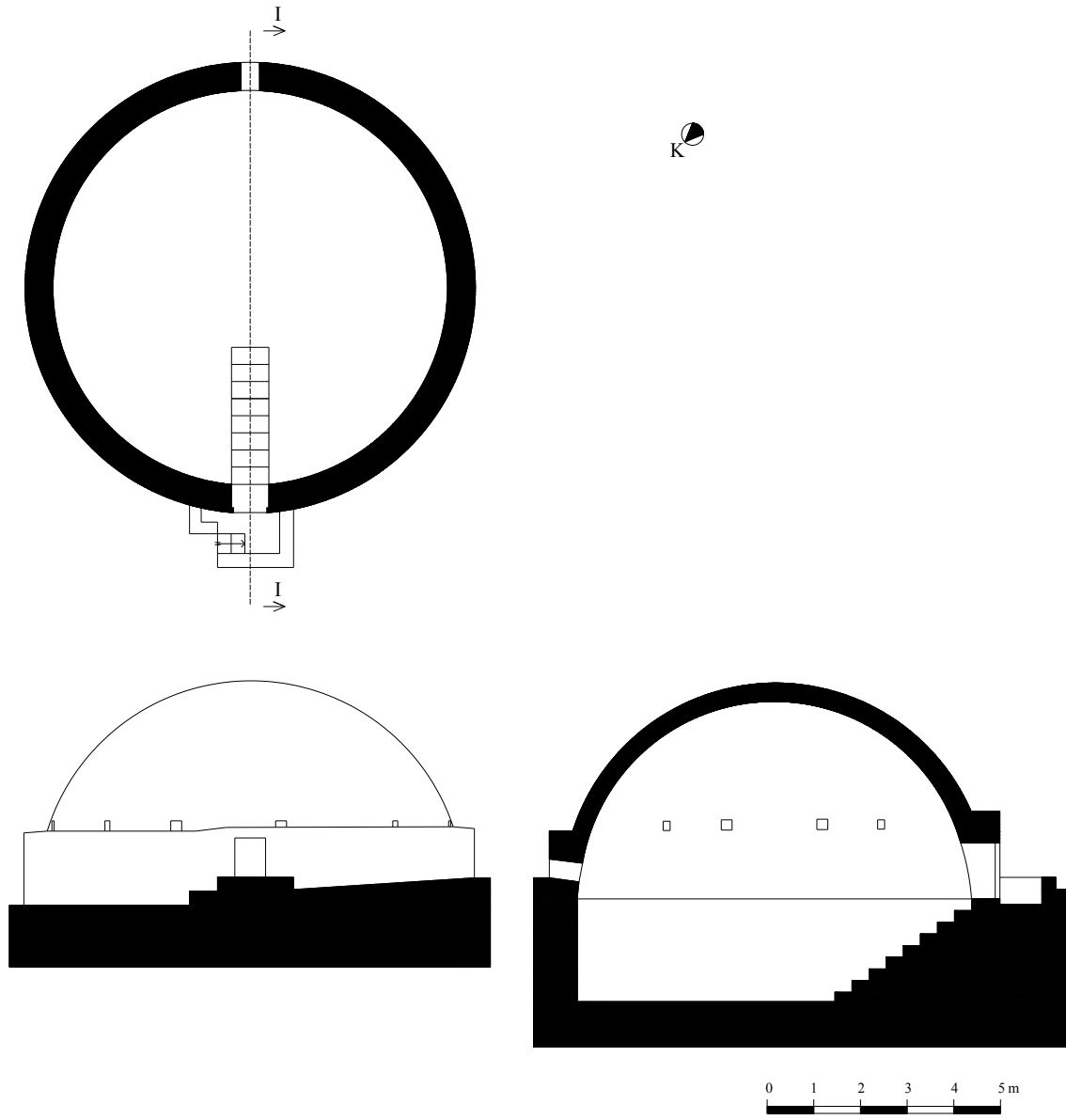
25. Muğla, Bodrum İlçesi, Yalı Köyü Sarnıcı 3, Plan, Görünüş, Kesit

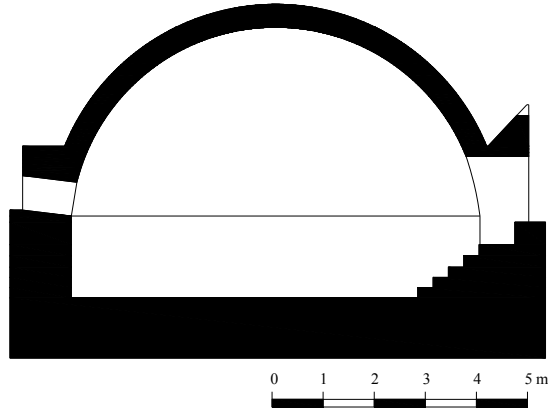
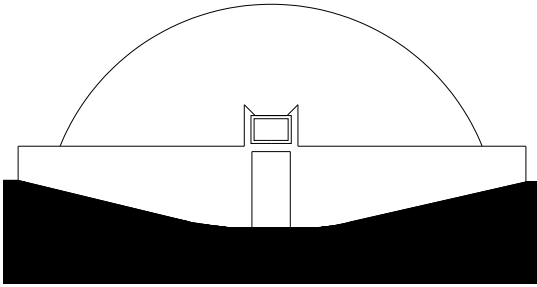
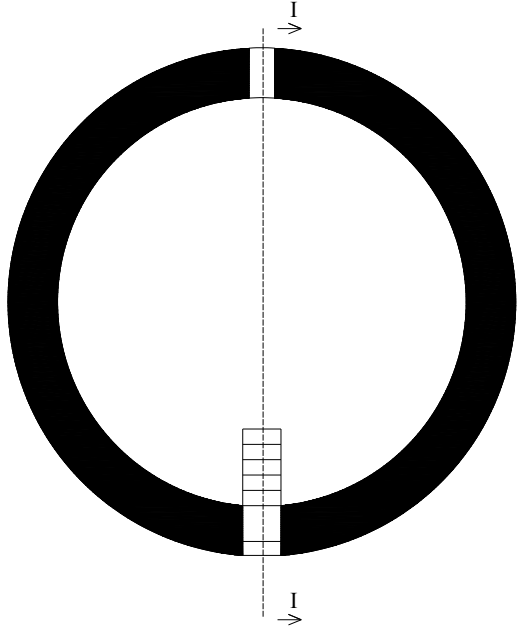
26. Muğla, Bodrum İlçesi, Yalı Köy Sarnıcı 4, Plan, Görünüş, Kesit

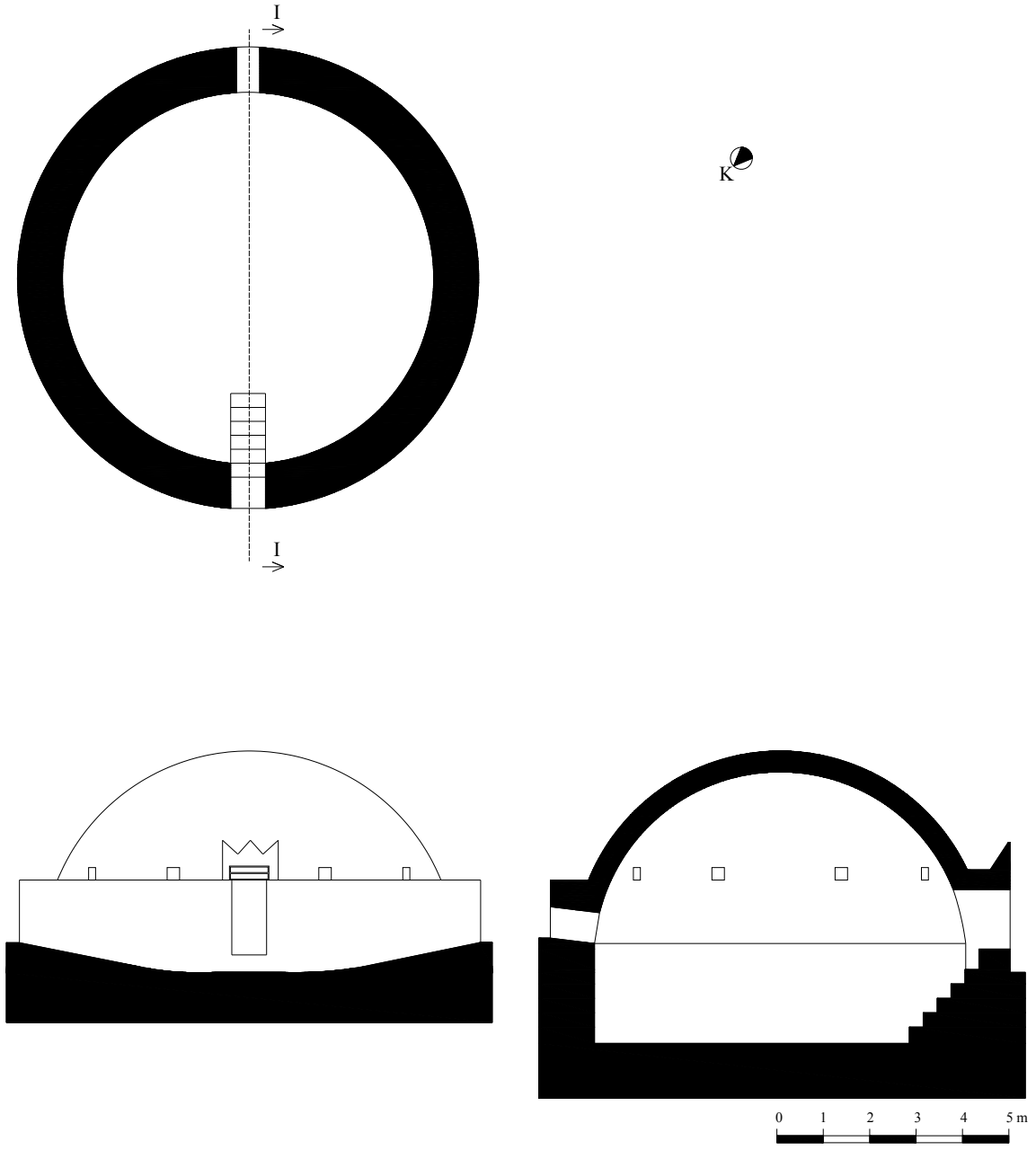
27. Muğla, Bodrum İlçesi, Ağaçalı Mevkiinde Yer Alan Sarnıç, Plan, Görünüş, Kesit

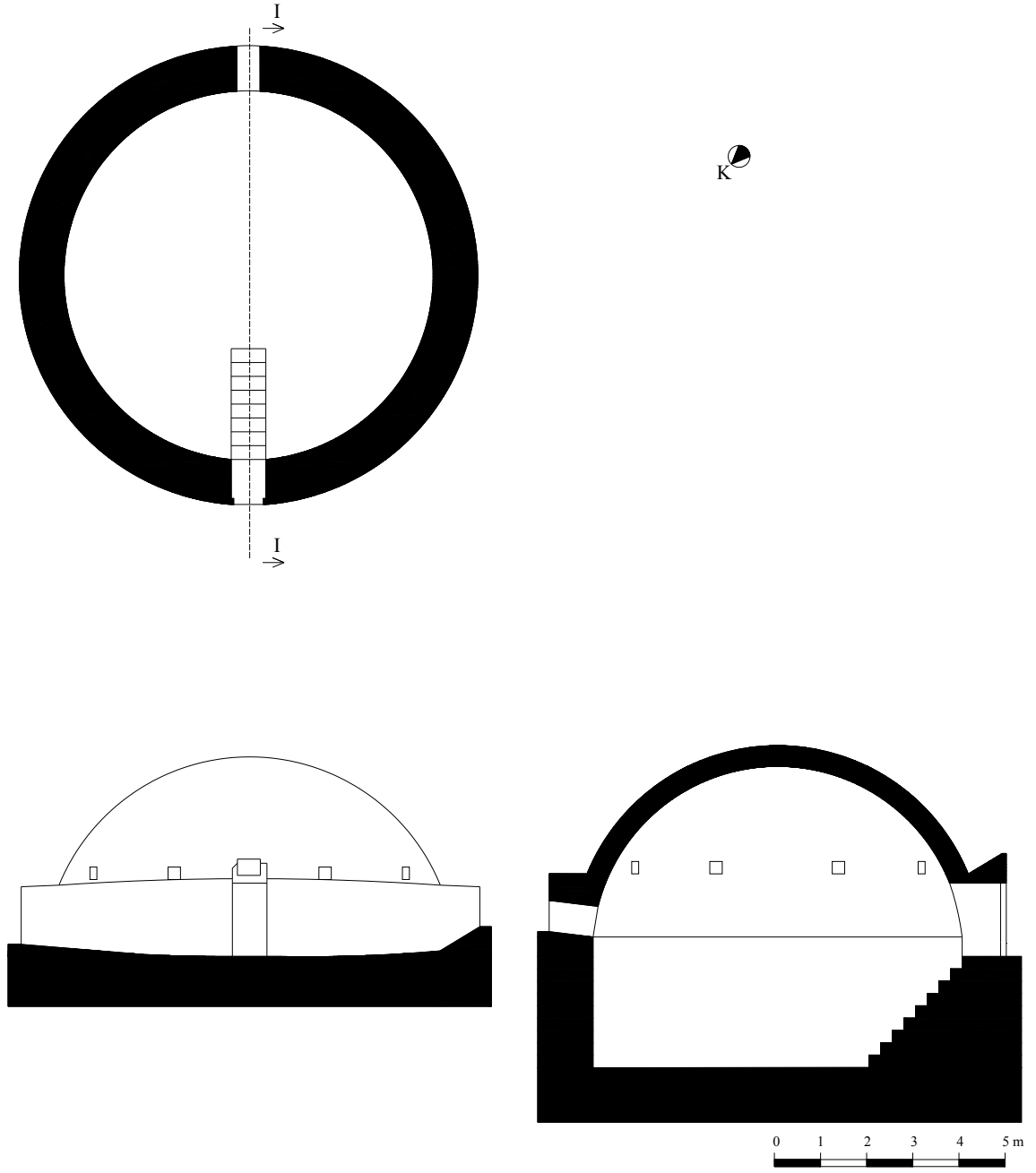
28. Muğla, Bodrum İlçesi Yahşiköy’de Yer Alan Sarnıç, Plan, Görünüş, Kesit

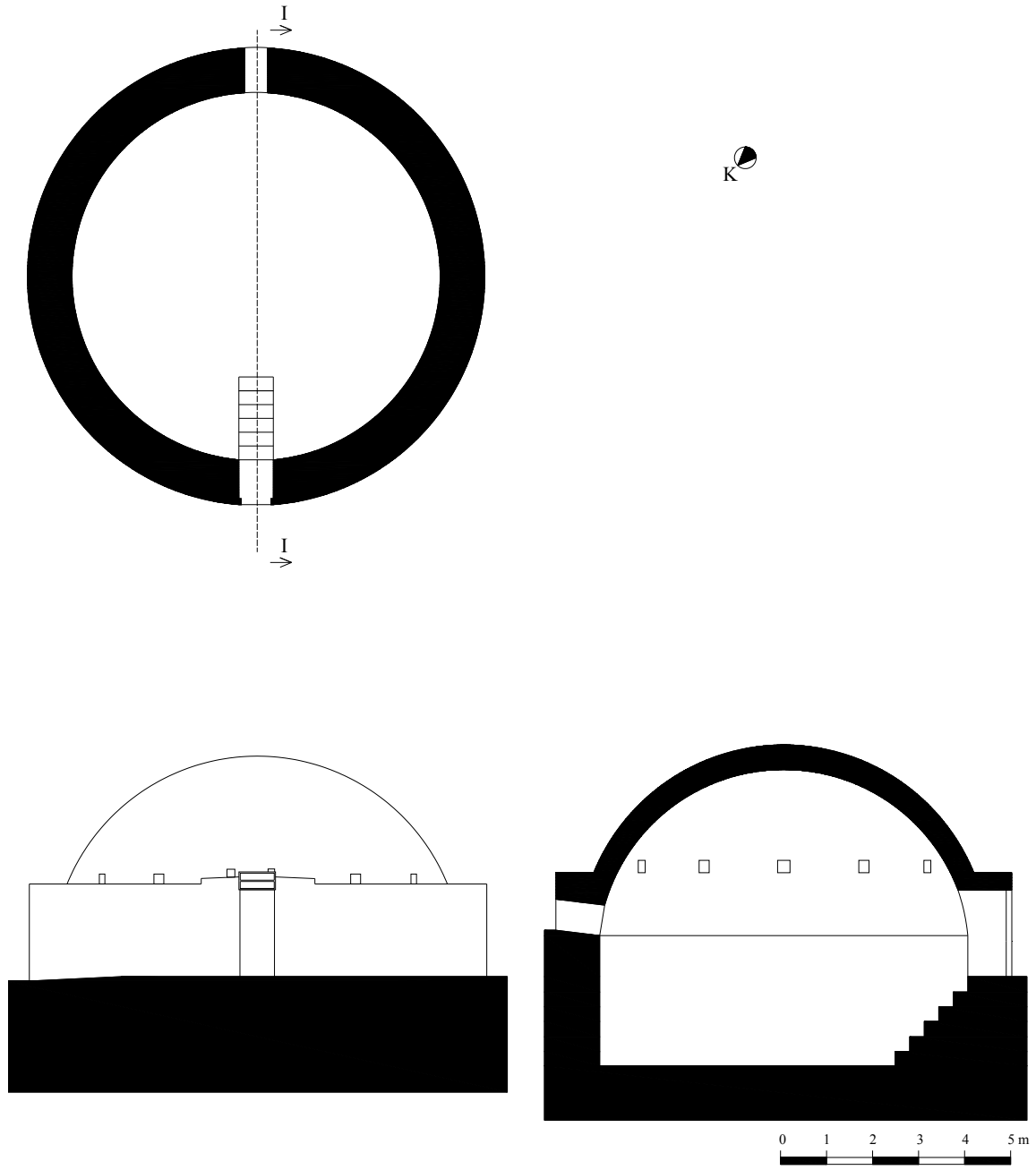
29. Muğla, Bodrum İlçesi, Bağla Köyü Sarnıcı, Plan, Görünüş, Kesit

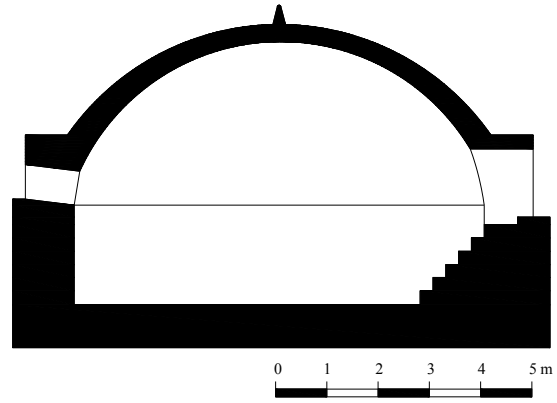
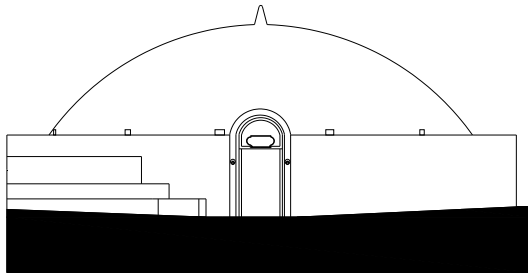
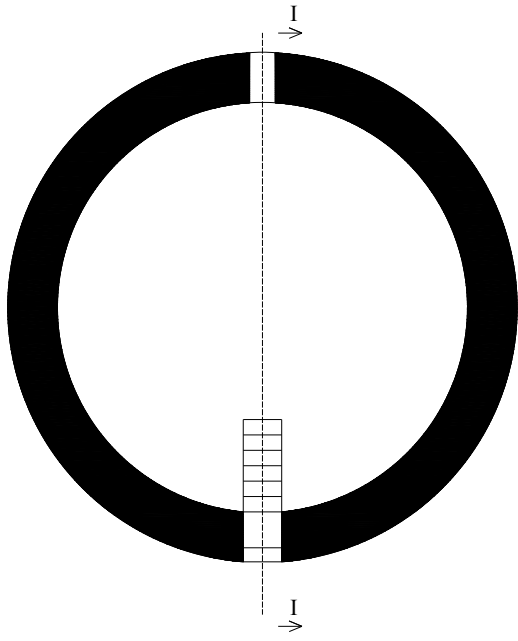
30. Muğla, Bodrum İlçesi, Turgutreis Beldesinde Yer Alan Sarnıç, Plan, Görünüş, Kesit

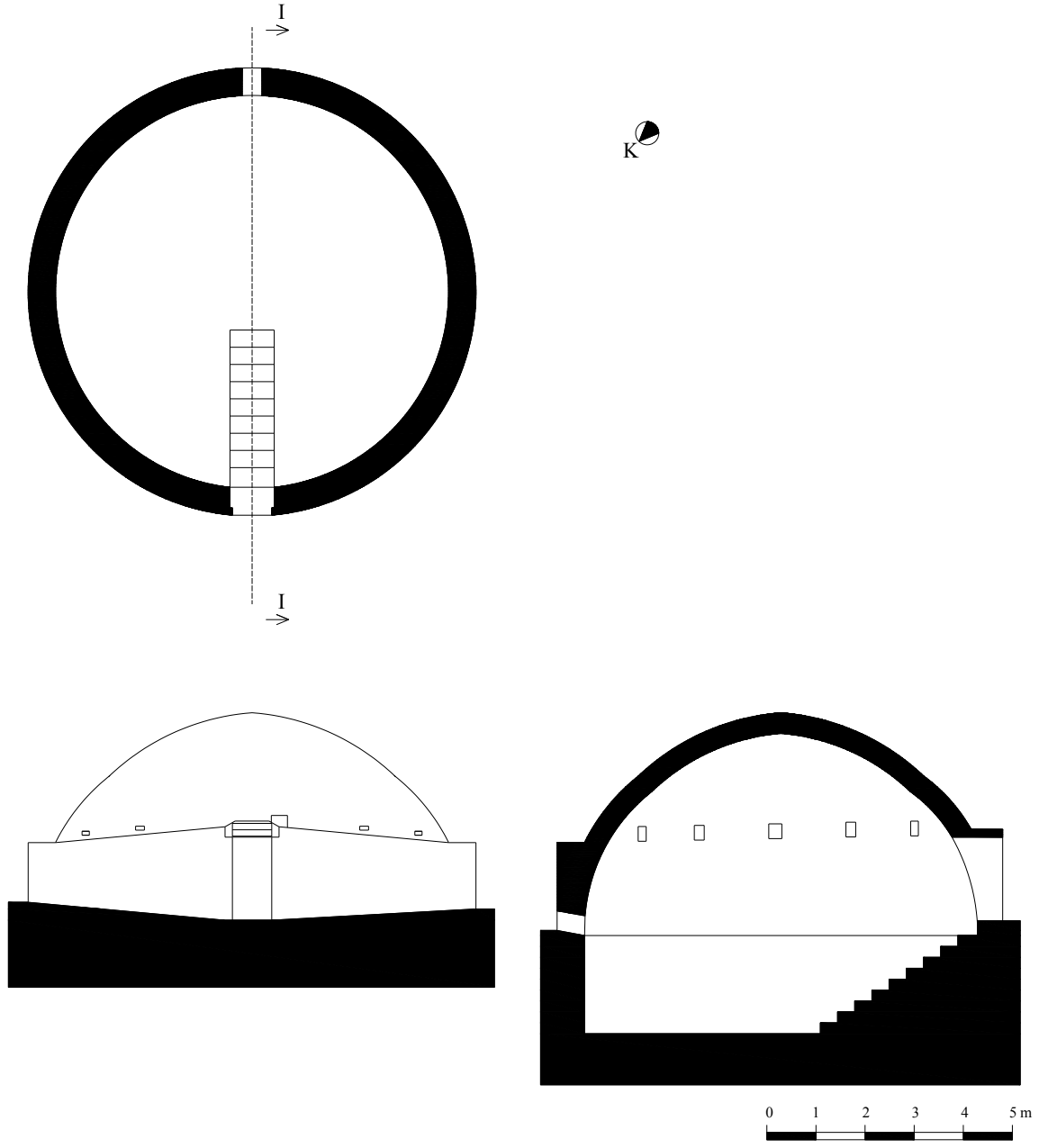
31. Muğla, Bodrum İlçesi, Ortaköy Mevkiiinde Yer Alan Sarnıç 1, Plan, Görünüş, Kesit

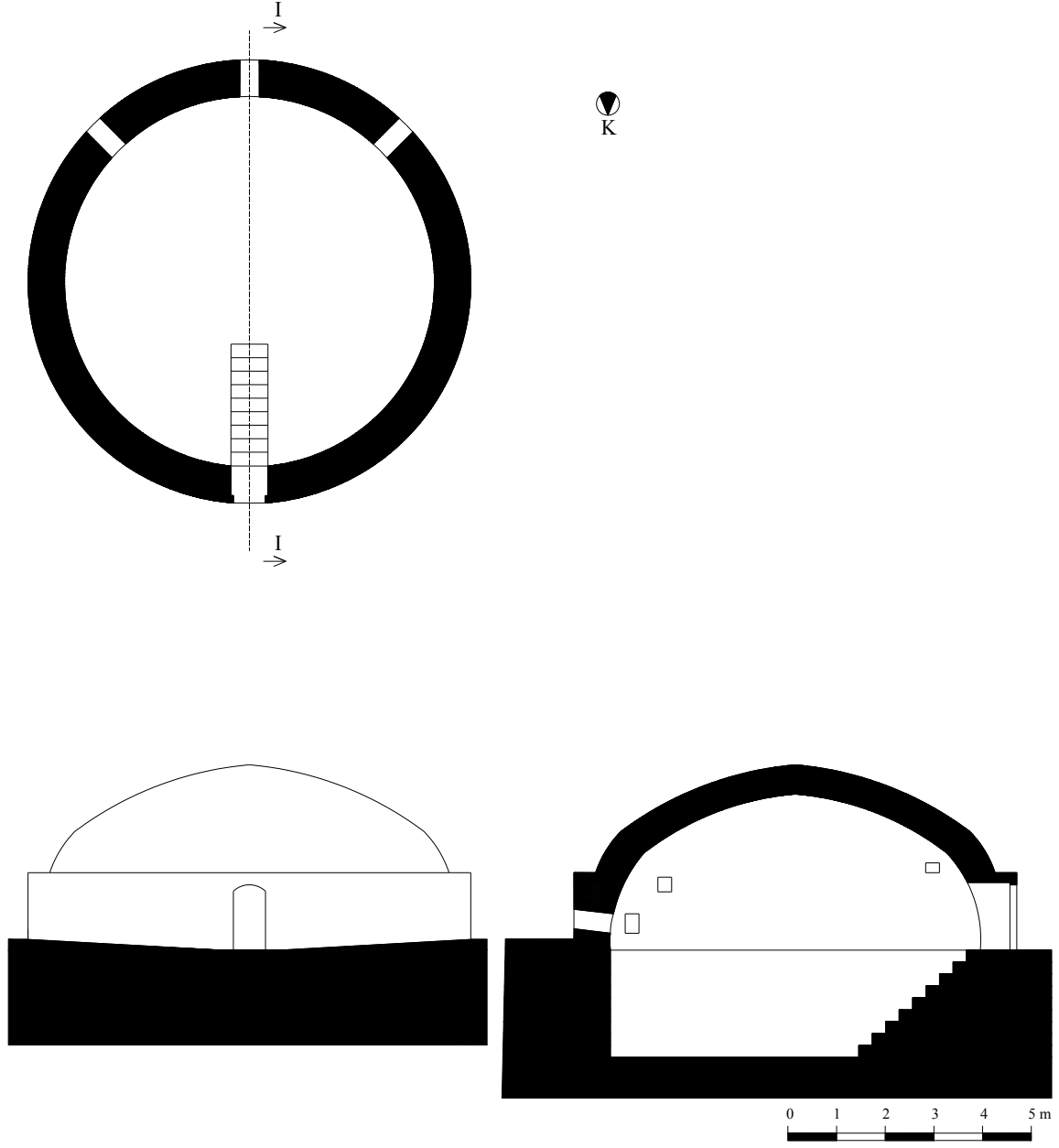
32. Muğla, Bodrum İlçesi, Ortaköy Mevkiinde Yer Alan Sarnıç 2, Plan, Görünüş, Kesit

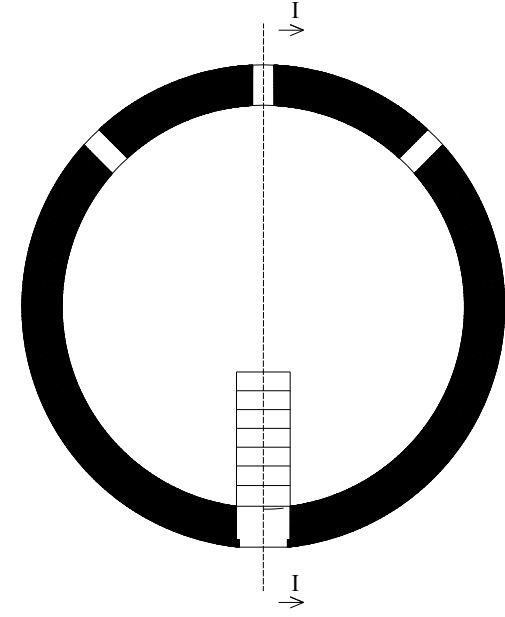
33. Muğla, Bodrum İlçesi, Bitez Mevkiinde Yer Alan Sarnıç, Plan, Görünüş, Kesit

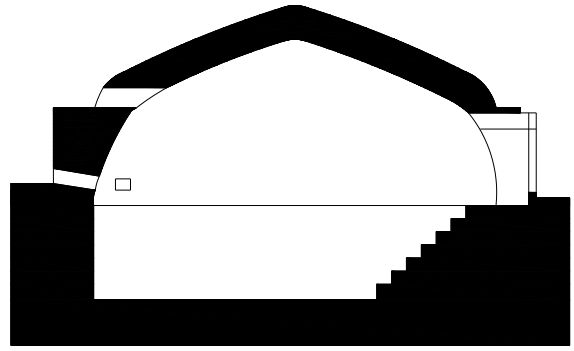
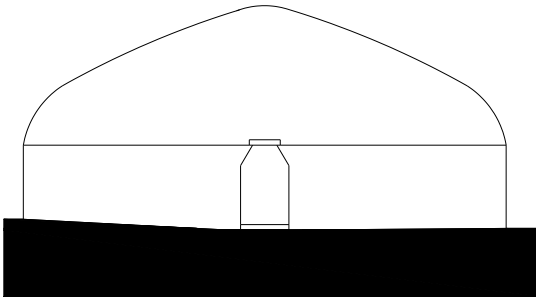
34. Muğla, Bodrum İlçesi, Mumcular Köyü Sarnıcı, Plan, Görünüş, Kesit

35. Muğla, Ula İlçesi Kızılağaç Köyü Sarnıcı 1, Plan, Görünüş, Kesit

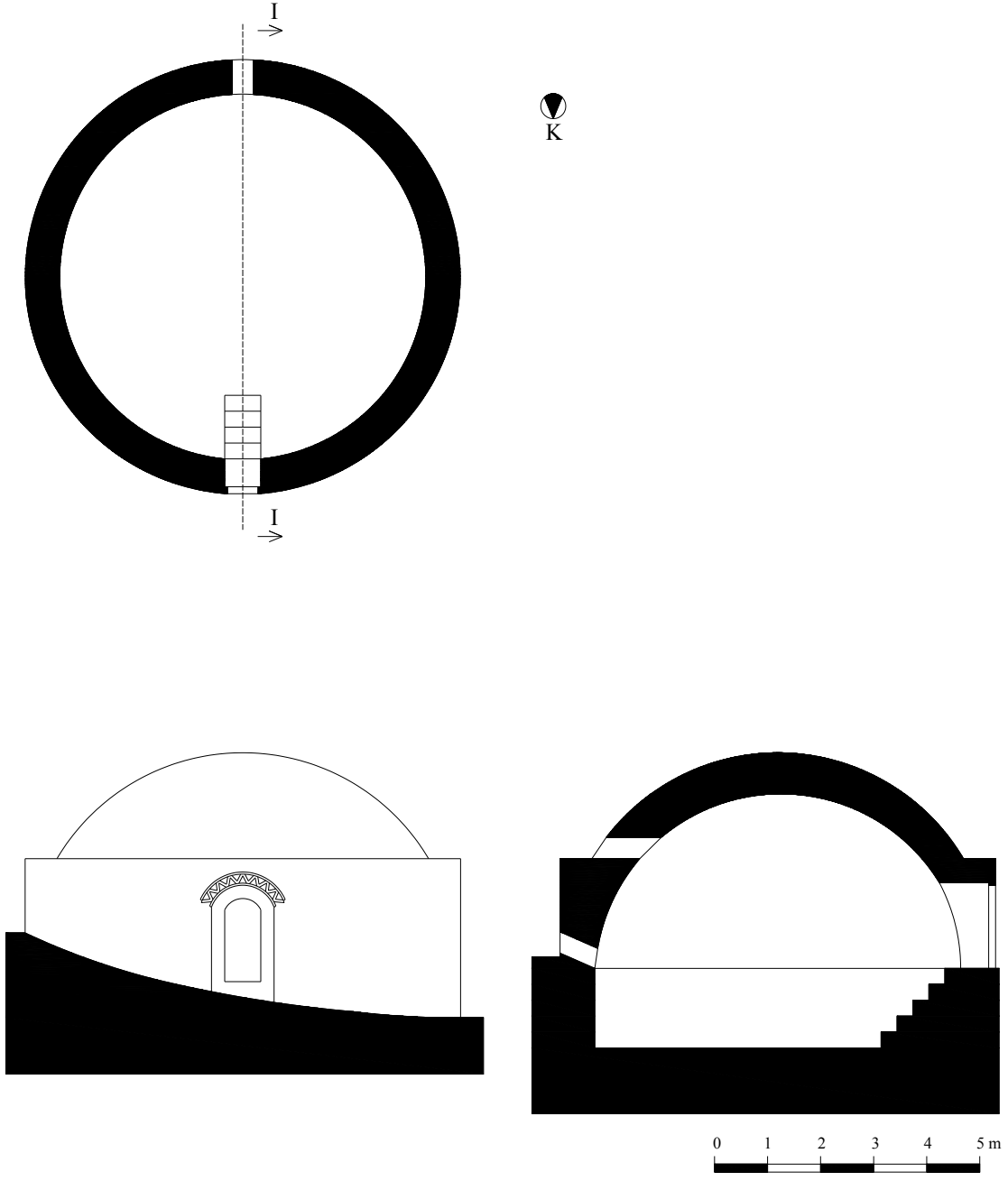

K

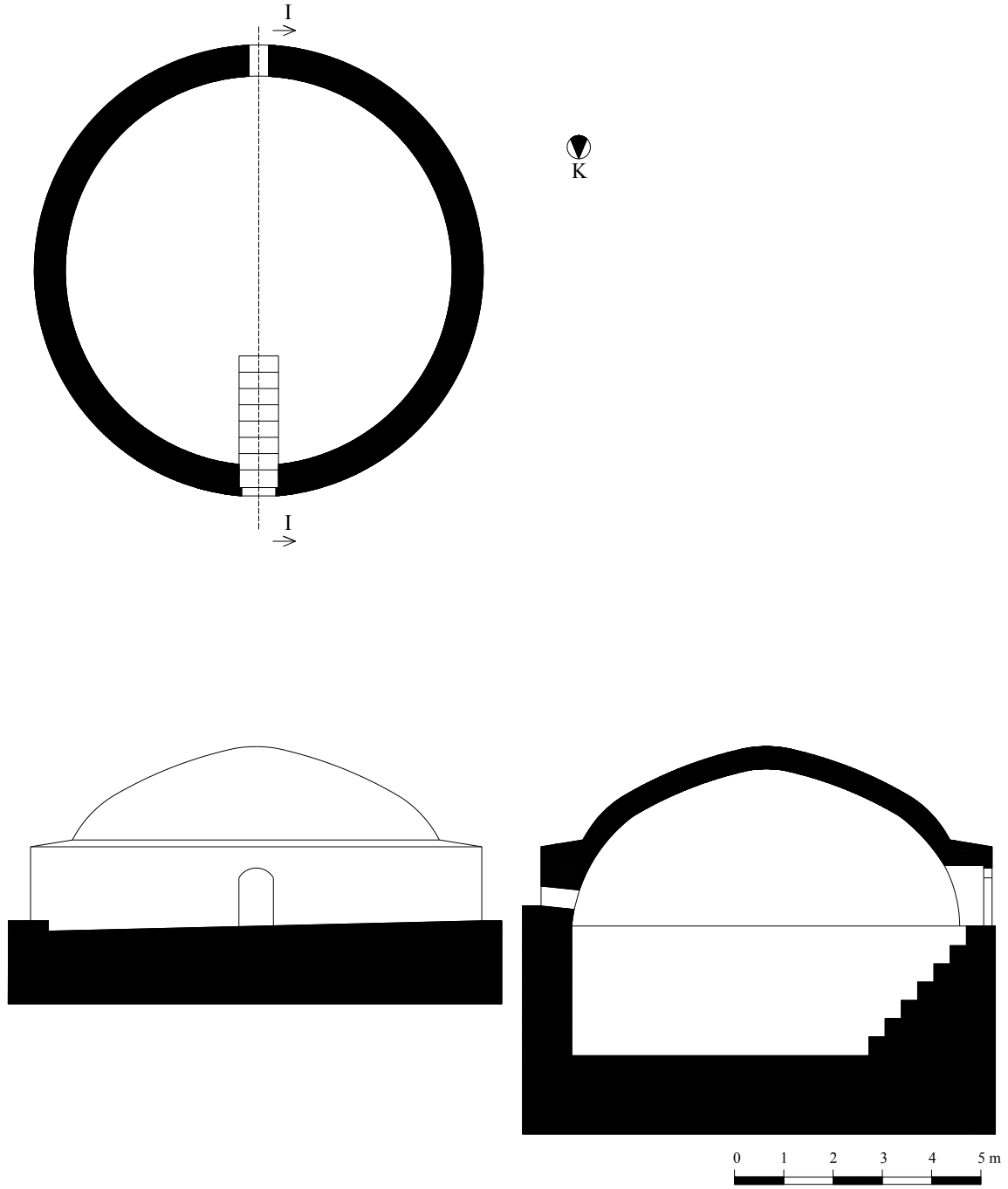

0 1 2 3 4 5 m

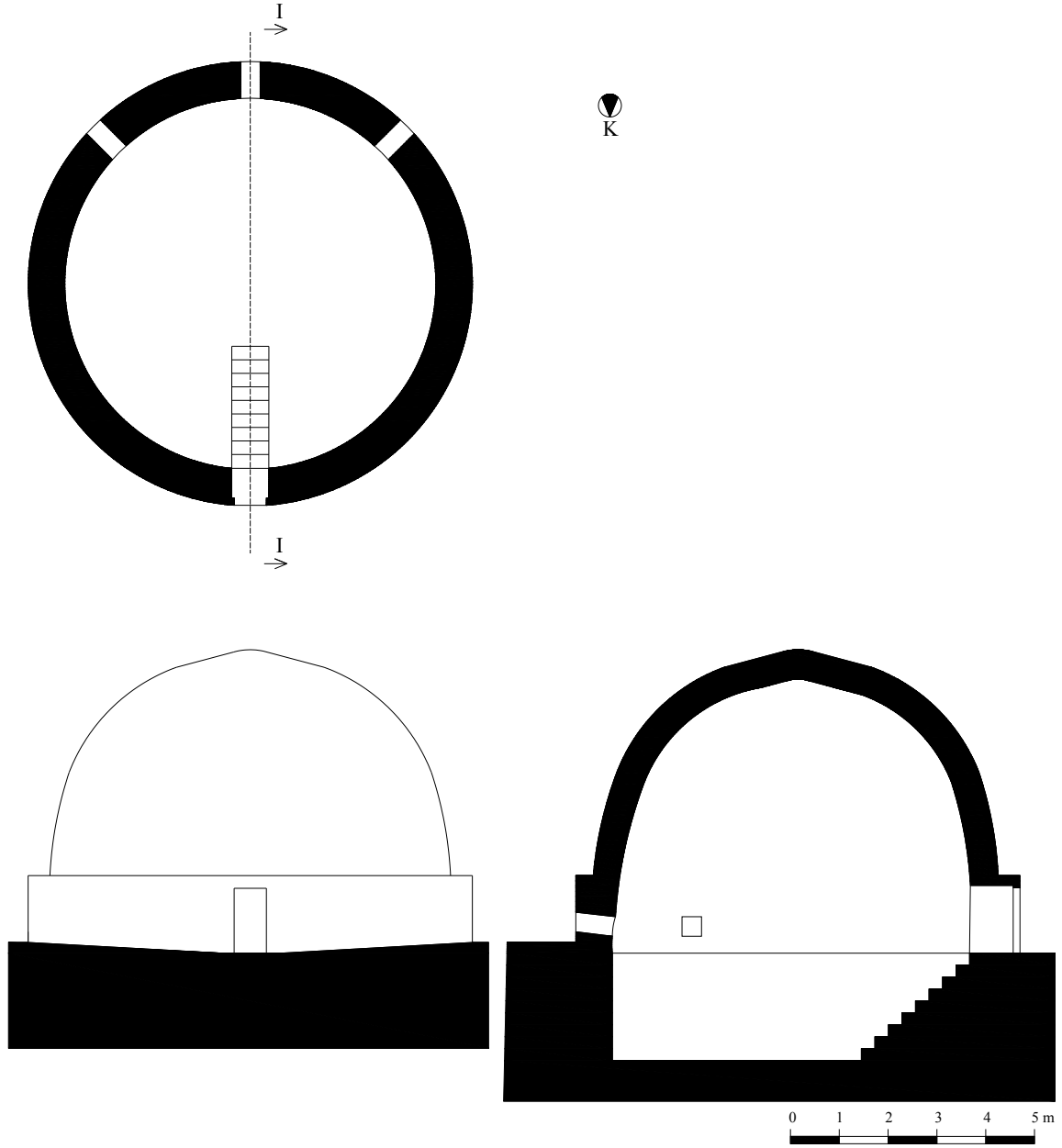
36. Muğla, Ula İlçesi Kızılağaç Köyü Sarnıcı 2, Plan, Görünüş, Kesit

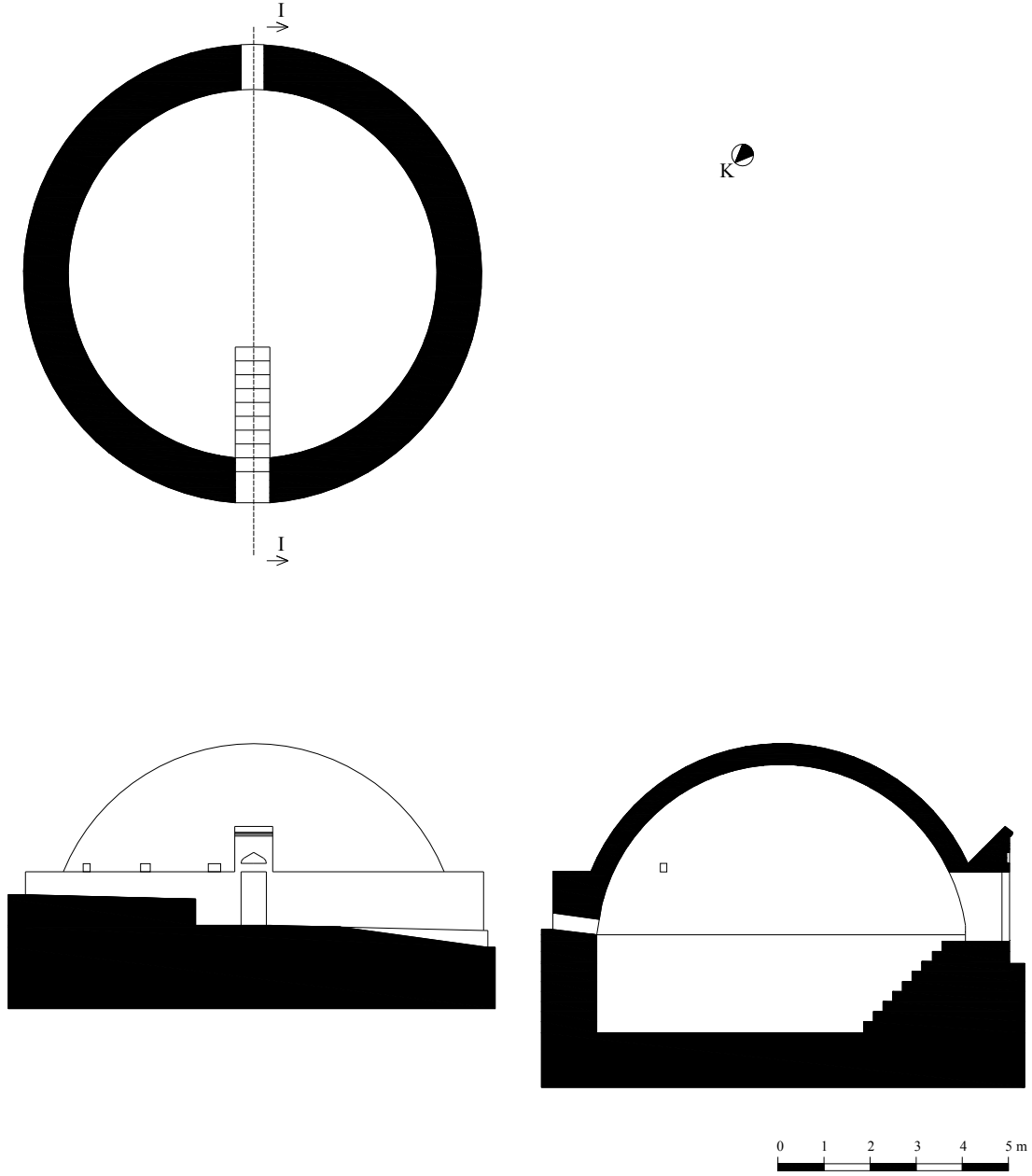
37. Muğla, Akyaka Yolundaki Sarıncı, Plan, Görünüş, Kesit

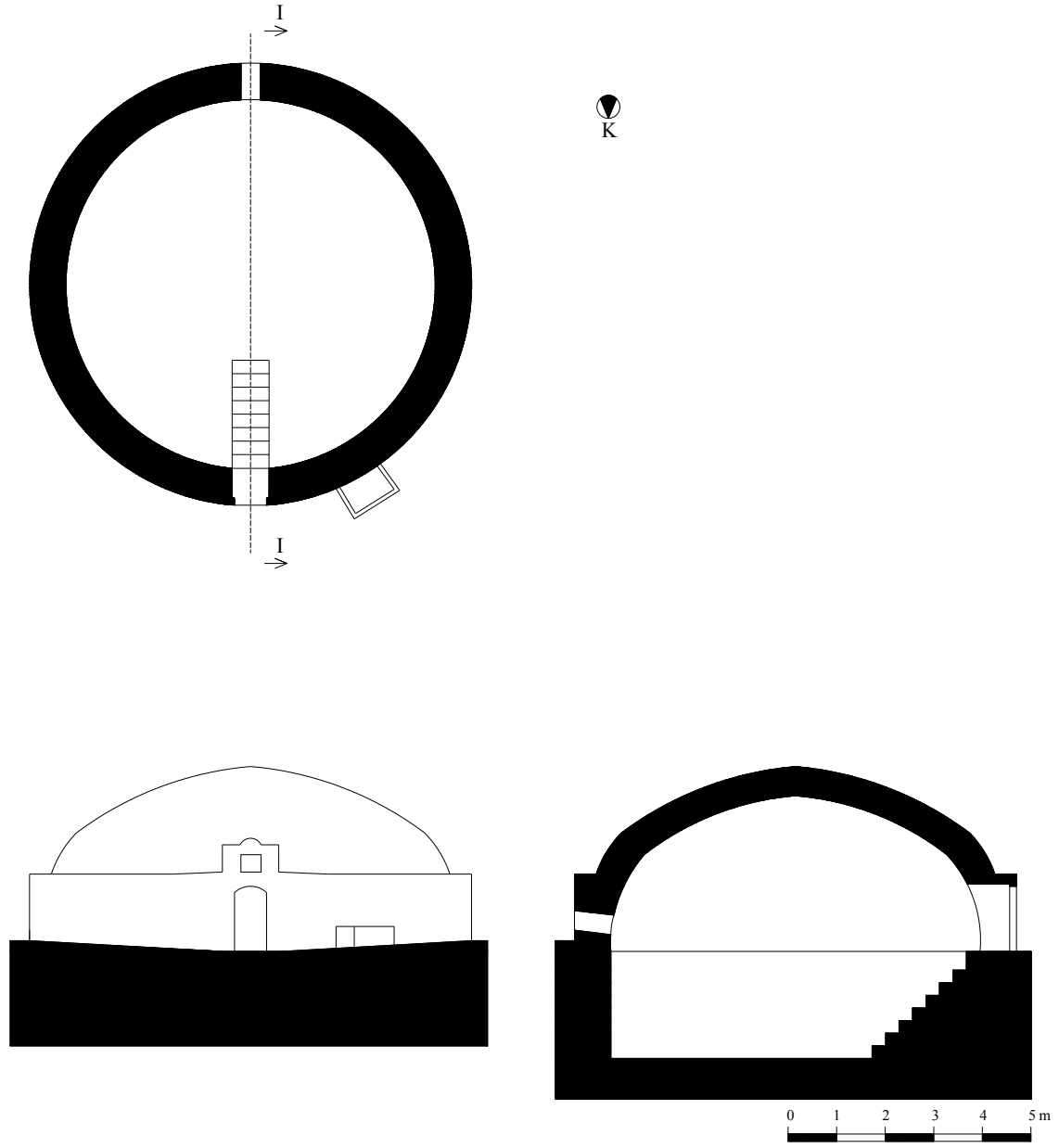
38. Muğla, Akyaka Yolu, Sakartepe’de Bulunan Sarnıç, Plan, Görünüş, Kesit

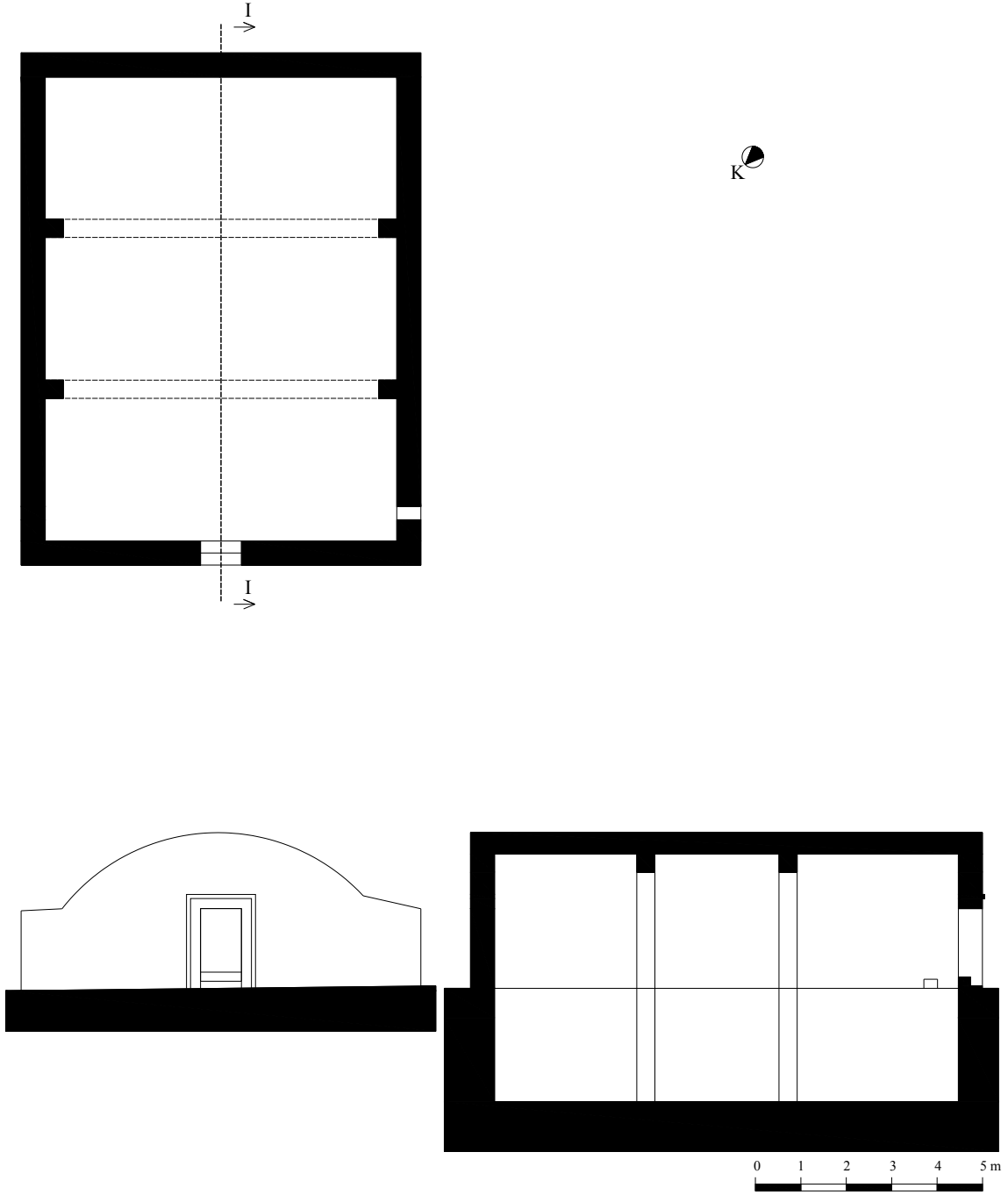
39. Muğla, Ula İlçesi, Gökova Köyü Sarnıcı, Plan, Görünüş, Kesit

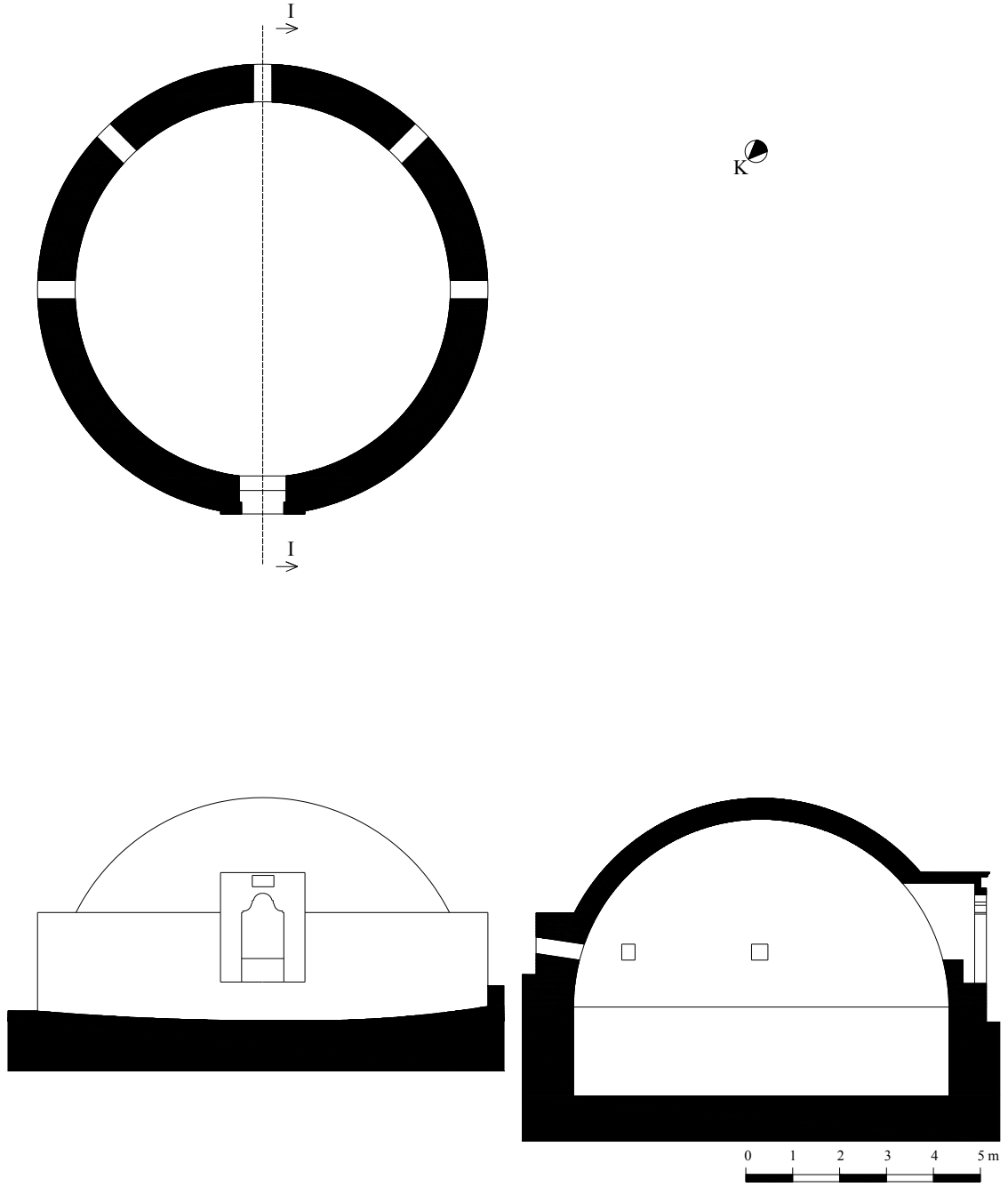
40. Muğla, Akyaka, İnişdibi Mevkiinde Yer Alan Sarnıç, Plan, Görünüş, Kesit

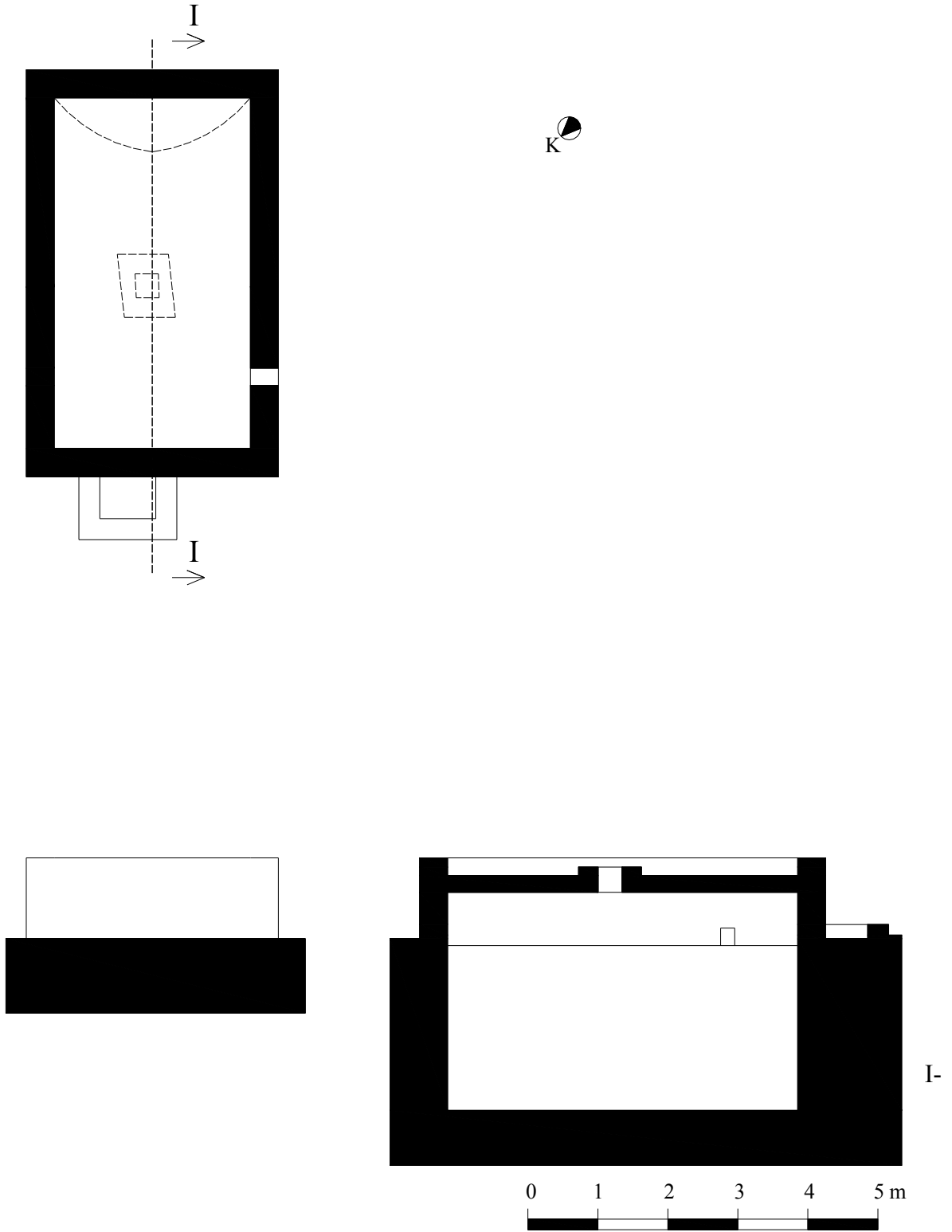
41. Muğla, Ula İlçesi, Yeşilova Köyü Sarnıcı, Plan, Görünüş, Kesit

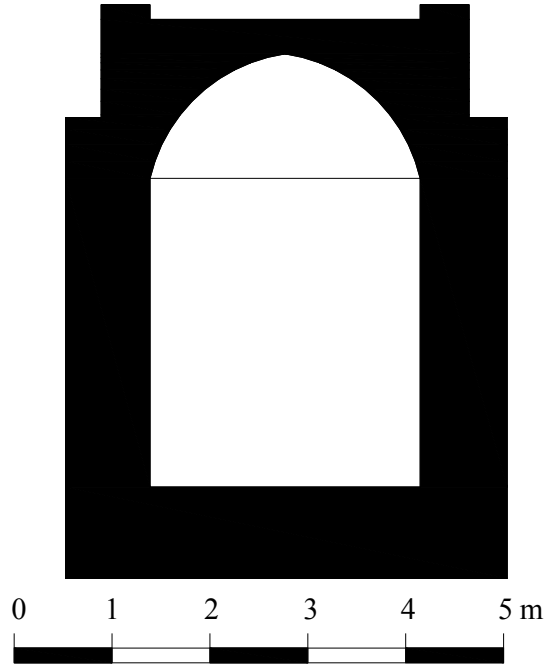
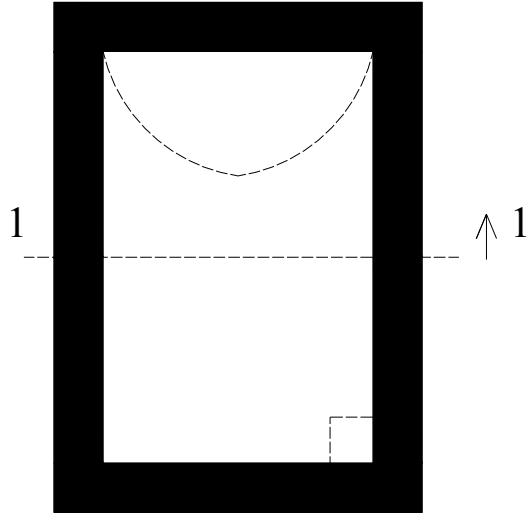
42. Muğla, Fethiye İlçesi, İzzettin Köyü Sarnıcı 1, Plan, Görünüş, Kesit

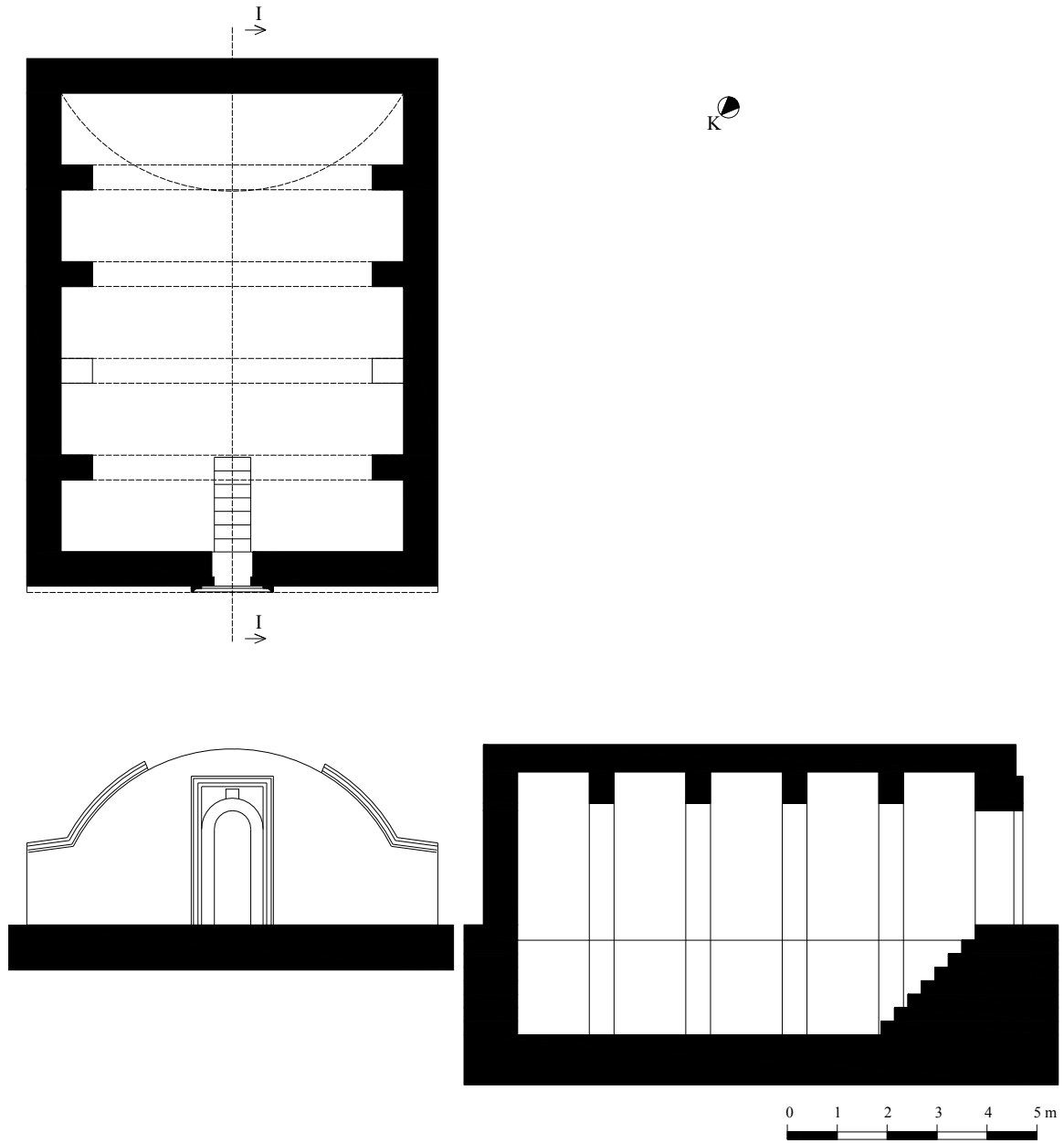
43. Muğla, Fethiye İlçesi, İzzettin Köyü Sarnıcı 2, Plan, Görünüş, Kesit

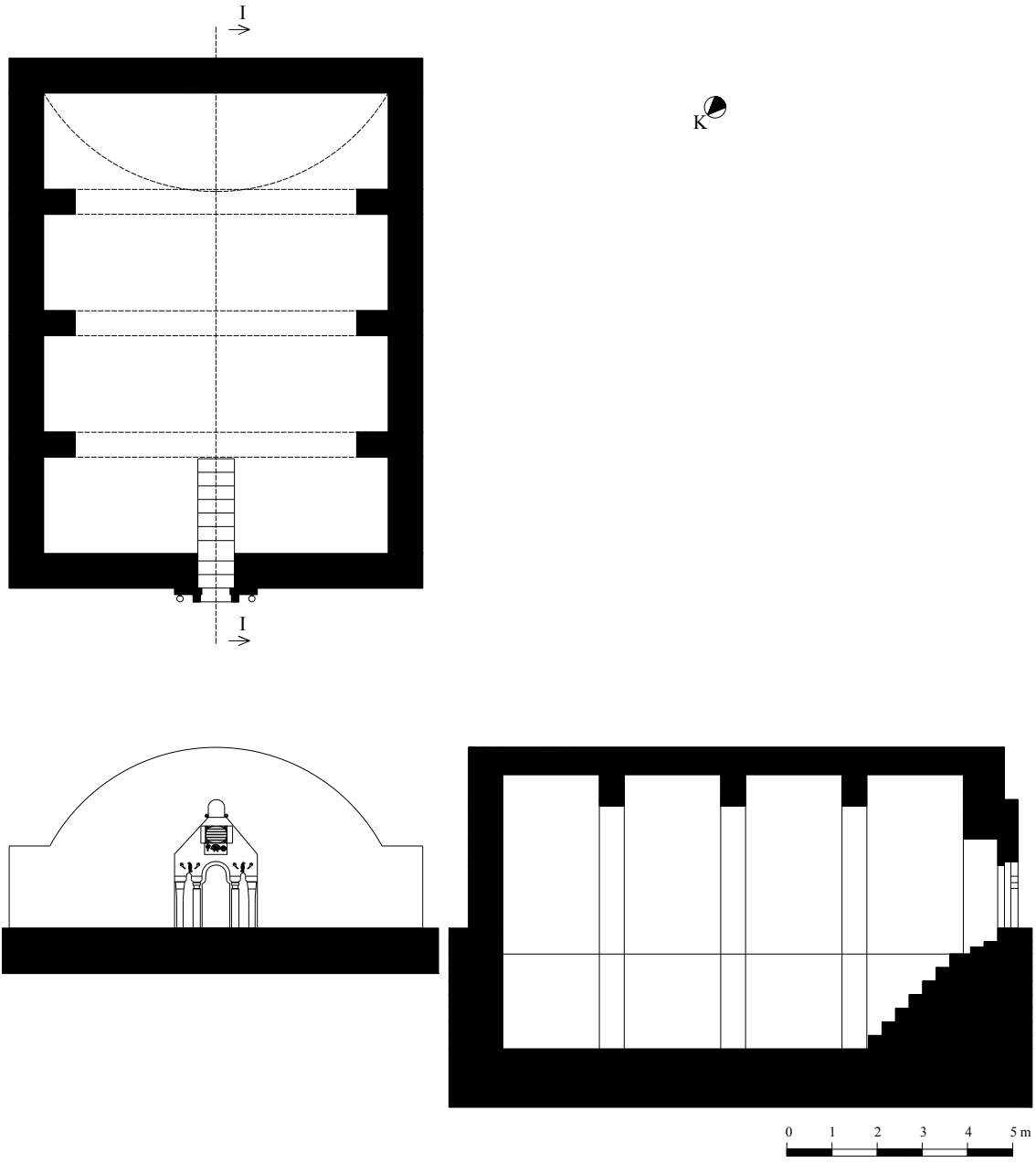
44. Muğla, Fethiye İlçesi, İzzettin Köyü Sarnıcı 3, Plan, Görünüş, Kesit

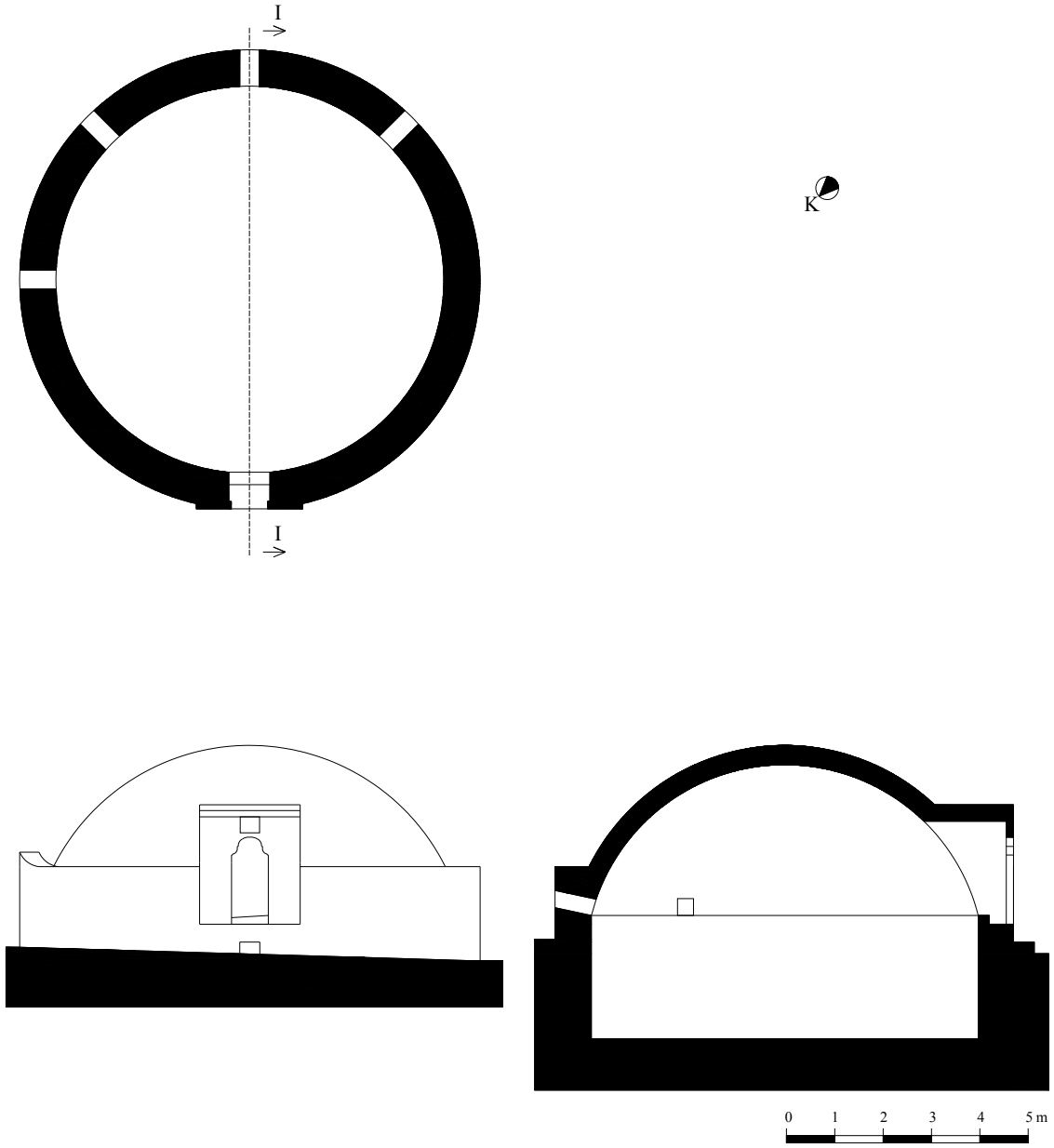
45. Muğla, Fethiye İlçesi, İzzettin Köyü Sarnıcı 4, Plan, Görünüş, Kesit

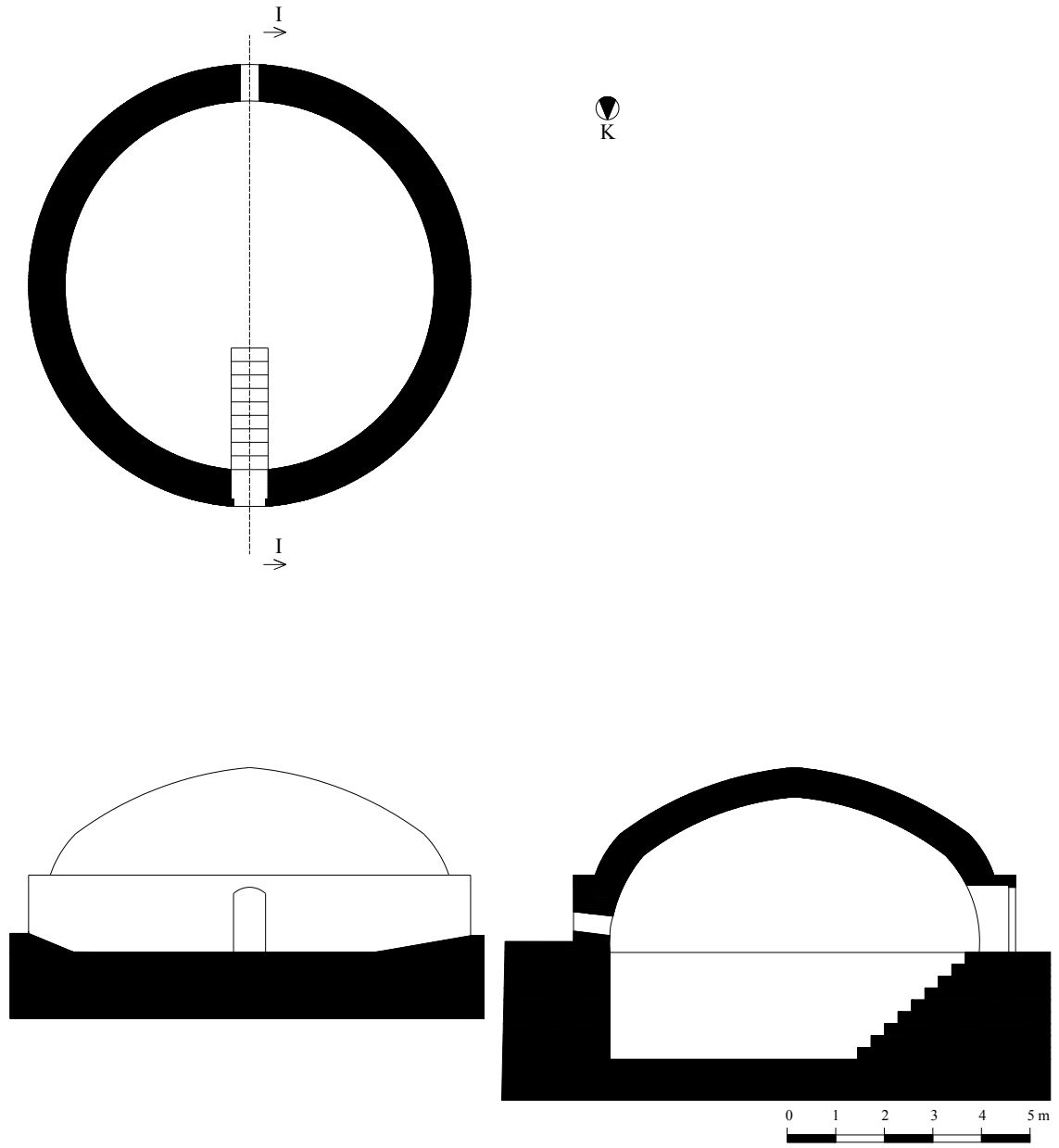
46. Muğla, Fethiye İlçesi, Üzümlü Köyü Sarnıcı 2, Plan, Görünüş, Kesit

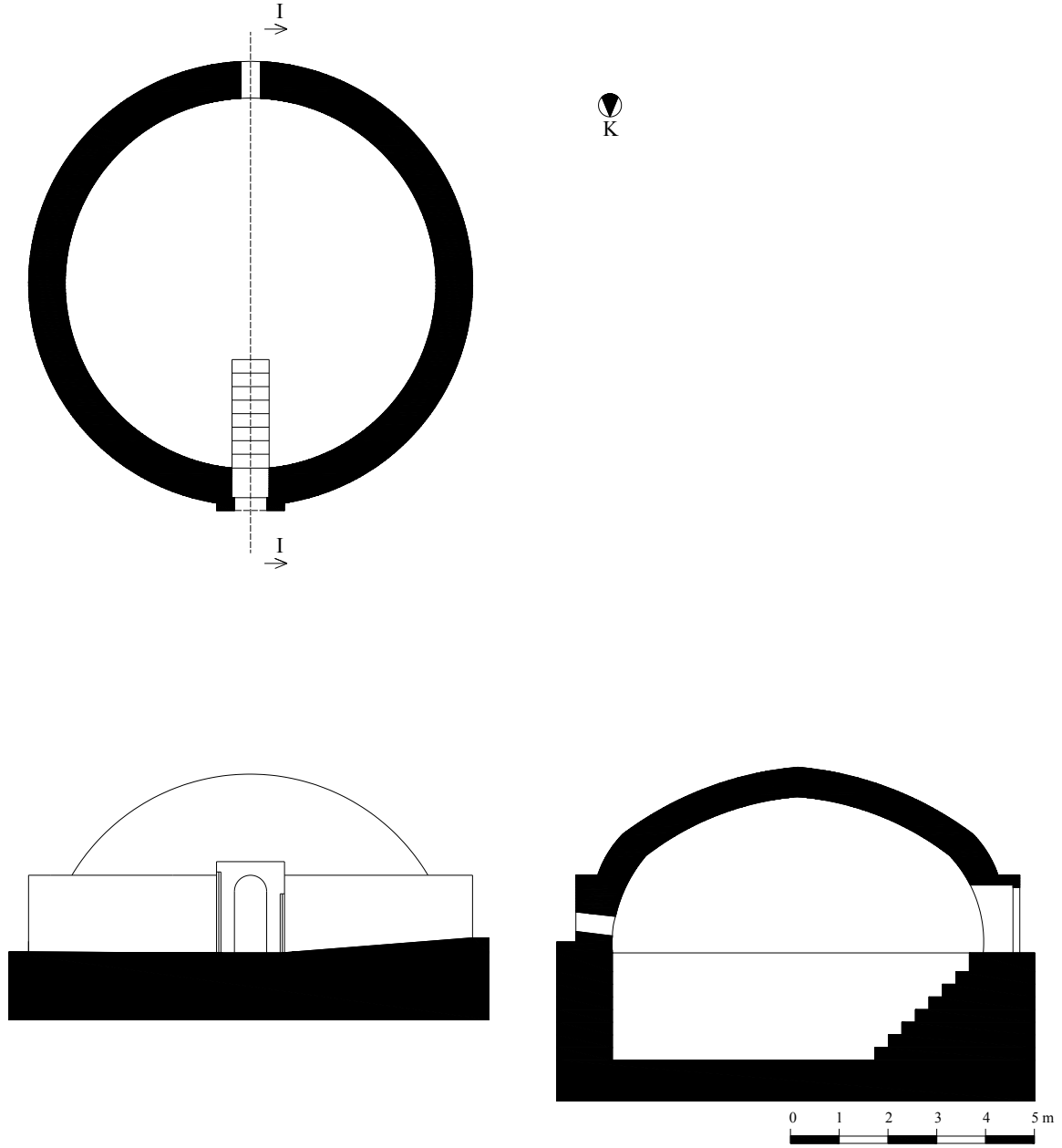
47. Muğla, Fethiye İlçesi, Boğaziçi Köyü Sarnıcı 1, Plan, Görünüş, Kesit

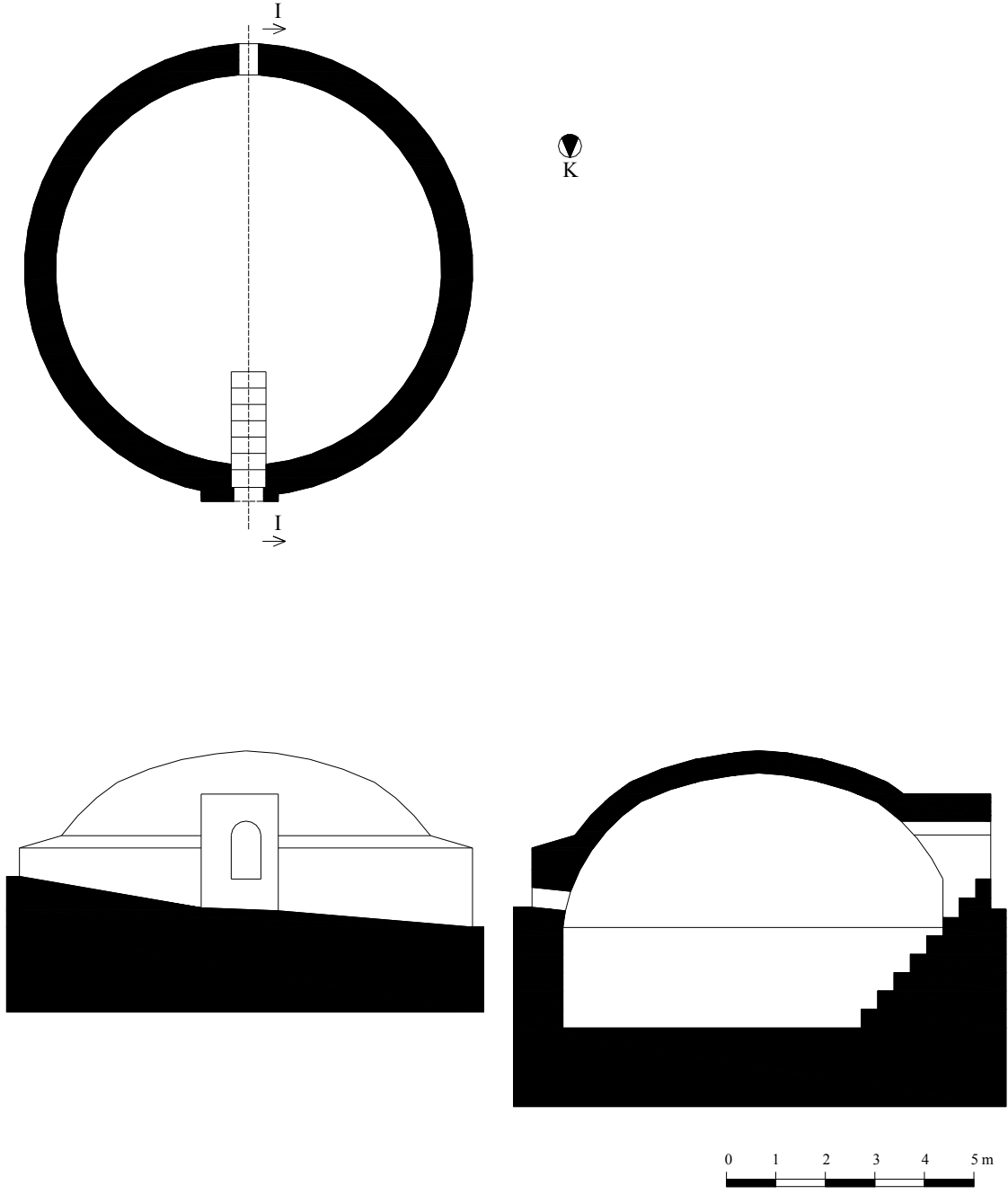
48. Muğla, Fethiye İlçesi, Boğaziçi Köyü Sarnıcı 2, Plan, Görünüş, Kesit

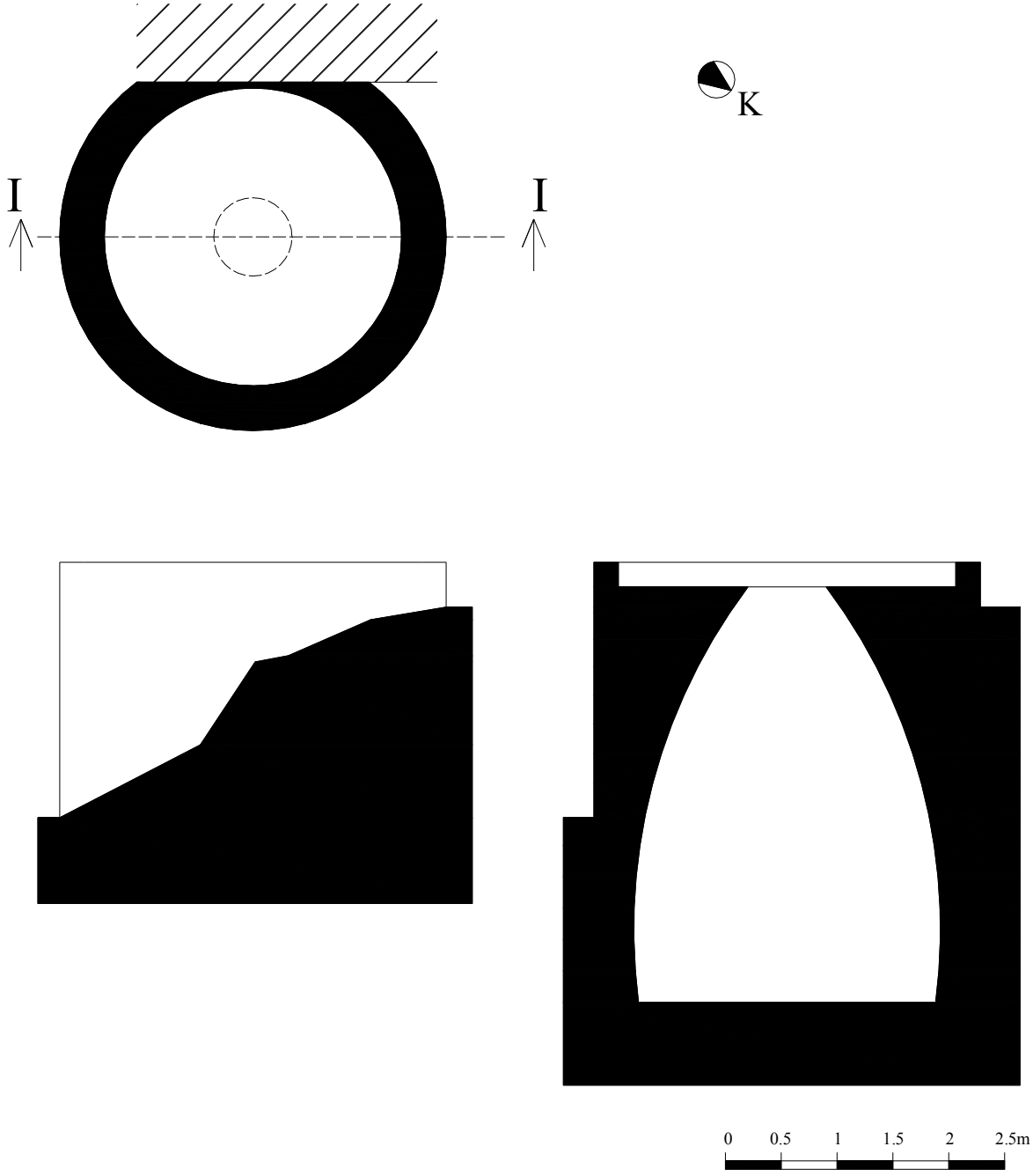
49. Muğla, Fethiye İlçesi, İncirköy Sarnıcı, Plan, Görünüş, Kesit

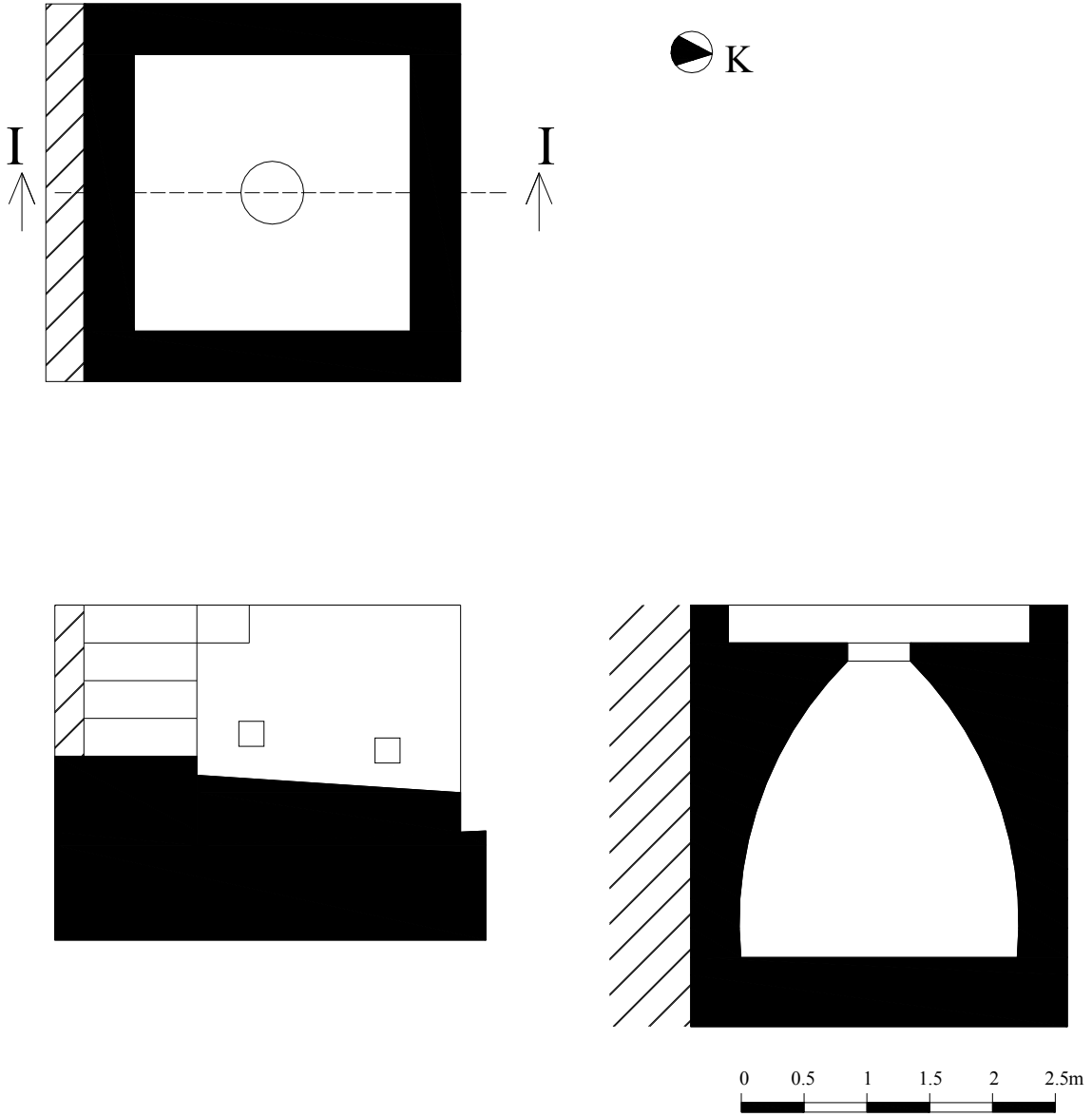
50. Muğla, Fethiye İlçesinde Yer Alan Sarnıç, Görünüş, Kesit

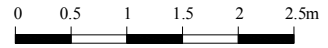
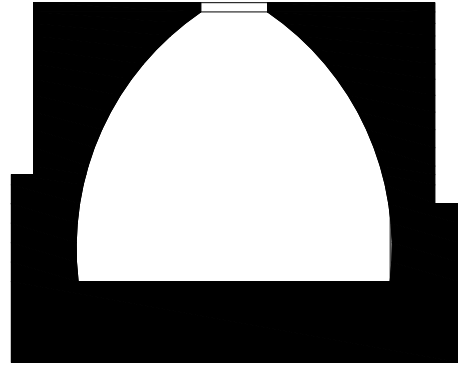
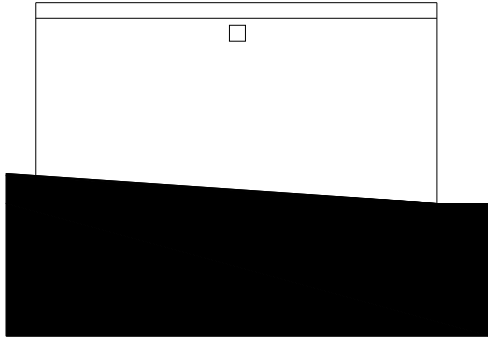
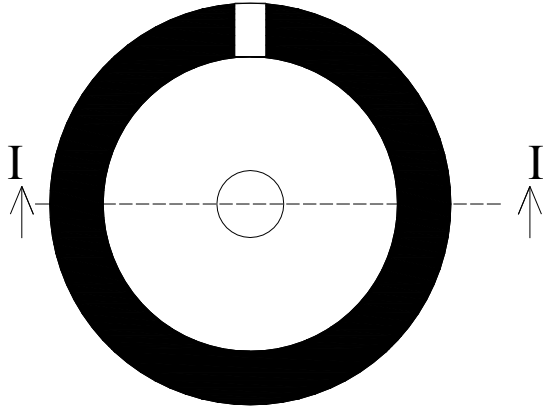
51. Muğla, Fethiye İlçesi, Kaya Köyü Yolunda Yer Alan Sarnıç, Plan, Görünüş, Kesit

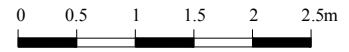
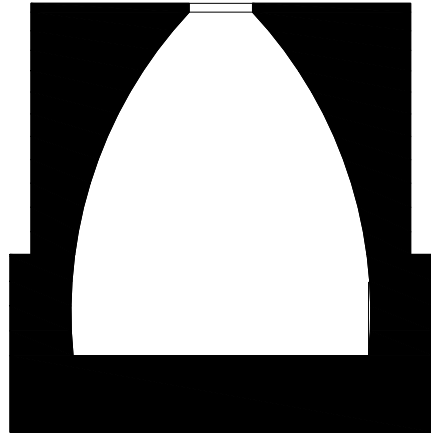
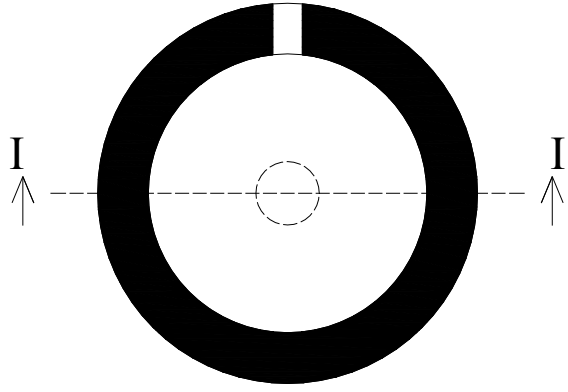
52. Muğla, Fethiye İlçesi, Kaya Köyü Sarıncı 1, Plan, Kesit, Görünüş

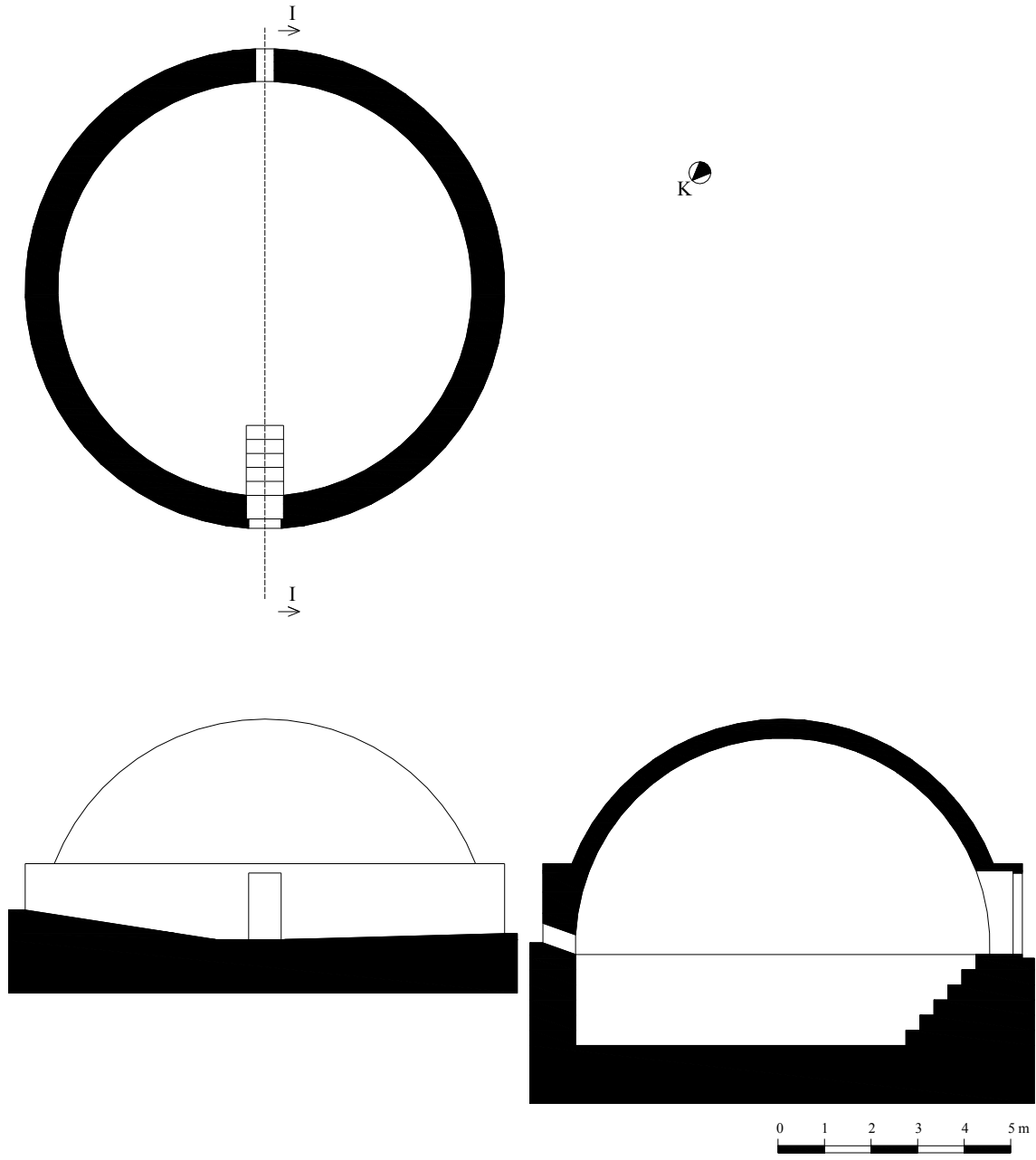
53. Muğla, Fethiye İlçesi, Kaya Köyü Sarnıcı 2, Plan, Görünüş, Kesit

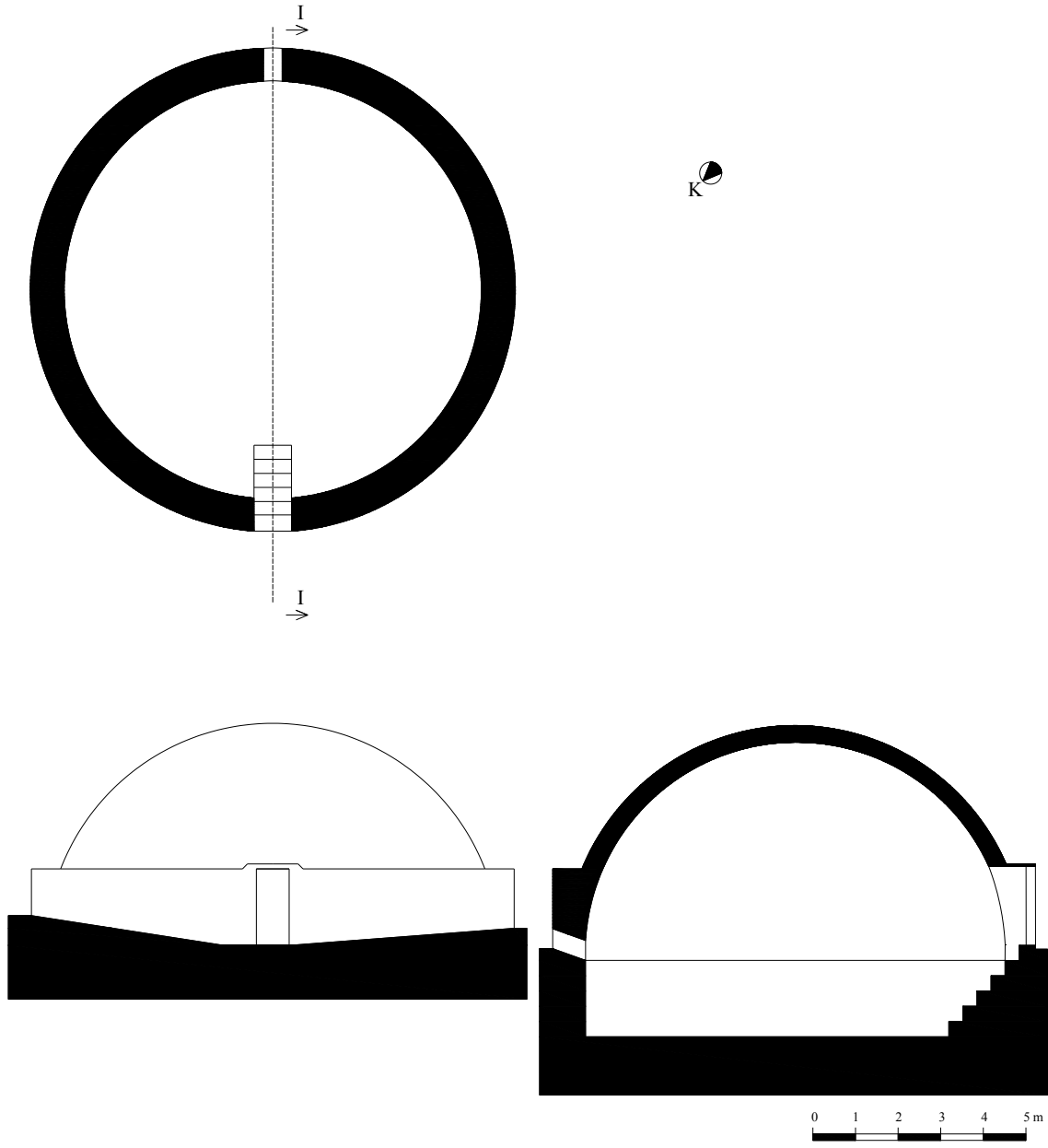
54. Muğla, Fethiye İlçesi, Kaya Köyü Sarnıcı 3, Plan, Görünüş, Kesit

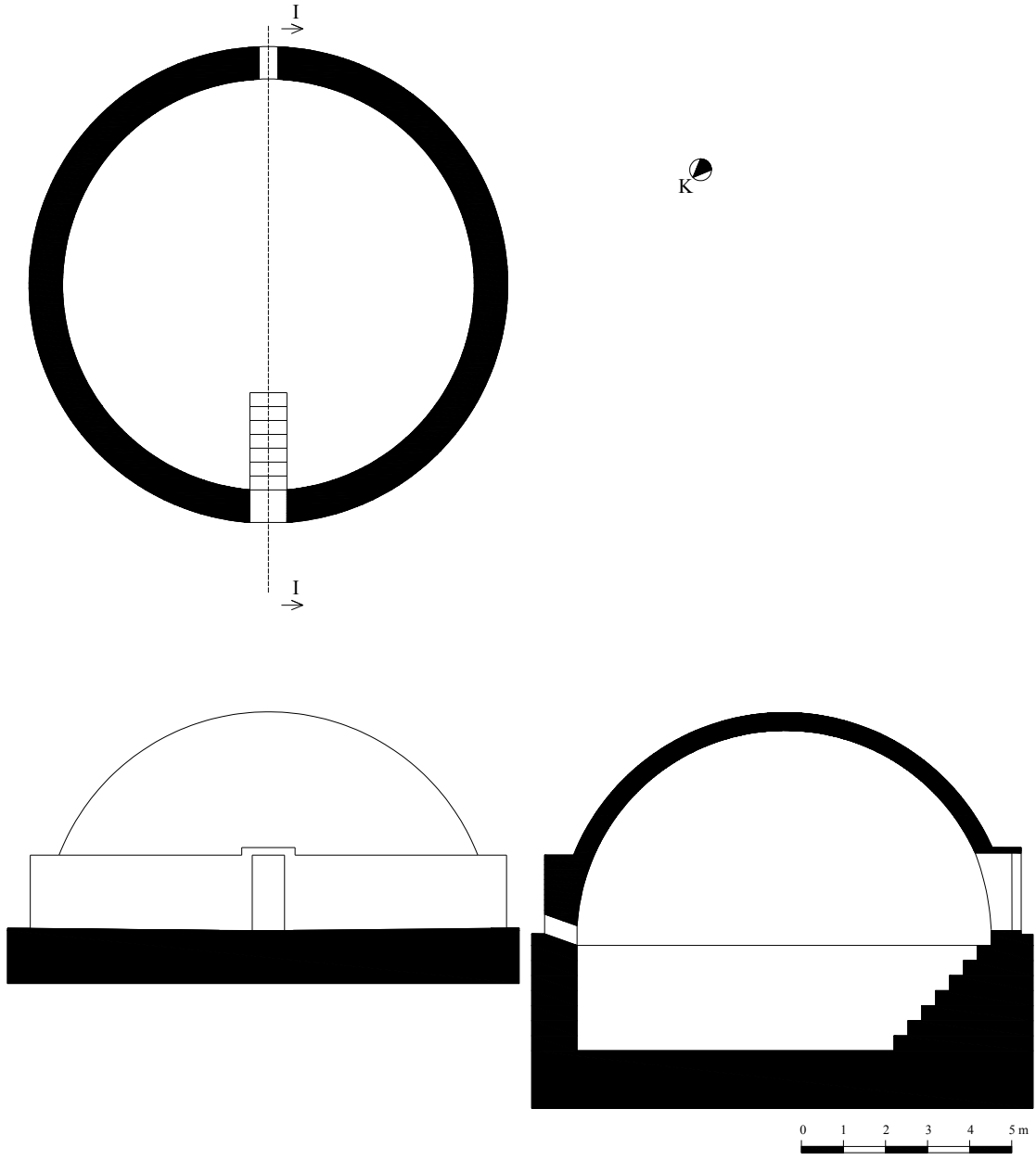
55. Muğla, Fethiye İlçesi, Kaya Köyü Sarnıcı 4, Plan, Görünüş, Kesit

56. Muğla, Datça İlçesi, Hızırşah Köyü Sarnıcı, Plan, Görünüş, Kesit

57. Muğla, Datça İlçesi, Emecik Köyü Sarıncı, Plan, Görünüş, Kesit

58. Muğla, Datça İlçesi, Cumhuriyet Meydanında Yer Alan Sarnıç, Plan, Görünüş, Kesit

Fotoğraf 1. Basilika Sarnıcı (Yerebatan Sarayı)

Fotoğraf 2. Muğla, Aydın Yolu Yerkesik Kavşağındaki Sarnıç, Genel Görünüş

Fotoğraf 3. Muğla, Aydın Yolu Yerkesik Kavşağındaki Sarnıç, Kapı

Fotoğraf 4. Muğla, Aydın Yolu Yerkesik Kavşağındaki Sarniç Kitabı

Fotoğraf 5. Muğla, Aydın Yolu Yerkesik Kavşağındaki Sarniç İç Görünümü

Fotoğraf 6. Muğla, Akkaya Yolundaki Sarnıç, Genel Görünüş

Fotoğraf 7. Muğla, Akkaya Yolundaki Sarnıç, Kubbe Eteğindeki Pencereilerin İçten Görünüşü

Fotoğraf 8. Muğla, Akkaya Yolundaki Sarnıç, Merdivenler

Fotoğraf 9. Muğla, Akkaya Yolundaki Sarnıç Kubbe İçten Görünüş

Fotoğraf 10. Muğla Üniversitesinin Yanındaki Sarnıç, Genel Görünüş

Fotoğraf 11. Muğla Üniversitesinin Yanındaki Sarnıç, Kapı

Fotoğraf 12. Muğla Üniversitesinin Yanındaki Sarnıç, Su Gözü

Fotoğraf 13. Muğla Üniversitesinin Yanındaki Sarnıç, Su Gözü İçten Görünüş

Fotoğraf 14. Muğla Üniversitesi, Beden Eğitimi Fakültesi Yanındaki Sarnıç, Genel Görünüş

Fotoğraf 15. Muğla Üniversitesi Beden Eğitimi Fakültesi Yanındaki Sarnıç, Su Gözü

Fotoğraf 16. Muğla, Mezarlığının İçinde Yer Alan Sarnıç, Genel Görünüş

Fotoğraf 17. Muğla, Mezarlığının İçinde Yer Alan Sarnıç, Merdivenler

Fotoğraf 18. Muğla, Kötekli Köyü Sarnıcı, Genel Görünüş

Fotoğraf 19. Muğla, Kötekli Köyü Sarnıcı, Merdivenler

Fotoğraf 20. Muğla, Akçaova Köyü Sarıncı Genel Görünüş

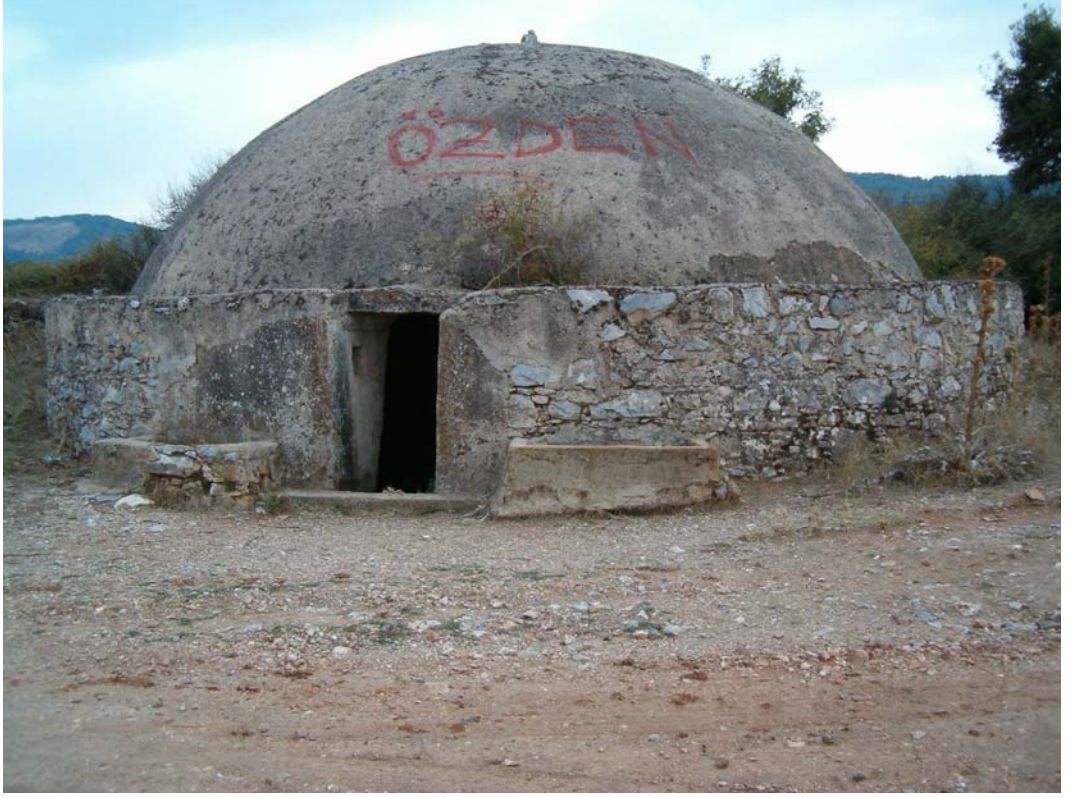
Fotoğraf 21. Muğla, Akçaova Köyü Sarıncı, Tamir Kitabesi

Fotoğraf 22. Muğla, Yeşilyurt Köyü Sarnıcı, Genel Görünüş

Fotoğraf 23. Muğla, Yeşilyurt Köyü Sarnıcı, Yalağı

Fotoğraf 24. Muğla, Yeşilyurt Köyü, Dağdibi Mevkiinde Bulunan Sarnıç, Genel Görünüş

Fotoğraf 25. Muğla, Yeşilyurt Köyü, Dağdibi Mevkiinde Bulunan Sarnıç, Yalağı

Fotoğraf 26. Muğla, Tınaz Köyü Sarnıcı, Genel Görünüş

Fotoğraf 27. Muğla, Tınaz Köyü Sarnıcı, Merdivenler

Fotoğraf 28. Muğla, Yatağan İlçesinde Bulunan Sarnıç, Genel Görünüş

Fotoğraf 29. Muğla, Yatağan İlçesinde Bulunan Sarnıç, Kubbe Eteğine açılan Pencereler

Fotoğraf 30. Muğla, Yatağan İlçesi Nebi Köyü Sarnıcı, 1 Genel Görünüşü

Fotoğraf 31. Muğla, Yatağan İlçesi Nebi Köyü Sarnıcı, 1 Girişteki Taslık

Fotoğraf 32. Muğla, Yatağan İlçesi Nebi Köyü Sarnıcı, 2 Genel Görünüş

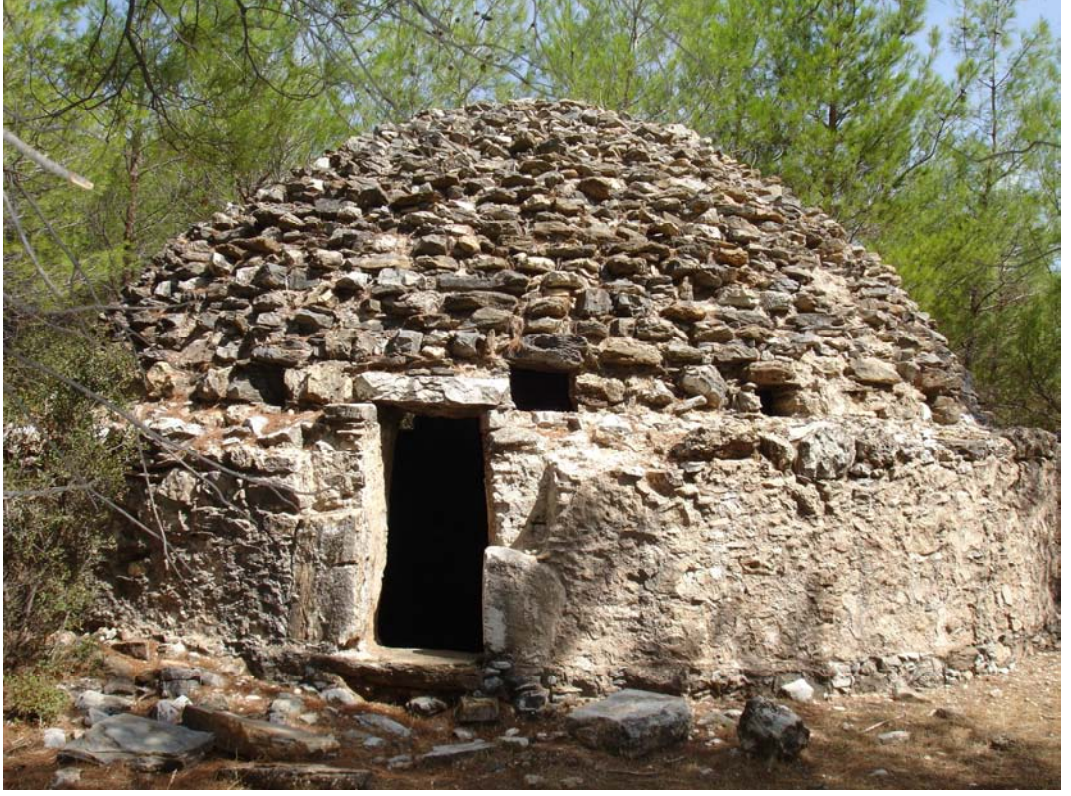
Fotoğraf 33. Muğla, Yatağan İlçesi Nebi Köyü Sarnıcı, 2 Kubbe İçten Görünüş

Fotoğraf 34. Muğla, Yatağan İlçesi Nebi Köyü Sarnıcı, 2 Pencere

Fotoğraf 35. Muğla, Yatağan İlçesi Nebi Köyü Sarnıcı, 2 Merdivenler

Fotoğraf 36. Muğla, Yatağan İlçesi Kavak Köyü Sarnıcı, Genel Görünüş

Fotoğraf 37. Muğla, Yatağan İlçesi Kavak Köyü Sarnıcı, Kubbe Eteğindeki Pencereler

Fotoğraf 38. Muğla, Yatağan İlçesi Kavak Köyü Girişinde Bulunan Sarnıç, Genel Görünüş

Fotoğraf 39. Muğla, Yatağan İlçesi Kavak Köyü Girişinde Bulunan Sarnıç, Kubbe Eteğine Açılan Pencere

Fotoğraf 40. Muğla, Milas İlçesinde Bulunan Sarnıç, Genel Görünüş

Fotoğraf 41. Muğla, Milas İlçesinde Bulunan Sarnıç, Merdivenler

Fotoğraf 42. Muğla, Bodrum İlçesinde Bulunan Sarnıç 1 Genel Görünüş

Fotoğraf 43. Muğla, Bodrum İlçesinde Bulunan Sarnıç 1 Kitabe

Fotoğraf 44. Muğla, Bodrum İlçesinde Bulunan Sarnıç 2 Giriş Cephesi

Fotoğraf 45. Muğla, Bodrum İlçesinde Bulunan Sarnıç 2 Kubbe Eteğine açılan Pencereler

Fotoğraf 46. Muğla, Bodrum İlçesinde Bulunan Sarnıç 3 Genel Görünüş

Fotoğraf 47. Muğla, Bodrum İlçesinde Bulunan Sarnıç 3 Kitabe

Fotoğraf 48. Muğla, Bodrum İlçesi, Dereköyü Sarnıcı 1 Genel Görünüş

Fotoğraf 49. Muğla, Bodrum İlçesi, Dereköyü Sarnıcı 1 Kubbe

Fotoğraf 50. Muğla, Bodrum İlçesi, Dereköyü Sarnıcı 2 Genel Görünüş

Fotoğraf 51. Muğla, Bodrum İlçesi, Dereköyü Sarnıcı 2 İçten Görünüş

Fotoğraf 52. Muğla, Bodrum İlçesi, Kumköy Sarıncı Genel Görünüş

Fotoğraf 53. Muğla, Bodrum İlçesi, Kumköy Sarıncı Pencerele

Fotoğraf 54. Muğla, Bodrum İlçesi, Yalı Köyü Sarnıcı 1 Genel Görünüş

Fotoğraf 55. Muğla, Bodrum İlçesi, Yalı Köyü Sarnıcı 1 Yalağı

Fotoğraf 56. Muğla, Bodrum İlçesi, Yalı Köyü Sarnıcı 2 Genel Görünüş

Fotoğraf 57. Muğla, Bodrum İlçesi, Yalı Köyü Sarnıcı 2 Yalak

Fotoğraf 58. Muğla, Bodrum İlçesi, Yalı Köyü Sarnıcı 3 Genel Görünüş

Fotoğraf 59. Muğla, Bodrum İlçesi, Yalı Köyü Sarnıcı 3 Pencere

Fotoğraf 60. Muğla, Bodrum İlçesi, Yalı Köyü Sarnıcı 3 Merdivenler

Fotoğraf 61. Muğla, Bodrum İlçesi, Yalı Köyü Sarnıcı 3 Su Gözleri

Fotoğraf 62. Muğla, Bodrum İlçesi, Yalı Köyü Sarnıcı 4 Genel Görünüş

Fotoğraf 63. Muğla, Bodrum İlçesi, Yalı Köyü Sarnıcı 4 Giriş Cephesi ve Yalak

Fotoğraf 64.Muğla, Bodrum İlçesi, Ağaçlı Mevkiinde Yer Alan Sarnıç Genel Görünüş

Fotoğraf 65. Muğla, Bodrum İlçesi, Yahşiköyü Sarnıcı Genel Görünüş

Fotoğraf 66. Muğla, Bodrum İlçesi, Yahşiköyü Sarnıcı Pencere

Fotoğraf 67. Muğla, Bodrum İlçesi, Bağla Köyü Sarnıcı Genel Görünüş

Fotoğraf 68. Muğla, Bodrum İlçesi, Bağla Köyü Sarnıcı Kitabe

Fotoğraf 69. Muğla, Bodrum İlçesi, Turgutreis Beldesinde Bulunan Sarnıç Genel Görünüş

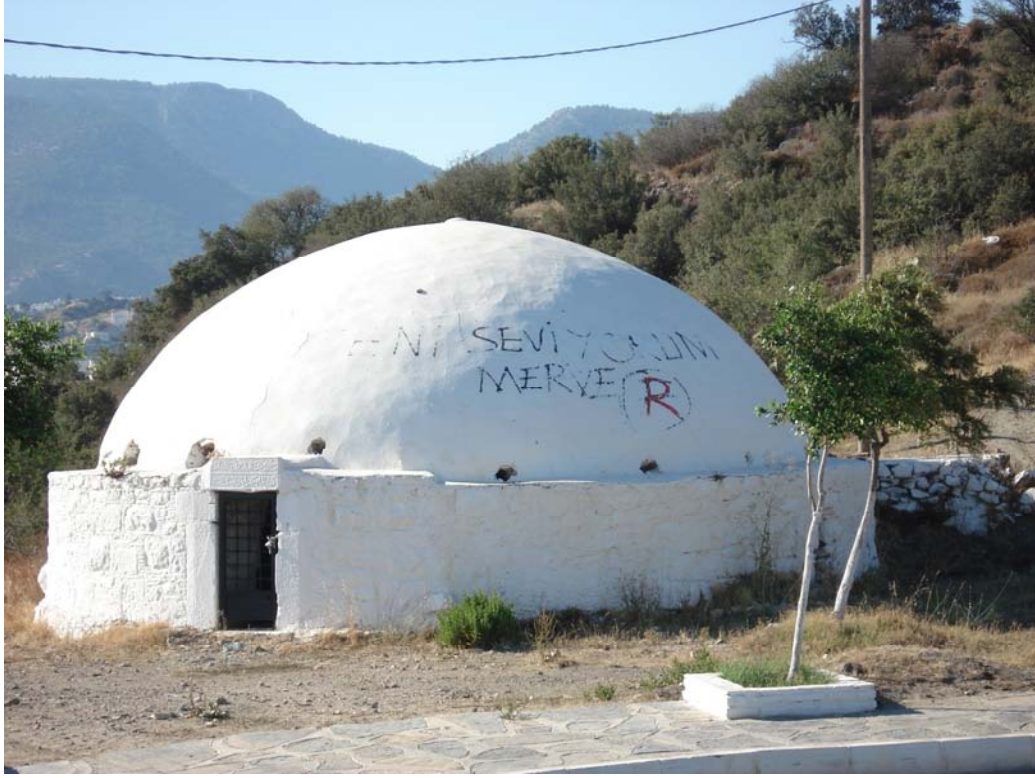
Fotoğraf 70. Muğla, Bodrum İlçesi, Turgutreis Beldesinde Bulunan Sarnıç Kitabe

Fotoğraf 71. Muğla, Bodrum İlçesi, Ortaköy Mevkiinde Bulunan Sarnıç 1 Genel Görünüş

Fotoğraf 72. Muğla, Bodrum İlçesi, Ortaköy Mevkiinde Bulunan Sarnıç 1 Kitabe

Fotoğraf 73. Muğla, Bodrum İlçesi, Ortaköy Mevkiinde Bulunan Sarnıç 2 Genel Görünüş

Fotoğraf 74. Muğla, Bodrum İlçesi, Ortaköy Mevkiinde Bulunan Sarnıç 2 Kitabı

Fotoğraf 75. Muğla, Bodrum İlçesi, Bitez Mevkiinde Bulunan Sarnıç Genel Görünüş

Fotoğraf 76. Muğla, Bodrum İlçesi, Bitez Mevkiinde Bulunan Sarnıç Kitabe

Fotoğraf 77. Muğla, Bodrum İlçesi, Mumcular Köyü Sarnıcı Genel Görünüş

Fotoğraf 78. Muğla, Bodrum İlçesi, Mumcular Köyü Sarnıcı Kitabe

Fotoğraf 79. Muğla, Ula İlçesi, Kızılağaç Köyü Sarnıcı 1 Genel Görünüş

Fotoğraf 80. Muğla, Ula İlçesi, Kızılağaç Köyü Sarnıcı 1 Kapı

Fotoğraf 81. Muğla, Ula İlçesi, Kızılağaç Köyü Sarnıcı 1 Merdivenler

Fotoğraf 82. Muğla, Ula İlçesi, Kızılağaç Köyü Sarnıcı 1 Su Gözü

Fotoğraf 83. Muğla, Ula İlçesi, Kızılağaç Köyü Sarnıcı 2 Genel Görünüş

Fotoğraf 84. Muğla, Ula İlçesi, Kızılağaç Köyü Sarnıcı 2 Kubbe Eteğindeki Pencere

Fotoğraf 85. Muğla, Akyaka Yolundaki, Sarnıç Genel Görünüş

Fotoğraf 86. Muğla, Akyaka Yolundaki, Sarnıç Girişi

Fotoğraf 87. Muğla, Akyaka Yolu, Sakartepede Bulunan Sarnıç, Genel Görünüş

Fotoğraf 88. Muğla, Akyaka Yolu, Sakartepede Bulunan Sarnıç, Girişteki Taslık

Fotoğraf 89. Muğla, Akyaka Yolu Sakartepede Bulunan Sarnıç, Merdivenler

Fotoğraf 90. Muğla, Akyaka Yolu Sakartepede Bulunan Sarnıç, Su Gözü

Fotoğraf 91. Muğla, Ula İlçesi, Gökova Köyü Sarmıcı Genel Görünüş

Fotoğraf 92. Muğla, Ula İlçesi, Gökova Köyü Sarmıcı Kubbe

Fotoğraf 93. Muğla, Akyaka Beldesi, İnişdibi Mevkiinde Bulunan Sarnıç Genel Görünüş

Fotoğraf 94. Muğla, Akyaka Beldesi, İnişdibi Mevkiinde Bulunan Sarnıç Kitabı

Fotoğraf 95. Muğla, Ula İlçesi, Yeşilova Köyü Sarnıcı Genel Görünüş

Fotoğraf 96. Muğla, Ula İlçesi, Yeşilova Köyü Sarnıcı Kitabe

Fotoğraf 97. Muğla, Fethiye İlçesi, İzzettin Köyü Sarnıcı 1 Genel Görünüş

Fotoğraf 98. Muğla, Fethiye İlçesi, İzzettin Köyü Sarnıcı 1 Kirişler

Fotoğraf 99. Muğla, Fethiye İlçesi, İzzettin Köyü Sarnıcı 2 Genel Görünüş

Fotoğraf 100. Muğla, Fethiye İlçesi, İzzettin Köyü Sarnıcı 2 Girişi

Fotoğraf 101. Muğla, Fethiye İlçesi, İzzettin Köyü Sarnıcı 2 Kubbe

Fotoğraf 102. Muğla, Fethiye İlçesi, İzzettin Köyü Sarnıcı 2 Su Gözleri

Fotoğraf 103. Muğla, Fethiye İlçesi, İzzettin Köyü Sarnıcı 2 Su Arkı

Fotoğraf 104. Muğla, Fethiye İlçesi, İzzettin Köyü Sarnıcı 2 Çökertme Kuyusu

Fotoğraf 105. Muğla, Fethiye İlçesi, İzzettin Köyü Sarnıcı 3 Genel Görünüş

Fotoğraf 106. Muğla, Fethiye İlçesi, İzzettin Köyü Sarnıcı 3 Tonz Örtüsü

Fotoğraf 107. Muğla, Fethiye İlçesi, İzzettin Köyü Sarnıcı 4 Genel Görünüş

Fotoğraf 108. Muğla, Fethiye İlçesi, İzzettin Köyü Sarnıcı 4 Çökertme Kuyusu

Fotoğraf 109. Muğla, Fethiye İlçesi, Üzümlü Köyü Sarıncı 1 Genel Görünüş

Fotoğraf 110. Muğla, Fethiye İlçesi, Üzümlü Köyü Sarıncı 1 Kubbe

Fotoğraf 111. Muğla, Fethiye İlçesi, Üzümlü Köyü Sarnıcı 2 Genel Görünüş

Fotoğraf 112. Muğla, Fethiye İlçesi, Üzümlü Köyü Sarnıcı 2 Giriş Cephesi

Fotoğraf 113. Muğla, Fethiye İlçesi, Üzümlü Köyü Sarnıcı 2 Giriş Cephesi

Fotoğraf 114. Muğla, Fethiye İlçesi, Üzümlü Köyü Sarnıcı 2 Kirişleri

Fotoğraf 115. Muğla, Fethiye İlçesi, Boğaziçi Köyü Sarnıcı 1 Genel Görünüş

Fotoğraf 116. Muğla, Fethiye İlçesi, Boğaziçi Köyü Sarnıcı 1 Kirişleri

Fotoğraf 117. Muğla, Fethiye İlçesi, Boğaziçi Köyü Sarnıcı 1 Girişi

Fotoğraf 118. Muğla, Fethiye İlçesi, Boğaziçi Köyü Sarnıcı 1 Kitabe

Fotoğraf 119. Muğla, Fethiye İlçesi, Boğaziçi Köyü Sarnıcı 2 Genel Görünüş

Fotoğraf 120. Muğla, Fethiye İlçesi, Boğaziçi Köyü Sarnıcı 2 Giriş Cephesi

Fotoğraf 121. Muğla, Fethiye İlçesi, Boğaziçi Köyü Sarnıcı 2 Su Arkı

Fotoğraf 122. Muğla, Fethiye İlçesi, Boğaziçi Köyü Sarnıcı 2 Kitabe

Fotoğraf 123. Muğla, Fethiye İlçesi, İncir köyü Sarnıcı Genel Görünüşü

Fotoğraf 124. Muğla, Fethiye İlçesi, İncir köyü Sarnıcı Merdivenler

Fotoğraf 125. Muğla, Fethiye İlçesinde Bulunan Sarnıç, Genel Görünüş

Fotoğraf 126. Muğla, Fethiye İlçesi, Kaya Köy Yolunda Bulunan Sarnıç Genel Görünüş

Fotoğraf 127. Muğla, Fethiye İlçesi, Kaya Köy Yolunda Bulunan Sarnıç Giriş Cephesi

Fotoğraf 128. Muğla, Fethiye İlçesi, Kaya Köyü Sarnıcı Genel Görünüş

Fotoğraf 129. Muğla, Fethiye İlçesi, Kaya Köyü Sarnıcı 1 Ağız Kısmı

Fotoğraf 130. Muğla, Fethiye İlçesi, Kaya Köyü Sarıncı 2 Genel Görünüşü

Fotoğraf 131. Muğla, Fethiye İlçesi, Kaya Köyü Sarıncı 2 Su Gözü

Fotoğraf 132. Muğla, Fethiye İlçesi, Kaya Köyü Sarnıcı 3 Genel Görünüş

Fotoğraf 133. Muğla, Fethiye İlçesi, Kaya Köyü Sarnıcı 3 Oluk Sistemi

Fotoğraf 134. Muğla, Fethiye İlçesi, Kaya Köyü Sarnıcı 4 Genel Görünüşü

Fotoğraf 135. Muğla, Fethiye İlçesi, Kaya Köyü Sarnıcı 4 Ağızı

Fotoğraf 136. Muğla, Datça İlçesi, Hızırşah Köyü Sarnıcı Genel Görünüş

Fotoğraf 137. Muğla, Datça İlçesi, Hızırşah Köyü Sarnıcı Merdivenleri

Fotoğraf 138. Muğla, Datça İlçesi, Hızırşah Köyü Sarnıcı Namazgâhı

Fotoğraf 139. Muğla, Datça İlçesi, Hızırşah Köyü Sarnıcı Namazgâhı

Fotoğraf 140. Muğla, Datça İlçesi, Emecik Köyü Sarnıcı Genel Görünüş

Fotoğraf 141. Muğla, Datça İlçesi, Emecik Köyü Sarnıcı Kubbesi

Fotoğraf 142. Muğla, Datça İlçesi, Cumhuriyet Meydanında Bulunan Sarnıç Genel Görünüş

Fotoğraf 143. Muğla, Datça İlçesi, Cumhuriyet Meydanında Bulunan Sarnıç Pencereleri